ОҚУ ТӘРБИЕ ЖҰМЫСЫНЫҢ ЖОСПАРЫ.

ЖАЗҒЫ САУЫҚТЫРУ ЦИКЛОГРАММАСЫ.

2024-2025Ж.Ж

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы (балабақша / шағын орталық, мектепалды сыныбы) Ж.Ш.С. Айдарке-К.Г. б/балабақшасы
Топ: ортаңғы топ „Ауру"
Балалардың жасы: 3 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 03.06 - 07.06.2024ж.
Педагогтың аты-жөні Сыздыкова А.

Апта күндері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы көрінісін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. Білім күніне арналған мерекелік қабылдауды әзірлеу. **(сөйлеуді дамыту, музыка)** "Көңіл күйін қалай?" мультфильмін қосу. Біздің топтың барлық балаларын сау, көңілді көруге қуаныштымын! Мен бұл көңіл-күйдің кешке дейін сақталғанын қалаймын! Ол үшін біз жиі күліп, бір-бірімізге көмектесуіміз керек!				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен кеңес, әңгімелесу	Балабақша және сүйікті ойыншықтар туралы әңгімелесу. Балаларда достық қарым-қатынасты қалыптастыру және дамыту.				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау	**Ойыншықтарды жинау.** Мақсат-міндеттер: тәртіп орнатуға үйрету, тапсырылған іс үшін жауапкершілікті	**Оқу бұрышындағы кітаптарды ретпен орнына қою.** Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа үйрету, кітаптарға таза, ұқыпты қарауға	**Аквариумдағы балықтарды қоректендіру.** Мақсат-міндеттер: балыққа қамқорлық жасауға үйрету, аквариумдағы	**Ойыншықтарды ретке келтіру (тәрбиешімен бірге).** Мақсат-міндеттер: балаларға ойын сөрелеріндегі реттілікті сақтауға,	**Бөлме өсімдіктерін суару.** Мақсат-міндеттер: бөлме өсімдіктеріне дұрыс қарауға, су құйғыштың тұмсығын өсімдік

және басқалар)	қалыптастыруға тәрбиелеу (еңбек іс-әрекеті)	дағдыландыру (еңбек іс-әрекеті)	балықтың әдеттеріне қызығушылық тудыру (еңбек іс-әрекеті)	ойыншықтарды орнына қоюға үйрету (еңбек іс-әрекеті)	өскен ортаға тірек, суаруға баулу (еңбек іс-әрекеті)
	Музыкалық аспаптардың көмегімен ойналатын көңілді ойындар. Мақсат-міндеттер: көңілді күй орнату, аспаптардың түрі және дыбыстарын ажырата білуге дағдыландыру. **(музыка)** **"Шапалақты тыңда"ойыны.** Мақсат-міндеттер: шеңбер бойымен жүруді үйрету, мәтіндегі сөздерге сәйкес қимылдарды жасауға баулу. Балалар шеңбермен жүреді. Жүргізуші	**Саусаққа арналған жаттығу: "Сәлем".** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды мәтін жолдарының ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Сәлемдесем әрдайым (Екі қолдарын айқастырып кеуделеріне қояды) Үйде және бақшада (Екі қолдарын алға жаяды) Тіпті "сәлем" - деймін мен ("Қанаттары" екі	**Саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды мәтін жолдарына сай орындауға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын, елестету, ойлау қабілетін дамыту. Шаршы бұрышын құрайық, Саусақ ұштарын қосайық. Бір, екі, үш, төрт. Бір, екі, үш, төрт. Бір, екі, үш, төрт. Бір, екі, үш, төрт. Төрт бұрыштар жиналып, Бір пішінге құрылды. **(сөйлеуді дамыту)**	**Музыкалық аспаптардың көмегімен ойналатын көңілді ойындар.** Мақсат-міндеттер: көңілді күй орнату, аспаптардың түрі және дыбыстарын ажырата білуге үйрету. **(музыка)** **"Шапалақты тыңда" ойыны.** Мақсат-міндеттер: шеңбер бойымен жүруді үйрету, мәтіндегі сөздерге сәйкес қимылдарды жасау. Балалар шеңбермен жүреді. Жүргізуші алақанын соққанда	**Саусаққа арналған жаттығу: "Сәлем".** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығу мәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Сәлемдесем әрдайым (Екі қолдарын айқастырып кеуделеріне қояды) Үйде және бақшада (Екі қолдарын алға жаяды) Тіпті "сәлем" - деймін мен ("Қанаттарын" екі қолдарын сәл

	алақанын соққанда балалар бір аяқпен, екі рет шапалақтағанда қолдарын екі жаққа созып, үш рет шапалақтағанда жүруін жалғастырады. **(музыка)**	қолдарын сәл көтеріп, қайта түсіріп қағып тұрады) Қасымдағы көршіме. (Бір қолдың сыртын екінші қолдың алақанына беттестіре саусақтарды жан-жаққа аша «күн» жасайды) **(сөйлеуді дамыту)** **"Қарама-қайшылық" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: сөздік қорларын кенейту, карама-қарсы мағыналы сөздерді қолдануға үйрету. Ойын құралы: доп. Тәрбиеші белегілі бір сөзді айтады: мысалы - "ауыр" деген сөзді айтады да бір балаға допты лақтырады.	**Үстел үсті ойыны: "Суретті құрастыр".** Мақсат-міндеттер: бөлшектерден тұтас бір бөлікті құрастыруды дағдыландыру; балалардың қабылдауын, байқағыштығын, ойлау қабілеттерін дамыту. **(сурет салу, сенсорика)**	балалар бір аяқпен, екі рет шапалақтағанда қолдарын екі жаққа созып, үш рет шапалақтағанда жүруін жалғастырады. **(музыка)**	көтеріп, қайта түсіріп қағып тұрады) Қасымдағы көршіме. (Бір қолдың сыртын екінші қолдың алақанына беттестіре саусақтарды жан-жаққа аша «күн» жасайды) **(сөйлеуді дамыту)** **Көркем сөзді мәнерлеп айту жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: артикуляцияны, сөйлеу, ойлау, есте сақтау, елестету қабілеттерін дамыту. "Кемпірқосақ". Кемпірқосақ көпірдей Аспан жарып туыпты. Жердің екі бетіне Жеті жеңін жауыпты. Д. Ахметова.

		Допты қағып алған бала, ауыр затты айту қажет. Жауап бергеннен кейін допты, қайтадан тәрбиешіге лақтырады. Ойын осылай жалғаса береді. Мысалы: ауыр - тас, жүк; шыны - ыдыс, әйнек, т.с.с. **(сөйлеуді дамыту)**			**(көркем әдебиет)**
Ертеңгілік жаттығу	**Таңғы жаттығу: "Достық".** Біздің топта ұлдар мен қыздар өзара дос, (Қолдың саусақтары өзара бірігеді) Кішкентай саусақтар біз сенімен достасамыз. (Екі қолдың саусақтарын бір-біріне тигізу) Бір, екі, үш, төрт, бес, (Шынашақтан бастап, саусақтарды кезекпен бір-біріне тигізу) Қайтадан санауды бастаймыз. Бір, екі, үш, төрт, бес, Енді санауды аяқтадық. (Қолды төмен түсіру, босаңсыту) **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу,	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу,	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу,	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу,	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу,
	майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Асты-шашпай төкпей іш, Сораптамай баппен іш. Келген асты алдына Тауысып іш қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**	майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Ас ішкенде күнде біз, Сөйлемейміз, күлмейміз Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. Балалар алғыс айтып тамақтануға кіріседі. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**	майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Асты-шашпай төкпей іш, Сораптамай баппен іш. Келген асты алдына Тауысып іш қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**	майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттер:: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Ас ішкенде күнде біз, Сөйлемейміз, күлмейміз Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. Балалар рақмет айтып тамақтануға кіріседі. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**	майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Кесе,шыны,пияла Оларсыз шай құя ма? Қасықсыз тамақ жемейді, Бәрінің атын не дейді? Өлең жолдарын оқу арқылы, балалардың тәбетін ашу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Кім сені шақырды, тап" ойыны.** Мақсат-міндеттер: басқа адамды	**"Кемпіркосақ" ойыны.** Мақсат-міндеттер: ойлау, есте сақтау	**"Кім сені шақырды, тап" ойыны.** Мақсат-міндеттер: басқа адамды	**"Ақ шамшық" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды достыққа,	**"Суреттер тізбегі" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер:

	дауысынан танып үйрету. Құрал: арнайы құрал керек емес. Ойын барысы. Балалар шеңбер жасап тұрады. Біреуі ортаға тұрып, көзін жұмады. Тәрбиеші көрсеткен бала, ортада тұрған баланы шақырады. Бала шақырған адамды дауысынан танып табу қажет. Таныса шеңберге тұрады – шақырған бала ортаға тұрады.	қабілетін дамыту. Балалар ортаға шығып түстерді айтады. Бір бала қарамай тұрып, қайсысы қандай түс айтқанын айтып береді.	дауысынан танып үйрету. Құрал: арнайы құрал керек емес. Ойын барысы. Балалар шеңбер жасап тұрады. Біреуі ортаға тұрып, көзін жұмады. Тәрбиеші көрсеткен бала, ортада тұрған баланы шақырады. Бала шақырған адамды дауысынан танып табу қажет. Таныса шеңберге тұрады – шақырған бала ортаға тұрады.	ерекшеліктерін, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Балалар шеңбер бойымен отырады, ортаға "жүргізуші" шығарып, қолына сақина ұстатады. Балалар екі алақанын бір-біріне қабыстырып алға созады. Жүргізуші барлық балалардың алақанына сақина салған болып шығады. Сол сәт сақина таслаған бала орынан тұруы тиісті, "Сақина менде", - деп дауыстайды.	балаларды суреттерді логикалық тізбекке орналастыруға жаттықтыру, қоршаған ортадағы құбылыстар мен оқиғалардың сырын тануға, түсіндіруге ынталандыру; ұғымталдыққа тәрбиелеу. Құралдар. Бір құбылысты, оқиғаны немесе ертегі желісін сипаттайтын суреттер топтамалары.
Мектепке дейінгі ұйым кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Кемпірқосақта қонақта" Мақсат-міндеттер: Табиғат құбылысы - кемпірқосақпен	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Жарқын түсті кемпірқосақ" Мақсат-міндеттер: Балаларды сап түзеп бірінің артынан бірі	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Адасқан құмырска" ертегісі Мақсат-міндеттер: Балаларға ертегіні әңгімелеп беру, шыдамдылық пен	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Көрікті қала" Мақсат-міндеттер: *Негізгі түстерді тануды үйретуді жалғастыру; балаларға сурет салу*	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Кемпірқосақ - жайдарман" Мақсат-міндеттер: *Балалардың жеке қасиеттерін дамыту, өлеңдерді, әндерді*

	таныстыру; қоршаған әлемнің түстерінің әртүрлілігіне эмоционалдық сезім тудыру; түс атауы (қызыл, сары, жасыл, көк) туралы білімдерін бекіту; сөйлеу, ойлау, есте сақтау қабілетін дамыту; табиғатқа деген сүйіспеншілік сезімдерін, табиғат сұлулығын көре білу табиғатты құрметтей білуге тәрбиелеу.	аяқтың ұшымен және өкшемен жүруге жаттықтыру; сапқа өз еріктерімен тұру қабілеттерін дамыту; тұрған заттың басына доп тигізу арқылы жоғары секіру және допты аякпен қайшылап ұстап, отырып-тұрып домалату іскерліктерін жетілдіру.	адамгершілік, достық сезімдеріне тәрбиелеу; есте сақтау қабілетін дамыту; тілдік қорын молайту; өз ойын ашып айтуға үйрету.	тәсілдерінің алуан түрлілігі жайлы түсінік беру; түсті құммен сурет салуды, түстер гаммасын таңдауды үйрету; түстерді қабылдауды, қолдың қимыл координациясын, есте сақтау қабілеттерін дамыту; мейірімділікке тәрбиелеу, туған қаласының сұлулығына жағымды эмоцияларын ояту.	нақышына келтіре айтуға дамыту. Бір-бірін сыйлауға, адамгершілік қасиеттерін жоғалтпауға тәрбиелеу.
2- таңғы ас	Алдыңдағы түскі асқа назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуенге дайындық	Балалар киімдерін дұрыс шешу,шкафтарға бүктеп қою, қолды жуу әрекеттерін одан әрі қалыптастыру. Таза сумен Арман, Беті-қолын жуды. Оған қарап Балжан, Суға қолын созды.				
Серуен	**Күнді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді**	**Көбелекті бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді**	**"Бақбақ" гүлін бақылау. (қоршаған ортамен танысу,**	**Көшеде кетіп бара жатқан көліктерді бақылау. (қоршаған**	**Торғайды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді**

	дамыту, дене тынықтыру) Мақсат-міндеттер: жаз мезгілінде күн туралы мәлімет беру, жаз мезгілінде киілетін киімдердің атауларын пысықтау, ұғымталдыққа тәрбиелеу. Жұмбақ жасыру: Ар жағында орманның, Ар жағында таулардың, Алтын кеспек домалар. (Күн.) - Балалар, қараңдаршы? Күн қайда орналаскан? (Күн аспанда орналаскан.) - Күннің нелері бар? (Сәулелері бар.) - Күн қалай қыздырады? (Күн катты қыздырады. Бүтін күн ыстық.)	**дамыту, дене тынықтыру)** Мақсат-міндеттер: көбелектің қимылын, түр-түсі, қанаттарын бақылап, тіршілігі жайындағы мағлұматты алуға дағдыландыру; байқағыштыққа тәрбиелеу. Жұмбақ жасыру. Гүл ұшып гүлге конады, Гүл бақшам гүлге толады. (Көбелек.) Бақылау барысы: Балалар, жаз келді. Барлық жәндік атаулы оянды. - Қазір сендермен бірге, көбелекті бақылап көрейік. Гүлге конып отырған көбелекті қарайықшы. Қараңдаршы, көбелекте не бар?	**сөйлеуді дамыту, дене тынықтыру)** Мақсат-міндеттер: "бақбақ"гүлі жайындағы түсініктерді тиянақтау, гүллер әлеміне деген қызығушылықты арттыру. Жұмбақ жасыру. Өзіне шап-шақ, Киген калпағы аппақ. Балалар тұр каптап. (Бақбақ.) Бақылау барысы: - Балалар, қараңдаршы? Мынау не? - Дұрыс. Бұл "бақбақ" гүлі. - Гүлдің құрылымына карап, қандай бөлшектері бар екендігін байқауға болады? (Қалпағы мен сабағы болады.) - Бақбақтың калпағы	**ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене тынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларға жеңіл және жүк көлігін ажырата білуге үйрету, байқағыштықты дамыту, өз ойларын дұрыс жеткізе білу. Балалармен көшеде кетіп бара жаткан көліктерді карастыру, оларды жүк, жеңіл көліктерге жіктеуді үйрену. Жұмбақ жасыру. Кеудесінде жаны жоқ, Тамырында каны жоқ: Май жейді,су ішеді. Бұл не екен балалар? (Көлік.) **Еңбек әрекеті: учаскені ұсақ бұтақтар мен тастардан тазарту.**	**дамыту, дене тынықтыру)** Мақсат-міндеттер: торғайдың сыртқы түрінің ерекшеліктері туралы білімді тереңдету, балалардың назарын және есте сақтауын дамыту. Балаларға сұрақтар: - Балалар, торғай кандай? - Ол немен коректенеді? Шоқиды ма, жейді ме? Неге? - Қалай дыбыстайды? Торғай – кең далада тіршілік ететін әнші құс. Денесі сопакша, басы дөңгелек, тұмсығы үшбұрышты, канаты ұзын, сұрғылт, боз түсті болып келеді. Такпак. *Торғай, торғай,*
	- Балалар, сендер қайдан білдіңдер, күннің ыстық екенін? Өйткені біз жазғы киімдермен жүрміз. Күндіз күн жоғары да тұрғандықтан, күн ыстық болады, ал танертең мен кешке күн салқын болады. Күн көзі төмендейді. **"Жұбыңды тап" ойыны.** Мақсат-міндеттер: зейінділікке, байқағыштыкка, шапшаңдыкка, кеністікті бағдарлауға баулу. Ойыншылар тізіліп тұрады. Педагог әр балаға бір сурет-фишкадан таратып береді. Педагог белгісі бойынша балалар жан-жакка карай жүгіре бастайды. Келесі	(Қанаттар.) Қанаттарында әдемі өрнектер бар екен. Көбелекті қанатынан ұстауға болмайды, өйткені олар өте нәзік. Қанаттары сынып, ұша алмай қалады. **"Не, қайда мекендейді?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың аң-құстардың, үй жануарларының тіршілігі туралы түсініктерін тиянақтау; сөздік корын байыту; есте сақтау, ойлау, байланыстырып сөйлеу кабілеттерін; дүниетанымын кенейту. Құралдар: аң-құстарды, үй	дөңгелек, ақ және үлпілдек. Егер үлпілдекті үрлесең, ұкса үлпілдіктерге кадалған дәндер ұшып кетеді (Тәрбиеші үрлеп көрсетеді). - Сабағы кандай? (Сабағы жіңішке, ұзын, жасыл.) - Балалар, жаңбыр жауар алдында, бақбақ өзінің күлтелерін жинап алады, ал күннің көзі шыққан кезде кайтадан ашады. **Еңбек әрекеті: гүлзарларды құрғақ жапырақтардан тазалау.** Мақсат-міндеттер: еңбекке баулу, берілген тапсырмаларды мүқият орындауға	Мақсат-міндеттер: балаларды еңбекке баулу. **"Көліктердің дыбысын ажырат" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ойлау кабілетін дамыта отырып, есте сақтау кабілетін арттыру, байкампаздыққа баулу. Әр түрлі көліктердің дыбыстарын тәрбиеші балаларға тыңдатқызады. Балалар ажыратуға тырысады. **"Көлік пен торғайлар" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: ойын шарты бойынша, белгіге сай қимылдауға дағдыландыру; ойын кейіпкерлеріне	тоқылдак, Жерден тары шокып ап, Бөтегесі бұлтиып, Шық-шық етіп отырмак. **Еңбек әрекеті: учаскедегі гүлзарларды тазалау** Мақсат-міндеттер: еңбекке дағдыландыру; ересектерге көмек көрсетуге ынталандыру. **"Жапалақ" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша, белгілерге сай қимылдауға жаттықтыру; тышқан, шымшық және жапалақ қимылдарына еліктеуге

	"Жұбыңды тап" белгісі бойынша, бірдей түсті фишкалары бар балалар, жұп болады. Балалар саны тақ санға тең келу керек. Әр айналым сайын бір бала жұптасып қалу керек. Құралдары: таратпалы жеті түсті фишкалар. Әрбір фишканың жұбы бар. Түрлі түсті фишкалар болмаса, басқа жұпты суреттерді қолдануға болады. **Еңбек әрекеті: табиғи материалдарды жинау.** Максат-міндеттер: балаларды еңбекке баулу, кол еңбгіне қажет материалдарды жинау. **"Допты ұстап ал" қимылды ойыны.** Максат-міндеттер: допты екі колмен ұстап алуға дағдыландыру; ептілік пен шапшаңдықтарын дамыту. **Балалардың еркін ойыны.**	жануарлардың және мекелерінің суреттері **Еңбек әрекеті: құрғақ бұтақтарды жинау.** Максат-міндеттер: кол еңбекке баулу. **Қимылды ойын "Маған қарай жүгіріңдер"** Максат-міндеттер: тәрбиешінің белгісімен әрекет жасауға үйрету. **Дене тәрбиесі бойынша жекелей жұмыс: "Жоғары - төмен".** Максат-міндеттер: жылдамдықты дамыту, бір-бірлеріне кедергі келтірмей жүгіруге үйрету. **Балалардың еркін ойыны.**	үйрету. **"Жел мен гүлдер қимылды ойыны.** Максат-міндеттер: ептілік пен шапшаңдықты дамыту, аланның қарсы бөлігіне қүтыншыдан аскан ептілікпен қашып өтуге машықтандыру. **Дене тәрбиесі бойынша жекелей жұмыс: кеністікті бағдарлауға арналған жаттығулар. "Кегльді қағып ал" жаттығуы.** Максат-міндеттер: допты тура бағытта домалатып, алшақ тұған кегльді қағып түсіруге дағдыландыру; дәлдікке, ептілікке, зеректікке баулу.	еліктей белуге бейімлеу; шапшаңдыққа, зеректікке, кеністікті бағдарлауға баулу. Әр бала "торғай" болып орындықта отырады. Педагог "көлік" болады. Педагог белгісі бойынша "торғайлар" залдың ортасында кез-келген бағытта жүгіріп ойнайды. Педагогтің "Көлік келе жатыр! Абай болыңдар!" деген белгісінен кейін балалар жүгіріп орындарына "ұяларына" бару керек. Ойын 4-5 айналымды құрайды. Құралдары: "көлікке" (бір-екі бала да болу мүмкін) руль; "торғайларға" медальондар.	ынталандыру, ептілікке, зеректікке, жылдамдыққа тәрбиелеу. Алғашында "жапалақтың" (жүргізушінің) ролін педагог, содан соң таңдалған баланың бірі сомдай алады. Қалған балалар "тышқан" мен "шымшықтар" болып ойнайды. Ойында бірінші белгі ретінде: "Таң атты! Күн шықты! Тышқандар мен шымшықтар аланда!" - создері айтылады. Екінші белгі: "Түн батты! Шапалақ аңшылыққа ұшып шықты!" - болып айтылады. Бірінші белгіде ойыншылар аланда, бір-біріне соғылмай,
	қимылды ойыны. Максат-міндеттер: допты екі колмен ұстап алуға дағдыландыру; ептілік пен шапшаңдықтарын дамыту. **Балалардың еркін ойыны.**		**Балалардың еркін ойыны.**	**"Сызықты баспа" қимыл жаттығуы.** Максат-міндеттер: балаларды бір бағытта, жылжи отырып, секіруге дағдыландыру. Балалардың секіру жолы бойына көлденең сызықтарды салып қою. Балалар, сызықтарды баспай, алға секіруге үйренеді. **Балалардың еркін ойыны.**	жүгіріп жүру керек. Екінші белгіде ойыншылар орындарында тоқтап, қозғалмай тұру керек. Егер кім қозғалса, соны "жапалақ ұстап ұясына тасиды". Келесі жолы басқа жапалақты таңдап, ойын жалғасады. Құралдары: ойыншыларға медальондар, "жапалаққа" маска. **Дене тәрбиесі бойынша жеке жұмыс.** Максат-міндеттер: кеністікте бағдарлауды дамыту (бір-біріне итерместен жүгіру). **Балалардың еркін ойыны.**
Серуеннен оралу	Балалар киімдерін дұрыс шешу,шкафтарға бүктеп қою, колды жуу әрекеттерін одан әрі қалыптастыру. Таза сумен Арман,				

	Бет-қолын жуды Оған қарап Балжан, Суға қолын созды **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Түскі ас	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Асты-шашпай төкпей іш, Сораптамай баппен іш. Келген асты алдына Тауысып іш қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Ас ішкенде күнде біз, Сөйлемейміз, күлмейміз Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. Балалар алғыс айтып тамақтануға кіріседі. **(мәдени-**	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Асты-шашпай төкпей іш, Сораптамай баппен іш. Келген асты алдына Тауысып іш қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттер:: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Ас ішкенде күнде біз, Сөйлемейміз, күлмейміз Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. Балалар рақмет айтып тамақтануға кіріседі.	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Кесе,шыны,пияла Оларсыз шай құя ма? Қасықсыз тамақ жемейді, Бәрінің атын не дейді? *Өлең жолдарын оқу арқылы, балалардың тәбетін ашу.*
	үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**	**гигиеналық дағдылар)**	үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**	**(мәдени-гигиеналық дағдылар)**	**(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Түскі ұйқы	Мақсат-міндеттер: дәретханаға бару, жуыну, киімдерін бүктеу, тыныш ұйықтау сияқты белгілі бір рәсімдерді сақтай отырып, ұйқыға өзін-өзі дайындау дағдыларын қалыптастыру. Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау. Ұйықтар алдында шешінгенде, орындықтың арқалығына көйлек немесе жейделерін ілгізіп, ал орындықтың өзіне шалбарын, етектерін бүктеп қойғызу. **"Әлди - әлди" әні.** Көзімнің ағы-қарасы, Жүрегімнің парасы, Уайым-қайғы ойлатпас, Көңілімнің сапасы. Айналайын, шырағым! Көлге біткен құрағым! Мандайдағы құндызым, Аспандағы жұлдызым. **(көркем әдебиет)**				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Енді ояндыңдар, төсектен тұрыңдар. Әдемі ирек жолдармен, Лақтарша біз ойнақтап, Тастан - таска секіріп, Жалаң аяқ жүреміз. Табанымызды ұқалаймыз. **(дене шынықтыру)**				
Бесін ас	Балалардың назарын тамаққа аудару; тамақтану мәдениетін қалыптастыру, үстел үстіндегі өз-өзін ұстау				

	ережелерін үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар)				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	**"Не өнеді?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды кеңістіктікті бағдарлай алуға үйрету, есте сақтауды, қиялды дамыту. Құрал-жабдықтар: "Үй жануарлары" ойыншықтар жиынтығы. Ойын барысы: Тәрбиеші ойыншықтарды үстелге қояды, балаларға оларға мұқият қарауды талап етеді. Балалар олардың орналасуын есте сақтайды. Тәрбиеші балалардан көздерін жұмып, артқа қарауларын сұрайды. Сол кезде	**"Қуыршақ бөлмесін жасаймыз" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: жиһаз және оның мақсаты туралы білімді бекіту. Құрал-жабдықтар: балалар жиһазының заттары. Ойын барысы: Тәрбиеші балаларға: - Алуа қуыршағына жаңа жиһаз сатып алды, бірақ ол оны бөлмеге қалай қою керектігін білмей тұр. Оған жиһаз қоюға көмектесейік. Тәрбиеші балалармен бірге үстелді ортаға қояды. Үстелдің қажеттілігі туралы, балалардан сұрайды. Мысалы, Асем: "Бұл үстел, біз оны	**"Қапшықта не бар?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың сипап-сезу қабілеттерін дамыту, сөйлеуді дамыту, балалардың сөздік қорын байыту. Құрал-жабдықтар: ойыншықтар. Ойын барысы Тәрбиеші балалардың кез-келгенінен көздерін жұмуды немесе жабуды сұрайды және қапшыққа балаларға таныс ойыншық немесе зат салады. Ойыншылар тәрбиешінің не салғанын көреді, бірақ үндемеуі керек. Олар көзі жұмулы досына жасырынған	**"Кім қалай дыбыстайды?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: сөйлеуді дамыту, сөздерді дұрыс пайдалануға үйрету. Құрал-жабдықтар: жануарлардың ойыншықтары: әтеш, торай, балапан, мысық, күшік. Ойын барысы: Тәрбиеші балаларға аудиожазба арқылы жануарлардың дауыстарын тыңдатқызады. Тәрбиеші: - Кукареку! Бұл не? Қандай дыбыс шығарып тұр. Бұл әтеш. - Хрю-хрю-хрю... Бұл не? Торай. Ол қандай? жалқау.	**"Тәртіпке келтір" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды "орнына қою", "орнына апару"етістіктерін қолдана отырып сөйлем құруға үйрету. Құралдар: түрлі-түсті текшелер жиынтығы (әр түсті текшеден 2-3-тен болуы тиіс) және 4 кішкентай түрлі-түсті қораптар. Ойын барысы: Тәрбиеші балалардың назарын текшелерге аударады және олардың қандай түс екенін сұрайды. - *Енді сендер қуыршақтың текшелерді қораптарға қалай салатынын көресіз*
	тәрбиеші бір ойыншықты алып тастайды. Балаларға сұрақ қояды. Қандай өзгерісті байқап тұрсыңдар деп. Балалар жауап береді. Ойын ары-қарай жалғаса береді. **Үстел театры "Шұбар тауық" ертегісі.** Мақсат-міндеттер: балаларды ертегіні мұқият тыңдауға және көруге, кейіпкерлердің қылықтарын бақылауға, ертегілерге деген сүйіспеншілікті арттыруға үйрету	бөлменің ортасына қоямыз. Қуыршақ онда тамақтанатын болады. Орындықты үстелдің жанына қою керек, ол оған отырады. Осылай әр жиһаздың қажеттілігін балалар сипаттап, айтып береді. **"Дүкен" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды еңбекке, еңбекті құрметтей білуге, сыпайыгершілікке, ізгілікке, адалдыққа баулу. Қажетті құралдар: ойыншықтар, ыдыс-аяқтар, тағам түрлерінің ойыншықтары, ақ халат, қалпақ, есеп шот, қағаздан жасалған	затты сипаттап берулері тиіс. Бала қолын қапшыққа салып, ойыншықты сипап, оны табуы қажет. Егер ойыншық дұрыс аталса, бала оны өзіне алады, егер жоқ болса, оны қалдырады. Басқа балалар кезекпен ойнайды. **"Бауырсақ" ертегісін сахналау.** Мақсат-міндеттер: Ертегі мазмұның балалардың естеріне түсіріп,сұрақтарға толық жауап берулерін қадағалау. Тіл байлықтарын дамыту. Артистік өнерге машықтандыру, дауыс ырғағын өзгерте отырып, кейіпкерлердің	- Шиқ-шиқ... Бұл не? Балапан.Ол не істейді? Шиқылдайды. - Мияу-мияу... Бұл не? Мысық. Ол не істейді? Мяулайды. - Ав-ав... Бұл не? Ол не істейді? Үреді. **"Дүкен" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға ойыншықтарды жалпы белгілер бойынша жіктеуге үйретуді жалғастыру, диалогтық сөйлеуді дамыту, өзара көмек сезіміне тәрбиелеу, балалардың сөздік қорын кеңейту, сенімділіктерін арттыру. Құрал-жабдықтар: дүкенде сатып алуға болатын барлық ойыншықтар,	(үстелге түрлі-түсті қораптар қойылады) - Қуыршаққа қараңыз, ол не істейді?(қуыршақ қызыл текшелерді қызыл қорапқа салады) " - - Ия, ол қызыл текшелерді қызыл қорапқа салады. Бұны қуыршақ жасады? -Сары текшелерді қай қорапқа салу керек? Сары қорапқа дұрыс айтасыңдар. - Сол сиякты, көк текшені көк қорапқа, жасыл текшені жасыл қорапқа салады. **"Аурухана"сюжетті -рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың дәрігер мамандығы туралы, оның іс-әрекеттері туралы білімдерін

		дөңгелектер. Ойын шарты. Бұл ойынды әуелі жеке-жеке ойнатып, әбден жаттыққаннан кейін үш дүкенді қатар апып ойынды күрделендіру. Балаларды рөлдерге бөлу. 2 бала сатушы, 1 бала кассир, қалғандары тұтынушылар. Тәрбиеші ойын ережесін түсіндіреді. Ереже бойынша сатушылар да, тұтынушылар да бір-бірімен сыпайы сөйлеседі. Бір затты сатып алған соң, рахмет айтуды ұмытпауы керек. Сатушыда өз кезегінде «Тағы да келіп тұрыңыз», - деп ілтипат білдіреді. Бірінші ойыншық	лауысына сала білуге үйрету. Ойын барысы: Автор: Ерте-ерте-ертеле шал мен кемпір тұрыпты. Бір күні шал кемпіріне айтады. Шал(1-бала): Кемпір-ау, маған бауырсақ пісіріп берші. Кемпір(2-бала): Неден пісірейін? Ұн жоқ қой. Шал: Әй, кемпір, қойманың түбін қырып көрсең. Бір бауырсақ пісіретін ұн табылар. Автор: Кемпір солай істеді. Қойма түбін қырып-қырып екі уыс ұн табады да. Қаймақ қосып, қамыр илейді. Бауырсақты майға пісіріп, терезе алдына суытуға қояды. Жата-жата	сөрелер, сөмкелер, ақша. Тәрбиеші балаларға ойыншықтар дүкенін ыңғайлы жерде орналастыруды ұсынады. Сатушы тәрбиешінің өзі, сатып алушы балалар болады. Сатып алушылар дүкенге ойыншықтар үшін келеді, таңдайды, төлейді. Ойын барысында тәрбиеші балалардың дүкендегі мінез-құлықтың негізгі ережелерін білуіне назар аударуы керек.	бекітуді жалғастыру, құралдарды (шприц, термометр, тонометр) дұрыс атауға үйрету
		дүкенін ұйымдастыру. Ойыншық сөресінің жанына үстел қойылып сөреде «Дүкен» деген жазу ілулі тұрады. Кассирдің алдында есепшот, ақша салатын қорап, ақ қағаз, қарындаш. Ойыншық алғысы келген балалар ең әуелі кассирге ақшасын төлейді. Не алғысы келетінін айтады. Кассир чек жазып береді. Чекті алып сатушыға береді. Сатушы «тағы да келіп тұрыңыз» - дейді. Тәрбиеші ойынға жалпы басшылық жасайды.	жалыққан бауырсақ терезе алдынан домалап түсіп, жолға шығып, домалап кетеді. Жолда домалап келе жатса, алдынан қоян шығады. Қоян(3-бала): Бауырсақ! Бауырсақ! Мен сені жеп қоямын! Бауырсақ(4-бала): Жоқ, сен мені жеме, қоян, мен өлең айтып беремін, тыңдап көрші. Әже қойма қырнаған, Екі уыс ұн жинаған, Қаймаққа илеген, Майға пісірген, Терезе алдына суытқан, Бауырсақпын домалақ! Атадан кеттім, Әжеден кеттім, Қоян сенен де		

			кетемін! Автор: Бауырсақ алға қарай домалап кетеді, қоян қалып қояды. Бауырсақ орман ішінен домалап келе жатқанда, алдынан қасқыр шығады. Қасқыр(5-бала): Бауырсақ! Бауырсақ! Мен сені жеп қоямын! Бауырсақ: Жоқ, сен мені жеме, мен өлең айтып беремін, тыңдап көрші. **Бауырсақтың әні.** Автор: Бауырсақ домалап кетеді. Қарсы алдынан қорбандап аю шығады. Аю(6-бала): Әй, бауырсақ! Мен сені жеп қоямын! Бауырсақ: Жоқ, сен мені жеме, мен өлең айтып беремін,		
			тыңдап көрші. Бауырсақтың әні. Автор: Бауырсақ домалап кетеді, аю қалып қояды. Бауырсақ зымырап келе жатса, алдынан түлкі шыға келеді. Түлкі(7-бала): Амансың ба, бауырсақ! Көргендерге ұнайсың, қандай әдемісін! Автор: Бауырсақ қуанып, өлеңін айта бастайды. Түлкі болса тыңдаған болып, білдірмей бауырсаққа жақындап отырады. Бауырсақ: Әже қойма қырнаған, Екі уыс ұн жинаған, Қаймаққа илеген, Майға пісірген,		

			Терезе алдына суытқан, Бауырсақтың домалақ! Атадан кеттім, Әжеден кеттім, Қоян сенен де кетемін! Түлкі: Әдемі өлең екен! Айналайын, бауырсақ, мен қартайдым, құлағым естімейді ғой. Кәне, менің тұмсығыма отырып, өлеңді тағы бір айтып берші. Автор: Бауырсақ мақтағанға мәз болып, түлкінің тұмсығына шығып, өлеңін айта бастағанда, түлкі бауырсақты «ап!» деп жеп қояды.		
Балалармен жеке жұмыс	**"Түрлі-түсті моншақтар"**	**"Түстер туралы ертегі" оқып беру.**	**"Бұлттар мен құстар" саусақ**	**"Көліктерге арналған түрлі-**	***Көркем сөзді жаттау жаттығуы.***
	жаттығуы" Мақсат-міндеттер: негізгі түстер (көк, қызық, сары. жасыл) туралы білімдерін нығайту. Ұсақ қол моторикасын дамыту.	Мақсат-міндеттер: балаларды көркем сөзді мұқият тыңдап, мазмұнын дұрыс түсінуге баулу. Ерте, ерте ертеде, ешкі жүні бөртеде қызыл, сары, көк бояулар өмір сүріпті. Олар өте тату-тәтті болыпты. Күндердің күндері олар қызықты оқиғаларға тап болады. Бір күні қызыл түс сары түске қонаққа келеді. Бір мезетте үй ішіндегі шам сөніп қалады. Түстер бір-бірімен соқтығысып жүрген кезде. Тағы бір түс пайда болады. Ол түс Қызғылт сары түс екен. Жаңбыр жауып тұрған кезде болған оқиға Көк бояу мен кіші қарындасы Сары бояу жаңбырдан	**жаттығуы, жаңылтпаш.** Мақсат-міндеттер: балаларды мәтінінің ырғағына сай қимылдауға дағдыландыру; артикуляцияны, ой-қиялын жетілдіру, ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Бұлттар құстай ұшады, (Қолдарды қырынан қосып, саусақтармен бірге бұлғау, құстың ұшқанына еліктеу) Құстар бұлттай ұшады, Көк аспанда, биікте, (Аталған қимылдарды, қолдарды жоғары көтеріп, төмен түсіріп, орындау)	**түсті жолдар" ойыны.** Мақсат-міндеттер: түске назар аудара отырып, сурет салуды үйрену, сөздік қорларын толықтыру.	Мақсат-міндеттер: тақпақтың мазмұнын есте сақтап, мәнерлеп оқуға дағдыландыру; көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру. "Кемпірқосақ". Жаңбыр жауып басылды, Аспан шайдай ашылды. Суретші екен табиғат, Бояуларын дайындап, Түр-түсін дәл тауыпты, Кемпірқосақ салыпты. Ш. Әлдибекұлы.

		қорқып, емен ағашының астына тығылады. Жанбыр катты жауғаннан бояулары езіле бастайды, олардың бояулары араласкан кезде Жасыл бояу пайда болады. Ары карай мынандай жағдай болды. Көк түс өзінің қуанышын бөлісейін деп осы қуанышымен Қызыл бояумен бөліспек болып, Қызыл бояуды құшақтап алғанда Күлгін түс пайда болады. Солай осы өмірге жаңадан Қызыл-сары, Жасыл, Күлгін түстер пайда болған екен. Барлық бояулар қол ұстасып, үлкен шеңбер жасайды. Осыдан кемпіркосақ пайда болады.	Қанат жайып, ұшады Бұлттар құстай болмайды, (Саусақпен бұлғау) Құстар бұлттай болмайды. Бұлттар құстай бұтаға (Қолдарды қырынан қосып, саусақтармен бірге бұлғау, құстың ұшқанына еліктеу) Қанат жайып қонбайды. (Саусақпен бұлғау) Д. Ахметова. **"Жаз" тақырыбындағы әңгіме** (сюжеттік суреттерді қарау). Мақсат-міндеттер: сөздік қорларын нығайту.		

Серуенге дайындық	*Серуенге жиналу кезінде балаларға белгілі бір реттілікпен киюді түсіндіру. Ауладағы қауіпсіздік шараларын түсіндіру.*	*Серуенге жиналу кезінде балаларға белгілі бір реттілікпен киюді түсіндіру. Ауладағы қауіпсіздік шараларын түсіндіру.*	*Серуенге жиналу кезінде балаларға белгілі бір реттілікпен киюді түсіндіру. Ауладағы қауіпсіздік шараларын түсіндіру.*	Серуенге жиналу кезінде балаларға белгілі бір реттілікпен киюді түсіндіру. Ауладағы қауіпсіздік шараларын түсіндіру.	Серуенге жиналу кезінде балаларға белгілі бір реттілікпен киюді түсіндіру. Ауладағы қауіпсіздік шараларын түсіндіру.
Серуен	**Күнді бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: серуендеуге, күнге деген қызығушылықты ынталандыру. Күннің кешке төмендеу түсетінін көрсету, күннің салкындау болғанын сезінуге шақыру. **"Күн мен жанбыр" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі	**Көбелекті бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсаты: көбелектің қимылын, тіршілігі бақылауға дағдыландыру; байқағыштыққа тәрбиелеу. Көбелек-ау, көбелек, Әдемісің, гүлдейсің. Үстап сені не керек, Ойнамайсың күлмейсің. **"Гүлдер мен аралар" қимыл-қозғалыс ойыны.**	**Бақбақ гүлін бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсаты: бақбақ туралы түсініктерді тиянақтау; гүлдерге деген қызығушылықты арттыру. - Балалар, мен сендерге осы "Бақбақ" гүлі туралы ертегі оқып берейін,мұқият тыңдайық. Көктем келді. Бір күні көгал арасынан	**Көліктерді бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсаты: балалардың назарын кешке балабақшаға келетін көліктерге аудару; байқағыштыққа тәрбиелеу. Бұл көліктердің көпшілігі -жеңіл көліктер. Жеңіл көліктер жайлы мәлімет беру. **"Көлік пен торғайлар"**	**Торғайды бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсаты: торғай туралы түсініктерді жетілдіру; зеректікке, қамқорлыққа тәрбиелеу. Шыр-шыр еткен торғайды, Қорғамасаң, болмайды. Кіп-кішкене торғайлар Ағаштарды қорғайды.

	бойынша жан-жаққа шашырап жүгіруге және бір-біріне соғылмай, бір жерге жиналуға дағдыландыру; вестибуляр аппаратын, кеңістікті бағдарлау қабілетін жетілдіру; ептілікке, достыққа тәрбиелеу. Шарты: балалар күн дегенде барлығы қыдыруға шығады. Ал «жаңбыр» дегенде ашқан қолшатырдың айналасына жиналады. **"Кегльді қағып ал" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: допты тура бағытта домалатып, алшақ тұрған кегльді қағып түсіруге дағдыландыру; дәлдікке, ептілікке,	Мақсаты: балаларды белгі бойынша жұптарға жиналуға және жан-жаққа тарап жүгіруге дағдыландыру. Құралдар: таратпалы медальондар: гүлдер мен аралар. **"Қағып алмай өт" (кегли) ойын жаттығуы.** Мақсаты: балалардың кегли арасымен баяу және епті лекпен өтуге дағдыландыру; көз мөлшерін, тепе-теңдікті, вестибуляр аппаратын дамыту. Құралдар: кегльдер. **Еңбек тапсырмасы: құмды құмсалғыштың шетінен құмды ішке қарай сыпыру.** Мақсаты: тазалыққа тәрбиелеу.	кішкентай бақбақ гүлі шығып жан-жағына қарап - Қызық! Ертен мен өскенде қандай болар едім? - деп ойланады. Бір кезде жай жаңбыр жауады, бақбақ оданда жоғары өсіп, аспандағы күнді көреді. - Мәссаған! Анау күн секілді жап жарық болып өссем ғой? - деп армандайды. Оны естіген күн жымия төменге қарап, бақбақ гүлді сары түске айналдырады. Күн сайын ол сарғайып жәндіктердің күні болады. Арада күндер өтеді бақбақ гүлі аспанда жылжып бара жатқан аппақ,үлпілдеген	**қимылды ойыны.** Мақсаты: ойын шарты бойынша, белгіге сай қимылдауға дағдыландыру; ойын кейіпкерлеріне еліктей білуге бейімдеу; шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлауға баулу. Әр бала "торғай" болып орындықта отырады. Педагог "көлік" болады. Педагог белгісі бойынша "торғайлар" залдың ортасында кез-келген бағытта жүгіріп ойнайды. Педагогтің "Көлік келе жатыр! Абай болыңдар!" деген белгісінен кейін балалар жүгіріп орындарына "ұяларына" бару	Таспен атып торғайды Ұя бұзған онбайды Құс өкпелеп кетеді, Бақшамызға конбайды **"Мысық пен торғайлар" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: ойын шарты бойынша, белгіге сай қимылдауға дағдыландыру; ойын кейіпкерлеріне еліктей білуге бейімдеу; шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлауға баулу. Алғашында "мысық" рөлін педагог атқарып, кейін балалар арасынан таңдалады. "Торғайлар" белгілі жерге жиналады немесе орындықтарға

	зеректікке баулу. **Еңбек тапсырмасы: ойын аяқталғаннан кейін барлық заттарды жинастыру.** Мақсат-міндеттер: балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **Балалардың еркін ойындары.**	**Балалардың еркін ойындары.**	бұлттарды көреді. - Мәссаған! Менде анау бұлттар секілді аппақ болсам ғой! - дейді. Жоғарыдағы бұлттар төменге қарап, әлгі бақбақты аяғы бар бұлтқа айналдырады. Кенеттен жел соғып бұлттар жан-жаққа ұша бастайды, алыс-алыс жерлерге. Бірақ ұшқан бұлттар қонған жерлерінде алдымен сары күн түстес, содан соң ақ бұлт түстес болып, осылайша бақбақ гүлдері пайда болған екен. **"Кім бірініші?" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балаларды тура бағытта белгі бойыгша жылдам жүгіруге	керек. Ойын 4-5 айналымды құрайды. Құралдары: "көлікке" (бір-екі бала да болу мүмкін) руль; "торғайларға" медальондар. **"Себетке допты лақтыр" ойын жаттығуы.** Мақсаты: балаларды доппен ойындарға тарту; дәлдікке, мергендікке, шапшаңдыққа, зеректікке баулу. Педагог балаларды екі топқа бөледі. Екі топ ортасында себет тұрады. Балалар допты жерге лақтырған кезде, секіріп себетке түсіру керек. Себетке көп доп лақтырған балалар тобы жеңіске жетеді. Құралдары: спорттық	отырады; бұл жер "торғайлардың ұясы". Педагогтің: "Торғайлар, ұшыңдар! Жемді шоқыңдар!" деген нұсқау-белгісі бойынша балалар жүгіріп келіп, топғайлардың қимылдарына еліктеп, "ұшып жүргенін, отырып, жемді шоқығанын" көрсетіп, ойнайды. Педагогтің: "Абайлаңдар, мысық ыршып алмасын! (дегенге - балалар бастапқы орындарына, бір-біріне соғылмай жүгіреді. Балалардың белгілі орынға жүгіру барысында, олардың арасынан қолмен

			маңыктандыру, шапшақдыкка, зеректікке, достық қарып-қатынастарға тәрбиелеу. Педагог балаларды екі топка бөледі. Педагогтің белгісі бойынша балалар тура бағытта, белгіленген межеге дейін жүгіріп баруы керек. Ең бірінші болып межеге жеткен топ балалары, жеңіске жетеді. Педагог барлық жұптарды мақтайды. Жүгіру жолы балалар үшін қауіпсіз болуын педагог ескеру керек. **Еңбек тапсырмасы: құның бетін ұска коқым, бұтақтардан тазалау.** Мақсаты: тазалыкка тәрбиелеу. **Балалардың еркін**	құралдарды жинауға арналған себеп, балаларға лоттар. **Еңбек тапсырмасы: құраған жапырақтарды жинау.** Мақсаты: тазалыкка тәрбиелеу. **Балалардың еркін ойындары.**	ақырын гүртіп, "ұстап алуға" болады. Бұндай әрекетті "мысық" болған бала да жасай алады. Ойын бірнеше рет кайталану мүмкін. Құралдары: "мысыкка" - маска, "торғайларға" медальондар. **Еңбек тапсырмасы: құмды құмсалғыштың шетінен құмды ішке карай сыпыру.** Мақсаты: тазалыкка тәрбиелеу. **Балалардың еркін ойындары.**

	ойындары.
Серуеннен оралу	*Балалар киімдерін дұрыс шешу,шкафтарға бүктеп қою, қолды жуу әрекеттерін одан әрі қалыптастыру.* *Таза сумен Арман,* *Беті-қолын жуды.* *Оған қарап Балжан,* *Суға қолын созды.* **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Кешкі ас	Алдыңдағы түскі асқа назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттап айту; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)** Музыкалық аспаптармен ойындар. Білім күніне арналған әндер тыңдату. **(шығармашылық дағдылар, музыка)** Өнер бұрышында ойыншықтар тақырыбында сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру. **(шығармашылық, сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Қолдың ұсақ және ірі моторикасын дамытатын ойындар. **(танымдық дағдылар)** Кітаптарды санау, өлшеу, салыстыру.

Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Ата-аналармен жазғы кезең туралы әңгімелесу: киімге қойылатын талаптар, жазғы кезеңдегі күн тәртібі және т. б.	Ата-аналармен балалардың жазғы сауықтыру кезеңінде белсенді демалуы туралы әңгіме.	Туындаған сұрақтар бойынша ата-аналармен жеке әңгімелесу.	Ата-аналарды "Серуендеуге арналған ойыншықтар" науқанына қатысуға шақыруды ұсыну.	Демалыс күндері күн тәртібін сақтау туралы ата-аналармен әңгіме.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы (балабақша / шағын орталық, мектепалды сыныбы) Ж.Ш.С Әйгерім - К.Г. Б/б
Топ: ортаңғы топ "Ақбұлақ"
Балалардың жасы: 3 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 10.06 - 14.06.2024ж.
Педагогтың аты-жөні Скендерова А

Апта күндері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сырткы көрінісін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. Білім күніне арналған мерекелік қабылдауды әзірлеу. **(сөйлеуді дамыту, музыка)**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен кеңес, әңгімелесу	Ата-аналармен күн тәртібі туралы әңгіме.				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	**Аквариумдағы балықты коректендіру.** Мақсат-міндеттер: тапсырылған іске қамқорлық, жауапкершілік сезімін дамыту. **(еңбек іс-әрекеті)**	**Бөлме өсімдіктерін суару.** Мақсат-міндеттер: өсімдіктердің жарықтандыру мен ылғалға деген қажеттіліктері туралы білімдерін кеңейту. Сумен және	**"Топтың ішін ретке келтір".** Мақсат-міндеттер: балаларды шкафтарды, ойыншықтарды тазалауда ересектерге көмектесуге тарту	**"Кітап бұрышын тәртіпке келтір".** Мақсат-міндеттер: балалардың тазалыққа, тәртіпке деген ұмтылыстарын құптау, кітапты ұқыпты ұстауға қалыптастыру.	**Ойыншықтарды жинау.** Мақсат-міндеттер: балаларға ойыншықтарды таза және ұқыпты ұстауға, ойыннан кейін орнына қоюға дағдыландыру;

		әсімдіктермен жұмыс жасау кезінде ұқыптылықты, еңбек дағдыларын дамыту. Қоршаған табиғатқа ұқыпты қарауға бейімдеу. **(еңбек іс-әрекеті)**	қорындықтарды қатарға қою), еңбек дағдыларын, ұқыптылықты қалыптастыру. **(еңбек іс-әрекеті)**	**(еңбек іс-әрекеті)**	еңбексүйгіштікті дамыту, өз еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**
	"Үйшікте кім тұрады?" үстел ойыны. ("Үйшік" ертегісі желісімен") Мақсат-міндеттер: балалардың сөздік қорын байыту, есте сақтау қабілетін дамыту. Барысы. Педагог үйшік терезесінен ертегі кейіпкерлерінің суреттері бар суреттерді көрсетеді, балалар оларды атайды. **"Пойыз келе жатыр" саусақ**	**Саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығу мәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Бас бармақ – атам, Балан үйрек - әжем, Ортан терек - әкем, Шылдыр шүмек – анам, Кішкентай бөбек – мен, Міне, менің барлық	**Көркем сөзді мәнерлеп оқу (жаттау) жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: өлең жолдарын мәнерлеп оқуға бейімдеу; есту, елестету, есте сақтау қабілеттерін дамыту. Ойын маған ұнайды, Көп ойнауға болмайды. Күні бойы доп қусам, Ақыл-білім қонбайды. **"Лото" үстел ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды заттарды	**Көркем сөзді мәнерлеп оқу (жаттау) жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: өлең жолдарын мәнерлеп оқуға бейімдеу; есту, елестету, есте сақтау қабілеттерін дамыту. Үйге мықты қабырға керек, Адамға жылы үй керек. Жылы үйде тоңбайсың, Ойнайсың да ұйықтайсың. Көп шаруа тындырасың	**Көркем сөзді мәнерлеп оқу (жаттау) жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: өлең жолдарын мәнерлеп оқуға бейімдеу; есту, елестету, есте сақтау қабілеттерін дамыту. Менің үйім осындай, Кең, жарық та қонақжай. Шақырамын, келіңдер! Көмектесіп жіберіңдер. Д. Ахметова. Құралдары: әртүрлі қаланған үйлердің

	жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығу мәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Пойыз келе жатыр: Ток-так-ток, Ток-так-ток. (Саусақтарды үстел бетінде ырғақтарға сай кезегімен, күйсандықтың пернесін баскандай тықылдату) Жылдам келе жатыр: Ток-так-ток, ток-ток. (Саусақтарды үстел бетінде ырғақтарға сай кезегімен, күйсандықтың пернесін баскандай	отбасым. Құралдары: саусақтарға кигізілетін маскалар. **Көркем сөз.** Достарды жинайық, Мұнараны құрайық. Үлкені үстіне орташасын, Оның үстіне кішкентай данасын, Қоямыз да Дананы қуантамыз. **(сөйлеуді дамыту)** **Пирамидаларды құру жаттығулары.** Пирамиданы құрайтын сақиналардың саны 8-10 дана. Мақсат-міндеттер: ұсақ қол моторикасын, көлемді, түсті ажырату қабілеттерін дамыту.	топтауға баулу, зейінді, байқауды дамыту. Балалар суреттердің жалпы атаулары бойынша жинайды. Құралдары: ойыншықтар, киім, тамақ және т. б. заттық карточкалар мен топтастыруға арналаған панно-карточкалар.	Қонақты да шақырасың. **"Суретті жина" үстел ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды бөлшектерден тұтас жинауға үйрету. Құралдары: төрт-алты бөлікке бөлінген суреттер.	үлгі суреттері. **"Үй салу" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды үлгіге қарап, үйді құрастыруға машықтандыру; қиялды, зейінді дамыту; ұсақ моторикасын дамыту. Ойын құралдары. "Лего" немесе ағаш құрылыс ойыншықтары. Тәрбиеші өз ойларынан үйлер құрастыруды ұсыну мүмкін.

	тықылдату) Барлық бала күтіп қалды Алақан, алақан! (Алақандарды жайып, өзара ұқалау) Қуанышпен қарсы алады - Алақай! Алақай! (Алақандармен шапалақтау)	**(сенсорика)**			
Ертеңгілік жаттығу	**"Орман алаңқайында"**. "Күн шығады" Б.к. тік тұру, аяқ алшақ, 1-3- қолды алға, жоғары көтеру, Б.к. "Күнге жылынамыз". Б.к. қолды артқа ұстау, 1-2- қолды алға созып, алақанды ашып, саусақты қозғалту, иілу, 3-4- б.к. "Ағаштар қозғалады". Б.к. қол төменде, 1- қол жоғарыда; 2- оңға, солға иілу. 3-4 б.к. **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Балалардың беті мен қолын жуу, таңғы асқа отырғызу. Тамақтану мәдениетімен таныстыру. *Қасық пен*				

	шанышқыны құрыс ұстауды дағдыландыру. Тамақтанғаннан кейін бет пен қолды жуу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Біздің көшедегі үйлер" тақырыбындағы суреттерді қарау.** Мақсат-міндеттер: балалардың әңгіме құрастыруға дағдыландыру, сөздік қорларын дамыту, өз ойларын толық жеткізуге үйрету.	**"Біз қайда болдық - айтпаймыз..." ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың зейінін, есте сақтауын, қиялдық ойлауын дамыту. Балалар таңдаған жүргізуші есіктен шығады, ал қалған балалар мұғаліммен бірге кімді немесе нені бейнелейтінін келіседі. Содан кейін жүргізуші кіріп: "Бізге қай жерде болғаныңызды айтыңыз, не істедіңіз?" Балалар жауап береді: "Біз қайда болғанымызды айтпаймыз, бірақ не істегенімізді көрсетеміз" (егер	**"Үйді салғым келеді" саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығу мәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Үйді салғым келеді, (Шапалақтау) Қабырғасы керегі, (Шапалақтау) Қабат-қабат кірпіштер (Жұдырықтарды бір-бірінің үстінен қойып, орындарын алмастыру) Қатар-қатар кезегі. (Жұдырықтарды бір-бірінің үстінен	**"Қалпақ және кішкене таяқша" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды мұқияттылыққа, ептілікке тәрбиелеу. Ойнаушылар шеңбер жасай тұрады. Ойын бастаушы белгіленеді, ол кішкене таяқшаны алады да шеңбердің ортасында тұрады. Тәрбиеші оның басына қалпақ кигізеді. Қалпақ баланың мұрнына дейін кигізіледі, көздеріне тимей-ақ, оның көзін жабады. Балалар қолдарын ұстасып, шеңбер бойымен жүгіреді де: «Бір, екі, үш, төрт бес — кішкене таяқша	**Құрылыс туралы мақал-мәтелдер, нақыл сөздерді жаттау.** Мақсат-міндеттер: сөйлеу, есте сақтау, ойлау қабілеттерін дамыту. 1. Ер қадірін ер білер, Зер қадірін зергер білер. 2. Жігіт адамға жетпіс өнер де аз. 3. Қазаншының өз еркі Қайдан құлақ шығарса.

		олар ақшаны бейнелеуге келіскен болса) немесе "біз кімді көргенімізді көрсетеміз" (егер олар жануарды бейнелесе) және т.б. Ойын барысында мұғалім балаларға жануарлардың немесе заттардың өзіне тән белгілерін табуға және оларды мәнерлі жеткізуге көмектеседі.	қойып, орындарын алмастыру) Шатыр болса төбесі, (Қос алақандар ұштарын тиістіріп, "шатыр" құру, бастың төбесіне қою) Үшбұрыштай жебесі, (Қос алақандар ұштарын тиістіріп, "шатыр" құру, бастың төбесіне қою) Терезелер - көзайна. (Көздерді ашып-жұму) Мен гой - үйдің иесі. (Алақандарды өз кеудесіне салу) Д. Ахметова	тыныллайтын болады» - дейді. Бұл уақытта ойын басқарушы жүресінен отырып кішкене таякшамен еденді тақылдатады. Балалар соңғы сөзбен тоқталады, ал ойын басқарушы кішкене таякшасын балалар жаққа сілтейді Кішкене таякша кімді нұсқаса, сол кішкене таякшаның ұшынан ұстайды да, ойын басқарушының атын атайды, ал ойын басқарушы кім оны атады, соны табуы керек. Жаңа ойын бастаушымен ойын қайталанады.	
Мектепке дейінгі ұйым кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Менің қалам" Мақсат-міндеттер:	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Құммен ойнаймыз" Мақсаты: Балаларды	**Мүсіндеуден ойын-жаттығу** "Туған қалам" түрлі-түсті тұзды қамырдан тақырыптық	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Құм қалашығы" Мақсаты:	**Музыкадан ойын-жаттығу** *"Біздің әсем қала"* *Мақсаты: Балаларды жолда жүру*
	Балаларға қала туралы түсінік беру,қаланың құрылысы туралы әңгімелеу,құрылысшылар туралы айту.	еденде тұрған гимнастикалық тақтаймен тартылып өрмелеу техникасын дамыту; алға жылжи отырып, екі аяқпен секіру дағдыларын жетілдіру; қораз туралы білімдерін толықтыра отырып, кораздың дыбысталуын тындату; оқу қызметіне деген қызығушылықтарын ояту.	мүсіндеу. Мақсаты: Қаламызда әр-түрлі үйлер, көшелер, дүкендер, дәріханалар, кинотеатрлар бар екендігі туралы елестетулерді дамыту; тұзды қамырдан төртбұрышты, тікбұрышты, үшбұрышты заттар (дүкен, үйлер, кенселер, кмнотеатрлар) жасауды үйрену; мүсіндеу тәсілдерін бекіту (тарту, тегістеу); үлгіні елестетуді, қиялдауды дамыту; өз қаласына деген оң көзқарас тудыруға, өз қаласына деген мақтаныш сезімімен қарауға тәрбиелеу.	Балалардың құм туралы білімдерін бекіту,құммен қарапайым тәжірибе жасай білу; қолдың ұсақ моторикасын дамыту, қиял мен шығармашылық қабілеттерін дамытуға ықпал ету; табиғатқа ұқыпты қарауға, қоршаған ортаға қызығушылық танытуға тәрбиелеу.	ережелеріне сәйкес бағдаршамның атқаратын қызметімен таныстыру. Ойын арқылы балаларға жолда жүру ережелерін үйрету. Көше, жол, жаяу адам жүретін жол мен көліктер туралы түсініктерін жетілдіру. Музыкадағы бейнелерді ажыратуға үйрету. Әннің ширақ, сергек, сабырлы сипатын ажырата білуге тәрбиелеу.
2- таңғы ас	Алдындағы түскі аска назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған				

	жеке жұмыс, әлеуметтік ережелер. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуенге дайындық	Серуенмен сөйлесу кезінде көңілді көңіл-күйлерін сақтау, шешіну, киімдерді бүктеу, орнына дұрыс қоюды үйрету. Жұлынуға арналған жаттығу жасату. Мақсат-міндеттер: есте сақтау, қабылдау, елестету, сөйлеу қабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. Құрылар сәбиім Сәбиімдікті көтінде Алтыналы көтінді Бола білсең төзімді, Тәп-тәуір етер өзінді Тәрбиенің досы - Сәбиім деген осы.				
Серуен	**Көліктерді бақылау.** Мақсаты: көліктер және олардың түрлері туралы білімдерін толықтыру, жүргізуші мамандығына қызығушылықтарын қалыптастыру. Бақылау барысы. Тәрбиеші көшеде кетіп бара жатқан көліктерге қарауды талап етеді. Жеңіл көлік қай	**Аспанды бақылау.** Мақсаты: балаларға аспанның әсемдігін көруге бейімдеу, қалағалау барысында бұлтты ажырата білу, аспан бұлтты, бұлтсыз екенін бақат, бұлттың қозғалысы және өзгерісі жөнінде бақылағанда қалағалауды дамыту; табиғаттың әсемдігін тамашалауға тәрбиелеу. Ашық аспанда	**Құстарды бақылау.** Мақсаты: құстар (торғай, көгершін, қарға, сауысқан) туралы жалпы мағлұматтар беру; жылы жаққа ұшып кететін құстар (қарлығаш, көкек, бұлбұл) туралы түсінікті тиянақтау. - Балалар, қандай құстарды білесіңдер? - Құстар немен қоректенеді? - Жылы жаққа ұшып	**Аулалағы адамдардың еңбектерін бақылау.** Мақсаты: балаларды қызығушылыққа, сұрақтарға толық жауап бере білуге баулу; еңбекті құрметтеуге тәрбиелеу. - Балалар, сендер жұмыс істей білесіңдер ме? - Ендеше бүгін біз сендермен аулалағы адамдардың	**Желді бақылау.** Мақсаты: ауа қозғалысы жөнінде бастапқы түсініктемені нығайту. Желдің нашар, күшті жақтарын ажырата білуге үйрету; қандай белгілері бойынша желдің күштілігін анықтау қажет екенін түсіндіре білу: *ағаш қозғалса күшті жел, шөп тербелсе әлсіз жел. Жазғы желді*
	жерде жүреді. (Жерде.) Бізге көлік не үшін керек? (Жұмыска, конаққа, мектепке бару.) Балалар, көліктер әр түрлі болады. Көшеде біз көптеген көліктерді көреміз, көліктер ұзақ жол бойымен ағылып кетіп жатады. **Еңбек әрекеті: құрғақ бұтақтарды жинау, ауланы сыпыру.** Мақсаты: тазалық пен тәртіпке үйрету; бірлесіп жұмыс істеуге үйрету. **"Түрлі-түсті көліктер" ойыны.** Мақсаты: заттар (рөлдер) арқылы дене белсенділігін дамыту; ережені сақтауға, кеңістікті	бұлтты байқау жеңілірек, оның баяу қозғалатынын, бірте-бірте көбейіп, өзінің түрін өзгертетінін,мақтаға ұқсайтын массаға айналатынын, немесе, керісінше, азайып және еритінін атап өтуге болады. Жұмбақ. Көзі жасты – жылауық, келе жатыр бір алып. Жабыркаса, жылайды, жадыраса құлайды. (Бұлт.) Тақпақ. - Аксың, сұрсың, карасың, Қайда қалқып барасың? - Жерге нөсер төгемін, Өссін гүлдер, көп егін! - Гүл-гүл жайнап	кететін құстарды білесіңдер ме? - Құстардың жазғы тіршілігі қандай? - Құстардың қандай түрлерін білесіңдер? - Құстар қандай дыбыс шығарады? Тақпақ. Бөдене, бөдене, Бұғып қалып көдеге, Үстатпайды қусам да, Тойғызар ем бедеге. **"Ұшты - ұшты" ойыны.** Мақсаты: балаларды ұшатын заттар мен ұшпайтын заттарды ажырата білуге үйрету. Тәрбиеші балаларға ұшатын құс, әуе көлік атауларын, сонымен қатар кез келген атауларды атайды. Егер олар ұшатын	жұмыстарын бақылаймыз. - Жыл мезгілдеріне байланысты жұмыста әртүрлі болып келеді. Сонымен жазда қоқыстарды жинап аула сыпырса, ал қыста басқаша. Қыста қар күрейді. **"Орамал" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балаларды шапшаңдыққа баулу, ойынға деген қызығушылықтарын арттыру. Балалар шеңбер құрып отырады, ал шеңбер бойымен бір бала жүгіреді, қолында орамалы болуы тиіс. Шеңбер бойынша отырған баланың біріне орамалды артына тастап кетуге тиісті. Бала артына	қысқы желмен салыстыра білуге үйрету. Жұмбақ. Қанаты жоқ – ұшады, Аяғы жоқ – қонады. (Жел.) Тақпақ. Желдет, желдет! Баласын жылат, Жетікара, дауылдат! Тайтерісін қалтырат, Өрісін құлат, Науа-астауын жылтырат! **"Қол ұстасып жүру" ойыны.** Мақсаты: белгі бойынша ортаға қозғалуға, екі шеңбер құра білуге үйрету (орталар карама қарсы жаққа айналады, қолдарын ұстамай бір жағына); ұжымдық сезімге тәрбиелеу. **Еңбек әрекеті: үй**

	бағдарлауға лағдыландыру. Құралдары: балалардың киімдеріне ілінетін таңбалар (түрлі-түсті машиналар), рөлдер. **"Тауық пен түлкі" ойыны.** Мақсаты: белгі бойынша тез әрекет ету қабілеттерін жетілдіру, ептілікті дамыту. **Дене тәрбиесі бойынша жекелей жаттығулар.** Мақсаты: екі аяқпен бір орында секіру, дұрыс қозғалу. **Балалардың еркін ойыны.**	өсер көк, Нәсерлетсең, нәсерлет **"Не жөнінде айтылады?" ойыны.** Мақсаты: сипатты белгісі бойынша табиғат құбылысын шеше білуге машықтандару (жаңбырайды, аспан, бұлыңғыр найзағай ойнайды). **"Дөңгелек лапта" қимылды ойыны.** Мақсаты: екі топқа бөліне білуге үйрету, ойыншыларға допты лақтыру, ойын тәртібін (сызықты баспай) сақтай отырып; қозғалыс тепе-теңдігін дамыту. **Еңбек әрекеті: құрап қалған шөптерді жинау (тәрбиешінің**	болса құс қанатын қағып қимыл көрсетеді. Ал, егер ұшпайтын зат атауын атаса, онда қолдарын қимылдатпайды. Егер керісінше ұшатын затта қимылдатпай, ұшпайтын затта қимылдатса, бала ойыннан шығарылады. Мысалы: Ұшты - ұшты, ұшақ ұшты – десе, қолдарын қимылдатады. Ұшты - ұшты, кітап ұшты – десе, қолдарын қимылдатпайды. **"Көлік пен торғайлар" қимылды ойыны.** Мақсаты: ойын шарты бойынша, белгіге сай	бұрылып қарап, орамалды алып, орамал тастаған баланы қуып жетіп орамалды лақтырып тигізуі керек. Егер тигізе алмаса, ойынды өзі жалғастырады. Орамал тастаған ойыншы қуып келе жатқан баланың орнына отыруы керек. Қуушы бала, орамал тастаушыға орамалды тигізсе, онда ойынды орамал тастаушы бала өзі жалғастырады. **Еңбек әрекеті: ауладағы ағаштардан түскен бұта-қоқыстарды жинау.** Мақсаты: балаларды бірлесе жұмыс жасай білуге баулу. **"Шеңберден**	**өсімдігін отырғызу (тәрбиешінің көмегімен).** Үй өсімдігін отырғызуды бақылау. Мақсаты: жұмыс аяқталған соң жұмыс орнын өз бетінше жинауға үйрету. **"Ойлан, асықпа" ойыны.** Мақсаты: зеректікке, тапқырлыққа, жылдамдыққа тәрбиелеу. Тәрбиеші тапсырмасы бойынша сөз табу. «Күннің көзі» сөзіне - айқын, ыстық,жарық...; «аспан» сөзіне - бұлт, көгілдір, жаңбыр сәйкес келетін сөз табу. Тапсырма. Су бойынша желдің күштілігін анықтау.

		көмегімен). Мақсаты: балалардың карапайым еңбек дағдыларына баулу. Құралдары: қолғаптар, қаптар. Педагог балалардың шөптерге аллергиясын ескеру тиіс. **Балалардың еркін ойыны.** Мақсаты: балаларды өз бетінше ойын тақырыбын таңдауға үйрету.	қимылдауға дағдыландыру; ойын кейіпкерлеріне еліктей білуге бейімдеу; шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлауға баулу. Әр бала "торғай" болып орындықта отырады. Педагог "көлік" болады. Педагог белгісі бойынша "торғайлар" залдың ортасында кез-келген бағытта жүгіріп ойнайды. Педагогтің "Көлік келе жатыр! Абай болыңдар!" деген белгісінен кейін балалар жүгіріп орындарына "ұяларына" бару керек. Ойын 4-5 айналымды құрайды. Құралдары: "көлікке" (бір-екі бала да болу	**шеңберге" жаттығуы.** Мақсаты: балаларды жерде жатқан бір шеңберден екінші шеңберге секіріп өтуге машықтандыру; секіріп жылжуда мұқиятты болуға, шеңбердің шетін баспауға дағдыландыру; шапшаңдыққа, ептілікке тәрбиелеу. Құралдары: үш-төрт шеңбер. **Балалардың еркін ойыны.** Мақсаты: өздерінің еріктері бойынша ойын түрлерін таңдау; ойын ойнау кезінде белсенділік таныта білуге тәрбиелеу.	**"Қағып алмай от" (кегли) ойын жаттығуы.** Мақсаты: балалардың кегли арасымен баяу және ептілекпен өтуге дағдыландыру; көз мөлшерін, тепе-теңдікті, вестибуляр аппаратын дамыту. Құралдар: кегльдер. **Балалардың еркін ойыны.** Ойында балалардың өз бетінше бір бірімен араласа білуін, өзінің іс әрекетімен қылығын білдіруге, өз пікірінде тұруға, құрдасының ұсынысымен келісе алмайтынын көрсетуге үйрету.

			мүмкін) руль, "торғайларға" медальондар. **Еңбек әрекеті: ауланы сыпыруға көмектесу.** Мақсаты: ұқыптылыққа, жинақылыққа үйрету. **Балалардың еркін ойыны.** Мақсаты: балаларды өз бетінше ойын тақырыбын таңдауға үйрету.		
Серуеннен оралу	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау.				
Түскі ас	Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, аракатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Балалардың беті мен қолын жуу, таңғы асқа отырғызу. Тамақтану мәдениетімен таныстыру. Қасық пен шанышқыны құрыс ұстауды дағдыландыру. Тамақтанғаннан кейін бет пен қолды жуу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Түскі ұйқы	Мақсат-міндеттер: дәретханаға бару, жуыну, киімдерін бүктеу, тыныш ұйықтау сияқты белгілі бір рәсімдерді сақтай отырып, ұйқыға өзін-өзі дайындау дағдыларын қалыптастыру. Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау. Ұйықтар алдында шешінгенде, орындықтың арқалығына көйлек немесе жейделерін ілгізіп, ал орындықтың өзіне шалбарын, етектерін бүктеп қойғызу. **"Әлди - әлди" әні.** Көзімнің ағы-қарасы, Жүрегімнің парасы,				

	Уайым-қайғы ойлатпас, Көңілімнің сапасы. Айналайын, шырағым! Көлге біткен құрағым! Маңдайдағы құндызым, Аспандағы жұлдызым. **(көркем әдебиет)**				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Керуеттегі жаттығулар Көзімізді ашайық Аунап, қунап алайық , Ұйқымызды ашайық "Самал жел" - іште жатып, қолдары дене бойында. Бастарын сәл көтеріп, жел соққанын келістіру: "Ф-ф-ф". "Желдің желпуі" - іште жатып, қолдары дене бойында, қолдарын екі жаққа созу. "Жел бұлттарды айдайды" - тізені құшақтап жату. Аяқты құшақтап денемен адына-артына тербелу. **(дене шынықтыру)**				
Бесін ас	Бесін аска назар аударту; үстелде отыру мәдениетін қалыптастыру, тамақтану мәдениетімен таныстыруға бағытталған жеке жұмыстар.				
Балалардын дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды карау және басқалар)	**"Сөз ойла, тез ойла" ойыны.** Мақсат-міндеттер: дыбыстарды дұрыс, анық айтуға жаттықтыру, тілдерін дамыту. Көрнекі құралдар: әртүрлі дыбыстар жазылған үнтаспа,	**"Үй құрылысы" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың үй құрылысы жайындағы түсініктерін тиянақтау; қол моторикасын, ой-	**"Қуыршақты серуенге шығарайық" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың киім-кешек және киіну тәртібі туралы білімдерін бекіту және нақтылау.	**"Не өзгерді?" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда кеңістіктікті бағдарлауды дамыту , есте сақтауды, қиялды дамыту. Құрал-жабдықтар: "Үй жануарлары"	**"Ою саламыз" саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығу мәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ойлау, елестету қабілетін, ұсақ қол

	дыбыстар иелерінің суреттері Ойын барысы Тәрбиеші бір дыбысты тыңдатады. Балалар сол дыбысты және нешін дыбысы екенін ажырату қажет. **"Дүкен" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды еңбекке, еңбекті құрметтей білуге, сыпайыгершілікке, ізгілікке, алалдыққа баулу. Қажетті құралдар: ойыншықтар, ыдыс-аяқтар, ойыншықтар, ақ халат, қалпақ, есеп шот, қағаздан жасалған дөңгелектер. Ойын шарты. Бұл ойынды әуелі жеке-жеке ойнатуға	қимыл дамыту, достық қарым-қатынастарға, еңбекқорлыққа тәрбиелеу. Құралдар. Құрылыс материалдары, қағаз беттері, қара қарындаштар, сызбалар, ойыншық жүк машиналары, құрылысқа қажет ойыншық құралдар (балға, бұрағыш, тістеуік, тағы басқалар). Педагог балалармен құрылысқа қатысатын мамандар жөнінде алдын-ала әңгімелеседі (кірпіш қалаушы, жүргізуші, жүк тасушы). Балалар құрылысқа қажет материалдарды таңдап, өзара кім қандай рөлді атқаратыны туралы	Сөздік қорларын байыту. **"Мозаика", "Басқатырғыш" үстел ойындары.** Мақсат-міндеттер: логикалық ойлауды, қолдың ұсақ моторикасын дамыту. **""Қысқы және жазғы ойын-сауықтар" лотосы" үстел ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың жазғы және қысқы ойын-сауықтар жайындағы түсініктерін нығайту, екі топқа бөлуге дағдыландыру; зейінді, байқауды дамыту. Құралдары: жазғы және қысқы ойын-сауықтар туралы сурет-карточкалар.	ойыншықтар жинағы. Ойын барысы: Мұғалім ойыншықтарды үстелге қояды, балаларға оларға қарауға ұсынады. Балалар олардың орналасуын есте сақтайды. Тәрбиеші балалардан көздерін жұмуларын сұрайды. Сол кезде тәрбиеші бір ойыншықты алып, жасырып қояды. Балалардан көздерін ашуды сұрап, не өзгергенін сұрайды. Балалар жауап береді. Ойын осылай жалғаса береді. **"Автобус" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың автобуста жүру	моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Зергер бала боламыз, (Екі алақанда ашу) Оюды саламыз: Бұлақ, (Колларды жұлдырыққа жинап, ішке қарай бұрау) Дөңгелек, (Шеңбер салу) Ирек, (Толқындар жасау) Қанат, (Қос колмен бұлғау) Гүлдер, (Алақандарды жайып, тігінен көрсету) Көбелек. (Қос колды айқастырып, бұлғау) Д. Ахметова. **"Өз үйіңді тап" ойыны.** Мақсат-міндеттер: Балаларды биік-аласа, үлкен-кіші, он
	болады. Балаларды рөлдерге бөлу: 2 бала сатушы, 1 бала кассир, қалғандары сатып алушылар. Тәрбиеші ойын ережесін түсіндіреді. Ереже бойынша сатушылар да, тұтынушылар да бір-бірімен сыпайы сөйлеседі. Бір затты сатып алған соң, рахмет айтуды ұмытпауы керек. Сатушыда өз кезегінде «Тағы да келіп тұрыңыз», - деп ілтипат білдіреді. Тәрбиеші ойынға жалпы басшылық жасайды.	келіседі. **"Үйшік" ертегісі бойынша үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ертегіні мұқият тыңдап, көруге үйрету, кейіпкерлерді тануға, ертегіге деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу		ережелеріне баулу; жолаушы мен жолаушылар туралы түсініктерін тиянақтау; сыпайылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Құралдар. Автобус салонын білдіретін үлгі, орындықтардың белгілі қатармен тізіліп тұруы; руль, билеттер жинақтамасы. "Жүргізушіні" рөліне қалаған бала шығады, қалғаны жолаушылар болып, қолдарына "билет" алады. Педагог алдын-ала автобуста жүру ережелерімен таныстырады, сыпайылық үлгілерін суреттерден	жақта, сол жақта - деген ұғымдарды айтуға, бір-бірінен ажырата білуге үйрету Қажетті құралдар: «Ағаштардың бейнесі». Үйлердің суреттері. Ойын барысы: Тәрбиеші балаларды екі топқа бөліп, әр топтың ойнайтын орнын немесе "үйін" тағайындайды. Екі топқа да өсіп тұрған бірі биік, бірі аласа ағашты көрсетеді де 1-топтағы балалардың үйі биік ағаштың оң жағы, ал 2-топтағы балалардың үйі аласа ағаштың сол жағы - деп белгілейді. Қай топ өз үйлеріне тез барады. Ойын екі рет қайталанады.

				көрсетеді. Педагог балаларды автобус салонына шақырады, жолаушылар "салонға" өтеді, билеттерін көрсетеді немесе ойыншық смартфон арқылы төлемдерді жасауды көрсетеді. Жүргізуші автобусты "жүргізеді". Педагог аялдамаларды жариялап жатады. жолаушылар кіріп, шығып жатады. Үлкендерге орындарын беру туралы үлгілерді көрсетуге болады.	Ойынның соңында әр топтың балаларын мадақтап отырады.
Балалармен жеке жұмыс	**Тіл ұстарту жаттығуы: "Кім не істейді?"** Мақсат-міндеттер: артикуляцияны, сөйлеу қабілеттерін дамыту.	**"Ақ қоян" ойыны.** Ойын мақсаты: балалардың ойынға деген қызығушылықтарын арттыру, тілдерін дамыту, достыққа,	**"Біз шығамыз сапарға" саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды санамақты мәнерлеп айтуға, мәтіннің мәніне сай	**"Қуыршақ жиһазы" ойыны.** Мақсат-міндеттер: үлкен лего құрылыс материалынан қуыршақ жиһазын жасауға	**"Кімнің үйі тезірек жиналады» ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың геометриялық пішіндер туралы түсініктерін бекіту,

	Тасшы тас қалады, Басшы басқарады. Досшыл – дос табады, Қасшыл – кас табады. Төсшіл – төс қағады, Асшыл – ас бағады. Бәсшіл – бәстеседі, Мәсшіл – мәс теседі.	ұжымдыққа тәрбиелеу. Ойын құралдары: қоянның маскасы. Балалар шеңбер жасап тұрады да, ал бір бала ортада "қоян" болып отырады. Шеңбердегі балалар қол ұстасып, қоянды айнала жүріп, тақпақ айтады: Ақ қоян-ау, ақ қоян, Орныңнан тұршы, Бетіңді жушы, Шашыңды тарашы, Әй-әй көйлек киші, Біреудің қолын үзші, - дегенде, қоян болған бала тақпақтағы айтылған қимылды түгел істеп, өлең бітісімен, жүгіріп барып, шеңберді бұзуға тырысады. Егер бала шеңберді үзсе, өзі шеңберге	қимылдарды жасауға дағдыландыру; есте сақтау, түйсік, сөйлеу қабілеттерін, жағымды эмоцияларды дамыту. Біз шығамыз сапарға, Адымдаймыз қатарда: Бір-екі! Бір-екі! Адымдаймыз қатарда. Балалар саусақтардың ұшымен үстел бетін мәтін ырғағына сай соққылайды. **"Жұмбақтар, ертегілер, аңыздар оқу.** Халық ауыз әдебиетіне деген сүйіспеншіліктерін арттыру.	машықтандыру, дизайн дағдыларын дамыту. **Көркем сөзді жаттау жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: тақпақтың мазмұнын есте сақтап, мәнерлеп оқуға дағдыландыру; көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру. "Бақшада". Көңілді бар бала, Бақшаға, баққа енсек. Ойнаймыз аулада, Төбеміз әткеншек. Шешеміз жұмбақ та, Жаңылтпаш айтамыз. Кешкілік үй жаққа Үлкейіп қайтамыз. Б. Кірісбаев.	олардың атауларын айтқызу. Балаларға геометриялық пішіндер таратылады. Бөлменің әртүрлі бұрыштарындағы үш шығыршықтың шеңбер, шаршы, үшбұрыш пішіндері жатыр. Бұл үйде барлық шеңберлер, бұл жерде барлық шаршылар, бұл жерде барлық үшбұрыштар. Барлығы өз үйлерін тапқанда, балаларға топпен серуендеуге шығады. Тәрбиешінің белгісі бойынша барлығы геометриялық пішінін үйдегіден салыстыра отырып, өз үйін табады. Ойын бірнеше рет

		қосылып тұрады. Үлкен жерлегі, ең жақтағы бала "қоян" болады.			қайталанады, ал тәрбиеші әрдайым үйлерді ауыстырады.
Серуенге дайындық	Балаларды серуендеуге ынталандыру, серуендеуге арналған ойын құралдарын алу, балалармен қауіпсіздік шаралары туралы жеке әңгімелер. Серуендеуге дұрыс жиналу әрекеттері, балаларды өз еркімен киінуге үйрету. Таза ауада шынығып, Серуенге шығайық. Киімдерді тез киіп, Ойнап-ойнап алайық.	Балаларды серуендеуге ынталандыру, серуендеуге арналған ойын құралдарын алу, балалармен қауіпсіздік шаралары туралы жеке әңгімелер. Серуендеуге дұрыс жиналу әрекеттері, балаларды өз еркімен киінуге үйрету. Серуенге шығайық, Күннің нұрын алайық, Таза ауаны жұтайық. Жүрекке жылу сыйлайық.	Балаларды серуендеуге ынталандыру, серуендеуге арналған ойын құралдарын алу, балалармен қауіпсіздік шаралары туралы жеке әңгімелер. Серуендеуге дұрыс жиналу әрекеттері, балаларды өз еркімен киінуге үйрету. Таза ауада шынығып, Серуенге шығайық. Киімдерді тез киіп, Ойнап-ойнап алайық.	Балаларды серуендеуге ынталандыру, серуендеуге арналған ойын құралдарын алу, балалармен қауіпсіздік шаралары туралы жеке әңгімелер. Серуендеуге дұрыс жиналу әрекеттері, балаларды өз еркімен киінуге үйрету. Серуенге шығайық, Күннің нұрын алайық, Таза ауаны жұтайық. Жүрекке жылу сыйлайық.	Балаларды серуендеуге ынталандыру, серуендеуге арналған ойын құралдарын алу, балалармен қауіпсіздік шаралары туралы жеке әңгімелер. Серуендеуге дұрыс жиналу әрекеттері, балаларды өз еркімен киінуге үйрету. Таза ауада шынығып, Серуенге шығайық. Киімдерді тез киіп, Ойнап-ойнап алайық.
Серуен	**Кешкі серуен кезінде көліктерді бақылауды жалғастыру.**	**Аспан мен бұлттарды бақылауды жалғастыру.**	**Құстарды бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен**	**Гүлдейтін өсімдіктерді бақылау. (қоршаған ортамен танысу,**	**Желді бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді**

	(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: көліктің адамды, жүкті тасымалдау үшін керектігін түсіндіріп, түрлі көліктердің атауын жатқа білуге ынталандыру. Көліктердің алуан түріне назар аударту. Адамдарға арналған көліктердің маңыздылығы туралы білімдерін бекіту. **"Ұшақтар" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың бір-біріне кедергі келтірмей, әртүрлі бағытта жүгіруге үйрету; оларды белгіні мұқият	***(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)*** Мақсат-міндеттер: аспанның ашық не бұлтты болғанын, бұлттардың аспанда ұшатынын байқауға бейімдеу; зияткерлікке тәрбиелеу. Әр түрлі табиғи құбылыстармен танысуды жалғастыру. Ауа-райының қандай екенін ажыратуға үйрету (ашық, бұлтты бұлттар, жаңбыр). **"Қимыл ойлап табу" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттер: ой-қиялды, вестибуляр аппаратын дамыту.	***танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)*** Мақсат-міндеттер: жаздағы құстардың тіршілігі туралы түсініктерді толықтыру; құстарға деген сүйіспеншілік пен қамқорлықты тәрбиелеу. Аудағы жаңадан ұшып келген құстарды байқау, атау, ерекшеліктерін салыстыру. **"Қаршыға мен қарлығаш" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай, белгілер бойынша ойнауға, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойыншылар екі топқа бөлініп, екі	***сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)*** Мақсат-міндеттер: өсімдіктерге ұқыпты қарауға үйрету, гүлзардағы өсімдіктерге күтім жасау дағдыларын бекіту. **"Кім жылдам?" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды шапшаңдыққа, жылдамдыққа баулу. Құралдары: белбеу. Ойыншылар ойынға екі-екіден қатысады. Ортаға шыққан екі ойыншы бір-біріне арқасын беріп, екі жаққа қарап тұрады. Аяқтарының арасын ықтарының деңгейімен бірдей етіп ұстайды. Сонан соң ойын жүргізуші екеуінің аяғының	***дамыту, дене шынықтыру)*** Мақсат-міндеттер: "жел"ұғымын бекіту; табиғи құбылыстарға деген қызығушылықты арттыру. Желді күні қандай өзгерістер болатындығына назар аударту. Балалар жалауларға қарап, желдің қай жаққа есетінін бақылайды. Жел соғады бетімізге, Тербеледі ағаштар. Тыныш - тыныш отырыңдар, Биік - биік ағаштар. **"Жел көбік" ойыны.** Мақсат-міндеттер: шеңберде ойына білу қабілетін, ұйымшылдыққа

	таңдауға және ауызша белгі бойынша қозғалысты бастауға үйрету. **"Кегльді қағып ал" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: допты тура бағытта домалатып, алшақ тұрған кегльді қағып түсіруге дағдыландыру, далдікке, ептілікке, зеректікке баулу. **Еңбек әрекеті: құмды құмсалғышқа шеттерінен ішке қарай сыпырып жинау.** Мақсат-міндеттер: балаларды тазалыққа тәрбиелеу. **Балалардың еркін ойындары.**	Балалар шеңберде тұрады. Тәрбиеші ойыншылардың біреуін ойын бастаушы етіп белгілейді. Ол шеңбердің ортасында тұрады. Балалар тәрбиешінің көрсетуі бойынша мына мәтін сөзін айтып, оңға немесе солға жүреді. Әдемі шеңберде, Билейік кең жерде. Қолдармен ұстасып, Бәріміз жұптасып. Бірігіп достасып, Бір орында ұстасып, Осылай етіп істейік. Мәтінді айтып бітер кезде балалар қол созым қашықтықта тұрады. Ойын бастаушы қандай болмасын бір қимыл көрсетеді, шеңбер жасап тұрғандардың бәрі оны қайталайды.	бағытқа қарап, екі қатарға тұрады. Бұлардың бір қатары "Қарлығаштар" ла, екінші қатарындағылар "Қарлығаштар" болады. Бір ойыншыны басқарушы етіп сайлайды. Басқарушы екі саптың арасымен ерсілі-қарсылы жүріп дауыстайды. Алдымен "кар..." дейді де, содан соң қалауынша "-шығалар" немесе "-лығаштар" деп қосады. Сол кезде бастаушы атын атаған топтағылар бытырай қаша жөнеледі де, аты аталмаған топ оларды қуалайды. Олардың міндеті -	арасына ұзынан ұзақ белбеу тастайды ла "бір, екі, үш" деп санайды. "Үш" деген де кім еңкейіп белбеуді бұрын алса, соның жеңгені. Бұл адамның өз денесін еркін меңгеріп, тез қимылдауының нәтижесінде жүзеге асады. Ойынға басқа ойыншылар шығады. Екінші кезекте әр жұптың жеңімпаздарымен аралағы жарыс болады. Ең соңында жеңген екі ойыншы қалады. Сол екеуінің қайсысы жеңіп шықса, сол жеңімпаз атанады. **"Қандай гүл екенін ойлап тап?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер:	тәрбиелеу. Балалар бір-бірінің қолынан ұстап, жақын-жақын дөңгелене тұрады. Тәрбиешіге қосылып олар мына өлеңді айтады. Көпіре гөр көбік-шар, Көпіре гөр кеніп шар Осы күйі қал тұрып, Кете көрме жарылып. Өлеңді айта жүріп, балалар шеңберді кенейте түседі. Тәрбиеші: "Жел көбік жарылды", - деген кезде барлық балалар қолдарын төмен түсіріп, бар дауыстарымен "Тарс етті", - дейді де, тізерлеп отырады. Тәрбиеші жаңа көбік үрлеуді ұсынады: балалар орындарынан тұрып,
		Содан соң тәрбиеші ойын бастаушыны ауыстырады немесе ойын бастаушы өзінің орнына біреуді таңдайды және ойынды жалғастыра береді. **"Бағбан мен гүлдер" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттер: ептілік пен шапшаңдықты дамыту, алаңның қарсы бөлігіне қуғыншыдан асқан ептілікпен қашып өтуге үйрену. Дене тәрбиесі бойынша жекелей жұмыс: кеңістікті бағдарлауға арналған жаттығулар. **Еңбек әрекеті: ойын алаңын ағаштардан түскен ұсақ бұта, жапырақтардан**	қашқан топтағылардың біреуін ұстап алу. Ұсталған ойыншы сол топқа өтеді. Қайсы топ қарсы топтың ойыншысын көп қосып алса, сол топ жеңеді. Құралдары: екі түрлі медальондар: қаршығалар мен қарлығаштар. **Еңбек әрекеті: құмды құмсалғышқа шеттерінен ішке қарай сыпырып жинау.** Мақсат-міндеттер: балаларды тазалыққа тәрбиелеу. **"Себетке допты лақтыр" қимыл жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды доппен ойындарға тарту;	балаларды сипаттама бойынша гүлдерді ойлап табуға; гүлдерді айыра білулерін бекіту. **"Сызықты баспа" қимыл жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды бір бағытта, жылжи отырып, секіруге дағдыландыру. Балалардың секіру жолы бойына көлденең сызықтарды салып қою. Балалар, сызықтарды баспай, алға секіруге үйренеді. **Еңбек әрекеті: құм салғыштың бетін ағаштардан түскен ұсақ бұта, жапырақтардан тазалау.** Мақсат-міндеттер: балаларды тазалыққа	қайтадан шеңберге тұрады, ойын қайтадан басталады. **"Қу түлкі" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ойын шарттарына сай ойнай білу, "Мен - түлкі!" сигналы бойынша қолға түспей, үлкен шеңберден асып жүгіре білу қабілеттерін дамыту (қалыптастыру, жетілдіру); байқағыштыққа, жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. Балалар кіші шеңберге жиналады. Олар педагогтің нұсқауы бойынша көздерін жұмады, ал жүргізуші-педагог балаларды шеңбер сыртында жүріп, кез

		тәкаллау. Мақсат-міндеттер: балаларды тазалыққа тәрбиелеу. **Балалардың еркін ойындары.**	ұқыптылыққа, мәрекелікке, шапшаңдыққа, жүректілікке баулу. Педагог балаларды екі топқа бөледі. Екі топ ортасында себет тұрады. Балалар допты жерге лақтырған кезде, секіріп себетке түсіру керек. Себетке көп доп лақтырған балалар тобы жеңіске жетеді. Құралдары: спорттық құралдарды жинауға арналған себеп, балаларға доптар. **Балалардың еркін ойындары.**	тәрбиелеу **Балалардың еркін ойындары.**	келген баланы сәл тұрып қалады. Осыдан бері педагог таңдаған бала "қу түлкі" болып саналады. Ал ойынды-балалар бөлек, жан-жақтарына қарап: "Қу түлкі, сен қайдасың?" - деп, үш рет сұрайды. Соңғы сұрақтан кейін бұдан бері жасырынып тұрған "қу түлкі": "Мен мындамын!" - деп даусытайды. Осы жерден бастап, балалар жан-жаққа "қу түлкіден" қашып құтылу керек. "Қу түлкі" кімге қолын тигізсе, сол шетке шығады. **"Түзу жолмен" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер:

					Бүк емес бөрене үстімен жүріп,екі аяқты бүге отыра секіруге үйрету. **Еңбек әрекеті: ойын алаңын ағаштардан түскен ұсақ бұта, жапырақтардан тазалау.** Мақсат-міндеттер: балаларды тазалыққа тәрбиелеу.

Серуеннен оралу	Балалар киімдерін дұрыс шешу,шкафтарға бүктеп қою, колды жуу әрекеттерін одан әрі қалыптастыру. Таза сумен Арман, Беті-қолын жуды. Оған қарап Балжан, Суға қолын созды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Кешкі ас	Алдындағы түскі аска назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттап айту; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)** Музыкалық аспаптармен ойындар. Білім күніне арналған әндер тыңдату. **(шығармашылық дағдылар, музыка)** Өнер бұрышында ойыншықтар тақырыбында сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру. **(шығармашылық, сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Қолдың ұсақ және ірі моторикасын дамытатын ойындар. **(танымдық дағдылар)** Кітаптарды санау, өлшеу, салыстыру.

басқалар)					
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Ата-аналардың сұранысы бойынша кеңес беру.	"Отбасындағы еңбек тәрбиесі"тақырыбында ата-аналармен әңгіме.	Ата-аналарға арналған "Дұрыс сөйлеуді үйрету" жаднамалары.	"Балаларға - ойыншықтар" науканын өткізу	"Демалыс күндері баланың демалысын дұрыс ұйымдастыру"тақырыбында ата-аналарға кеңес беру.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы (балабақша / шағын орталық, мектепалды сыныбы) Ж.Ш.С Аймерді -к.г. БІБ
Топ: ортаңғы топ "Ақжұу"
Балалардың жасы: 3 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 17.06 - 21.06.2024ж.
Педагогтың аты-жөні Скендерова Ал

Апта күндері	*Дүйсенбі*	*Сейсенбі*	*Сәрсенбі*	*Бейсенбі*	*Жұма*
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы көрінісін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. Білім күніне арналған мерекелік қабылдауды әзірлеу. **(сөйлеуді дамыту, музыка)**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен кеңес, әңгімелесу	Ата-аналардың сұранысы бойынша кеңес беру.				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	**Құрбан айт мейрамы**	**Аквариумдағы балықты коректендіру.** Мақсат-міндеттер: балаларды тәрбиешінің еңбегін бақылап, балықтарға жемді үгітіп, шашып, қамқорлық жасау	**Бөлме өсімдіктері жапырақтарының шаңын сүрту.** Мақсат-міндеттер: балаларды бөлме өсімдіктеріне дұрыс күтім жасауға машықтандыру; аспидистра, фикустің	**Кітаптарды кітап бұрышындағы сөрелерге дұрыс орналастыру.** Мақсат-міндеттер: балаларды тәрбиешінің еңбегін бағалауға, кітаптарды қатарға ретпен қоюға	**Ойыншықтарды жуу.** Мақсат-міндеттер: балаларды тәрбиешінің еңбегін бақылап, қолынан келгенше көмек көрсетуге дағдыландыру;

		ниеттерін тұтыну. **(еңбек іс-әрекеті)**	жалпақ жапырақтарын сүлгімен сүрту техникасына жаттықтыру; байқағыштыққа тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**	ынталандыру; еңбеккорлыққа тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**	еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**
		"Қандай ойыншық жасырынған?" ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды қырағылыққа, байқампаздыққа үйрету,бірлікке,татулыққа тәрбиелеу Балалар бөлменің бұрышында тұрады. Тәрбиеші жалаушаны тығатынын айтады. Балалар теріс қарап көзін жұмады,тәрбиеші жалаушаны тығып қояды да "болды", деген де балалар	**"Суретті жұмбақтар" ойыны.** Мақсат-міндеттер: логикалық ойлау қабілетін, сөздік қорын дамыту. Тәрбиеші қораптан неше түрлі суреттері бар карточкаларды бір-бірден алып шығып, суреттегі бейнені атауды сұрайды. Бастаушы бала суретті алып, балаларға көрсетеді, ал отырған балалар оны айтады. Дұрыс жауапты айтқан бала ойынды	**Көркем сөзді мәнерлеп оқу жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың тақпақты мәнерлеп айтуға деген қызығушылығын арттыру, артикуляцияны, сөйлеу қабілетін дамыту. **"Бақа туралы".** Жап-жарық жылы күнде, Жап-жасыл шөп үстінде, Жап-жасыл көйлек киген	**"Суретті жұмбақтар" ойыны.** Мақсат-міндеттер: логикалық ойлау қабілетін, сөздік қорын дамыту. Тәрбиеші қораптан неше түрлі суреттері бар карточкаларды бір-бірден алып шығып, суреттегі бейнені атауды сұрайды. Бастаушы бала суретті алып, балаларға көрсетеді, ал отырған балалар оны айтады. Дұрыс жауапты айтқан бала ойынды

		жалаушаны іздейді. Тапқан бала жалаушаны тығады. Ойын 2-3 рет қайталанады. **"Жел көбік" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберде ойнай білуге дағдыландыру; белгі бойынша қимылдауға баулу. Балалар бір-бірінің қолынан ұстап, жақын-жақын дөңгелене тұрады. Тәрбиешіге қосылып олар мына өлеңді айтады. Көпіре гөр көбік-шар, Көпіре гөр кеңіп шар. Осы күйі қал тұрып, Кете көрме жарылып. Өлеңді айта жүріп, балалар шеңберді	жалғастырады. **"Пішіндерді құрастыр" үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: қол қимылдарының икемділігін, дәлдігін, көз мөлшерін дамыту. Жаттығу барысы: жүргізуші балаларға есеп таяқшаларды таратып береді. Балалар солардан геометриялық пішіндерді жасап шығару керек. Төмендегідей тапсырмалар беріледі: төрт таяқшадан шаршы құрастыру; үш таяқшадан үшбұрыш құрастыру; үй құрастыру; жалауша құрастыру; жұлдызша	Бақа бізге былай деген: - Бадырақпын, Бақылдаймын. Достарымды Шақырамын. Бақ-бақ! Қайдасыңдар?! Бақ-бақ! Неге шықпайсыңдар?! Д. Ахметова **"Қимыл ойлап табу" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды тепе-теңдікті сақтай білуге машықтандыру, вестибуляр аппаратын, ой-қимылын, есте сақтау қабілетін дамыту. Балалар шеңберде тұрады. Тәрбиеші ойыншылардың біреуін бастаушы етіп тағайындайды. Ол шеңбердің	жалғастырады. **"Жел көбік" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберге тұруға дағдыландыру, мәтінге сәйкес қимылдарды жасауға үйрету. Балалар бір-бірінің қолынан ұстап, жақын-жақын дөңгелене тұрады. Тәрбиешіге қосылып олар мына өлеңді айтады. Көпіре гөр көбік-шар, Көпіре гөр кеңіп шар. Осы күйі қал тұрып, Кете көрме жарылып. Өлеңді айтып бара жатып балалар дөңгелек шеңберді кеңейте түседі. Тәрбиеші: "Жел

		кеңейте түседі. Тәрбиеші: "Жел көбік жарылды", - деген кезде барлық балалар қолдарын төмен түсіріп, бар даусымен "Тарс етті", - дейді де, тізерлеп отырады. Тәрбиеші жаңа көбік үрлеуді ұсынады: балалар орындарынан тұрып, қайталап шеңберге тұрады, ойын қайталап басталады.	құрастыру.	ортасында тұрады. Балалар тәрбиешінің көрсетуі бойынша маған мәтін сөзін айтып, оңға немесе солға жүреді. Әдемі шеңберде, Биікейік кең жерде. Қолдармен ұстасып, Баріміз жұптасып. Бірігіп достасып, Бір орында ұстасып, Оқылай етіп иіледік. Мәтінді айтып бітер кезде балалар қол соғым қашықтықта тұрады. Ойын бастаушы қандай болмасын бір қимыл көрсетеді, шеңбер жасап тұрғандардың бәрі оны қайталайды. Содан соң тәрбиеші ойын бастаушыны ауыстырады немесе ойын бастаушы өзінің орнына біреуді	көбік жарылды", - деген кезде барлық балалар қолдарын төмен түсіріп, бір даусыпен "Тарс етті", – дейді де тізерлеп отыра кетеді. Тәрбиеші жаңа көбік үрлеуді ұсынады: балалар орындарынан тұрады, қайталап шеңберіп тұрады, ойын қайта басталады.

				тандайды және ойынды жалғастыра береді.	
Ертеңгілік жаттығу	**"Қуыршақпен ойнаймыз".** Б.к. тік тұру, аяқ алшақ, қуыршақ төменде, 1-2 қуыршақты алға ұстау, жоғары көтеру (3рет). 3-4 б.к. Аяқ алшақ, қуыршақ алда, 1-2 денені оңға, солға бұру, б.к. келу. Б.к. қуыршақты кеудеде ұстау, 1-4 алға еңкею - "Қуыршақтар билейді". 5-6 б.к. келу (3рет). Б.к. 1-2- отырып қуыршақты еденге қою. 3-4 тік тұру, Қуыршақпен оңға, солға айналу (2 реттен). **(дене шынықтыру)**					
Таңғы ас	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, аракатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Асты-шашпай төкпей іш, Сораптамай баппен іш. Келген асты алдына Тауысып іш қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке		**"Жұбынды тап" ойыны.**	**"Кішкене өзен арқылы" ойыны.**	**"Мұқият бол" ойыны.**	**"Қатып қал" ойыны.**

лайынлық		Мақсат-міндеттер: зейінділікке, байқағыштыққа, шапшаңдыққа, кеністікті бағдарлауға баулу. Ойынтылар қабырға бойында тұрады. Педагог әр балаға бір сурет-фишкадан таратып береді. Педагог белгісі бойынша балалар жан-жаққа қарай жүгіре бастайды. Келесі "Жұбыңды тап" белгісі бойынша, бірдей түсті фишкалары бар балалар, жұп болады. Балалар саны тақ санға тең келу керек. Әр айналым сайын бір бала жұпсыз қалу керек. Құралдары: таратпалы жеті түсті фишкалар. Әрбір	Мақсат-міндеттер: балаларды тепе-теңдікті сақтап, белгілі нұсқаулар бойынша бағыттауға, епділікке баулу; жеректікке тәрбиелеу. Тәрбиеші екі сызық сызады да (үйдің ішінде жіпті пайдалануға болады) балаларға: мынау – "өзен", - дейді; оның үстіне тақтайдан көпір (ұзындығы 2-3м, ені 25-30см) салады да балаларға "Көпір арқылы жүрулі үйренейік", - деп ұсынады. Балалардың бір-біріне соқтығыспай тек тақтайдың үстімен ғана жүруін бақылай отырып, тәрбиеші балаларға суға құлап кетпеуі үшін жай жүру керек	Мақсат-міндеттер: мүкияттылыққа, достыққа тәрбиелеу. Балалар бір-бірінің артынан айналып, шеңберге жасап тұрады. Тәрбиеші шеңбердің жанында тұрады, оны барлық балалар көреді. Оның қолында 3 сурет: балық, тастар және балдырлар. Тәрбиешінің белгісі бойынша (ысқырық) балалар бір-бірінен кейін шеңбер бойымен қозғала бастайды. Педагог кезекпен суреттері бар карточкаларды көрсетеді: 1. Балықты көрсеткен кезде, балалар шеңбер бойымен қолдарын сермеп баяу жүгіреді. 2. Тастарды	Мақсат-міндеттер: еркін қозғалыстарды, ой-қиялды, дене тепе-теңдігін дамыту. Көңілді және қозғалысты ойын ойнап тұр. Балалар секіріп және еркін ойын тактісіне қозғалады. Кенеттен ойын үзіліп қалады, балалар ойын тоқтағандағы қалыпта қатып қалады. Содан кейін 1-1,5 минуттан кейін ойын қайта жалғасады және балалар қозғалысты жалғастырады.

		фишканың жұбы бар. Түрлі түсті фишкалар болмаса, басқа жұпты суреттерді қолдануға болады.	деп ескертеді: балалар тақтаймен ары-бері 2-3 рет жүріп өтеді.	көрсеткенде, балалар тізелерін құшақтап отырады. 3. Балдырларды көрсеткенде, балалар бір орында тұрады да, қолдарын жоғары көтеріп, қолдарын жан-жаққа тербеледі. Қай бала қателеседі, сол бала ойыннан шығып қалады.	
Мектепке дейінгі ұйым кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет		**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Су - тіршілік көзі" Мақсат-міндеттер: Балаларда гимнастикалық таяқтың астынан төрт тағандап еңбектеп өту және алға жылжи отырып екі аяқпен бір орында жеңіл секіру техникасын бекіту; бір-бірінен 10 см қашықтықта	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Әтеш пен Тоты" украин халық ертегісі Мақсат-міндеттер: Балаларды ертегінің мазмұнын толық өз ойларын жеткізіп айтуға; байланыстыра сөйлеуге үйрету; балалардың бойына ертегі мазмұнын түсіндіріп, адамгершілік,	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Құстар қанатын жайды" Мақсат-міндеттер: Алақанмен басу техникасымен таныстыру; бояуды алақанға жылдам жағып, құстың қанатын алақанды бастыру арқылы салуды үйрету; түстердің атауын нақтылау және	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Бұлақтың сылдыры" Мақсат-міндеттер: Көңілді әуен арқылы көңіл күйді сыйлай білуге талпындыру. Балалардың шығармашылық қабілетін дамыту. Балаларды достыққа, бірлікке,татулыққа тәрбиелеу.

		орналаскан тақтай бойымен жүру дағдыларын жетілдіру; оқу қызметін пысықтау; көлік түрлері туралы білімдерін толықтыру. **Құрастырудан ойын-жаттығу** "Үй құстарына арналған қоршау" Мақсаты: Құрылыс материалының формаларын атау және біріктіру кабілетін қалыптастыру, өз жобалары бойынша құрылыс жасауға деген ұмтылысты дамыту, қоршаған әлемге құрметпен қарауды тәрбиелеу."	мейірімділік, доска алдал болу сезімін сіңіру; ертегі кейіпкерлерімен бірге қуану, ренжу сезімдерін ояту, өздерінің құрбы-құрдастарымен алал, тату ойнауға дағдыландыру, сөздік қорын молайту.	бекіту, құстардың тіршілік ету ортасын түсініп, бейнелеуге деген ұмтылыстарын қолдау, сурет салуға деген құштарлықтарын арттыру, тиянақтылыққа тәрбиелеу.	
2- таңғы ас	Алдыңдағы түскі асқа назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған				

	жеке жұмыс; әдептілік ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуенге дайындық	Балаларды жүйелі түрде шешінуге, шкаф сөрелеріне киім қоюға, қолдарын жууға үйрету.				
Серуен		**Суды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалармен суды ұқыпты пайдалану туралы түсініктерін қалыптастыру. Судың қасиеттері туралы білімдерін нығайту, температурасы әртүрлі болатынын айту, суда кейбір заттар батып кетеді, басқалары судың бетіне шығады. Бақылау барысы: балалардың назарын судың қасиеттеріне аудару: сұйық, әртүрлі температураға ие болуы мүмкіндігі	**Қанқызды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: қанқызы қоңызы туралы түсініктерді беру, жетілдіру; жәндіктер әлеміне деген қызығушылықты арттыру. - Балалар, біз серуен кезінде қандай жәндіктерге бақылау жасадық? - Иә, бұл қанқыз. Қанқыз – қызыл түсті, үстінде жеті нүктесі бар кішкентай жәндік. Ол кішкентай болса да ештеңеден қорықпайды. Неліктен?	**Суды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: судың қасиеттері туралы түсініктерді тиянақтау; табиғи құбылыстарға деген қызығушылықты арттыру. Іс-тәжірибеде: құйылатыны, төгілетіні, ыдыста, шалшықта қозғалмай тұратынын - анықтау. Салқын, жылы, ыстықта кеуіп кетеді дегенді айтқызу. Іс-тәжірибеде судың адамның, өсімдіктердің тіршілігіне ықпалына көңіл аудару. Гүлзарды суару, таза	**Күнді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: күннің көзі жылу мен жарықтың негізгі көзі болатынын ұғындыру, күннің шығуын қадағалауды жалғастыру. Күнің сәулесі туралы айту. Тақпақ. Алақай, алақай! Күн шықты, күн шықты, Жер үстіне нұр шықты! **"Көк ту" ойыны.** Мақсат-міндеттер: достыққа, белсенділікке, ұйымшылдыққа баулу.

		(ыстық, суық). Су мөлдір, онда бәрі көрінеді. Ыстық күнде бассейнде су тез қызады. Тоғандағы, өзендегі, көлдегі су қызады, сондықтан жазда адамдар шомылуға барады. Асфальтқа шашыраған судың қаншалықты тез кебетінін көрсету. Үлкен балалармен суда қандай заттар суға батып жатқанын, қайсысы жүзетінін анықтау. Неліктен олар жүзіп немесе батып бара жатқанын анықтау. **Еңбек әрекеті: құрап қалған шөптерді жинау (тәрбиешінің көмегімен).** Мақсат-міндеттер:	- Егер де оны қолына алып, басып қалсаң, олар сап-сары жағымсыз иісі бар уын шығарады. Сол себепті оған құстартіспейді. Тіпті қызыл түсті нүктелі зат көрсе болғаны, олар жоламауға тырысады. Міне, қаңқыз осылайша қорғанады екен. Қорғанудың тағы бір түрі, оларды ұстап алсаң, ол өлген сияқты болып қатып қалады да, қауіп төнбегенін байқаған уақытта қайтадан өзінің ісімен айналыса береді. **Еңбек әрекеті: учаскедегі қоқыстарды жинау.** Мақсат-міндеттер: балаларды ересек	ас суын ішкізу. Іс-тәжірибеде суды асфальтқа төгіп, күннің көзінде кебуін бақылату. Балаларға : қауіп кетеді - дегенді айтқызу. **Еңбек әрекеті: гүлзарда өскен гүлдерді суару.** Мақсат-міндеттер: балалардың қарапайым еңбек дағдыларына баулу. Құралдары: су құйғыштар. **"Ақ сүйек" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды қырағылыққа, дәлдікке үйрету. Ойынға қатысушы балалар бір қатарға тұрады. Тәрбиеші ақ сүйекті қолына алып, балалардың ту	Балалар екі топқа бөлінеді. Әр топта өз гулары болады. Әр гудың қорғаушысы болады. Ту қорғаушылар гудың қасында тұрады. Ал, басқа балалар қарсыластарын өз тобына ауыстырулары керек. Екі топтың ортасынан сызық сызылады да, қарсыластарына карама - карсы тұрады. Бір-бірінің қолдарынан ұстап, өз топтарына тартып алуға тырысады. Сөйтіп кай топ балаларды көп жинай алса, сол топ жеңіске жетеді. Жеңілген топтың туына шабуыл жасалады.

		балалардың қарапайым еңбек дағдыларына баулу. Құралдары: қолғаптар, қаптар. Педагог балалардың шөптерге аллергиясын ескеру тиіс. **"Толқиды теңіз" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды шыдамдылыққа тәрбиелеу. Балалар ойын алаңында айналып жүріп: «Толқиды теңіз бір, Толқиды теңіз екі, Толқиды теңіз үш, Толқиды теңіз төрт» - сөз жолдарын айтады. Тәрбиеші белгісі бойынша: Толқын мұз бол!"- дегенде балалар қозғалмай	адамның еңбегін байқауға және еңбек нәтижесін көруге үйрету. **"Қоңызды (көбелекті) гүлге қондыр" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың жәндіктер әлеміне деген қызығушылығын арттыру; түстерді ажырата білу қабілеттерін жетілдіру; кеңістікті бағдарлауға машықтандыру. Құралдары: түрлі түсті гүлдердің және дәндіктердің кескіндері (ламинадталған). Педагог алдын-ала түрлі түсті гүлдердің кескіндерін алаңға шашыратып жайып салады. Балалар	сыртына шығады да, алыска лақтырады. Балалар ақ сүйектің лақтырылған бағытын көрмеуі керек. "Ақ сүйек" жерге түскеннен кейін тәрбиеші: Ал ақ сүйекті іздеңдер, кім тез табар екен? - дейді. Ойынның шарты бойынша ақ сүйекті тауып алған бала басқаларына білдірмей, тәрбиешіге тез әкеліп беруі керек. Егер балалардың бірі байқап қалса, ақсүйекті тауып алған баланы қуып жетіп, денесіне қолын тигізуі керек. Сонда ақ сүйек өзіне беріледі. Сөйтіп, ақ сүйекті ешкімге жеткізбей тәрбиешіге табыс еткен бала	Егер де туларын қорғап қалса, ойын жалғаса береді. **"Қағып алмай өт" (кегли) ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың кегли арасымен баяу және ептілекпен өтуге дағдыландыру; көз мөлшерін, тепе-теңдікті, вестибуляр аппаратын дамыту. Құралдар: кегльдер. **Еңбек әрекеті: алаңдағы ағаштардан түскен құрғақ көкіс бұтақтарды жинау.** Мақсат-міндеттер: балаларды еңбекқорлыққа тәрбиелеу. **Балалардың еркін ойыны**

			орналасқан отырғышта бекітілу) **Дене тәрбиесі бойынша жеке жұмыстар.** Мақсат-міндеттер: жылдамдықты дамыту, бір-бірне итерместен алаңда жүгіру мүмкіндігін жетілдіру. **Балалардың еркін ойыны.**		

Серуеннен оралу	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау.
Түскі ас	Түскі аска назар аударту, үстелде отыру мәдениетін қалыптастыру, тамақтану мәдениетімен таныстыруға бағытталған жеке жұмыстар.
Түскі ұйқы	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау.
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Төсектегі жаттығулар. Ұйқыдан тұрғанда , бірден төсектен тұруға болмайды. Біртіндеп тұру қажет. 1. Балалар төсекте, аркаға жатып, қолын жанына созу, демдерін еркін шығару. 2. Балалар төсекте, аркаға жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу. 3. Балалар төсекте, аркаға жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру. 4. Балалар төсекте, аркаға жатып, қолдарын жанында ұстап, аяқтарын көтеріп велосипед тебу. Төсектен тұрғызу. **(дене шынықтыру)**
Бесін ас	Бесін аска назар аударту; үстелде отыру мәдениетін қалыптастыру, тамақтану мәдениетімен таныстыруға бағытталған жеке жұмыстар. **(мәдени-гигеналық дағдылар)**

Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)		**"Кенің дауысы?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың есту қабілетін дамыту, оларды нақты айтуға үйрету, екпінді дұрыс қою. Тәрбиеші жануарлардың дауыстарын салады. Балалар қай жануардың дауысы екенін табулары қажет. Мысалы, тәрбиеші "ква-ква-ква" деп қатты дауыстап: "Бұл кенің дауысы дейді? Балалар "бақа" деп жауап береді. Содан кейін тәрбиеші басқа жануардың дауысын шығарады. Ойын осылай жалғаса береді. **"Аурухана"**	**"Қуыршақты шомылдыру" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: судың маңызы туралы білімдерін толықтыру, жағымды көңіл-күй тудыру. Қуыршақты жылы сумен жуындыру, оларды жөке және сабынмен жуу, сүлгімен сүрту. Енді біз қуыршақтарды шомылдырамыз. Ыдыска жылы су құямыз, суды тексереміз. Біздің қуыршақтарымыздың есімдері кім екен? Мынау - Алуа, ал мынау - Алма. Бірінші кімді түсіреміз. Олай болса, Алуаны суға шомылдырайық **"Түрлі-түсті су"**	**"Тәртіпке келтір" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды "орнына қою", "орнына апару"етістіктерін қолдана отырып сөйлем құруға үйрету. Құралдар: түрлі-түсті текшелер жиынтығы. (Әр түсті текшеден 2-3-тен болуы тиіс) және 4 кішкентай түрлі-түсті қораптар. Тәрбиеші балалардың назарын текшелерге аударады және олардың қандай түс екенін сұрайды. - Енді сендер қуыршақтың текшелерді қораптарға қалай салатынын көресіз. (Үстелге түрлі-түсті қораптар қойылады)	**"Ыдыс жуу" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: суды дұрыс қолдану туралы білімдерін кеңейту. Қуыршақтың "түскі асынан" кейін, ыдыстарды жуу керектігін айту. Ас бөлмесіне барып, кранды ашып, жылы не суық су қажеттігін сұрау. Біз ыдысты жылы сумен және арнайы құралдарды пайдаланып жуамыз. Ыдыстарды таза сумен шаямыз. Шайып болғаннан кейін, ас үйдің сүлгісімен құрғатамыз. **"Суды бір ыдыстан екінші ыдыска құю" тәжірибесі.** Мақсат-міндеттер:

		сюжетті-рөлдік ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды науқастарға күтім жасауға және медициналық құралдарды н қажеттілігін білуге үйрету, балаларды ұқыптылыққа, сезімталдыққа тәрбиелеу, сөздік қорын кеңейту: "аурухана", "науқас", "емдеу", "дәрі-дәрмектер", "температура"ұғымдарын түсіндіру. Құрал-жабдықтар: қуыршақтар, ойыншық жануарлар, медициналық құралдар: термометр, шприц, дәрі-дәрмектер, қасық, фонендоскоп, мақта, таңғыш, халат және	**ойыны.** Мақсат-міндеттер: судың қасиетімен таныстыру (су түсін өзгертеді) Құрал-жабдықтар: акварель бояулар, қылқаламдар, 5 мөлдір пластикалық стакандар (балашақта стакандардың саны кез-келген болуы мүмкін), су. Стакандар сумен бірге бір қатарда тізіліп тұрады. Балалар қылқаламмен бір түсті алып, стакандағы суға салып, араластырады да, не болғанын бақылайды. Балалар қызығып қарайды. Әр стақанға әр түрлі түстерді салып, балалар тәжірибе жасайды.	- Қуыршаққа қараңыз, ол не істейді? (Қуыршақ қызыл текшелерді қызыл қорапқа салады) - Иә, ол қызыл текшелерді қызыл қорапқа салады. Бұны қуыршақ жасады? - Сары текшелерді қай қорапқа салу керек? Сары қорапқа дұрыс айтасыңдар. - Сол сияқты, көк текшені көк қорапқа, жасыл текшені жасыл қорапқа салады. **"Домино", "Лото" үстел үсті ойындары.** Мақсат-міндеттер: ойлау қабілеттерін дамыту, ұқыптылық пен бастаған істі соңына дейін	судың қасиеттері туралы түсінік беру: "сұйық", "төгіледі", "дымқыл", "құрғақ" Ойын барысы Тәрбиеші балаларды су құйылған ыдыстың қасына шақырады, Әр балаға бір -бір ыдыстан таратып береді Бір ыдыстан екінші ыдысқа қалай құю керектігін көрсетеді. Балалар қайталайды.

		дәрігерге арналған қалпақ. Тәрбиеші аурухана ойынын ойнауды ұсынады, дәрігер таңдалады, қалған балалар ойыншық жануарлар мен қуыршақтарды алып, ауруханаға дәрігердің қабылдауына келеді. Дәрігер әртүрлі аурулары бар науқастар қарайды: аюдың тістері ауырады, өйткені ол көп тәттілерді жейді, сайқымазақтың маңдайында жарасы бар, қуыршақ Алуа саусағын есікпен қысып алған және т.б. науқастар. Оларды тыңдайды, мойнын қарайды, температурасын өлшейді, дәрі		жеткізуді қалыптастыру.	

		тағайындайды, интеграция жасайды, әдістер береді. Тәрбиеші балалардың ойынын бағалайды, балалар қалай қарым-қатынасқа түсіп жатыр, өз ойларын толық жеткізе ала ма, балаларды жан-жақты бақылайды.			
Балалармен жеке жұмыс		Суреттер бойынша сөйлем құрастырулы үйрену. сөйлемдерді толық айтуға дағдыландыру. **"Суреттер тізбегі" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды суреттерді логикалық тізбекке орналастыруға жаттықтыру; қоршаған ортадағы құбылыстар мен	**"Ені бойынша салыстыру" заттарды ені бойынша жаттығу.** Мақсат-міндеттер: жуан-жіңішке, ұзын-қыска ұғымдарын пысықтау.	**"Жаз" тақырыбындағы сюжеттік суреттерді қарастыру.** Мақсат-міндеттер: сұрақтар қою, балаларды сұрақтарға толық жауап беруге үйрету.	**Жұмбақтар шешу, жаңылтпаштар айту, ертегілер тыңдау кешін өткізу.** Мақсат-міндеттер: балалардың қазақ ауыз әдебиетіне деген, көркем әдебиетке қызығушылықтарын ояту.

		оқиғалардың сырын тануға, түсіндіруге ынталандыру; ұғымталдыққа тәрбиелеу. Құралдар. Бір құбылысты, оқиғаны немесе ертегі желісін сипаттайтын суреттер топтамалары.			
Серуенге дайындық		Балаларды серуендеуге ынталандыру; серуендеуге арналған ойын құралдарын алу, балалармен қауіпсіздік шаралары туралы жеке әңгімелер. Серуендеуге дұрыс жиналу әрекеттері, балаларды өз еркімен киінуге үйрету. Серуенге шығайық, Күннің нұрын	Балаларды серуендеуге ынталандыру; серуендеуге арналған ойын құралдарын алу, балалармен қауіпсіздік шаралары туралы жеке әңгімелер. Серуендеуге дұрыс жиналу әрекеттері, балаларды өз еркімен киінуге үйрету. Жаз келді жадырап, Далаға шығамыз.	Балаларды серуендеуге ынталандыру; серуендеуге арналған ойын құралдарын алу, балалармен қауіпсіздік шаралары туралы жеке әңгімелер. Серуендеуге дұрыс жиналу әрекеттері, балаларды өз еркімен киінуге үйрету. Таза ауада шынығып, Серуенге шығайық.	Балаларды серуендеуге ынталандыру; серуендеуге арналған ойын құралдарын алу, балалармен қауіпсіздік шаралары туралы жеке әңгімелер. Серуендеуге дұрыс жиналу әрекеттері, балаларды өз еркімен киінуге үйрету. Серуенге шығайық, Күннің нұрын

		алайық. Таза ауаны жұтайық. Жүрекке жылу сыйлайық.	Ойнаймыз, шомылып, Толығып өсеміз.	Киімдерді тез киіп, Ойнап-ойнап алайық.	алайық. Таза ауаны жұтайық. Жүрекке жылу сыйлайық.
Сәуір		**Ағаштар мен бұталарды бақылау.** Мақсат-міндеттер: ағаштар мен бұталардың тірі табиғат екені туралы білімдерін бекіту, табиғатты қорғауға тәрбиелеу. Ағаштар қыста қалай қыстап шыққандығын тексеру. Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды. - Балалар, ағаштарға қарап, қандай екенін айтуға болады? - Тағы қандай өзгерістер болады? - Ағаштар ауаның ластануынан ауаны	**Құрт-құмырсқаларды бақылау.** Мақсат-міндеттер: құрт-құмырсқалар туралы қысқаша мағлұмат беру, бақылағыштыққа тәрбиелеу. Жәндіктердің тіршіліктерін бақылау. - Құрт-құмырсқалар дегеніміз не? - Олар немен және қалай қоректенеді? - Сендер құрт-құмырсқа көрдіңдер ме? - Құрт-құмырсқалар бунақ денелілерге жата ма?	**Суды бағдарлауды жалғастыру.** Мақсат-міндеттер: судың қасиеттерін тануға деген ынталарын дамыту, іздемпаздыққа тәрбиелеу. Педагог балаларға пластик стакандарға құйылған суды бояуға мүмкіндіктер береді; судың кез келген бояуларға боялу қасиеттерін бақылап, ойларымен бөліседі. **"Мысық пен тышқандар" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер:	**Суды бақылау.** Мақсат-міндеттер: балаларға судың қосымша қасиеттерін анықтауға мүмкіндік жасау, судың әлемде көп орын алатынын түсіндіру, ұғымталдыққа тәрбиелеу. Балалармен бірнеше іс-тәжірибе жасау. - Тегешке су құйып, оның айнадай мөлдір екенін көрсету. Балалар судың бетіне қарап, өзінің бейнесін, аспанды көреді. - Тегешке резина, ағаш, темірден жасалған

		тазалайды. Сондықтан адамдар ағаштарды көп отырғызады. **«Өз ағашыңды тап» қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттер: табиғатты аялауға тәрбиелеу; кеңістікті бағдарлауға машықтандыру; зерек болуға тәрбиелеу. **"Допты қуып жетіңдер!" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың доппен ойындарға деген қызығушылықтарын арттыру; допты тура бағытта домалатып, оны қуып жете білуге дағдыландыру; шапшаңдыққа, жылдамдыққа баулу; достыққа тәрбиелеу.	**Сергіту сәті.** Ұзын мұртты құмырсқа, Келе жатты жұмысқа. Алды допты қолына, Қойды допты жолына Оңға қарады, солға қарады Тауда ешкім қалмады. **"Көбелекті ұстап алу" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша орнында секіру қимылдарына дағдыландыру; вестибуляр аппаратын, жигер-күшін, зейінді дамыту; шапшаңдыққа, достыққа тәрбиелеу. Ойын барысында педагог балаларды	балаларды ойын шартына сай қимылдауға, берілген рөлдерді атқаруға, шартты бұзбауға бейімдеу; қимыл-қозғалыс координациясын, кеңістікті бағдарлауды дамыту; жылдамдыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойынға жүргізуші бала "мысық" болып тағайындалады (таңдалады), қалған ойыншылар - "тышқандар". "Мысық" алаңның бір шетінде, ұйықтаған болып, отырады. "Тышқандар" алаңның екінші жағынан, тақпақ сөздерін айтып,	ойыншықтарды салу. Балалар темірдің батып кететінін, ағаш пен резинаның батпайтынын көрсету. - Тегештен суды су құйғыштарға құйып алғызу. Балалар суды құмға құйып, құм бетінен жоғалып кететінін, құмның дымқыл болғанын көреді. **"Күн мен жаңбыр" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша жан-жаққа шашырап жүгіруге және бір-біріне соғылмай, бір жерге жиналуға дағдыландыру; вестибуляр аппаратын, кеңістікті

		Педагог балаларды екі топқа бөліп, түзу сызықтың бойына тұрғызып, кай баланың атын атайды, сол бала педагог домалатып жіберген допты тез қуып жетіп, келесі кезекте тұрған балаға береді. 2-3 балаға дейін атап шақыруға болады. **Еңбек әрекеті: өскіндері суару.** Мақсат-міндеттер: балаларда қарапайым еңбек дағдыларын қалыптастыру. **Балалардың еркін ойындары.**	бір затты (көбелекті) ұстап алу мақсатында жоғары секіруге жаттықтырады. Педагог нұсқауларында секіріп, орнына қайта түсуде тепе-теңдікті сақтап, құлап қалмауды ескеру керек. **Еңбек әрекеті: құмның бетін ұсақ бұталардан, жапырақтардан тазалау.** Мақсат-міндеттер: тазалыққа тәрбиелеу. **Балалардың еркін ойындары.**	тышқандардың қимылына еліктеп, "мысыққа" қарай жүреді. Тышқан шықты ішінен, "Сағат неше болды?" - деп, Бауды тартып қалып елі, Дүңгірлейді барлық жер. Тышқан қорқып қайталап, Кіріп кетті ішіне. Соңғы сөздерді естіген "мысық" "тышқандарға" қарай жүгіріп, қуалап, оларды ұстап алмақшы болады. Ұстап алу - балаға қолмен тию болып саналады. Ұсталғандар келесі айналымға қатыспайды.	бағдарлау қабілетін жетілдіру, достыққа тәрбиелеу. Шарты: балалар күн деген сөзді барлығы қыдыруға шығады. Ал "жаңбыр" дегенде ашық қолшатырдың айналасына жиналады. **"Себетке допты лақтыр" ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды доппен ойындарға тарту, дәлдікке, мергендікке, шапшаңдыққа, ептілікке баулу. Педагог балаларды екі топқа бөледі. Екі топ ортасында себет тұралы. Балалар допты жерге лақтырған кезде, секіріп себетке түсіру
				Ойынның соңында балалар "мысық" қанша баланы ұстап алғанын санайды. Ойынды, жүргізушіні ауыстырып, тағы бір ойнатуға болады. **"Түзу жолмен" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: Биік емес бөрене үстімен жүріп,екі аяқты бүге отыра секіруге үйрету. **Еңбек әрекеті: өскіндері суару.** Мақсат-міндеттер: балаларда қарапайым еңбек дағдыларын қалыптастыру. **Балалардың еркін ойындары.**	керек. Себетке көп доп лақтырған балалар тобы жеңіске жетеді. Құралдары: спорттық құралдарды жинауға арналған себеп, балаларға доптар. **Еңбек әрекеті: өскіндері суару.** Мақсат-міндеттер: балаларда қарапайым еңбек дағдыларын қалыптастыру. **Балалардың еркін ойындары.**
Серуеннен оралу	Балалар киімдерін дұрыс шешу,шкафтарға бүктеп қою, қолды жуу әрекеттерін одан әрі қалыптастыру. Таза сумен Арман, Беті-қолын жуды. Оған қарап Балжан,				

	Суға қолын созды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Кешкі ас	Алдыңдағы түскі асқа назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттап айту; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)** Музыкалық аспаптармен ойындар. Білім күніне арналған әндер тыңдату. **(шығармашылық дағдылар, музыка)** Өнер бұрышында ойыншықтар тақырыбында сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру. **(шығармашылық, сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Қолдың ұсақ және ірі моторикасын дамытатын ойындар. **(танымдық дағдылар)** Кітаптарды санау, өлшеу, салыстыру.				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)		"Балаларды жазда шынықтыру" тақырыбында кеңес беру.	"Денсаулықты сақтау өмір салты" туралы ата-аналарға арналған кеңес.	Ата-аналардың сұранысы бойынша кеңестер.	"Баланың демалыс күндерін дұрыс ұйымдастыру" тақырыбында кеңес.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы (балабақша / шағын орталық, мектепалды сыныбы) ЖШС "Жұлдыз-Е.Г. БК"
Топ: ортаңғы топ "Алтын"
Балалардың жасы: 3 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 24.06 - 28.06.2024ж.
Педагогтың аты-жөні Ескендерова А.

Апта күндері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Дене температурасын күнделікті өлшеу, теріні кабаттарын карау, балалардың сыртқы түрі; ата-ананың сұрақтарына педагогтің жауаптары; балаларға қолайлы жағдай жасау.				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен кенес, әңгімелесу	Ата-аналармен «Құстарға камқор бол» тақырыбында әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды карау және басқалар)	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма:** "Пульверизатордан бөлме өсімдіктеріне су бүрку". Максат-міндеттер: жана еңбек дағдыларын калыптастыру; өсімдіктерге деген	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма:** ойын бұрышында өз орнында тұрмаған ойыншықтарға назар аудартып, аттарын атап орнына кою. Максат-міндеттер: балаларды ұқыптылыкка,	**Ұйымдастырылған іс-әрекетіне құрал-жабдықтар мен материалдар дайындаймыз.** Максат-міндеттер: берілген тапсырмаға жауапкершілік сезімін дамыту, балаларды оқу іс-	**Еңбекке баулу максатындағы тапсырма:** құмды бір жерге үйіп, құмсалғышка апарып, салу. Максат-міндеттер: балаларды карапайым еңбек әрекеттерін	**Табиғат бұрышындағы бақылау:** табиғат бұрышындағы өсімдіктердің күн сәулесі түсетін жерде тұратындығына ; күн адамға ғана емес, өсімдіктерге де кажет екендігіне;

	қамқорлық сезімдеріне баулу. **(еңбек іс-әрекеті)**	тазалыққа тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**	әрекетіне арналған материалдар мен жабдықтарды дұрыс, ұқыпты орналастыруға үйрету. **(еңбек іс-әрекеті)**	орындауға баулу. **(еңбек іс-әрекеті)**	өсімдіктердің жапырақтары күн сәулесінде жарқырайтынына назар аударту. **Еңбекке баулу мақсатындағы тапсырма:** жапырақтарды шүберекпен сүрту. Мақсат-міндеттер: балаларды еңбекке баулу; ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**
	"Құстардың дауысы" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларға құстардың дыбыстары жайындағы түсініктерді беру, құстардың дыбыстарын еліктеуіш сөздер	**"Әр құстың өз орыны бар" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды әр құс түрінің бір өкілі туралы қысқаша әңгімелерден алынған мәліметтерді қолдана отырып жырткыш, суда	**"Қолда балапанды жасырайық" тренинг-ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды елестетуге, нұсқауларға еруге, көңілді көңіл-күйге бөленуге бейімдеу. Қолдарында кішкентай, әрі дәрменсіз балапан	**"Шұп-шұбар тауығым" ойыны.** Мақсат-міндеттер: дыбыстарды дұрыс айтып, еліктеуге жаттықтыру. Барысы. Балалардың арасынан "Шұбар тауық" таңдалынып, басына маска-тақиясы кигізіледі. Жүргізушінің белгісі	**Үй құстары мен олардың балапандары бейнеленген иллюстрациялық суреттерді көрсету.** - Бұл не? - Бұл құстар қайда мекендейді? - Оларға кім қамқорлық жасайды? - Үй құстары ұша

	арқылы айтқызып, артикуляциясын жетілдіру. Балалар ересек адамның сұрақтарына сәйкес құстардың дауысына еліктеп, аталған құстың дауысын салып жауап береді. - Қарға қалай дыбыстайды? (Қарға қаркылдайды. "Қар - кар - кар" - дейді!) - Бұлбұл құс қалай дыбыстайды? (Бұлбұл сайрайды. "Тёх -Тёх" - деген дыбыс шығарады.) - Торғай қандай дыбыс шығарады? (Торғай шырылдайды. "Шиық-шиық!" - дейді.) - Көкек қалай дыбыстайды? (Көкек:	жүзетін, батпақты көлдерде өмір сүретін құстардың бейнелері бар суреттерді дұрыс таңдауға жаттықтыру. Барысы. Педагог кестеде бейнеленген құстар туралы шағын әңгімелер тыңдауға ұсыныс білдіреді. Құстардың тұмсығының, аяқтарының құрылымын және қылықтарын сипаттағанда мұқият назар аударуларын сұрайды. Тұмсықтың құстардың өмірінде маңызды рөл атқаратынын айту. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**	бар деп елестетіп көріңдер. Қолдарыңды алға созып, алақандарымызды жоғары көтереміз. Енді шынтақтарыңды бүгіп, өздеріңе жақындатыңдар. Біртіндеп бір-бір саусақтан алақандарыңды жәймен бүгіңдер, балапанды алақанның ішіне жасырыңдар, енді ақырын балапанға бірқалыпты және баяу тыныс алып, балапанды жылы демдеріңмен жылытыңдар. Енді алақандарыңды ашыңдар, сонда сендер балапанның қуанып ұшып кеткенін көресіңдер.	бойынша диалог басталады: - Шұп-шұбар тауығым, қай жаққа барасың? - Мен өзенге барамын. - Шұп-шұбар тауығым, онда неге барасың? - Су алуға барамын. - Шұп-шұбар тауығым, суды не қыласың? - Балапандарға беремін. Олар әбден шөлдеді. Шиқылдап, су іздеді. Бүкіл көше естиді: - Шиық - шиық - шиық - шиық! "Бүкіл көше естиді: Шиық - шиық - шиық - шиық!" , - деген сөздерден кейін балапан болып тағайындалған	алады ма? - Адамдар үй құстарын не үшін ұстайды? **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** **"Менің балапандарым?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: үй құстарының балапандары, олардың дыбыстауы жайында алған білімдерін бекіту; үй құстарының аналықтары мен балапандарын сәйкестендіре алуға жаттықтыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**

	"Көкек-көкек" - лейді.) **(сөйлеуді дамыту)**	**"Боткаңы суытамыз" тыныс алу жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың тыныс алу мүшелерін жетілдіру; әлеуметтікке тәрбиелеу. Тыныс алу жаттығуы кезінде құстардың мамығын үрлеп жарыстырып көреді.	Оған өкінбей, мұқаймай, күлімсіреп қарап қоя беріңдер. Себебі ол сендердің мейірімді қолдарына әлі де ұшып келеді **(сөйлеуді дамыту)**	балалар тауықтан қашып, шықылдайды (Шық - шық - шық - шық!). Ал, ұстап алынған балаға қолын тигізіп, тауық былай дейді: "Құлыққа кеп, судан іш!". Ұсталынып қалған балалар ойыннан шығып отырады. Ойынды жаңа тауық таңдап, қайталап қайталауға болады. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	
Ертеңгілік жаттығу	**Тыныс алу, релаксация, сөйлеу артикуляциялық жаттығулары, ойын массажы элементтерімен таңғы жаттығулар. (ата-аналарымен өткізуге кеңес беріледі)** - Амансыңдар ма, менің кішкентай балапандарым! Ұйқыларыңнан ояндыңдар ма? (Оянып жатқан қимыл-қозғалыстар келтіреді.) Керіліп, созылдыңдар ма? (Аяқтарының ұштарына тұрып, керіліп, созылады.) Жуындыңдар ма? (Иә.) Қалай жуындыңдар? (Беті-қолдарын, құлақтарын жуғандай қимыл көрсетеді). Қандай тап-тазасыңдар! Қандай әдемісіңдер! Қарасаң көз тоймайды! Мен, сарышымшық анамын, сендердей тамаша балапандарды көргенімен қуанамын! Балапандар, өз ата-аналарың жүгіріп барыңдар, құшақтасып, жаттығу жасауға шақырыңдар! Аналар да, Әкелер де өз балапандарының денсаулықтары жақсы, мықты болғанын қалайды! Ата-аналар балалардың қолдарынан ұстап, әуенмен ілесіп, адымдап жүредеді.				

	Шымшықтарым, шымшықтарым, Тату, алал құстарым. Балалармен адымдайды, Денсаулықты сақтайды. Құстар былай өседі, Аяқ ұшымен жүреді. **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	Мақсат-міндеттер: балаларды ас қабылдау кезінде қолдайтын, эмоционалды жағымды орта туғызу. Қасықтарымыз біздің, Таңқалдырар барлығын! Қасықтарым сиқырлы, Тауысады тағамды. Міне тағам, міне ас, Қасық түк те қалдырмас! **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Қуаныш шенбері.** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөлену ге тарту, сәлемдесу рәсіміне баулу; жақын тұрған балаларға көңіл аударып, жылы шыраймен қабылдауға тәрбиелеу. Қане, достар	**"Дәрумендер дегеніміз не?" әңгімелесу.** Мақсат-міндеттер: дәрумендердің адам ағзасына тигізер пайдасы туралы білім беру; "денсаулық", "дәрумендер" деген түсініктермен таныстыру; көкөністер мен жеміс - жидектер туралы	**Таңғы сәлемдесу.** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөлену ге тарту, сәлемдесу рәсіміне баулу; жақын тұрған балаларға көңіл аудартып, жылы шыраймен қабылдауға тәрбиелеу. Қайырлы таң! Жаңа	**Құстар туралы тақпақтар.** Мақсат-міндеттер: балалардың құстардың жаздағы тіршілігі жайындағы түсініктерін нығайту; құстарға аяушылықпен қарауға баулу. Келіп көктем құстары, Бау-бақшада ән	**"Қимылдарға қарап, нені көрсеткенімді айт?" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға ым-ишара арқылы іс-қимылды түсіне білуге машықтандыру; қабылдау, зейін, ойлау қабілеттерін дамыту.

	қуанайық. Қуанайық құстарға да, Күнге де. (Балалар қолларын жоғары көтереді) Қуанайық жымың қаққан көздерге. (Бір - біріне қарап жымияды) Бүкіл әлем қуансын бізбен бірге, (Қолларын екі жаққа қарай ашады) "Қайырлы таң!" деп, айтамыз біздер Сізге! (Барлығы қол ұстасады) "Қайырлы таң!" ата-анамыз, Сіздерге! "Қайырлы таң!" қалады тағы бізбенен!	білімдерін бекіту.	күн құтты болсын! Мейірім мен жылулыққа орта толсын! Жақсы бастап күнімізді қарсы алайық, Көп жұмыс бітірейік, тарпамайық! Түсіпжанова-Шағирова А.	салды Оларды жас достары Үя жасап қарсы алды Құс ұясын бұзбандар, Балапанын алмандар Құстар біздің досымыз, Обалына қалмандар Тастан атып торғайды Үя бұзған онбайды Құс өкпелеп кетеді Бақшамызға конбайды.	
Мектепке дейінгі ұйым кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Ақ мамықтай балапан" Мақсат-міндеттер:	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Құстар біздің досымыз" Мақсат-міндеттер:	**Жапсырудан ойын-жаттығу** "Құстарға жем салайық" Мақсат-міндеттер: Құстар туралы	**Құрастырудан ойын-жаттығу** "Құс үйі" Мақсат-міндеттер: Сипаттама бойынша затты табуды	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Орманда" Мақсат-міндеттер: Музыка мен қимылдардың

	Балаларды гимнастикалық орындықтың үстімен еңбектеу іскерліктерін пысықтау; еңбектеу кезінде дене тепе-теңдігін сақтау; еңбектеу техникасының тәсілдерін дамыту; құрсаулармен орындалатын жалпы дамыту жаттығуларын жасау; судың қасиеттері туралы білімдерін толықтыру.	Жалпы құстар туралы, олардың тіршілігі мен пайдасы туралы мағлұмат беру;б алалардың белсенділігін, қызығушылығын, сөздік қорын, ой – өрісін дамыту; құстарды қорғауға, қамқоршы болуға, табиғатты сүюге тәрбиелеу.	түсініктерді дамыту; желімді қылқаламмен алып, дайын пішіндерге желімді жағу, сүлгіні қолдана білу қабілетін қалыптастыру; балаларды дайын пішіндерден құс бейнесін құрастырып, қағаз бетіне жапсыруға үйрету (сопақша, дөңгелек, үшбұрыш, тіктөртбұрыш); қолдың ұсақ моторикасын, құстардың әнін тыңдау және есту қабілеттерін дамыту; табиғат пен құстарға деген сүйіспеншілік пен қамқорлыққа тәрбиелеу.	үйрету,сөйлеу және тыңдау қабілеттерін дамыту,үйді құрылыс материалынан тұрғыза білу,қоршаған әлемге құрметпен қарауды тәрбиелеу.	тұтастығын қабылдау қабілетін дамыту. Балалардың өміріне музыкамен сөйлесуден қуаныш сезімін енгізу; балалардың репертуар таңдауда өз бетінше шешім қабылдау қабілетін дамыту.
2- таңғы ас	Алдындағы түскі аска назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуенге дайындық	**"Сылдыр, сылдыр, сылдыр су..." ойын жағдаяты. "Сылдыр, сылдыр, сылдыр су..." тақпақ-жаттамағын оқу.**				

	Максат-міндеттер: сабынды ыдысынан алуға үйрету, үлкендердің көмегімен, қолдарын сабындап, сабынды орнына қою, алақандарында бір-біріне ысқылап, сабынды шайып тастау, сүлгілерінің орнын білу. Ересек адамның көмегімен қолдарын құрғатады.				
Серуен	**Үлескете ұшып келген құстарды бақылау. (коршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Максат-міндеттер: құстардың қимыл-қозғалыстарына назар аударту: жүреді, секіреді, ұшады. Шалшық сулардан қалай су ішіп, қалай жем шоқитындарын бақылау. **"Торғайлар мен мысық" қимыл-қозғалыс ойыны.** Максат-міндеттер: балаларда кеңістікті бағдарлай алу және бір - бірімен қақтығыспай топта қозғалу қабілетін	**Құмсалғышта ойнаймыз. (коршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Максат-міндеттер: балалардың коршаған әлем туралы түсініктерін қалыптастыру. Құмның қасиеттерімен таныстыру. Ойын барысында құрдастарымен тіл табыса білуге тәрбиелеу (ойыншықтармен бөлісу, кезектесіп ойнау, жанжалдарды бейбіт жолмен шешу). **Әңгімелесу.** Біздің	**Масалармен танысу. (коршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Максат-міндеттер: балаларды жәндіктермен (маса) таныстыруды жалғастыру; байқағыштық қасиеттерін дамыту; коршаған ортаға деген қызығушылықтарын тәрбиелеу. **Әңгімелесу.** Балалар, сендерді масалар шағып көрді ме? Масалар қандай болады? Педагог балаларды масалар туралы әңгімелесуге, оларды сипаттауға	**Жанбырды бақылау. (коршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Максат-міндеттер: жанбыр және найзағай сияқты құбылыстарды түсіндіру. Найзағай фотосуретін көрсету. Қатты жауын болған кезде, найзағайдың алдында аспанды ауыр бұлт жауып, катты жел соғады. Жел ағаштарды катты шайқайды. Айналаның бәрі біртіндеп түнеріп кетеді. Құстар айқайлап ұшып, жасырынып қалуға тырысады. Күн	**Құстарды бақылау (қарғалар, торғайлар, көгершіндер) (коршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Максат-міндеттер: құстар туралы жалпы түсінік қалыптастыру. **Көркем сөз.** Тереземіің алдына, Түрлі құстар кеп конды. Ақырын жақын келіп ем, Пыр етті де жоқ болды. **"Торғайлар мен машина" қимыл-қозғалыс ойыны.** Максат-міндеттер: балаларды белгі

	дамыту; белгі бойынша әрекет ету, ұзындыққа секіру, биіктікке секіру, тез жүгіріп келе жатып секіруге жаттықтыру. **"Бедерлі жолдармен" ойын жаттығуы.** Максат-міндеттер: асфальтта сызылған бедерлі сызықтармен жүруді жаттықтыру. **Балалардың далаға алып шығатын материалдармен өз бетінше ойын әрекеттері.** Далаға алып шығатын материалдар: күректер, шелектер, қалыптар, жыл мезгіліне сай киіндірілген куыршақтар, машиналар. **Еңбек тапсырмасы:**	құмсалғышымыз қандай керемет! Ондағы құм сары, таза. Кім құмсалғышта ойнағанды ұнатады? Егер күн катты ысыса, онда құм құрғақ болады. Мұндай құмды құюға болады (педагог құмның пластмас диірменшеден қалай айналдыратынын көрсетеді) немесе құмды илеуіштен илей аласыңдар (Көрсетеді.). Сендер құмды мөлдір пластик бөтелкеге құю аласыңдар (көрсетеді). Құрғақ құмның үстінде жаланаяқ жүгірген жақсы. Бірақ бір-бірлеріңе құм лақтыруға болмайды. Себебі, біреудің	шақырады. Сөйлемдерді дұрыс құрауына үлкен мән беру маңызды. Бақалар мен қарлығаштар масалармен коректенеді. Олар бізді масадан құткарады. Егер мүмкіндік болса, далада балаларға масалар мен басқа да жәндіктердің суретін салуға қағаз бен бояулар (карындаштар, балауыз карындаштар) тарата аласыз. Масалардың суретін салу. **"Құпияшалар" құмсалғышта ойнайтын ойындар.** Ойын күрделендіріліп ойнатылады. Бірнеше	күркіреп, найзағай жарқылдайды. **Жұмбақ.** Бір нәрсе жоғарыда от жағып тұр, Дабылдап дабылын ол қағып тұр. (Найзағай) Бір нәрсе жоғарыда от жағып тұр, Дабылдатып дабылын ол қағып тұр. От жағып, дабыл қағып тұрғанында, Сабалап төмен қарай су ағып тұр. (Жанбыр, найзағай) **"Аюдың орманында" қимыл-қозғалыс ойыны.** Максат-міндеттер: бір-біріне қақтығысып қалмай жүгіруге үйрету. **"Сабалақ күшік" қимыл-қозғалыс**	бойынша жан-жаққа шашырап жүруге және жүгіруге ынталандыру; құстардың қимылдарына елкітеуге бейімдеу; бірлесіп ойнауға машықтандыру. **Дене шынықтырудан жеке дербес жұмыстар.** Максат-міндеттер: балаларды көлбеу тақтайдың бетімен жүруге, бастың арт жағынан лақтыруға жаттықтыру, балаларды батылдық пен ептілікке тәрбиелеу. **Еңбек тапсырмалары:** құмдарды бір жерге үйіп, шелектерге салып, құмсалғышқа әкеліп төгу.

	ойын аяқталғаннан кейін барлық заттарды жинастыру. Максат-міндеттер: балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **Дербес ойын әрекеті.** Максат-міндеттер: балаларды шағын топтармен бірлесіп, тату ойнауға дағдыландыру; ойыншықтармен жеке ойында қарапайым ойын желісі бойынша әрекеттер жасауға машықтандыру.	көзіне кіріп кетуі мүмкін! Егер біз күрек алып, құмды қаза бастасақ, біраз қазғаннан кейін қою қоңыркай құм шығады. Ол дымқыл болғандықтан сондай болады. Мұндай құмды төге алмайсыңдар. Қараңдаршы. Ол кішкентай кесек - кесек болып түседі. Мұндай құмнан біз түрлі қалыптардың көмегімен торттар, қалыптар, пироженыйлар жасай аламыз (қалыптардың көмегімен педагог көрсетеді). Енді өзіміз түрлі пішінді қалыптарды алып, мүсіндеп көрейікші! **"Ұядағы құстар" қимыл-қозғалыс**	балаға түрлі - түсті текшелерді құпия түрде жасырып қою ұсынылады. Қалған балалар мұқият іздеп, тауып алулары керек. **"Құлыппақ" қимыл-қозғалыс ойыны.** Максат-міндеттер: балаларды белгі бойынша, құтыншыдан қашып жүгіруге бейімдеу; күш-жүгерін, кеністікті бағдарлай білу қабілетін дамыту. Балалар құлыппақ ойнағанды өте жақсы көреді. Ойын ойнатылмас бұрын ересек адам алдын-ала жұмыс жүргізу керек: ойын шартын түсіндіріп, жүгіруге арналған аймақты белгілеп беруі керек. Негізгі қимыл -	**ойыны.** Максат-міндеттер: балалалардың ойын мәтініне сәйкес қимылдау, қозғалыс бағытын тез өзгерте алу, ұстап алушының қолына түсіп қалмай, бір - бірін итермей жүгіре алу қабілеттерін дамыту. **Балалардың далаға алып шығатын материалдармен өз бетінше ойын әрекеттері.** Далаға алып шығатын материалдар: күректер, шелектер, қалыптар, жыл мезгіліне сай киіндірілген құыршақтар, машиналар. **Еңбек тапсырмасы – серуеннен кейін ойыншықтарды**	Максат-міндеттер: қарапайым еңбек тапсырмаларын орындай алуға үйретіп баулу.
		ойыны. Максат-міндеттер: балаларды түрлі бағытта жүгіруге жаттықтыру, тәрбиеші белгісін есті білу, кеністікті бағдарлай білу біліктіліктерін дамыту. **"Шеңберге дәлде" ойын жаттығуы.** Максат-міндеттер: балаларда нысанаға дәлдеп ата білу, ептілік, мергенділік қабілеттерін дамыту; **Балалардың далаға алып шығатын материалдармен өз бетінше ойын әрекеттері.** Далаға алып шығатын материалдар: күректер, шелектер, қалыптар, жыл мезгіліне сай	қозғалыс түрлері бойынша жеке жұмыстар. **"Сол жақ", "Оң жақ" түсініктері туралы білімдерін бекіту.** Ересек адам былай дейді: - Масалар оң жақ құлақтың түбінде! Алақанмен ұстап ал. Хоп! Масалар сол жақ иық тұсында! Алақанмен ұстап ал. Хоп! Масалар оң жақ иық тұсында! Алақанмен ұстап ал. Хоп! **"Масаны ұстап ал!" қимыл-қозғалыс ойыны.** Максат-міндеттер: балаларда қозғалысты көзбен көру белгісімен үйлестіре алуын дамытып, балаларды	**жуу.** Максат-міндеттер: балаларды қарапайым еңбек түрлеріне баулу.	

		көлемдерімен құлыпшықтар, машиналар. **Еңбек тапсырмасы – серуеннен кейін ойыншықтарды жуу.** Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайым еңбек түрлеріне баулу.	сөйлеуге жаттықтыру. Бір орнымен сөйлеу мағыналарын қалыптастыру. **"Дәрігерге" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды дәрігердің қызметімен таныстыру, медициналық құралдардың аттарын бекіту. Балаларға ойын жоспарын жүзеге асыруға үйрету. Екі кейіпкермен (дәрігер - науқас) өзара әрекеттесу қабілетін қалыптастыру, алмастыратын ойыншықтармен дербес ойын кезінде өзі үшін де, ойыншық үшін де рөлін сомдау. **Балалардың далаға**		
			алып шығатын материалдармен өз бетінше ойын әрекеттері. Далаға алып шығатын материалдар: күректер, сыпырғыштар, зеңбілдер, қалыптар, қағаздар мен қарындаштар.. **Еңбек тапсырмасы – серуеннен кейін ойыншықтарды жуу.** Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайым еңбек түрлеріне баулу.		

Серуеннен оралу	Балалардың тыныш ұйқыға жатып, тәтті ұйықтауына жағымды жағдай туғызу. *Көркем сөз оқу:* **"Бесік жыры"** (халық ауыз әдебиеті).
Түскі ас	Дастархандағы тағамға назар аударту; үстел басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетін енгізуге бағытталған жеке жұмыстар; этикет ережелері. ***Көркем сөз.*** Қолға қасық, нан алайық, Түскі асты тауысайық. ***(мәдени-гигиеналық дағдылар)***
Түскі ұйқы	Мақсат-міндеттер: дәретханаға бару, жуыну, киімдерін бүктеу, тыныш ұйықтау сияқты белгілі бір рәсімдерді

	сақтай отырып, ұйқыға өзін-өзі дайындау дағдыларын қалыптастыру. Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау. Ұйықтар алдында тепшіңенде, орындықтың арқалығына көйлек немесе жейделерін ілгіш, ал орындықтың өзіне шалбарын, етектерін бүктеп қойғызу **"Әлди - әлди" ән.** Көгімнің жұлдызы, Жүрегімнің тірегі, Ұйқым-қайғы ойлатпас, Көңілімнің сәнсесі Айналайын, тіпірғым! Келге бітken құрағым! Мандайдағы күлкым, Аспандағы жұлдызым. **(көркем әдебиет)**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Тақпақ-өтпақ: "Қанаттарымызды күнге жылытайық".** Балалар шалқасынан жатады, қолдары жандарында, қолдарын жоғары көтеріп, "жылынайық" деп айтады да, қайта түсіреді. **"Аяқтарыңды жасыр" жаттығуы.** Балалар шалқасынан жатады, аяқтарын жоғары көтеріп, "аяқтарыңды жасыр" деп, аяқтарын қайтадан кереуетке жайлап түсіреді. **Кереуеттерінің жандарынан жүру.** Алтын айдарлы әтеш, Адымдап келе жатыр. Балапандарын қуып, Қорага қамап жатыр. Қос аяқпен бір орында және алға қарай жылжып секіру. Қолдар еркін. **Шынықтыру іс-шаралары.** Дымқыл шүберекпен сүртіну, ысқылау. Дәстүрден тыс әр түрлі кедергілері бар денсаулық жолдарымен жүру.

	(дене шынықтыру)				
Бесін ас	Алдыңдағы түскі аска назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	**"Қуыршақ Данаға суық тиіп қалды" дидактикалық ойыны. Тақпақ-жаттамақ.** Қол орамал қалтады, Мұрын сүртіп алуға. Балалардың мұрындары, Қайта таза болуға. Балаларға жөтеліп,түшкірген кезде ауыздарын колорамалмен жабуға үйрету, алдында біреу тұрса, теріс қарау керек. Балалардың колорамалды немесе бір реттік орамалдарды қолдана алу дағдыларын тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**"Құстар" тақырыбында презентация (интербелсенді тақтада).** Мақсат-міндеттер: балалардың құстар туралы түсініктерін жалпылау, нақтылау: барлық құстардың тұмсығы бар, денесі қауырсынмен қапталған, екі қанаты, екі аяғы бар, жұмыртқадан балапандары шығады. **(коршаған ортамен танысу)** **"Бөліктерден бүтін жұмыртқа жина" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер:	**"Құс" қыстырғыштармен ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды қысқыштармен жұмыс жасауға бейімдеу, ұсақ қол моторикасын, ой-қиялын дамыту. Құсқа қыстырғыштардан тұмсық, аяқтары мен әдемі құйрық шығатындай етіп қыстырып берейік. **(коршаған ортамен танысу)** **"Шағала" көзге арналған жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: көздің көру қабілеттерін	**"Біздің әтеш шақырмайды" ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: театр өнері арқылы балалардың шығармашылық қабілеттерін дамыту. Міндеттері: кейіпкердің эмоционалды жағдайын мимика, ым-ишара арқылы беру қабілетін қалыптастыру; сөздік қорын байыту; қарым-қатынас дағдыларына тәрбиелеу. Алдын-ала жұмыс: ертегі ойлап табу, өлеңдер мен әндерді қосу, іс-әрекеттердің кезектілігін талқылау.	**"Үйшік" ертегісі (ертегі терапиясы технологиясы).** Мақсат-міндеттер: балаларға таныс ертегінің мазмұнын еске салу, киялын және ерікті зейінін дамыту. Балалардың ішкі әлемін байыту, балалардың қарым-қатынасындағы кедергілерді жеңу бойынша жұмыс жасау. «Үйшік» ертегісін оқу, ертегіге байланысты иллюстрацияларды қарау, балаларға ертегі көрсету (қуыршақ театры), ертегі кейіпкерлерімен

	"Құс" тақырыбында көгалдан құрастыру. Құстарының бастарының екі жағынан қара ермексаздан бір-бір көзден жапсырып қойыңдар. Сосын құстың денесінің екі жағынан бір-бір қанаттан жапсырыңдар. Жұмыс соңынан кейін жасаған бұйымдарымен ойын ойнап, құстың атынан сөйлеп, құсты таныстырады. **(жапсыру, қоршаған ортамен танысу)**	ұсақ төрт бөліктен тұтас бейнені құрастыруға дағдыландыру, ойлау, қабылдау, зейін, елестету қабілеттерін, ұсақ қол моторикасын дамыту. Бұл жұмыртқа шағылған. Оның ішінен балапан шыққан. Өсіп, жетілген соң жұмыртқаны жарып, шықты. Қане, жұмыртқаның бөліктерін біріктіріп, жинап көрейікші. Бөліктерден бүтін жұмыртқа жинап көрейікші. **(қоршаған ортамен танысу)**	жетілдіру, босаңсыту мүмкіндіктерін ашу. Қаранлар, бұл теніз құсы шағала ғой! Ол қалай ұшатынын көзімізбен ғана қарап отырайық. Шағала жоғары ұшты. Шағала солға ұшты. Шағала төмен қарай ұшты. Енді оңға ұшты. Толқындардың үстімен айнала ұшты **(қоршаған ортамен танысу)**	Материалдар: Әтеш, Үйрек, Ешкі, Қыздың костюмдері. Ойыншық құрт (жіп), бір бума құрғақ шөп, шелек, шәйнек, кесе, кептірілген итмұрын жемісінің шай қоратпасы. **(көркем әдебиет)**	ойнау, жабайы аңдар, олардың тіршілік ету ортасы туралы әңгімелеу. Құрал-жабдықтар: "Үйшік" қуыршақ театры, аңдардың тұрғылықты мекен жайы бейнеленген суреттер, резинадан жасалынған ойыншық аңдар, жануарлардың санына сәйкес әр түрлі түсті геометриялық пішіндер, қағазға жапсырылған шаршы және үшбұрыш, желім, аудиожазбалар. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**
Балалармен жеке жұмыс	**Артикуляциялық жаттығу. "Не қалай дыбыстайды?"**	**"Көлік жүргізушілері" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-	**"Бір және көп" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер:	**Артикуляциялық жаттығу. "Әтештер".** Мақсат-міндеттер:	**Бейнелеу өнері бұрышындағы бірлескен іс-шаралар.**

	Мақсат-міндеттер: үй жануарлары мен олардың төлдері туралы түсініктерін қалыптастыру, дауыстарын ажырата алу. Құралдары: үй жануарларының суреттері. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**	міндеттер: балаларды жүргізуші мамандығымен таныстыру. Балаларды ойын арқылы қарым-қатынас орнатуға үйрету. Екі кейіпкермен өзара әрекеттесу қабілетін қалыптастыру (жүргізуші - жолаушы). Балаларды белгілі бір рөл үшін өз атрибуттарын табуға талпындыру. Еңбек тапсырмасы: ойын сөресіне заттарды жинастырып, қалпына келтіру - еңбек дағдыларын тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен танысу)**	зат есімдерді жекеше және көпше түрде үйлестіруге машықтандыру. Ұзақ - ұзақтар - ұзақтарды. Құс - құстар - құстарды. Тырна - тырналар - тырналарды. Қараторғай - қараторғайлар - қараторғайларды. Қаз - қаздар - қаздарды. Үйрек - үйректер - үйректерді. Қарлығаш - қарлығаштар - қарлығаштарды. Аққу - аққулар - аққуларды. Көкек - көкектер - көкектерді. Ұя - ұялар - ұяларды. Жұмыртқа - жұмыртқалар - жұмыртқаларды.	етістіктің мағынасын білдіретін іс-әрекетпен байланыстыру. Ойын барысы. Ересек адам өлең оқиды, ал балалар өленде айтылған әтештерді бейнелейді. Әтештер айбарланды, Төбелеспей, ойланды. Айбарланса каттырақ, Қауырсыннан айрылмақ. Қауырсыннан айрылса, Қайтіп айбар шақырмақ? (В. Берестов. Петушки. Өленін аударған: Тусипжанова-Шагирова А. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	Апта тақырыбы бойынша жеке жұмыс **(мүсіндеу, сурет салу).** **"Ұялардағы жұмыртқалар" дидактикалық жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың көзбен қабылдау, ойлау, сөйлеу қабілеттерін дамыту. - Балалар, міне, сендердің алдарыңда ұялар. Оларды санайықшы. - Суретте қанша ұя бар? Екі ұя. - Ал ұялар бірдей ме, әлде әртүрлі ме? Әртүрлі. - Бір ұя үлкен, екіншісі кішкентай. Үлкен ұяны көрсет. Кішкентай ұяны

			Балапан - балапандар - балапандарды. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**		көрсет. - Бір санын бір жұмыртқа салынған ұяның астына коямыз, ал екі санын кай ұяның астына коямыз? - Екі жұмыртқа салынған. Дұрыс. Құралдары: жұмыртқалардың суреттері, сандар. **(сөйлеуді дамыту, коршаған ортамен танысу)**
Серуенге дайындық	**"Киімдерді әдемілеп бүктейік" ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: киімдерді дұрыс бүктеу дағдыларын қалыптастыру. Балаларды өз киімін танып білуге, атай алуға, бірте-біртелік жүйесі бойынша киіне білуге, өз шкафтарын суретті	Қауіпсіздік ережелері жайында жеке дербес және ұжымдық әңгімелесу (сөйлеу тілін белсендіру үшін). Мақсат-міндеттер: балаларды серуендеуге ынталандыру. Серуендеуге арналған ойын жабдықтарын таңдау;	Мақсат-міндеттер: шкафтан далаға киетін аяқ киімін алу дағдысын қалыптастыру, көмек сұрау кезінде сөзбен өтініш білдіруге үйрету, қабылдау бөлмесінде өзін-өзі ұстауға үйрету. Жазғы серуен кезіндегі ережелер: - серуен кезінде бас	Мақсат-міндеттер: түйме таға білу іскерліктерін қалыптастыруды жалғастыру; гольфіні мен шұлықты аяқты ұшынан бастап киюге үйрету; мәдениетті түрде көмек сұрауға үйрету.	Мақсат-міндеттер: жапсырмасы бар қапсырмалы аяқ-киімді шешіп тағу дағдыларын қалыптастыру, басқа да қапсырма түрлерін қолдана білуге жаттықтыру. Аяқ киімдерін киіп, ересек адамдардың көмегімен түймелерін тағу және

	белгісі бойынша таба алуға және киімдерін ұқыпты бүктеп, шкафтарына салуға үйрету.	балалармен жеке әңгімелесу; шалбардың, бас киімнің және етіктің бірте-біртелік жүйе бойынша киінуін қадағалау.	киім немесе орамал тағу; - ыстық ауа-райында, көленкеде ойнау (үлеске төбелдірігінде); - күнге тіке қарамау, себебі бұл көру қабілетін нашарлатуы мүмкін; - серуендеу кезінде әркім өз жеке стаканынан тек қайнатылған су ішуге болады; - серуен кезінде жемістерді (алма және т.б.) жеуге болмайды, өйткені қол кір болады және оларда ауру тудыруы мүмкін микробтар көп.		киімдерін шкафқа ілу дағдыларын қалыптастыру. Қабылдау бөлмесінде өзін-өзі ұстау мәдениетін сақтауға үйретуді жалғастыру.
Серуен	**Ауа-райын бақылау. (коршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**	**Торғайды бақылау. (коршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**	**Аула құстарын бақылау. (коршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**	**Ауа-райын бақылау. (коршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**	**Желді бақылау. (коршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**

	Мақсат-міндеттер: балаларға ауа райының құбылмалы екендігін, (жаңбырдан кейін ауадағы ылғалдылықты байқауға болатынын) көрсету; жапырақ, орындық, үлескенің дымқыл немесе құрғақ болғанын байқату; кешкі уақытта күн төмендеу түсіп, біраз салқындағанын байқату; байқағыштыққа, зеректікке тәрбиелеу. **Жабайы, дала құстары мен олардың балапандары бейнеленген иллюстрацияларды көрсету.** - Бұл не? - Бұл құстар қайда	Мақсат-міндеттер: балалардың торғай туралы түсініктерін нығайту, торғайдың шапшаң, жылдам ұшатынын, торғайдың өзіне жем-көректі тез тауып алатынын байқату; қамқорлыққа тәрбиелеу. Педагог балаларға торғайлар алдына кепкен нанды үгітіп шашуды, алыстан бақылауды ұсыну мүмкін. **Энциклопедиялық мәлімет.** - Қызыл кітап – сирек кездесетін және жойылып кетуі мүмкін жануарлардың, өсімдіктердің, жәндіктердің, балықтардың тізімі. - Кітаптың беттері әр	Мақсат-міндеттер: аулада ұшып-қонып жүрген құстарды сыртқы келбетінің ерекшеліктері, қимылдары, дыбыстары арқылы ажыратуға баулу (торғай, қарға, сауысқан, көгершін, т.б.); бақылағыштыққа, қамқорлыққа тәрбиелеу. **"Құстар", "Құстар ауласында", "Орман құстары" тақырыбындағы боямақтармен жұмыс. "Торғайлар мен мысық" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда кеңістікті бағдарлай алу және бір-бірімен қақтығыспай топта	Мақсат-міндеттер: балаларға ауа райының құбылмалы екендігін, (жаңбырдан кейін ауадағы ылғалдылықты байқауға болатынын) көрсету; жапырақ, орындық, үлескенің дымқыл немесе құрғақ болғанын байқату; кешкі уақытта күн төмендеу түсіп, біраз салқындағанын байқату; байқағыштыққа, зеректікке тәрбиелеу. - Балалар, қандай құстарды білесіңдер? - Құстарда не болады? (Балаларға құстардың дене мүшелерін айтуға көмектесу.) Жер құстарының алуан түрлілігі	Мақсат-міндеттер: балаларға желді, жапырақтарға, бұтақтарға, жалауларға, бұлттарға қарап байқауға болатынын көрсету; желдің баяу және катты соққанын байқауға дағдыландыру; зеректікке, табиғи құбылыстарға деген қызығушылықты арттыру. **Әр түрлі құстар бейнеленген суреттерді көрсету.** - Бұл не? - Бұларды неге құс деп ойлайсыңдар? - Құстар не істеп жатыр? - Құстардың бәрі бірдей ме? - Айырмашылықтары неде? - Маған үлкен

	мекендейді? - Оларға кім күтім жасайды? - Олар көректерін қалай тауып жейді? (иллюстрациялар: ағашта отырған тоқылдақ, тұмсығымен құртты ұстап отырған шымшық, жем шоқып жүрген торғай). - Бұлар үй құстары ма, әлде жабайы, дала құстары ма? **"Балапандар мен күшік" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды еліктеу қимылдарын жасауға ынталандыру; ойын желісіне, белгі бойынша бірінің соңынан бірі баяу жүру және бір бағытта жүгіру	түрлі түстен тұрады. Қара беттерде жойылған хайуандар, қызыл беттерде сирек кездесетін, сары бетте тез азайып келе жатқан, ал ақ беттерде құтқарылған жануарлардың түрлері көрсетілген. - Кітапта ақбөкен, гепард, бүркіт, арқар, барыс жануарлары бар. (Суреттерді көрсету.) - Біздің елімізде, Қызыл кітапқа енген жануар немесе өсімдікке зиян тигізілсе, ол адам жазаланады. Қызыл түс – қауіптілікті білдіреді. - Ал, қазір сендер қандай құсты жасағыларың келетінін ойланып,	қозғалу қабілетін дамыту. Белгі бойынша әрекет ету, ұзындыққа секіру, биіктікке секіру, тез жүгіріп келе жатып секіруге жаттықтыру. **Далаға алып шығатын материалмен дербес ойындар.** Мақсат-міндеттер: балаларды өз бетінше ойынға қажетті атрибуттарды іріктеп, таңдап алуға үйрету. Алып шығатын материалдар: күрек, сыпырғыш, қалақшалар, қалыптар. **Еңбек тапсырмасы:** құмды бір жерге үйіп, шелектерге салып, құмсалғышқа апару. Мақсат-міндеттер:	туралы иллюстрацияларды қолдана отырып, олардың ерекшеліктері туралы қызықты мәліметтермен таныстыратын ақпараттық әңгіме айту. Балалармен құсты мүсіндеу. Мақсаты: балаларды тұтас сазбалшықтың кесегін екі (кішкента мен үлкен) бөлікке бөліп, құстың басы мен денесін дөңгелектеп, саусақ ұштарымен тұмсығы мен құйрығын шымшып шығарып, құстың мүсінін құрауға дағдыландыру. Құралдары: сазбалшық; сүлгілер, төнесіш тақтайшалар.	құстарды көрсетіңдерші? Кішкентай құстарды көрсетіңдерші? Өзің білетін құсты көрсетіп, оны ата. - Құстар не жейді? - Торда отырған құстарымызды немен коректендіреміз? Олардың аттары кім? **"Ұяларында отырған құстар" қимыл-қозғалыс ойыны** Мақсат-міндеттер: сөзді тез қабылдап, белгі бойынша тез әрекет ету қабілеттерін дамыту; кеңістікті бағдарлау қабілетін қалыптастыру. **Еңбек тапсырмасы:** ойын аяқталғаннан кейін барлық заттарды жинастыру. Мақсат-міндеттер:

	қабілеттерін жетілдіру, кеңістікті бағдарлау, зейін қабілеттерін, жағымды эмоцияларды дамыту. Балапандар ұясап балпандап жүруді көрсету. Күшіктің жүрігін келуін байқап - жан-жаққа тарап жүгіру. Біз көңілді балапан үйректерміз, Балпаң, балпаң етіп жүреміз. Күшік келіп үрісе - Жан-жаққа жылдам жүгіреміз. Педагог балаларды, балапандарға жаксы еліктегендері үшін, мақтап жүреді. **Далаға алып шығатын материалмен ойындар.**	алларында жаткан қажетті материалдарды таңдап алып, жұмыска кірісе беріңдер. **"Құс" аппликациясы.** - Балалар, бүтін балабақшаға келмей калған балаларға құстар жайлы не айтушы едіңдер? **Көркем сөз.** Бақшаларды қорғауға, Құс достарым келеді. Зиянкес жәндіктерді, Шоқып жейді, тереді. Сондықтан да достарым, Ренжітпеңдер құстарды! Ұяларын бұзбаңдар, Мысықтардан қорғаңдар! Тусипжанова-Шагирова А.	карапайым еңбек әрекеттерін орындауға баулу.	**"Ұшақтар" қимыл-қозғалыс ойыны.** Максат-міндеттер: балаларды белгі бойынша қимылдарын өзгеруге: алаң кеңістігін пайдаланып, бірін-бірі түртпей, жүгіруге және бір-біріне жақын бір жерде отырып, демалуға - машықтандыру; ұшақ қимылына еліктеуге ынталандыру; зеректікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Педагогтің балаларға берілетін белгі командалары: "Ұшақтар, моторларды жүргізейік!" (екі колды алдыға қойып, өзара айналдыру),	балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу **Дербес ойын әрекеті.** Максат-міндеттер: балаларды шағын топтармен бірлесіп, тату ойнауға дағдыландыру; ойыншықтармен жеке ойында карапайым ойын желісі бойынша әрекеттер жасауға машықтандыру.

	Максат-міндеттер: балаларды өз бетінше ойынға қажетті атрибуттарды іріктеп, таңдап алуға үйрету. **Еңбек тапсырмасы:** ойын аяқталғаннан кейін барлық заттарды жинастыру. Максат-міндеттер: балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу.	**Еңбек тапсырмасы:** құрап түсіп жаткан жапырақтарды жинау. Максат-міндеттер: тазалыққа, карапайым еңбек дағдыларына баулу.		"Қане, ұшайық!" (екі колды екі жаққа жайып, түзі ұстап жүгіру), "Ұшақтар, аэродромға конайық!" (бір-біріне жақын жерге отыру, колдарды екі жақтарға созып, түзу ұстау). **"Ұшады, ұшпайды" дидактикалық ойыны.** Максат-міндеттер: зейіндерін, сөзді тез қабылдап, тез әрекет ету қабілеттерін дамыту. **Еңбек тапсырмасы:** құмсалғыштың бетін қоқыс бұталардан тазалау. Максат-міндеттер: ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **Балалардың шығарылған материалмен дербес**	

				ойын әрекеті. Дербес ойын әрекеті Мақсат-міндеттер ойыншықтармен жеке ойында қарапайым ойын желісі бойынша әрекеттер жасауға машықтандыру.	
Серуеннен оралу	Балалар киімдерін дұрыс шешу,шкафтарға бүктеп қою, қолды жуу әрекеттерін одан әрі қалыптастыру. Таза сумен Арман, Бет-қолын жуды. Оған қарап Балжан, Суға қолын созды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Кешкі ас	Алдыңдағы түскі аска назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттап айту; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)** Музыкалық аспаптармен ойындар. Білім күніне арналған әндер тыңдату. **(шығармашылық дағдылар, музыка)** Өнер бұрышында ойыншықтар тақырыбында сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру. **(шығармашылық, сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Қолдың ұсақ және ірі моторикасын дамытатын ойындар. **(танымдық дағдылар)** Кітаптарды санау, өлшеу, салыстыру.				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Дәрумендердің бала өміріндегі маңызы" тақырыбындағы кеңес..	"Балабақшаның күндізгі режимі сияқты үйде де баланың жағдайын жасау" тақырыбында ата-аналарға кеңес.	"Баланы қалай дұрыс сөйлеп үйретуге болады?" тақырыбында ата-аналарға кеңес..	"Денсаулықты сақтау өмір салтын сақтауға бағытталған отбасылық дәстүрлерә сұрақ-жауаптар.	Көрмелер: "Құстар күні", "Құстар - біздің досымыз" жылжымалы папкалар.

ОҚУ ТӘРБИЕ ЖҰМЫСЫНЫҢ ЖОСПАРЫ.

ЖАЗҒЫ САУЫҚТЫРУ ЦИКЛОГРАММАСЫ.

2024-2025Ж.Ж

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы (балабақша / шағын орталық, мектепалды сыныбы) Ж.Ш.С Аңдре - К.Г. БЛ
Топ: ортаңғы топ "Аққу"
Балалардың жасы: 3 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 01.07 - 05.07.2024ж.
Педагогтың аты-жөні Сәлімбаева А.

Апта күндері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сырткы көрінісін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. Білім күніне арналған мерекелік қабылдауды әзірлеу. **(сөйлеуді дамыту, музыка)**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен кеңес, әңгімелесу	"Жазғы балалар ойындары" туралы кеңес беру.				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	**Үстелдердің жанына орындықтарды қою.** Мақсат-міндеттер: орындықтарды үстелдің алдына белгілі тәртіпте қою амалына игерту; балаларды еңбекке	**Құрылыс материалдарын контейнерлерге жинап, салу.** Мақсат-міндеттер: балаларды ұқыптылыққа үйрету, жауапкершілікті тәрбиелеу, басталған	**Бөлме өсімдіктерін суару.** Мақсат-міндеттер: балаларға өсімдіктерге күтім жасау тәсілдерін үйретуді жалғастыру (күнге жақын өсімдіктерге суды	**Ойыншықтарды сөрелерге қою.** Мақсат-міндеттер: балаларға ойыншықтарды сөрелерге белгілі тәртіпте қою амалын игерту; тәртіптілікке деген ұмтылысты	**Кітап бұрышын тазалау** Мақсат-міндеттер: құлап жатқан кітаптарды тігінен тізбекке қойып, реттікті орналастыруға машықтандыру;

	дағдыландыру, ересектерге көмектесуге үйрету. **(еңбек іс-әрекеті)**	жұмысты соңына дейін жеткізуді қалыптастыру. **(еңбек іс-әрекеті)**	көбірек күйып, көленкеде өсетіндерге байқап құю, кажеті бойынша суару), бөлме өсімдіктеріне ұқыпты қарауға үйрету. **(еңбек іс-әрекеті)**	қолдау, ойыншықтарға ұқыпты қарауға тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**	балаларды кітаптарға ұқыпты, таза қарауға үйрету **(еңбек іс-әрекеті)**
	Көркем сөзді мәнерлеп айту жаттығуы. Мақсат-міндеттер: артикуляцияны, сөйлеу, ойлау, есте сақтау, елестету қабілеттерін дамыту; денсаулықты сақтау қағидаларына баулу. **"Күнім, күнім..."** Күнім, күнім, кайдасың? Түннен бері шығасың. Сенімен бірге оянамын, Жылы нұрына шомыламын.	**Саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: көркем сөзді мәнерлеп айтуға бейімдеу; ұсақ қол моторикасын дамыту. Күн денесін құрайық, (Алақандарды жоғары көтеріп, оңға-солға бұрандау) Қолды жайып бұрайық, Саусақтармен жыбырлап, (Саусақтарды алаканға жинап, қайтадан жазып, ашу)	**"Топ-топ басайық" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды мәтінде айтылған сөздерге сәйкес қимылдарды орындауға үйрету . Топ, топ, топ, топ басайық (шеңберге тұру) Жалаудан күн жасайық (қоладарын көтеру) Жаса, жаса, алтын күн (бір орында аяқты нық басып жүру) Жаса, жаса, алтын күн	**Көркем сөзді мәнерлеп оқу (жаттау) жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: өлең жолдарын мәнерлеп оқуға бейімдеу, артикуляцияны, есту, елестету, есте сақтау қабілеттерін дамыту. **Көркем сөз. "Зымыран".** Биік-биік көк аспан, Көк аспанда сұр қыран. Сұр қыраннан озады Ғарыштағы зымыран. Басы үшкір,	**Көркем сөзді мәнерлеп айту жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: артикуляцияны, сөйлеу, ойлау, есте сақтау, елестету қабілеттерін дамыту. "Кемпіркосак". Кемпіркосак көпірдей Аспан жарып туыпты. Жердің екі бетіне Жеті жеңін жауыпты. Д. Ахметова. **"Жел көбік"**

	Оянамын, жаттығамын, Балабақшаға барамын. Нұрына толған алаңға Достарымды шақырамын. Д. Ахметова. **"Жел көбік" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберге тұруға дағдыландыру, мәтінге сәйкес қимылдарды жасауға үйрету. Балалар бір-бірінің қолынан ұстап, жақын-жақын дөңгелене тұрады. Тәрбиешіге қосылып олар мына өленді	Сәулелерді шашайық. Саусақтармен жыбырлап, (Саусақтарды алаканға жинап, қайтадан жазып, ашу) Сәулелерді шашайық. Шапалақты қағайық, (Шапалақ қагу) Көңілді болайық. Д. Ахметова. **Үстел үсті ойыны: "Жұп суреттер".** Мақсат-міндеттер: балаларды суретте бейнеленген заттарды салыстыру, ұқсастықтарды табу және бірдей суреттерді таңдау әрекетін	Біраз уақыттан кейін тәрбиеші: "Тоқта!». Балалар баяулап, тоқтайды. Ойын қайталанады. **"Орманшы" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың кейбір ағаштар мен бұталардың (діңі, жапырақтары, жемістері мен тұқымдары) пайда болуы туралы білімдерін бекіту. Барысы: педагог бір баланы "орманшы" етіп таңдайды, калған балалар орманшының көмекшілері болады.	бұрыштай, Жылтырайды қылыштай, Күміс құстай зуылдап, Ұшып кетті зымыран. Д. Ахметова. **Үстел үсті ойыны: "Түстерін тап"** Мақсат-міндеттер: түстер туралы білімді бекіту, зейінді дамыту. Үстелге түрлі-түсті қарындаш суреттері бар карточкалардың жартысын (немесе, керісінше, суреттердің жартысын) жоғары каратып қою. Баладан, мысалы, қызыл түске сәйкес барлық қызыл түсті	**қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберге тұруға дағдыландыру, мәтінге сәйкес қимылдарды жасауға үйрету. Балалар бір-бірінің қолынан ұстап, жақын-жақын дөңгелене тұрады. Тәрбиешіге қосылып олар мына өленді айтады: Көпіре гөр көбік-шар, Көпіре гөр кеңіп шар. Осы күйі кал тұрып, Кете көрме жарылып. Өленді айтып бара жатып балалар дөңгелек шеңберді кеңейте түседі. Тәрбиеші: "Жел көбік жарылды", - деген кезде барлық

	айтады. Көпіре гөр көбік-шар, Көпіре гөр кеніп шар. Осы күйі қал тұрып, Кете көрме жарылып. Өлеңді айтып бара жатып балалар дөңгелек шеңберді кенейте түседі. Тәрбиеші: "Жел көбік жарылды", - деген кезде барлық балалар қолдарын төмен түсіріп, бір дауыспен. "Тарс етті", – дейді де тізерлеп отыра кетеді. Тәрбиеші жаңа көбік үрлеуді ұсынады: балалар орындарынан тұрады, қайтадан дөңгелектеніп тұрады, ойын қайта басталады.	қалыптастыру, назар аудару, зейін қою, сөйлеуді дамыту, ойын ережелерін дұрыс орындауға үйрету. Тәрбиеші балаларға суреттер таратады. Балалар бірдей суреттерді тауып, атауларын атайды. Қай бала дұрыс айтады, сол балаға арнайы фишкалар беріледі.		суреттерді таңдауды сұраңыз. Содан кейін көк, сары және т.б. Балалар алдымен екі түсті суреттерді, содан кейін үш түсті суреттерді таңдап, тапсырманы қиындатуға болады.	балалар қолдарын төмен түсіріп, бір лауыспен. "Тарс етті", – дейді де тізерлеп отыра кетеді. Тәрбиеші жаңа көбік үрлеуді ұсынады: балалар орындарынан тұрады, қайтадан дөңгелектеніп тұрады, ойын қайта басталады.
Ертеңгілік жаттығу	**"Достық" жаттығуы.**				

	Біздің топта ұлдар мен қыздар өзара дос. (Қолдың саусақтары өзара бірігеді) Кішкентай саусақтар біз сенімен достасамыз. (Екі қолдың саусақтарын бір-біріне тигізу) Бір, екі, үш, төрт, бес. (Шынашақтан бастап, саусақтарды кезекпен бір-біріне тигізу) Қайтадан санауды бастаймыз. Бір, екі, үш, төрт, бес. Енді санауды аяқтадық. (Қолды төмен түсіреміз, демалтамыз). **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	Балаларға тамақтану ережелерін еске түсіру арқылы, ас ішу дағдыларын қалыптастыру. Асты толық дұрыс шайнауға үйрету. Ас ішерде күнде біз Сөйлемейміз күлмейміз Астан басқа өзгені Елемейміз, білмейміз **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Күн" саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығу мәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Алақанды ашамыз, Жарқын күнге	**Музыкалық аспаптардың көмегімен ойналатын көңілді ойын.** Мақсат-міндеттер: көңілді күй орнату, аспаптардың түрі және дыбыстарын ажырата білуге үйрету. **"Шапалақты тыңда" ойыны.** Мақсат-міндеттер:	**Үстел үсті "Суретті құрастыр" ойыны.** Мақсат-міндеттер: бөлшектерден тұтас бір бөлікті құрастыруды үйрету, балалардың қабылдауын және байқағыштығын дамыту. **"Сиқырлы қапшық" дидактикалық ойыны.**	**"Жұбыңды тап" ойыны.** Мақсат-міндеттер: зейінді, байқағыш, шапшаң болуға, кеңістікті бағдарлауға баулу. Ойыншылар қабырға бойында тұрады. Педагог әр балаға бір сурет-фишкадан таратып береді. Педагог белгісі бойынша балалар	**"Сыпайы бол" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға сөздерді сыпай түрде айтуға дағдыландыру. **"Ою саламыз" саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығу мәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру;

	қарайық. (Балалар алақандарын алға созады, және ырғақпен жоғары-төмен бұрады) Білге жылу бере гөй, Күш, қуатым тасысын. (Әдеріне шақырғандай саусақтарын қимылдатады) Саусақтарым жаттайды, Ешбір тыным таппайды.(Саусақтарын бүгіп, қайта ашады) Тук-тук, балғалар, (Еңкейіп, кезек-кезек жұлдырықтарымен тізелерін ұрады) Хлоп-хлоп, алақандар, (Тізелерін алақандарымен қағады) Оп-оп, секіреді қояндай, (Бүтілген саусақтарымен тізелерін қағады).	*шеңбер бойымен жүруді үйрету, мәтіндегі сөздерге сәйкес қимылдарды жасау.* Балалар шеңбермен жүреді. Жүргіншілі алақанын соққанда балалар бір аяқпен, екі рет шапалақтағанда қолларын екі жаққа созып , үш рет шапалақтағанда жүруін жалғастырады. - Қанша дыбыс естіліндер?	Мақсат-міндеттер: балаларға заттарды сипап-сезу арқылы анықтауға және олардың сипаттауға үйрету.	жан-жаққа қарай жүгіре бастайды. Келесі "Жұбынды тап" белгісі бойынша, бірдей түсті фишкалары бар балалар, жұп болады. Балалар саны тақ санға тең келу керек. Әр айналым сайын бір бала жұпсыз қалу керек. Құралдары: таратпалы жеті түсті фишкалар. Әрбір фишканың жұбы бар. Түрлі түсті фишкалар болмаса, басқа жұпты суреттерді қолдануға болады.	ойлау, елестету қабілетін, ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Зергер бала боламыз, (Екі алақанда ашу) Оюды саламыз: Бұлық, (Қолдарды жұлдырыққа жинап, ішке қарай бұрау) Дөңгелек, (Шеңбер салу) Ирек, (Толқындар жасау) Қанат, (Қос қолмен бұлғау) Гүлдер, (Алақандарды жайып, тігінен көрсету) Көбелек. (Қос қолды айқастырып, бұлғау) Д. Ахметова.

Мектепке дейінгі ұйым кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Шуақты күн" Мақсат-міндеттер: Күн сәулесінің барлық жер жүзін жылытатыны туралы білімдерін кенейту; күннің сәулесісіз тіршілігі жоқ екенін түсіндіру; балалардың сөйлеу, есте сақтау, ойлау қабілетін дамыту; күннің жер бетіндегі тіршілікке қажет екендігі туралы түсінік қалыптастыру.	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Тепе-теңдікті сақтайық" Мақсат-міндеттер: Балаларда сап түзеп бірінің артынан бірі арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру жаттығуын орындау; жүгіру кезінде балалардың бір-біріне соғылып қалмауы үшін арақашықтық сақтап жүгіруге жаттықтыру және бір бағытта жүгіріп келе жатып, келесі бағытқа белгі бойынша тез ауысу дағдыларын жетілдіру; сап түзеп бірінің артынан бірі арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру жаттығуын,	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Мақтаншақ қоян" ертегісі Мақсат-міндеттер: Балаларға ертегі мазмұнын түсініп, тыңдай білуге, ертегі кейіпкерлерінің жағымсыз қылықтарын көрсете алуды түсіндіру; ертегіні мазмұндай алуға, рөлдерге бөлініп ойнауға үйрету; ойын, қиялын, тілін, сөздік қорын дамыту; тазалыққа, адамгершілікке тәрбиелеу.	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Орманға жидек теруге барамыз" Мақсат-міндеттер: Балаларды жидектері бар бұталар бейнеленген үйлесімді композиция құруға үйрету; бейнелейтін заттың орналасу мағынасын түсінуді меңгерту; кеңістікті бағдарлау дағдыларын, көру қабілеттерін дамыту; Табиғатты аялауға, тиянақтылыққа тәрбиелеу.	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Күнбағыс" Мақсат-міндеттер: Өткен материалды балаларға естеріне сақтау. Балаларда шығармашылықты, өзіне деген сенімділікті дамыту; өз бетінше шешім қабылдау мүмкіндігі; музыканы және музыкалық қабілетті ассоциативті қабылдауды дамыту.

		гимнастикалық орындықтың үстімен жүру техникаларын жетілдіру.			
2- таңғы ас	Алдыңдағы түскі асқа назар аудару, үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс, әдептілік ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуенге дайындық	Балаларға жүйелі түрде киініп-шешінуді, киімдерін шкафқа орналастыруды, қолдарын мұқият жууды қалыптастыру. Жұмысқа арналған жаттамақ жаттығуы. Мақсаты: есте сақтау, қабылдау, елестету, сөйлеу қабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. Құралдар: сабын. Сабындаған кезінде Ашытады көзінді. Бола білсең төзімді, Тап-таза етер өзінді. Тазалықтың досы - Сабын деген осы.				
Серуен	**Күнді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: күннің жаз мезгілінде аспанда биік орналасқанын, жерге жарық пен жылуды төгетінін түсіндіру;	**Құм мен топырақтың қасиеттерін бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: құм мен топырақтың қасиеттерін анықтау, олардың	**Желді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларға желді, жапырақтарға, бұтақтарға, жалауларға, бұлттарға қарап	**Жаңбырдың жауғанын бақылату. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: жаңбырдың пайда болу құбылысын түсінуге	**Ақ қайынды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: қайынның белгілерін атай білу, басқа ағаштардан айырмашылығын ажырата білу,

	күннің адамға, жан-жануарға, өсімдіктерге қажеттігін көрсету (жапырақтардың түсі жасыл, гүлдерді түсі ашық, адамдар жылы киімін жазда кимейді, бақшадағы көкөніс, жидектер тез піседі); ұғымталдыққа, байқағыштыққа тәрбиелеу. Күн терезен карайды, Бізге шуақ шашады, Біз шапалақ соғайық, Күнді қарсы алайық! **Еңбек әрекеті: құм салғышты құммен толықтыру.** Мақсат-міндеттер: кішкене шелектермен таза құмды құмсалғышқа төгу әрекетіне тарту; қарапайым еңбек дағдыларына	ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау. Топыраққа (жер, құм, саз), қазу, көпсыту арқылы назар аудару. Құм мен жер (топырақ) арасында кандай ортақ нәрсе бар. Ауамен, сумен бірге топырақ тіршілік өсімдіктерді қоректік көзі, сумен камтамасыз ететін жердің жұмсақ қабаты "топырақ" деп аталады. Топырақтың негізгі қасиеті – құнарлығы. Топырақтың құрамында әртүрлі қажетті қоректік заттар су, ауа, саз, құм, шіріндi болады. Топырақтың беткі қабаты қоңыр түсті болып келеді. Сазды	байқауға болатынын көрсету; желдің баяу және катты соққанын байқауға дағдыландыру; зеректікке, табиғи құбылыстарға деген қызығушылықты арттыру. Желдің түрлерімен таныстыру. - Жел дегеніміз не? - Жел кандай болады? - Жел не үшін қажет? - Желді көрмесек калай сеземіз? - Жел қай жақтан соғып тұр? Жел соғады бетімізге, Тербеледі ағаштар. Тыныш - тыныш отырындар, Биік-биік ағаштар. **"Тышқан мен мысық" қимыл-қозғалыс ойыны.**	мүмкіндіктер жасау; бақылағыштыққа, ұғымталдыққа тәрбиелеу. Жаңбырдың неден пайда болатыны туралы түсініктерін қалыптастыру; оның табиғатқа тигізер пайдасын білдіру. Жерге сіңуін көрсету. - Балалар, ақ жауын мен нөсер жауын бірдей ме? Жұмбақ шешуге үйрету. Көтеріліп теңізден, Аспанға биік барамын. Биіктен қайта түскенде, Өңі кірер даланың. **Көркем сөз.** Жау, жау жаңбыр, жау жаңбыр. Арық суы мол болсын. Өсімдіктер көп	қайынның әдемілігін айту. Ересектермен бірлескен жұмыс түрлері. Бақшадағы көкеністерді бақылау және қарау. Мақсат-міндеттер: Топтық жұмысқа үйрету және дағдыларын қалыптастыру. **"Көк ту" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: достыққа, белсенділікке, ұйымшылдыққа баулу. Ойын шарты. Балалар екі топқа бөлінеді. Әр топта өз тулары болады. Әр тудың қорғаушысы болады. Ту қорғаушылар тудың қасында тұрады.

	бейімдеу. **"Қу түлкі" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ойын шарттарына сай ойнай білу, "Мен - түлкі!" сигналы бойынша қолға түспей, үлкен шеңберден асып жүгіре білу қабілеттерін дамыту (қалыптастыру, жетілдіру); байқағыштыққа, жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. Балалар кіші шеңберге жиналады. Олар педагогтің нұсқауы бойынша көздерін жұмады, ал жүргізуші-педагог балаларды шеңбер сыртында жүріп, кез келген баланы сәл түртіп қалады.	жерлерге су көп сіңеді, сондықтан көпке дейін кеппейді. Құмды жер суды өткізеді, сондықтан тез кебеді. Қай жерде өскін тез өседі. **Еңбек әрекеті: майда қиыршық тастарды жинау.** Мақсат-міндеттер: ойын алаңындағы тастарды жинау, балаларды тазалыққа дағдыландыру. **"Түсін тап" ойыны.** Мақсат-міндеттер: кеңістікте бағдарлау, түстердің арасынан негізгі түстерді ажырата білу қабілетін қалыптастыру. Дене тәрбиесіндегі арналған ойын: балаларда екі аяғымен алға қарай секіру қабілетін	Мақсат-міндеттер: балаларды шапшаңдыққа, ептілікке баулу. Ойын шартын бұзбай, тату ойнауға дағдыландыру. Ойын шарты: Балалар шеңбер құрып бір - бірінің қолынан ұстап тұрады. Екі бала таңдалып алынып, біреуі тышқан – қашушы, екіншісі мысық - қуғыншы болып сайланады. Тышқан шеңбердің іші - сыртымен қашады, ал мысық тышқанды ұстап алуға тырысады. Шеңбер құрып тұрған балалар мысықтың тышқанды ұстап алуына кедергі жасайды. Егер мысық тышқанды	болсын. Жауған жерің шөп болсын Еңбек әрекеті: аулалағы қағаз,қоқыстарды жинау. **"Түсінді тап" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда зейінді дамыту, түстерді ажырата білу, белгі бойынша әрекет ету. Жүгіру, жүру жаттығулары. Балалар 3-4 түсті жалаушаларды алады және бөлменің әртүрлі бұрыштарында 4-6 адамнан тұрады, әр бұрыштқа тәрбиеші түрлі-түсті жалауша қояды. Тәрбиешінің белгісі бойынша "Серуендеуге	Ал, басқа балалар қарсыластарын өз тобына ауыстырулары керек. Екі топтың ортасынан сызық сызылады да, қарсыластарына карама - қарсы тұрады. Бір-бірінің қолдарынан ұстап, өз топтарына тартып алуға тырысады. Сөйтіп қай топ балаларды көп жинай алса, сол топ жеңіске жетеді. Жеңілген топтың туына шабуыл жасалады. Егер де туларын қорғап қалса, ойын жалғаса береді. **"Сызықты баспа" қимыл жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды бір бағытта, жылжи

	Осыдан бері педагог таңдаған бала "қу түлкі" болып саналады. Ал ойыншы-балалар болса, жан-жақтарына қарап: "Қу түлкі, сен қайдасын?" - деп, үш рет сұрайды. Соңғы сұрақтан кейін бұдан бері жасырынып тұрған "қу түлкі": "Мен мындамын!" - деп дауыстайды. Осы жерден бастап, балалар жан-жаққа "қу түлкіден" қашып құтылу керек. "Қу түлкі" кімге қолын тигізсе, сол шетке шығады. Педагог балаларға алдын-ала үлкен шеңбердің шеткі жерін көрсетеді, шеттен шыққан бала ұсталынбайды.	дамыту. Белгі бойынша әрекет ету, ұзындыққа секіру, жылдам жүгіру. **"Аттар"қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды ойынның шартын бұзбай ойнауға, белгі бойынша, мәтіннің сөзіне сай қимыл-қозғалыс жасауға дағдыландыру, зейіндерін, байқағыштықтарын, жүгіру мен жүру дағдыларын дамыту. Балалар екі бірдей топқа бөлінеді. Біреулері – аттар болады, басқалары – шабарман болады. Шабарманның қолында -ауыздық. Аланның басқа жағында - аттар жайылатын жер,	ұстап алса, басқа балалар мысық пен тышқан болып сайланады. Сөйтіп балалар ауысуы арқылы ойын жалғасады. **"Қағып алмай өт" (кегли) ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың кегли арасымен баяу және ептілекпен өтуге дағдыландыру; көз мөлшерін, тепе-теңдікті, вестибуляр аппаратын дамыту. Құралдар: кегльдер. **Еңбек әрекеті: гүлзардағы гүлдерге су құю.** Мақсат-міндеттер: тазалыққа, бірлікке, еңбеккорлыққа баулу. **Балалардың еркін ойыны.**	барамыз!" балалар жан-жаққа тарайды. "Өз түстеріңді тап!" - деген белгіні естігенде, балалар тиісті тудың жанына жиналады. Тәрбиеші қай топтың тез жиналғанын айтады. Ереже. Тудың қасынан белгі бойынша ғана шығу."Серуендеуге барамыз!". Тиісті түсті жалаушаның жанына жүгіру және жиналу "Өз түстеріңді тап!" **Дене тәрбиесіне арналған ойын:** балалардың алға қарай екі аяғымен секіруін дамыту. Белгі бойынша әрекет етіңіз, ұзындыққа секіру, жылдам жүгіру. **Балалардың еркін**	отырып, секіруге дағдыландару. Балалардың секіру жолы бойына көлденең сызықтарды салып қою. Балалар, сызықтарды баспай, алға секіруге үйренеді. **Еңбек әрекеті: ауладағы ағаштан түскен ұсақ бұтақтарды жинақтау.** Мақсат-міндеттер: балаларды тазалыққа, бірлікке баулу. **Балалардың еркін әрекеті.**

	Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. **"Жалаушаға жүгір" ойыны.** Мақсат-міндеттер: тәрбиешінің белгісіне сәйкес іс-әрекеттерді орындау қабілеттерін дамыту, назар аударту, түстерді ажырата білу. Жүгіру және жүру жаттығулары. Дене тәрбиесіне арналған ойын: Балалардың қимыл-қозғалыстарын белгі бойынша орындауын, әр түрлі бағытта жүгіру қабілеттерін дамыту. **Балалардың еркін ойыны.**	бұнда аттар тұрады, басқа жағында шабармендар. Тәрбиеші: "Шабармандар, тұрыңдар, тезірек аттарды дайындаңдар!" - дегенде шабармандар аттан түсіп, аттарды жайылымға жіберіп, өздерінің орындарына барады. "Шабармандар, аттарыңды ұстаңдар",- дегенде әркайсысы өздерінің аттарын ұстайды. "Аттарыңды ат қораға апарыңдар",- дегенде апарады. Ойын 3-4 рет қайталанады. **Балалардың еркін ойыны.**		**ойыны.**	
Серуеннен оралу	Балалар киімдерін дұрыс шешу,шкафтарға бүктеп қою, қолды жуу әрекеттерін одан әрі қалыптастыру. Таза сумен Арман, Беті-қолын жуды.				

	Оған қарап Балжан, Суға қолын созды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Түскі ас	Тыныш ұйқыға кетуге жағдай жасау.
Түскі ұйқы	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсаты: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Асты-шашпай төкпей іш, Сораптамай аппен іш. Келген асты алдына Тауысып іш қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды.
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	"Оянайық бәріміз". Тәрбиешінің айтқанын орындайды. Көздеріңді ашыңдар, Кірпіктеріңді көтеріңдер. Беттеріңді жеңіл қимылмен сипаңдар, Бір-біріңе жымиыңдар, Бастарыңды оңға, солға бұрылыңдар, Ауаны жұтыңдар, содан соң жіберіңдер, Іштеріңді тартыңдар, Көңіл күй көтерілді, Кеуделеріңді алақанмен сипаңдар, Жұдырықты қысыңдар, Енді біраз ашыңдар, Керіліңдер, созылыңдар, Енді ояндыңдар, төсектен тұрыңдар. **(дене шынықтыру)**

Бесін ас	Түскі асқа назар аударту, үстелде отыру мәдениетін қалыптастыру, тамақтану мәдениетімен таныстыруға бағытталған жеке жұмыстар					
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	**"Ойыншықтарды жөндейміз" рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ойыншықтар жайындағы түсініктерін тиянақтау; шығармашылықпен ойлану, ұсақ қол моторикасын дамыту; заттардың қасиеттеріне қызығушылықтарын арттыру. Құралдар: құрастырылатын ойыншықтар (көліктер, дене мүшелері салынатын пластик қуыршақтар, лего ойыншықтар, жұмыртқаға салынатын тосынсый ойыншықтар).	**"Не істегенімізді айтпаймыз, істегенімізді жасаймыз" дамытушы ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың логикасын, ой-қиялын дамыту. Жүргізуші. 1 нұска. Тәрбиеші жұмбақты ым-ишара арқылы көрсетеді. Балалар жануарларды немесе заттарды көрсетеді. 2 нұска. Белсенді балалар ортаға шығып, қимылдарды көрсетеді. Басқа балалар сол қимылдарды қайталайды. 3 нұска. Ортада тұрған бала бір қимыл көрсетеді. Ал	**"Үй құрылысы" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың үй құрылысы жайындағы түсініктерін тиянақтау; қол моторикасын, ой-қиялын дамыту; достық қарым-қатынастарға, еңбеккорлыққа тәрбиелеу. Құралдар. Құрылыс материалдары, қағаз беттері, қара қарындаштар, сызбалар, ойыншық жүк машиналары, құрылысқа қажет ойыншық құралдар (балға, бұрағыш, тістеуік, тағы басқалар).	**"Скафандр киеміз" қимыл жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды мәтін мәніне, ырғағына сай қимылдауға жаттықтыру; дене мүшелерін, жағымды эмоцияларды дамыту. Арманшыл баламыз, (Бас бармақтар жоғары көтеру) Ғарышкер боламыз. (Қолдарды жұдырықтарға жинау, шынтақтарды бүгу) Бір аяқты өткізіп, (Қол белде, аяқты тізе бүгіп, көтеріп түсіру) Екіншіні саламыз. (Қол белде, екінші аяқты тізе бүгіп, көтеріп түсіру	**"Не істегенімізді айтпаймыз, істегенімізді жасаймыз" дамытушы ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың логикасын, ойлауын, қиялын дамыту. Жүргізуші. 1 нұска. Тәрбиеші жұмбақты ым-ишара арқылы көрсетеді. Балалар жануарларды немесе заттарды көрсетеді. 2 нұска. Белсенді балалар ортаға шығып, қимылдарды көрсетеді. Басқа балалар сол қимылдарды қайталайды. 3 нұска. Ортада тұрған бала бір қимыл көрсетеді. Ал
	Педагог балаларға шеберлердің рөлін атқаруды ұсынады. Шебер болғысы келмейтін балалар сынық ойыншықтарын "шеберлерге" әкеледі, "шеберлер"сынық ойыншықты зерттеп, жөндейді. **"Суреттер тізбегі" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды суреттерді логикалық тізбекке орналастыруға жаттықтыру; қоршаған ортадағы құбылыстар мен оқиғалардың сырын тануға, түсіндіруге ынталандыру; ұғымталдыққа тәрбиелеу. Құралдары: бір	басқалары сол қимылдың не екенін табу керек. **"Қуыршақ бөлмесін жасаймыз" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: жиһаз және оның мақсаты туралы білімді бекіту; коммуникативті біліктерді дамыту. Құрал-жабдықтар: балалар жиһазының заттары. Тәрбиеші балаларға: "Алуа қуыршағына жаңа жиһаз сатып алды, бірақ ол оны бөлмеге қалай қою керектігін білмей тұр. Оған жиһаз қоюға көмектесейік", - дейді. Тәрбиеші балалармен бірге үстелді ортаға қояды. Үстелдің	Педагог балалармен құрылысқа қатысатын мамандар жөнінде алдын-ала әңгімелеседі (кірпіш қалаушы, жүргізуші, жүк тасушы). Балалар құрылысқа қажет материалдарды таңдап, өзара кім қандай рөлді атқаратыны туралы келіседі. **"Мысық пен тышқандар" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды зеректікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа баулу; бегле бойынша қимылдауға дағдыландыру; достыққа тәрбиелеу. "Мысық" таңдап алынады. "Тышқандар"	Қолды жеңге өткізіп, (Бір қолды шынтақта бүгіп созу) Солды жеңге өткізіп, (Екінші қолды шынтақта бүгіп созу) Сыдырманы жүргізіп, (Бір қолмен сыдырманы жүргізген болы қимылдату: төменнен жоғарыға жүргізу) Киеміз скафандрды. (Екі қолды жоғары көтеріп, бас төбесіне қойып, екі бетті екі алақанмен жауып, баспен шайқау) Алақай! Алақай! Ғарышкерміз, балақай! Алақай! Алақай! Ғарышкерміз, балақай! **"Қонақтарды қарсы алу" сюжетті-рөлдік ойыны.**	басқалары сол қимылдың не екенін табу керек. **"Киімді тазалау үйі" сюжет-рөлдік ойыны.** Мақсаты: киімді күту амалдарынмен таныстыру; балалардың ұқыптылыққа, тазалыққа, еңбекке баулу; киімді жуу немесе тазалау, кептіру, үтіктеу, бүктеп салу әрекеттеріне дағдыландыру. Құралдары: щеткалар, үтіктегіш, үтіктер, киімдер үлгілері, сөрелер, пластик тегештер, қыр қысқыштар, киімді ілетін жіп. Үтіктейміз киімді, Қыртыстарын жазамыз.

	құбылысты, оқиғаны немесе ертегі желісін сипаттайтын суреттер топтамалары. **"Біз естиміз-жасаймыз"ойыны.** Мақсат-міндеттер балаларды мәтін бойынша естіген сөздерді, қимылмен көрсету дағдыларын дамыту.	қажеттілігі туралы, балалардан сұрайды. Мысалы, Асем: "Бұл үстел, біз оны бөлменің ортасына қоямыз. Құрышақ онда тамақтанатын болады. Орындықты үстелдің жанына қою керек, ол оған отырады. Осылай әр жиһаздың қажеттілігін балалар сипаттап, айтып береді.	ішіндегі отырады. "Тышқандар" мен "мысық" екі қарама-қарсы жақта орналасады. Тәрбиеші былай дейді: - Тышқанға сақшы санап өзін мысық, Жатады ұйықтағансып көзін қысып. Тышқандар індерінен жүгіріп шығып (сатының баспалдақтары арасынан өтеді немесе жіптен секіреді), жүгіре бастайды. Біраз уақыттан кейін тәрбиеші: - Тыныштандар, тышқандар, бекерге шулап күлмеңдер. Ұйқыға жатқан мысықты оятып алып жүрмеңдер, - дейді.	Мақсат-міндеттер: қонақтарды қарсы алу туралы білімдерін жетілдіру. Балалардың рөл таңдаулағы талпыныстарын құптау, ойын ортасын жетіспейтін заттармен, ойыншықтармен толықтыру.	Кірлеп қалса киімдер, Кір жуу машинасына саламыз. Г. Кужагулова.

			Мысықты сомдайтын бала өз рөлін атқарады, "тышқандарды қуалайды".		
Балалармен жеке жұмыс	**"Суретті тап"ойыны. (балалар тобымен жұмыс)** Мақсат-міндеттер: есте сақтау, зейінді дамыту. Балаларға суретті белгілі уақыт көлемінде көрсету. Одан кейін балалардың көзін жұмуларын сұрау, көптеген суреттердің ішінен бірінші қараған суретін тауып алу.	**"Неге ұқсайды?" (балалар тобымен жұмыс).** Мақсат-міндеттер: зейінді, байқағыштықты дамыту. Балаларға екі затты көрсету. Мысалы: "Бір түсті доп пен бір түсті текшені қарастыру. Екеуінің айырмашылығы мен ұқсастығын сұрау. Жалпы: екі зат да ойыншықтар, екеуі де бірдей түсті. Айырмашылықтар: доп-дөңгелек, текше-шаршы, доп-үлкен, текше - кішкентай. Ойынды қимылдата отырып, балаға аз	**Көркем сөзді жаттау жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: тақпақтың мазмұнын есте сақтап, мәнерлеп оқуға дағдыландыру; көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру. "Жаз" Күн ысыды сәске болмай жатып-ақ, Сәуле құшып дірілдейді жапырақ. Дүниенің оянып түр барлығы Жасыл түске боянып түр атырап. Т. Молдағалиев	**"Біз шығамыз сапарға" саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды санамақты мәнерлеп айтуға, мәтіннің мәніне сай қимылдарды жасауға дағдыландыру; есте сақтау, түйсік, сөйлеу қабілеттерін, жағымды эмоцияларды дамыту. Біз шығамыз сапарға, Адымдаймыз қатарда: Бір-екі! Бір-екі! Адымдаймыз қатарда. Балалар саусақтардың ұшымен үстел бетін	**"Не болады?" (балалар тобымен жұмыс) ойыны.** Мақсат-міндеттер: сөйлеу, есте сақтау, заттардың белгісі немесе қасиеті бойынша жалпылау дағдыларын дамыту. Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды, балалар жауап береді. Мысалы: "Қызыл не болады?" (көйлек, гүл, шелек және т. б.); "Дөңгелек не болады?" (доп, айна, күн және т. б.); Не үлкен?" (үлкен үй, үлкен көлік және т.б.).

		айырмашылықтары бар заттарды көрсетіңіз, мысалы: бір түсті екі машина, бірақ әртүрлі дөңгелектері, дене пішіні және т. б.		мәтін ырғағына сай соққылайды.	
Серуенге дайындық	Серуенге қызығушылық туғызу; балалармен жеке әңгімелесу; серуенге ойын материалдарын таңдау; серуенде балаларды әрекет етуге ынталандыру.				
Серуен	**Құмның қасиеттерін бақылау (дымқыл, құрғақ). (коршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: құмның қасиеттері туралы түсініктерді тиянақтау, танымдық қызметін кенейту Дымқыл құмнан мүсін жасауға болады, ал құрғақ құм тез шашылып қалады, пішінін сақтамайды. Балаларға құммен	**Жазда гүлдерді бақылау. (коршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларға гүл туралы түсініктерді тиянақтау; гүлдерге деген қызығушылықты арттыру. - Гүл деген не? - Гүл қандай болады? - Ол қайда өседі? - Гүлдің қандай түрлерін білесіңдер? - Гүлдің пайдасы бар ма?	**Ауа-райын бақылау. (коршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларға ауа райының құбылмалы екендігін, кешкі уақытта күн төмендеу түсіп, біраз салқындағанын байқату; байқағыштыққа, зеректікке тәрбиелеу. **"Күнмен ойнаймыз" ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер:	**Жаңбырлы ауа-райы туралы сөйлесу (немесе бақылау). (коршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларға табиғат құбылыстарын сезіне білуге баулу; табиғи құбылыстары туралы білімді бекіту; жаңбырлы күні қажет заттарды еске түсіру. **"Күн мен жаңбыр" қимыл-қозғалыс ойыны.**	**Күнді бақылау. (коршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: күннің жаз мезгілінде аспанда биік орналасқанын, жерге жарық пен жылуды төгетінін түсіндіру; күннің адамға, жан-жануарға, өсімдіктерге қажеттігін көрсету (жапырақтардың түсі жасыл, гүлдерді түсі ашық, адамдар жылы киімін жазда

	ойнауға арналған ойыншықтарды беру, құмның құрғақ және дымқыл екенін анықтау. **Еңбек әрекеті: құмды құмсалғышқа кішкене шелектермен салу.** Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа тәрбиелеу. Құралдары: кішкентай шелектер. **Тәжірибе жасау: "Біз әжемізге тәтті нан пісіреміз" (құмнан жасау).** Мақсат-міндеттер: құмның қасиеттері жайындағы түсініктерді тиянақтау. **"Әткеншек" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер:	Тақпақ: Гүл өсір, сен, бағында, Тұрсын көздің жауын ап. Бүршік жарған шағында, Үзе көрме жұлып ап. **"Гүлдер мен аралар" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша жұптарға жиналуға және жан-жаққа тарап жүгіруге дағдыландыру. Құралдар: таратпалы медальондар: гүлдер мен аралар. **"Себетке допты лақтыр" қимыл жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды доппен ойындарға тарту; дәлдікке, мергендікке,	балаларды ойындағы сөздердің мәніне сай қимылдауға, қимылдарды өзгертуге дағдыландыру; негізгі қимылдарды жетілдіру; шапшаңдыққа тәрбиелеу. Аспанға алтын күн шықты, Шашыратып шуақты. Домаландап, жарқырап, Көзін қысып, бізбен ойнап. Күнім, рақмет, демалшы, Көлге батып, ұйықташы. Д. Ахметова. Алғашында балалар шеңберде тұрып, аяқ ұштарына тұрып, қолдарын жоғары көтереді. Содан соң жан-жаққа таралып,	Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша жан-жаққа шашырап жүгіруге және бір-біріне соғылмай, бір жерге жиналуға дағдыландыру; вестибуляр аппаратын, кеңістікті бағдарлау қабілетін жетілдіру;ептілікке, достыққа тәрбиелеу. Балалардың алаңның бір шетінде тұрады. Тәрбиеші: "Аспан ашық, күн шығып тұр! Серуенге шығуға болады", – дейді. Балалар бүкіл алаңда жүгіріп жүр. "Жаңбыр! Тез үйге жүріңдер!" - деген белгіні естіп, бәрі өз орындарына қарай жүгіріп келіп, орындықтардың артына отырады.	кимейді, бақшадағы көкөніс, жидектер тез піседі); ұғымталдыққа, байқағыштыққа тәрбиелеу. Қайыңды бақылауды жалғастыру, қайыңның құрылымын еске түсіру, оның басқа ағаштардан ерекшеліктері. **"Кемпірқосақ" ойыны.** Мақсат-міндеттер: ойлау, есте сақтау қабілетін дамыту. Балалар ортаға шығып түстерді айтады. Бір бала қарамай тұрып, қайсысы қандай түс айтқанын айтып береді. **"Жұбыңды тап" қимыл-қозғалыс ойыны.**

	балаларды шеңберге тұрып, бойымен жүруге және жүгіруге бейімдеу; вестибуляр аппаратын дамыту; ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ақырын-ақырын итеріп, Әткеншекті қозғалтамыз. Жылдам-жылдам жүгіріп, Шеңберді айналдырамыз. Д. Ахметова. Педагог барлық балалардың бірыңғай қимылдауын қадағалап жүру керек. Шеңбер бойымен жүргізу үшін, балаларды бір жаққа бұрып, беттерін шеңбер ортасына қарату	шапшаңдыққа, зеректікке баулу. Педагог балаларды екі топқа бөледі. Екі топ ортасында себет тұрады. Балалар допты жерге лақтырған кезде, секіріп себетке түсіру керек. Себетке көп доп лақтырған балалар тобы жеңіске жетеді. Құралдары: спорттық құралдарды жинауға арналған себеп, балаларға доптар. **Еңбек әрекеті: гүлдердің тұқымдарын жинау.** Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдыларын тәрбиелеу. Құралдары: қағаз салташалары. **Балалардың еркін ойындары.**	айналып, билейді. Соңында орындарында тоқтап, шоқайып отырады, ұйықтап жатқанын көрсетеді. **"Мысық пен тышқандар" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартына сай қимылдауға, берілген рөлдерді атқаруға, шартты бұзбауға бейімдеу; қимыл-қозғалыс координациясын, кеңістікті бағдарлауды дамыту; жылдамдыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойын барысы. Ойынға жүргізуші бала "мысық" болып тағайындалады	Тәрбиеші қайталап "Күн шықты! Барлығы, серуендеңдер", – дейді, ойын қайта басталады. **"Қапты көлденең нысанға лақтыру" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: дәлдікке, ептілікке бейімдеу, біл қолмен қапты көлденең нысанға лақтыру жаттығуына машықтандыру. Құралдар: лақтыруға арналған құм салынған қаптар. **Еңбек әрекеті: бақшадағы көкөністерді суару.** Мақсат-міндеттер:су құйғышпен әрекет етуге машықтандыру, қамқорлыққа тәрбиелеу. **Балалардың еркін**	Мақсат-міндеттер: балалардың бірін-бірі қақпай, кеңістікте жүгіре білу, түстерді ажырата білу, зерек болу қабілеттерін дамыту; достыққа тәрбиелеу. Ойыншылар қабырға бойында тұрады. Педагог әр балаға жалаушадан таратып береді. Педагог белгісі бойынша балалар жан-жаққа қарай жүгіре бастайды. Келесі "Жұбыңды тап" белгісі бойынша, бірдей түсті жалаушалары бар балалар, жұп болады. Балалар саны тақ санға тең келу керек. Әр айналым сайын бір бала жұпсыз қалу керек. Құралдар: түрлі түсті
	керек. Балалардың ойынды меңгерудегі басты міндеті - аса жылдам жүгірмеу. Әрбір бала қимылдау кезінде шеңбердің бір жақ бойымен жүріп, бүкіл шеңбердің жылдып жатқанын бақылайды. **"Түзу жолмен" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: биік емес бөрене үстімен жүріп,екі аяқты бүге отыра секіруге үйрету. **Балалардың еркін ойындары.**		(таңдалады), қалған ойыншылар - "тышқандар". "Мысық" алаңның бір шетінде, ұйықтаған болып, отырады. "Тышқандар" алаңның екінші жағынан, тақпақ сөздерін айтып, тышқандардың қимылына еліктеп, "мысыққа" қарай жүреді. Тышқан шықты інінен, "Сағат неше болды?"- деп, Бауды тартып қалып еді, Дүңгірледі барлық жер. Тышқан қорқып қайтадан, Кіріп кетті ініне. Соңғы сөздерді естіген "мысық"	**ойындары.**	жалаулар. **Еңбек әрекеті: табиғи материалдарды жинау.** Мақсат-міндеттер: балаларды еңбекке баулу, қол еңбегіне қажет материалдарды жинау. **Балалардың еркін ойындары.**

			"тыныштарға" қарай жүгіріп, қуалап, олардың ұстап алмақшы болады. Ұстап алу - балаға қолмен тию болып саналады. Ұсталғандар келесі ойынға қатыспайды. Ойынның соңында балалар "мысық" канша баланы ұстап алғанын санайды. Ойынды, жүргізушіні ауыстырып, тағы бір ойнатуға болады. **"Допты қуып жетіңдер!" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың доппен ойындарға деген қызығушылықтарын арттыру; допты тура бағытта домалатып, оны қуып жете білуге дағдыландыру;		
			шапшаңдыққа, жылдамдыққа баулу; достыққа бірбиелеу. Педагог балаларды екі топқа бөліп, түзу сызықтың бойына тұрғызып, қай баланың атын атайды, сол бала педагог домалатып жіберген допты тез қуып жетіп, келесі кезекте тұрған балаға береді. 2-3 балаға дейін атап шақыруға болады. **Балалардың құммен еркін ойындары. Еңбек әрекеті: ойыншықтарды құмнан қағып тазалау.** Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдыларын қалыптастыру; тазалыққа баулу.		

Серуеннен оралу	Балалар киімдерін дұрыс шешу,шкафтарға бүктеп қою, қолды жуу әрекеттерін одан әрі қалыптастыру. Таза сумен Арман, Беті-қолын жуды. Оған қарап Балжан, Суға қолын созды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Кешкі ас	Алдыңдағы түскі асқа назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттап айту; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)** Музыкалық аспаптармен ойындар. Білім күніне арналған әндер тыңдату. **(шығармашылық дағдылар, музыка)** Өнер бұрышында ойыншықтар тақырыбында сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру. **(шығармашылық, сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Қолдың ұсақ және ірі моторикасын дамытатын ойындар. **(танымдық дағдылар)** Кітаптарды санау, өлшеу, салыстыру.				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Баланың ауыстыратын киімі" туралы ата-аналармен әңгімелесу.	"Абайлаңыз, жәндіктер!" атты ата-аналарға арналған жаднамалар.	"Жаз және балалардың қауіпсіздігі" атты кеңес.	"Абайлаңыз, қолымызды таза ұстайық" атты ата-аналарға арналған жаднамалар.	"Баланың демалыс күндері" атты әңгіме.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы (балабақша / шағын орталық, мектепалды сыныбы) ЖОШ М.С Кизера - к. г. 5/5
Топ: ортаңғы топ "Ауру"
Балалардың жасы: 3 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 08.07 - 12.07.2024ж.
Педагогтың аты-жөні Сандырова А.

Апта күндері	*Дүйсенбі*	*Сейсенбі*	*Сәрсенбі*	*Бейсенбі*	*Жұма*
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы көрінісін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. Білім күніне арналған мерекелік қабылдауды әзірлеу. **(сөйлеуді дамыту, музыка)**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен кеңес, әңгімелесу	Ата-аналарды толғандырып жүрген сұрақтарына жауап беру.				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	**Астана күні**	**"Топтың ішін ретке келтір".** Мақсат-міндеттер: балаларды ересектерге көмектесуге машықтандыру; шкафта тұрған ойыншықтар мен	**Аквариумдағы балықтарды қоректендіру.** Мақсат-міндеттер: балыққа қамқорлық жасай білу қабілетін дамыту; аквариумдағы балықтың тіршілігіне	**Құрылыс материалдарын контейнерлерге жинап, салу.** Мақсат-міндеттер: балаларды құралдарды жинауда үнемшілдік тәртібін сақтауға тарту;	**Кітаптарды көркем әдебиет бұрышына орналастыру.** Мақсат-міндеттер: балалардың кітаптарға ұқыпты қарау дағдыларын қалыптастыру, белгілі бір тәртіппен

		құралдарды реттеп, тазалықты орнатуға тарту; еңбек дағдыларын, ұқыптылықты қалыптастыру. **(еңбек іс-әрекеті)**	қызығушылықтарын таныту. **(еңбек іс-әрекеті)**	басталған жұмысты соңына дейін жеткізуді қалыптастыру; балаларды ұқыптылыққа үйрету, жауапкершілікті тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**	кітаптарды салу мүмкіндігін іс-тәжірибеде көруге машықтандыру. **(еңбек іс-әрекеті)**
		"Кім сені шақырды, тап" ойыны. Максат-міндеттер: баска адамды дауысынан тануды үйрету. Күрделенген нұсқасы: даусытарды тануға шыққан баланың басына шляпа кигізу, калған балаларға оны шакырту. Құрал: арнайы құрал керек емес. Ойын барысы. Балалар шенбер жасап тұрады. Біреуі	**"Карама-кайшылык" ойыны.** Максат-міндеттер: сөздік корларын кенейту, карама-карсы мағыналы сөздерді колдануға үйрету. Ойын құралы: доп. Тәрбиеші белгілі бір сөзді айтады: мысалы - "ауыр" деген сөзді айтады да бір балаға допты лактырады. Допты қағып алған бала, ауыр затты айту кажет. Жауап	**"Не өзгерді?" ойыны.** Максат-міндеттер: зейінді, ойлауды дамыту. Бір топ бала жиналып, колдарына түскен әр түрлі заттарды үстел үстіне жайып тастайды. Олардың саны аса көп болмауы кажет. Ойын жүргізуші ол заттардың аттарын атап шығады. Ал ойыншыларға сол заттардың кайсысы ненің касында ненін	**"Кім сені шақырды, тап" ойыны.** Максат-міндеттер: баска адамды дауысынан танып үйрету. Құрал: арнайы құрал керек емес. Ойын барысы: Балалар шенбер жасап тұрады. Біреуі ортаға тұрып көзін жұмады. Тәрбиеші көрсеткен бала, ортада тұрған баланы шакырады. Бала шакырған адамды дауысынан танып

		ортаға турып көзін жұмады. Тәрбиеші көрсеткен бала, ортада тұрған баланы шакырады. Бала шакырған адамды дауысынан танып табу кажет. Таныса шенберге турады – шакырған бала ортаға турады. **"Қаракат" саусак жаттығуы.** Максат-міндеттер: балалардың кол ұсак моторикасын, сөйлеу кабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. Өлең мазмұнына сай қимыл жасау. Қалсам егер тығылып, Қалың шөптің астында. Таба алар деп кім	бергеннен кейін допты, кайтадан тәрбиешіге лактырады. Ойын осылай жалғаса береді. Мысалы: ауыр - тас, жүк; шыны - ыдыс, әйнек, т.с.с. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)** **"Өрмекші" саусак жаттығуы.** Максат-міндеттер: балаларды санамак мәтінінің мәніне сай қимылдар жасауға дағдыландыру; есте сақтау, түйсік, сөйлеу кабілеттерін, жағымды эмоцияларды дамыту. Күні бойы еңбекпен (Оң колдың бас бармағы мен сол	касында және кандай калыпта жатканын, олардың түр-түстері кандай екенін көріп алуға 5-10 секунд уакыт беріледі. Осыдан кейін ойыншылар бөлмеден шығарылады немесе теріс карап отырады.Осы кезде ойын жүргізуші бірнеше заттың орнын тез-тез ауыстырып, кейбіреуін тығып кояды. "Үстелдің үстіне кандай өзгерістер болды?" - деген сұракка кім дұрыс әрі толык жауап берсе, сол ойын жүргізуші болып, әрі карай жалғастырады. (	табу кажет. Таныса шенберге тұрады – шакырған бала ортаға турады. **(сөйлеуді дамыту)** **"Орманшы" дидактикалық ойыны.** Максат-міндеттер: балалардың кейбір ағаштар мен бұталардың (діңі, жапырактары, жемістері мен тұкымдары) пайда болуы туралы білімдерін бекіту. Барысы: педагог бір баланы "орманшы" етіп тандайды, калған балалар орманшының көмекшілері болады. **(коршаған ортамен танысу)**

		білiп, Жұрт көзінен қаштың ба? Торсиған бал уызға Кіп-кішкентай қарақат. Салып қояр ауызға, Болса егер бала тап. (С. Мәуленов) **(сөйлеуді дамыту)**	қолдың сұқ саусағының ұштарын түйістіреді, керісінше қайталайды; сол қолдың бас бармағы мен ең қолдың сұқ саусағы), Өрмекші өрмек тоқиды (Саусақтарын сыртылдатады), Нөсер тек кенет селдеткен (Ең алақанмен сол қол алақанын үстінен тез «сырғанап түседі), Еңбегін оның жоқ қылды (Барлық саусақтардың арасын ашып, бір қолдың алақандарына екінші қолдың алақан сыртын беттестіреді «құн» жасайды), Күн шықты қайта жарқырап (Екі қол алақандарын беттестіре жоғары	**"Жел көбік" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберде жүріп, бірлесіп ойнауға, сөздерге сай қимылдарды жасауға дағдыландыру; ұйымшалдыққа тәрбиелеу. Балалар бір-бірінің қолынан ұстап, жақын-жақын деңгелене тұрады. Тәрбиешіге қосылып олар мына өлеңді айтады. Көпіре гөр көбік-шар, Көпіре гөр кеңіп шар. Осы күйі қал тұрып, Кете көрме жарылып. Өлеңді айта жүріп, балалар шеңберді кеңейте түседі. Тәрбиеші: "Жел		

			көтеріп біресе оңға, біресе солға иледі), Құрғады тез-ақ төңірек (Барлық саусақтардың ұштарын түйістіре, тез-тез кезектестіре бір-біріне соғады), Өрмекші өрмек тоқуға Кірісті, дереу, тезірек. **(сөйлеуді дамыту)**	көбік жарылды", - деген кезде барлық балалар қолдарын төмен түсіріп, бар дауыстарымен "Тарс етті", - дейді де, тізерлеп отырады. Тәрбиеші жаңа көбік үрлеуді ұсынады: балалар орындарынан тұрып, қайтадан шеңберге тұрады, ойын қайтадан басталады. **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**	
Ертеңгілік жаттығу	Тәрбиешінің артынан шеңбер бойында жай жүру, Аяқтың ұшымен жүру. БҚ – аяқты алшақ қойып, қолды төменде, 1- қолды алға созамыз. 2- қолды жоғары көтереміз. 3- бірінші қалыпқа келеміз. (3-4 рет) БҚ – аяқты алшақ, қолды белге қойып, "Сағаттың тілі". 1- оңға иілеміз 2- солға иілеміз Бірнеше рет қайталаймыз (5-6 рет)				

	БҚ – аяқты алшақ, қолды төмен басымызбен оңға, солға иілу. (4-5 рет) "Қарлығаш" болып ұшамыз. "Қоян" сияқты секіреміз. Жай жүру, дем алу. **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсаты: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Ас ішкенде күнде біз, Сөйлемейміз, күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. Балалар рақмет айтып тамақтануға кіріседі. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық		**"Қатып қал" ойыны.** Мақсат-міндеттер: еркін қозғалыстарды дамыту. Көңілді және қозғалысты әуен ойнап тұр. Балалар секіріп және еркін әуен тактіне қозғалады. Кенеттен әуен үзіліп қалады, балалар әуен	**Көркем сөзді мәнерлеп айту жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: артикуляцияны, сөйлеу, ойлау, есте сақтау, елестету қабілеттерін дамыту; денсаулықты сақтау қағидаларына баулу. **"Күнім, күнім..."** Күнім, күнім, қайдасың?	**"Мұқият бол" ойыны.** Мақсат-міндеттер: мұқияттылыққа, достыққа тәрбиелеу. Балалар бір-бірінің артынан айналып, шеңберге жасап тұрады. Тәрбиеші шеңбердің жанында тұрады, оны барлық балалар көреді. Оның қолында 3 сурет.	**"Ақ шамшық" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды достыққа, зеректікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Балалар шеңбер бойымен отырады, ортаға "жүргізуші" шығарып, қолына сақина ұстатады. Балалар екі алақанын

		тоқтағандағы қалыпта қатып қалады. Содан кейін 1-1,5 минуттан кейін әуен қайта жалғасады және балалар қозғалысты жалғастырады.	Түнінен бері шығасың. Сенімен бірге оянамын, Жылы иұрына шомыламын. Оянамын, жаттығамын, Балабақшаға барамын. Нұрына толған аланға Достарымды шақырамын. Д. Ахметова.	балық, тастар және балдырлар. Тәрбиешінің белгісі бойынша (ысқырық) балалар бір-бірінен кейін шеңбер бойымен қозғала бастайды. Педагог кезекпен суреттері бар карточкаларды көрсетеді: 1. Балықты көрсеткен кезде, балалар шеңбер бойымен қолдарын сермеп баяу жүгіреді. 2. Тастарды көрсеткенде, балалар тізелерін құшақтап отырады. 3. Балдырларды көрсеткенде, балалар бір орында тұрады да, қолдарын жоғары көтеріп, қолдарын жан-жаққа тербеледі. Қай бала қателеседі, сол бала ойыннан	бір-біріне қабыстырып алға созады. Жүргізуші барлық балалардың алақанына сақина салған болып шығады. Сол сәт сақина тас алған бала орынан тұруы тиісті, "Сақина менде", - деп дауыстайды.

				шығып қалады.	
Мектепке дейінгі ұйым кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет		**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Дәмді тосаптар" Мақсат-міндеттер: Балаларда сап түзеп бірінің артынан бірі шенбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру; бөренеңін үстімен тез адымдап жүру дағдыларын дамыту; жидектерден жасалатын тосаптар туралы білімдерін арттыру; оқу қызметіне қызығушылықтарын ояту.	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Орман жидектерін тереміз" Мақсат-міндеттер: Орманда өсетін және орман өсімдіктері туралы білімдерін бекіту. Жидектер туралы сөздік қорларын белсенділендіру,нақтылау.	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Тосапты неден қайнатамыз?" Мақсат-міндеттер: Балалардың жидектер туралы, олардың сырткы түрінің ерекшеліктері, өсу орындары туралы, олардың түрлерімен, адам өміріндегі пайдасымен таныстыру; жидектер мен олардан жасалатын өнімдердің атауларына байланысты сөздік қорларын байыту, "жидектер" туралы жалпылама түсініктерін қалыптастыру; еске	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Ән салған кім?" Мақсат-міндеттер: Балалардың музыка жетекшімен бірге көңілді әндер айту қабілетін дамыту; кейіпкерлер қозғалысында ойын мазмұнын дұрыс жеткізе білуді қалыптастыру. Музыка мен қимылдардың мәнерлілігін қабылдау қабілетін жетілдіру; музыканы және қимылдарды қабылдаудың тұтастығын дамыту.
				сақтау, байланыстырып сөйлеу, логикалық ойлау қабілеттерін дамыту; табиғатқа ұқыпты қарауға тәрбиелеу. **Мүсіндеуден ойын-жаттығу** "Жидегі бар себет" Мақсат-міндеттер: Есу әдісі арқылы ермексаздың кішкене бөлшектерінен жидектер, себет мүсіндеуді үйрену; сөйлеуді, логикалық ойлауды, зейін қоюды, жұмбақ шешуді үйрету; ермексазбен жұмыс кезінде ұқыптылыққа тәрбиелеу.	
2- таңғы ас	Алдындағы түскі асқа назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуенге дайындық	Балаларға жүйелі түрде киініп-шешінуді, киімдерін шкафқа орналастыруды, қолдарын				

	мүмкіндік жүйесі қалыптастыру.				
Серуен		**Аспанды және бұлтты бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды аспанды бақылауға баулу, аспанды "бұлтсыз" немесе "бұлтты" деп ажыратуға дағдыландыру; бақылағыштыққа тәрбиелеу. Балаларға аспанның әсемдігін көруге үйрету; қадағалау барысында бұлтты ажырата білу, аспан бұлтты, бұлтсыз екенін айту керек. Бұлттың қозғалысы және өзгерісі жөнінде бақылағанда қадағалауды дамыту. Ашық аспанда	**Күннің көзін бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларға күн туралы мағлұматтарын кенейту. Балаларға күннің сәулесі, жылуы туралы айту. Көркем сөз: Күн шыққанда: Алақай, алақай! Күн шықты күн шықты! Жер үстінде нұр шықты! **"Күн - түн" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша қимылдауға дағдыландыру; тәулік ерешеліктері жайындағы	**Шие ағашын бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: шие ағашымен таныстыру (құрылымын, гүлденуін бақылау); өсімдіктерге деген қызығушылықты арттыру. Бақылау барысы: Бақ ішінде шиелер, Бар жемісі бағалы Көрген адам таңданар, Көздің жауын алады - Балалар, бұл шие ағашы. **Еңбек әрекеті: құрғақ бұтақтар мен құс шие гүлдерін жинау.** Мақсат-міндеттер: балаларды	**Құм мен топырақтың қасиеттерін бақылау (ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау) (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: құм мен топырақтың қасиеттерін анықтау, олардың ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау. Топыраққа (жер, құм, саз), қазу, қопсыту арқылы назар аудару. Құм мен жер (топырақ) арасында қандай ортақ нәрсе бар. Ауамен, сумен бірге топырақ тіршілік

		бұлтты байқау жеңілірек, оның баяу қозғалатынын, бірте-бірте көбейіп, өзінің түрін өзгертетінін, мақтаға ұқсайтын массаға айналатынын, немесе, керісінше, азайып және еритінін атап өтуге болады. Табиғаттың әсемдігін тамашалауға тәрбиелеу. Тақпақ. - Ақсың, сұрсың, қарасың, Қайда қалқып барасың? - Жерге нөсер төгемін, Өссін гүлдер, көп егін! - Гүл-гүл жайнап өсер көк, Нөсерлетсең, нөсерлет. **"Ақ серек, көк**	түсініктері пысықтау; ұйымшылдықпен ойнай білуге баулу. Балалар көңілді шеңбер жасап тұрады. Жүргізуші: "Күн" - десе балалар қозғалып жүреді, қимылдайды. "Түн" - десе балалар қимылсыз, ұйқыға кеткендей қатып қалады. Осы сәтте бір бала ойын шартын бұзса, ойыннан шығарылады. Дұрыс ойнаған балалармен ойын жалғасын табады. **"Қасқыр мен қояндар" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын желісі, шарты бойынша баулу, белгі	еңбексүйгіштікке, ересектерге көмектесуге тәрбиелеу. **"Қоңызды (көбелекті) гүлге қондыр" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың жәндіктер әлеміне деген қызығушылығын арттыру; түстерді ажырата білу қабілеттерін жетілдіру; кеңістікті бағдарлауға машықтандыру. Құралдары: түрлі түсті гүлдердің және дәндіктердің кескіндері (ламинадталған). Педагог алдын-ала түрлі түсті гүлдердің кескіндерін алаңға шашыратып жайып салады. Балалар	өсімдіктерді қоректік қөзі, сумен қамтамасыз ететін жердің жұмсақ қабаты "топырақ" деп аталады. Топырақтың негізгі қасиеті – құнарлығы. Топырақтың құрамында әртүрлі қажетті қоректік заттар су, ауа, саз, құм, шіріндi болады. Топырақтың бетқі қабаты қоңыр түсті болып келеді. Сазды жерлерге су көп сіңеді, сондықтан көпке дейін кеппейді. Құмды жер суды өткізеді, сондықтан тез кебеді. Қай жерде өскін тез өседі. **Еңбек әрекеті: майда қиыршық тастарды жинау.** Мақсат-міндеттер: ойын алаңындағы

		серек" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша ойнауға, мұқият және белсенді болуға, батылдыққа, жылдамдыққа, жеделдеп жүгіруге баулу; балалардың тіл байлығын жетілдіру, достық қарым-қатынастарын дамыту. Ойын ашық алаңда өткізіледі. Ойынға қатысушылар екі топқа бөлінеді. Аралығы 30-40 метрдей жерге бір-біріне қарама-қарсы орналасады. Қаз-қатар қол ұстасып, тізіліп тұрады. Жеребе бойынша ойынды бастаған	бойынша бір аймаққа жиналып және жан-жаққа тарап жүгіруге дағдыландыру; шапшаңдыққа, жылдамдыққа, зеректікке тәрбиелеу. Педагог балалармен бірге "қасқырды" таңдайды. Қалған балалар "қояндар" болады. Педагог белгісінен кейін "қояндар" әртүрлі бағыттарда жүгіріп, қасқырдан қашады. "Қасқыр" ұстап алған "қояндар" саны 5-6-ға жеткенде, "қасқыр" ауысады. Құралдары: "қояндарға" медальондар, "қасқырға" маска. **Еңбек әрекеті: ауладағы құраған жапырақтарды жинақтау.**	өздеріне ұнаған қоңызды, көбелекті алып, белгі бойынша түсі бірдей гүлге жүгіріп барып, жәндікті гүлдің үстіне қондырады. Ойынды бірнеше рет қайталауға болады. **"Қапты көлденең нысанға лақтыру" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: дәлдікке, епті"кке бейімдеу, біл қолмен қапты көлденең нысанға лақтыру жаттығуына машықтандыру. Құралдар: лақтыруға арналған құм салынған қаптар. Балалардың еркін ойындары. **Еңбек әрекеті: ауладағы құраған жапырақтарды жинақтау.**	тастарды жинау, балаларды тазалыққа дағдыландыру. **"Ормандағы аюда" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балаларды ойын шартын бұзбай, тақпақ сөздерін айта жүріп, қимылдарды жасауға, бір-біріне соғылмай, бір бағытта жылдам жүгіруге дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынға жүргізуші бала "аю" болып тағайындалады (таңдалады), қалған ойыншылар - балалар. "Аю" алаңның бір шетінде, ұйықтаған болып, отырады. Балалар алаңның екінші жағынан,

		топтың балалары әндете өлең айтады - Ақ серек, көк серек, Бізден сізге кім керек? Екінші топтағылар ойыншының атын атайды. Сол кезде аты аталған бала өз тобынан шығып, екпіндей жүгіріп келеді де, қарсы топтың тізбегін үзіп кетуге тырысады. Егер үзіп кетсе, бір баланы жетелеп апарып, өз тобына қосады. Үзе алмаса, өзі сол топта қалады. Ескерту: педагог ойын ойнау алдында қаіупсіздік ережелерін қайталап, нұсқау беру тиіс. **"Көбелекті ұстап алу" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер:	Мақсат-міндеттер: балаларды тазалыққа, бірлікке бауду **Балалардың еркін әрекеті.**	Мақсат-міндеттер: балаларды тазалыққа, бірлікке бауду **Балалардың еркін әрекеті.**	тақпақ сөздерін айтып, себетке жидектерді жинаған үқсап, "аюға" қарай жүреді. Ормандағы аюдың Құлпынайы көп екен. Теріп, теріп алайық, Себетімізге салайық Балалар, жақын келеді, Аю жидегін береді. Соңғы сөздерді естіген "аю" "оянып", "балаларға" қарай жүгіріп, оларды қуалап, ұстап алмақшы болады. Ұстап алу - балаға қолмен тию болып саналады. Ұсталған "балалар" келесі айналымға қатыспайды. Ойынның соңында балалар "аю" канша баланы ұстап алғанын санайды.

		балаларды белгі бойынша орнында секіру қимылдарына дағдыландыру; вестибуляр аппаратын, жігер-күшін, зейінді дамыту; шапшаңдыққа, достыққа тәрбиелеу. ойын барысында педагог балаларды бір затты (көбелекті) ұстап алу мақсатында жоғары секіруге жаттықтырады. Педагог нұсқауларында секіріп, орнына қайта түсуде тепе-теңдікті сақтап, құлап қалмауды ескеру керек. **"Не жөнінде айтылады" дидактикалық ойыны.** Сипатты белгісі			Ойынды, жүргізушіні ауыстырып, тағы бір ойнатуға болады. **"Түсін тап" ойыны.** Мақсат-міндеттер: кеністікте бағдарлау, түстердің арасынан негізгі түстерді ажырата білу қабілетін қалыптастыру. Дене тәрбиесіндегі арналған ойын: балаларда екі аяғымен алға қарай секіру қабілетін дамыту. Белгі бойынша әрекет ету, ұзындыққа секіру, жылдам жүгіру. **Балалардың еркін әрекеті.**

		бойынша табиғат құбылысын шеше білу (жаңбырайды, аспан, бұлыңғыр найзағай ойнайды). Балалардың еркін ойыны. Балаларды өз бетінше ойын тақырыбын таңдауға үйрету. **Еңбек әрекеті: ағаштан түскен құраған ұсақ бұтақтарды жинақтау.** Мақсат-міндеттер: балаларды тазалыққа, бірлікке баулу. **Балалардың еркін әрекеті.**			
Серуеннен оралу	Балалар киімдерін дұрыс шешу,шкафтарға бүктеп қою, қолды жуу әрекеттерін одан әрі қалыптастыру. Таза сумен Арман, Беті-қолын жуды. Оған қарап Балжан, Суға қолын созды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Түскі ас	Түскі аска көңілдерін аудару, тамақтану мәдениетін қалыптастыруға жеке жұмыстар жүргізу.				
Түскі ұйқы	Тыныш ұйқыға кетуге жағдай жасау.				

Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Бойымызды жазайық Қолымызды созайық Жаттығулар жасайық Ұйқымызды ашайық! **(дене шынықтыру)**				
Бесін ас	Түскі асқа назар аударту, үстелде отыру мәдениетін қалыптастыру, тамақтану мәдениетімен таныстыруға бағытталған жеке жұмыстар				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)		**"Қапшықта не бар?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың сипап-сезу қабілеттерін дамыту, сөйлеуді дамыту, балалардың сөздік қорын байыту. Құрал-жабдықтар: ойыншықтар. Тәрбиеші балалардың кез-келгенінен көздерін жұмуды немесе жабуды сұрайды және қапшыққа балаларға таныс ойыншық немесе зат салады. Ойыншылар	**"Не өзгерді?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда кеңістіктікті бағдарлай алуға үйрету, есте сақтауды, қиялды дамыту. Құрал-жабдықтар: "Үй жануарлары" ойыншықтар жиынтығы. Тәрбиеші ойыншықтарды үстелге қояды, балаларға оларға мұқият қарауды талап етеді. Балалар олардың орналасуын	**"Қуыршақты серуенге даярлайық" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер:балаларды ң киім-кешек және киіну тәртібі туралы білімдерін бекіту және нақтылау. Сөздік қорларын байыту және толықтыру. **Үстел үсті ойындары: "Басқатырғыш", "Құрастырғыш".** Мақсаты: логикалық ойлауды, қолдың ұсақ моторикасын	**Дамытушы ойын. "Не істегенімізді айтпаймыз, істегеніміздіжасаймыз".** Мақсат-міндеттер: балалардың логикасын, ойлауын, қиялын дамыту. Жүргізуші. 1- нұска. Тәрбиеші жұмбақты ым-ишара арқылы көрсетеді. Балалар жануарларды немесе заттарды көрсетеді. 2-нұска. Белсенді балалар ортаға шығып, қимылдарды көрсетеді. Басқа балалар сол

		тәрбиешінің не салғанын көреді, бірақ үндемеуі керек. Олар көзі жұмулы досына жасырынған затты сипаттап берулері тиіс. Бала қолын қапшыққа салып, ойыншықты сипап, оны табуы қажет. Егер ойыншық дұрыс аталса, бала оны өзіне алады, егер жоқ болса, оны қалдырады. Басқа балалар кезекпен ойнайды. **"Бауырсақ" ертегісі.** Мақсат-міндеттер: ертегі мазмұнын балалардың естеріне түсіріп,сұрақтарға толық жауап берулерін қадағалау. Тіл байлықтарын дамыту. Артистік	есте сақтайды. Тәрбиеші сұрайды балалардан көздерін жұмып, артқа қарауларын сұрайды. Сол кезде тәрбиеші бір ойыншықты алып тастайды.Балаларға сұрақ қояды. Қандай өзгерісті байқап тұрсыңдар деп?». Балалар жауап береді. Ойын ары-қарай жалғаса береді. **Үстел үсті театры "Бауырсақ" ертегісі.** Мақсат-міндеттер: балаларды ертегіні мұқият тыңдауға және көруге, кейіпкерлердің жақсы қасиеттерін көруге, ертегілерге деген сүйіспеншілікті арттыру.	дамыту. **"Айырмашылықты тап" дамытушы ойыны.** Мақсат-міндеттер: ұқсас жұп заттарды, суреттерді салыстырып, олардағы ұқсастықтар мен айырмашылықтарды табу қабілеттерін, қабылдау, зейін қабілеттерін дамыту. Барысы. Салыстыруға бірінші зат немесе сурет балаларға бірақ уақыт көрсетеді. Содан кейін екінші зат не суретке көңіл аударылады. Басты міндет - заттардың не суреттердің несімен ұқсамайтынын айту.	қимылдарды қайталайды. 3-нұска. Ортада тұрған бала бір қимыл көрсетеді. Ал басқалары сол қимылдың не екенін табу керек. **"Жидек тереміз" рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды жидекке шығу, шөп, бұта арасынан іздеу, теру, себепке салу әрекеттеріне машықтандыру; жидекті теру үшін еңбек керектігін түсіндіру; коммуникативті қабілеттерді дамыту. Құралдары: себеттер, жидектердің накпшиндері. Ойын аула жағдайында ұйымдастырылса,

		өнерге машықтандыру, дауыс ырғағын өзгерте отырып, кейіпкерлердің дауысына сала білуге үйрету. Ойын барысы: Автор: Ерте-ерте-ертеде шал мен кемпір тұрыпты. Бір күні шал кемпіріне айтады. Шал (1-бала): Кемпір-ау, маған бауырсақ пісіріп берші. Кемпір(2-бала): Неден пісірейін? Ұн жоқ қой. Шал: Әй, кемпір, қойманың түбін қырып көрсең. Бір бауырсақ пісіретін ұн табылар. Автор: Кемпір солай істеді. Қойма түбін қырып-қырып екі			алдын-ала шығып, бұтақтарға жұмсақ қызыл түсті қағаздан шиыршықтарды (жидектерді) жапсырып, шөп арасына шашыратып қоюға болады.
		уыс ұн табады да. Қаймақ қосып, қамыр илейді. Бауырсақты майға пісіріп, терезе алдына суытуға қояды. Жата-жата жалыққан бауырсақ терезе алдынан домалап түсіп, жолға шығып, домалап кетеді. Жолда домалап келе жатса, алдынан қоян шығады. Қоян (3-бала): Бауырсақ! Бауырсақ! Мен сені жеп коямын! Бауырсақ (4-бала): Жоқ, сен мені жеме, қоян, мен өлең айтып беремін, тыңдап көрші. Әже қойма қырнаған, Екі уыс ұн жинаған, Қаймаққа илеген, Майға пісірген, Терезе алдына			

		суыткан, Бауырсақтың домалақ! Аталан кеттім, Әжеден кеттім, Қоян сенен де кетемін! Автор: Бауырсақ алға қарай домалап кетеді, қоян қалып қояды. Бауырсақ орман ішінен домалап келе жатқанда, алдынан қасқыр шығады. Қасқыр (5-бала): Бауырсақ! Бауырсақ! Мен сені жеп коямын! Бауырсақ: Жоқ, сен мені жеме, мен өлең айтып беремін, тыңдап көрші. Бауырсақтың әні. Автор: Бауырсақ домалап кетеді. Қарсы алдынан қорбандап аю шығады.			

		Аю(6-бала): Әй, бауырсақ! Мен сені жеп коямын! Бауырсақ: Жоқ, сен мені жеме, мен өлең айтып беремін, тыңдап көрші. Бауырсақтың әні. Автор: Бауырсақ домалап кетеді, аю қалып қояды. Бауырсақ зымырап келе жатса, алдынан түлкі шыға келеді. Түлкі (7-бала): Амансың ба, бауырсақ! Көргендерге ұнайсың, қандай әдемісін! Автор: Бауырсақ қуанып, өленін айта бастайды. Түлкі болса тыңдаған болып, білдірмей бауырсаққа			

		жақындап отырады. Бауырсақ: Әже қойма қырнаған, Екі уыс ұн жинаған, Қаймаққа илеген, Майға пісірген, Терезе алдына суытқан, Бауырсақтың домалақ! Атадан кеттім, Әжеден кеттім, Қоян сенен де кетемін! Түлкі: Әдемі өлең екен! Айналайын, бауырсақ, мен қартайдым, құлағым естімейді ғой. Кәне, менің тұмсығыма отырып, өленді тағы бір айтып берші. Автор: Бауырсақ мақтағанға мәз болып, түлкінің тұмсығына шығып, өленін айта бастағанда, түлкі			

		бауырсақты «ап!» деп жеп қояды.			
Балалармен жеке жұмыс		**Көркем сөзді жаттау жаттығуы.** Максат-міндеттер: тақпақтың мазмұнын есте сақтап, мәнерлеп оқуға дағдыландыру; көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру. "Қаракат". Қап-қара бір тамшылай, Теріп жедік қаракат. Таңдайымыз қансымай Шөл қандырдық, ракат! Т. Жүребаев.	**"Пішіні бойынша таңда" (топпен жұмыс).** Максат-міндеттер: балалардың геометриялық пішіндер туралы білімдерін бекіту, заттардың пішінін дұрыс атауға дағдыландыру.	**"Жұмбақтар шешу" кешін ұйымдастыру.** Максат-міндеттер: логикалық ойлауды дамыту, халық ауыз шығармашылығына деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу.	**"Суреттер тізбегі" дидактикалық ойыны.** Максат-міндеттер: балаларды суреттерді логикалық тізбекке орналастыруға жаттықтыру; қоршаған ортадағы құбылыстар мен оқиғалардың сырын тануға, түсіндіруге ынталандыру; ұғымталдыққа тәрбиелеу. Құралдар: Бір құбылысты, оқиғаны немесе ертегі желісін сипаттайтын суреттер топтамалары. "Жаз" тақырыбындағы сюжеттік суреттерді қарау.
Серуенге дайындық	Балаларды серуендеуге ынталандыру; серуендеуге арналған ойын құралдарын алу; балалармен қауіпсіздік				

	шаралары туралы жеке әңгімелер. Серуендеуте дұрыс жиналу әрекеттері, балаларды өз еркімен киінуге үйрету. Таза ауада шығығып, Серуенге шығайық. Киімдерді тез кіп, Ойнап-ойнап алайық.				
Серуен		**Бұлттар мен аспанды бақылауды жалғастыру. (коршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Максат-міндеттер: танертең және кәзір кандай бұлттар болғанын есте сактауға мүмкіндіктер жасау; кешке карай бұлттар калай көзгалатынын бақылауға баулу. "Бұлттар мен құстар" саусак жаттығуы, жаңылтпаш. Максат-міндеттер: балаларды мәтіннің ырғағына сай қимылдауға	**Күнді бақылауды жалғастыру. (коршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Максат-міндеттер: балаларды күннің бір тәулікте бір орында тұрмай, әртүрлі биіктікте орналасуын байкауға машықтандыру. Күн күндіз жоғарыда тұрғанда — ыстық болады, кешке күн төменде тұрғанда - күн салкын болады; жазда күн ұзакка созылады, түндер кыска болады. **"Үрпек төбет" қимыл-көзгалыс**	**Құстарды бақылау. (коршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Максат-міндеттер: балабакша маңындағы құстардың тіршілігін бақылап, тіршілігіндегі өзгерістерді байкауға машықтандыру. Педагог балаларға құстардың дыбыстарын тыңдауға шакырады. Балалар торғайды, сауысканды, тағы баска құстарды есту мүмкін. Педагог сауысканның	**Құмның қасиеттерін бақылауды жалғастыру, (коршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Максат-міндеттер: құмның қасиеттері жайындағы түсініктерді тиянақтау. Ылғалды құмнан әр түрлі мүсіндер жасау, құмның дымқыл болуын байкау, әңгімелеу. **"Сөздер тізбегі" ойыны.** Максат-міндеттер: балаларды белгілі топтама немесе ортақ

		дағдыландыру, артикуляцияны, ой-қиялын жетілдіру. ұсак кол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Бұлттар құстай ұшады, (Қолларды қырынан косып, саусактармен бірге бұлғау, құстың ұшканына еліктеу) Құстар бұлттай ұшады, Көк аспанда, биікте, (Аталған қимылдарды, колларды жоғарып көтеріп, төмен түсіріп, орындау) Қанат жайып, ұшады. Бұлттар құстай болмайды, (Саусакпен бұлғау) Құстар бұлттай	**ойыны.** Максат-міндеттер: балаларды ойын шарты бұзбай ойнауға баулу, бір бағытта, бірін-бірін какпай, жеделдеп жүгіруге жаттықтыру, ұйымшылдыкка тәрбиелеу. Балалардың біреуі төбетті бейнелейді, ол кілем үстінде жатады, басын алға созылған колымен аяғына кояды. Калған балалар жай ғана оған жакындай түседі, ал тәрбиеші осы кезде былай дейді: Алдыңғы екі аякка басын сұғып, Әнеки жалбыр төбет жатыр сұлық. Белгісіз жатканы ұйықтап, яки калғып,	шыжылықтайтынын, торғайдың шырылдайтынын айтады. Шыр-шыр еткен торғайды Көргамасан, болмайды. Кіп-кішкентай торғайлар Ағаштарды корғайды. Ж. Смаков **"Көлік пен торғайлар" қимыл-көзгалыс ойыны.** Максат-міндеттер: ойын шарты бойынша, белгіге сай қимылдауға дағдыландыру; ойын кейіпкерлеріне еліктей білуге бейімдеу; шапшандыкка, зеректікке, кеністікті бағдарлауға баулу. Әр бала "торғай"	тақырыпка байланысты сөздерді тізбекке салып, арасында кайталамай, айтып ойнауға машықтандыру; сөздік корын байыту; ұымшылдыкка тәрбиелеу. Балалар шеңберге тұрады. Педагог белгілп тақырыпты ұсынады, балалар бір-бірінен сон кезекпен осы тақырыпка (топтамаға) жататын сөздерді айтып жатады. Мысалы: үй жануарлары - ат, сиыр, ешкі, түйе және тағы баска сөздер. **"Кім бірінші?" қимыл-көзгалыс ойыны.** Максат-міндеттер:

		болмайды. Бұлттар құстай бұтаға (Қолдарды қырынан қосып, саусақтармен бірге бұлғау, құстың ұшқанына еліктеу) Қанат жайып қонбайды. (Саусақпен бұлғау) Д. Ахметова. **"Аю мен қояндар" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі, мәтін сөздері бойынша қимылдауға дағдыландыру: белгілі аймақта бір-біріне соғылмай, жүгіріп, секіріп жүру және жан-жаққа шашырап жүгіру; шапшаңдыққа, зеректікке, жылдамдыққа баулу. Ойын шарты. Бұл	Момакан, сырты пішіні жуас салғырт. Ояталық жақындап барайық та, Қайтер екен содан соң – карайық та. Төбет орнынан ұшып тұрып үре бастайды. Балалар қаша жөнеледі. Төбет оларды қуа жөнеледі. Балалардың бәрі жан-жаққа қашып тығылады. Төбет қайтадан кілемге жатады. Ойын жаңа бастаушымен қайта басталады. **"Қағып алмай өт" (кегли) ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың кегли арасымен баяу және епті лекпен өтуге дағдыландыру, көз мөлшерін, тепе-теңдікті, вестибуляр	болып орындықта отырады. Педагог "көлік" болады. Педагог белгісі бойынша "торғайлар" залдың ортасында кез-келген бағытта жүгіріп ойнайды. Педагогтің "Көлік келе жатыр! Абай болыңдар!" деген белгісінен кейін балалар жүгіріп орындарына "ұяларына" бару керек. Ойын 4-5 айналымды құрайды. Құралдары: "көлікке" (бір-екі бала да болу мүмкін) руль; "торғайларға" медальондар. **"Жел көбік" қимыл-қозғалыс ойыны.** Балалар бір-бірінің қолынан ұстап, жақын-жақын	балаларды тура бағытта белгі бойынша жылдам жүгіруге машықтандыру; шапшақдыққа, зеректікке, достық карып-катынастарға тәрбиелеу. Педагог балаларды екі топка бөледі. Педагогтің белгісі бойынша балалар тура бағытта, белгіленген межеге дейін жүгіріп баруы керек. Ең бірінші болып межеге жеткен топ балалары, жеңіске жетеді. Педагог барлық жұптарды мактайды. Жүгіру жолы балалар үшін кауіпсіз болуын педагог ескеру керек. **"Сызықты баспа" қимыл жаттығуы.** Мақсат-міндеттер:

		ойынға балалар 7-8 ден бөлініп ойнайды. Топ ішінде бір баланы "аю" етіп сайлап, калған балаларды "қояндар" болады. Ойында қояндар аюға ұстатып калмауы үшін, тәрбиеші көмегімен белгі бойынша ойынды бастап аяктауы тиіс. Балалар шапшан кең бөлмені айнала кашуы тиіс. Құралдары: "қояндарға" медальондар, "аюға", маска. **"Кегльді кағып ал" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: допты тура бағытта домалатып, алшак тұрған кегльді кағып түсіруге дағдыландыру;	аппаратын дамыту. Құралдар: кегльдер. **Балалардың құммен еркін ойындары. Еңбек әрекеті: ойыншықтарды құмнан кағып тазалау.** Мақсат-міндеттер: карапайым еңбек дағдыларын калыптастыру; тазалыкка баулу.	зиғеленe тұрады. Тәрбиешіге қосылып олар мына әленді айтады. Көпірe гөр көбік-шар, Көпірe гөр кеңіп шар. Осы күйі кал тұрып, Кете көрме жарылып. Әленді айта жүріп, балалар шеңберді кеңейте түседі. Тәрбиеші: "Жел көбік жарылды" деген кезде барлық балалар колдарын төмен түсіріп, бар дауыстарымен "Тарс етті", - дейді де, тізерлеп отырады. Тәрбиеші жаңа көбік үрлеуді ұсынады: балалар орындарынан тұрып, кайтадан шеңберге тұрады, ойын кайтадан басталады. Еңбек әрекеті.	балаларды бір бағытта, жылжи отырып, секіруге дағдыландыру. Балалардың секіру жолы бойына кілдеген сызықтарды салып кою. Балалар, сызықтарды баспай, алға секіруге үйренеді. **Еңбек әрекеті: құмның бетін ұсак бұталардан, жапырактардан тазалау.** Мақсат-міндеттер: тазалыкка тәрбиелеу. **Балалардың еркін ойындары.**

		дәлдікке, ептілікке, зеректікке баулу. **Еңбек әрекеті: құмның бетін ұсақ бұталардан, жапырақтардан тазалау.** Мақсат-міндеттер: тазалыққа тәрбиелеу. **Балалардың еркін ойындары.**		Шөптерді жұлу және жинау (тәрбиешінің көмегімен) **"Құмырсқалар шынжырға тізілді" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: бірінен-бірі қалмай, бір тізбекте асықпай жүгіруге жаттықтыру, жүгіру қабілеттерін жетілдіру, мұқияттылыққа, ептілікке тәрбиелеу. Педагог балалардан құмырсқалардың қимылдарын көрсетуді өтінеді. Содан соң бір тізбекке тізіліп, аракашықты сақтап, педагогтің соңынан, бағыттарды өзгертіп, жүгіреді. **Еңбек әрекеті: бақшадағы көкөністерді суару.** Мақсат-міндеттер: су

				құйғышпен әрекет етуге машықтандыру, қамқорлыққа тәрбиелеу. **Балалардың еркін ойындары.**	
Серуеннен оралу	Балалар киімдерін дұрыс шешу,шкафтарға бүктеп қою, қолды жуу әрекеттерін одан әрі қалыптастыру. Таза сумен Арман, Беті-колын жуды. Оған карап Балжан, Суға колын созды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Кешкі ас	Алдындағы түскі аска назар аудару, үстел басында отыру әдеби мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттап айту, ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)** Музыкалық аспаптармен ойындар. Білім күнне арналған әндер тыңдату **(шығармашылық дағдылар, музыка)** Өнер бұрышында ойыншықтар тақырыбында сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру **(шығармашылық, сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Қолдың ұсақ және ірі моторикасын дамытатын ойындар **(танымдық дағдылар)** Кітаптарды санау, өлшеу, салыстыру.				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кенес)		"Бірге жаттайық" жадынама.	"Жазғы кезеңдегі балалардың қауіпсіздігі" тақырыбында кенес беру.	"Халық шығармашылығы" жоба жасау	"Балалардың демалыс күндерін дұрыс ұйымдастыру" кенес беру

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы (балабақша / шағын орталық, мектепалды сыныбы) Ж.Ш.С Айгерек - К.г. б/б
Топ: ортаңғы топ "Ақжұу"
Балалардың жасы: 3 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 15.07 - 19.07.2024ж.
Педагогтың аты-жөні Сеңдерова А.

Апта күндері	*Дүйсенбі*	*Сейсенбі*	*Сәрсенбі*	*Бейсенбі*	*Жұма*
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Балалардың денесін тексеру; ата-аналардың толғандыратын сұрақтарына жауап беру, балалар үшін қолайлы жағдай тудыру.				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен кеңес, әңгімелесу	Ата-аналардың сұранысы бойынша кеңес беру.				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	**Бөлме өсімдіктерін суару.** Мақсат-міндеттер: балаларға өсімдіктерге күтім жасау тәсілдерін үйретуді жалғастыру (күнге жақын өсімдіктерге суды көбірек құйып,	**Кітаптарды көркем әдебиет бұрышына орналастыру.** Мақсат-міндеттер: балалардың кітаптарға ұқыпты қарау дағдыларын қалыптастыру, белгілі бір тәртіппен кітаптарды салу	**"Топтың ішін ретке келтір".** Мақсат-міндеттер: балаларды ересектерге көмектесуге машықтандыру; шкафта тұрған ойыншықтар мен құралдарды реттеп,	**Бөлме өсімдіктерін күту.** Мақсат-міндеттер: балаларды өсімдіктерге ұқыптылықпен қарауға бейімдеу (құрап қалған жапырақтарды алып тастау), күтуге деген	**Аквариумдағы балықтарды коректендіру.** Мақсат-міндеттер: балыққа қамқорлық жасауды дағдыландыру (жемді үгітіп шашырату), аквариумдағы балықтың тіршілігіне

көлемінде өсетіндерге байқап құю, қажетті бойынша суарып, балық өсімдіктеріне ұқыпты қарауға үйрету	мүмкіндігін іс-тәжірибеде көруге мүмкіндіктер беру	тақырыпты орнатуға тарту, еңбек дағдыларын, ұқыптылықты қалыптастыру	қызығушылықтарын ояту, ересектерге көмектесуге ынталандыру тәрбиелеу	жақын ұғымдықтарын тапқыру	жақын ұғымдықтарын тапқыру
"Көлікті жүргіземіз" жаттығуы. Мақсат-міндеттер: тақпақта айтылған сөздердің мәнісін, ырғағына сай қимылдауға бейімдеу, артикуляцияны, сөйлеу қабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. Біздің арман көрікті - Жүргіземіз көлікті "У-у-у!" - деп, мотор дыбыстайды, "У-у-у!" - деп, тоқтамайды. Ролді мықты	**"Зат нені ұқсайды?" дидактикалық ойыны** Мақсат-міндеттер: геометриялық денелер мен фигуралар туралы білімдерін бекіту, айналадағы заттардың геометриялық пішінін ажырата білу дағдыларын дамыту. Тәрбиеші геометриялық пішінді немесе геометриялық денені балаларға көрсетеді, ал балалар оның қоршаған ортадағы	**"Жайлы үй" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды үйдегі әртүрлі заттармен таныстыру, олардың жалпы белгілері бойынша жіктеуге үйрету. Ойынға 30 суретті карточка кіреді. Олардың 25-інде әртүрлі заттар бейнеленген. 5 карточка жалпылама болып табылады, олардың әркайсысы заттардың өз тобын анықтайды: киім, аяқ киім, ыдыс-аяқ, жиһаз, ойыншықтар	**"Саусақтар-ойыншықтар" саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды мәтін жолдарының ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Саусақтарым, ойыншықтарым (Саусақтарды еріп, алақандарды көрсету) Ойнап-ойнап қалады, (Саусақтармен	**"Үлкен - кішкентай" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ойлау қабілеттерін, зейінін дамыту. Балалар 2 топқа бөлінеді: 1 – ұлдар (тәжірибенің ең кішкентайының үлкенінше қарай), ал 2 – қыздар командасы (керісінше, доптың ең үлкенінен кішісіне қарай рет-ретімен қояды). Керісінше: Үлкен тәжірибе – кішкентай көлікті қою керек. Кішкентай тәжірибе – үлкен көлік қою

ұстаймыз, Аяқпен басып, газдаймыз. "Ту-ту-у!", шығамыз жолға, "Ту-ту- у!", бәрі алда. Д. Ахметова. **«Үшіншісі артық» ойыны.** Мақсат-міндеттер: басқаларына сәйкес келмейтін затты «геометриялық пішінді) алып тастау немесе боямау керек және топты жалпылама сөзбен атау қажет. Есту арқылы жұмыс жасау: тәрбиеші сөздер айтады да, солардың ішінде басқаларға сәйкес келмейтінді бөліп көрсетуді сұрайды, мысалы: 2 шенбер, 1 төртбұрыш (пішін	қандай затқа ұқсайтындығын табады немесе естеріне түсіреді. Тәрбиешінің үстелінің үстінде геометриялық пішіндерді немесе заттар мен суреттер жатыр. Бала суретті не затты таңдай отырып, оның қандай пішінге ұқсайтындығын айтады. Өзінің жауабын түсіндіреді. **"Ою саламыз" саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығу мәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды	**Санамақты мәнерлеп айту жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды санамақты мәнерлеп айтуға, мәтінінің мәніне сай қимылдарды жасауға дағдыландыру; есте сақтау, түйсік, сөйлеу қабілеттерін, жағымды эмоцияларды дамыту. Екі көз бен қос құлақ, Бір бас пенен бір мұрын. Нешеу болды қос шырақ, Санап шығар кім бұрын?! Екі аяқ пен екі қол, Бір ауыз бен бір тілін ... Нешеу болды қане, бол, Санап шығар кім	кезектеп жыбырлау) Шапалақтап, шапалақтап, (Шапалақ қағу) Жасырынып қалады. (Жұдырықтарға жұму) - Қане, шық жұдырықтан! (Жұдырықтарды босатып ашу, саусақтарды көрсету) Қане, тұр түзу сапқа! (Алақанды жаю, саусақтарды бір тік жинау) Ойнап болдық, тамаша! (Шапалақтау) Іс жасайық жаңаша! (Сұқ саусақты бұлғау) **"Лото" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға суреттер тізбегін жинау. Жүргізуші	керек. **Көркем сөз.** Достарды жинайық, Мұнараны құрайық. Үлкені үстіне орташасын, Оның үстіне кішкентай данасын, Қоямыз да Дананы қуантамыз. **Пирамидаларды құру жаттығулары.** Пирамиданы құрайтын сақиналардың саны 8-10 дана. Мақсат-міндеттер: ұсақ қол моторикасын, көлемді, түсті ажырату қабілеттерін дамыту.

	бойынша), 2 қатар тізін және 1 жасыл тізін (түс бойынша)	дамыту Зерек бала болады. (Екі алақанды ашу) Ондағы салмағы Бұлақ. (Қолдарды жұлырыққа жинап, ішке қарай бұрау) Доңғалақ. (Шеңбер салу) Ирек. (Толқындар жасау) Қанат. (Қос қолмен бұлғау) Гүлдер. (Алақандарды жайып, тігінен көрсету) Көбелек. (Қос қолды айқастырып, бұлғау) Д. Ахметова	бұрын? Сүт сауғыш сиыр барлы. Орман қолым орақ орлы Аты жоғым атақ жарлы. Жұмсамаған алақаным, Тек шынашақ-балапанын (М. Қуанышбеков)	таңдалады. Қалған балалар ақ киім киіп және т. б. бейнеленген суреттерді таңдайды. Қалған суреттерді араластырып, қатарға салып қояды. Жүргізуші бір суретті алып, оны басқа балаларға көрсетеді. Қай бала бірінші болып жинап, өз тізбегін құрайды, сол бала жеңіске жетеді.	
Ертеңгілік жаттығу	1. Көлбең-көлбең, көленкем. Көлбеңдеген көленкем. Аю қалай жүреді? Кім көрсете біледі? Аю былай, жүреді оны бәрі біледі. Бір қатармен жүру, аяқтың екі шетіне басып, аю сияқты корбаңдап жүру. (1 мин) а) Көлбең-көлбең, көленкем.					

	Көлбеңдеген көленкем. Түлкі қалай жүреді? Кім көрсете біледі? Түлкі былай, жүреді оны бәрі біледі. Бір қатармен жүру, түлкі сияқты бұланлап жүру (1 мин) б) Көлбең-көлбең, көленкем. Көлбеңдеген көленкем. Қоян қалай жүреді? Кім көрсете біледі? Қоян былай, жүреді оны бәрі біледі. Біт қатармен жүру, қоян сияқты секіру. (1 мин) 2. Б.қ: тұрып аяқ арасы ашық иықпен 1- оң қолды көтеру, 2-сол қолды көтеру, 3-оң қолды жоғары көтеру, 4- сол қолды, 5- оң қолды жанға созу, 6-сол сияқты сол қолды, 7-төмен түсіру оң қолды, 8- сол қолды төмен түсіру. 6-8 рет. 3. Иілеміз оңға, иілеміз солға. Отырамыз, тұрамыз. Құс болып қанат қағамыз. (3-4) **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Ас ішкенде күнде біз, Сөйлемейміз, күлмейміз Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. Балалар алғыс айтып тамақтануға кіріседі. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Толқынды теңіз" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды шыдамдылыққа	**"Қарама-қайшылық" ойыны.** Мақсат-міндеттер: сөздік қорларын	**"Қимыл ойлап табу" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ой-қиялын, зейінін,	**"Бұлттар мен құстар" саусақ жаттығуы, жаңылтпаш.** Мақсат-міндеттер.	**"Түймеше" саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды мәтін

	тәрбиелеу Ойын шарты Балалар ойын алаңында айналып жүріп "Толқынды теңіз бір, Толқынды теңіз екі, Толқынды теңіз үш, Толқынды теңіз төрт" - сөз жолдарын айтады Тәрбиешінің белгісі бойынша "Толқын мұз бол!"- дегенде балалар қозғалмай қалу керек. **"Зат неге ұқсайды?" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалар бөлме ішіндегі заттардың қандай пішінге ұқсайтынын ажыратып айта білуге үйрету. Құралдары: геометриялық пішіндерге ұқсайтын	кеңейту, қарама-қарсы мағыналы сөздерді қолдануға үйрету. Ойын құралы: дөп Тәрбиеші белгілі бір сөзді айтады: мысалы - "ауыр" деген сөзді айтады да бір балаға допты лақтырады. Допты қағып алған бала, ауыр затты айту қажет. Жауап бергеннен кейін допты, қайтадан тәрбиешіге лақтырады. Ойын осылай жалғаса береді. Мысалы: ауыр - тас, жүк, шыны - ыдыс, әйнек, т.с.с.	қабылдау, пантомималық қабілеттерін дамыту Балалар шеңберге тұрады. Тәрбиеші ойыншылардың біреуін бастауыш етіп тағайындайды. Ол шеңберің ортасында тұрады. Балалар тәрбиешінің көрсетуі бойынша мына мәтін сөзін айтып, оңға немесе солға жүреді. Әдемі шеңберде, Билейік кең жерде. Қолдармен ұстасып, Бәріміз жұптасып Бірігіп достасып, Бір орында ұстасып, Осылай етіп істейік. Мәтінді айтып бітер кезде балалар қол созым қашықтықта тұрады. Ойын бастаушы қандай болмасын бір қимыл	балаларды мәтіннің мағынасына сай қимылдауға дағдыландыру, артикуляцияны, ой-еркінін жетілдіру, ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту Бұлттар құстай ұшады, (Қолларды қырынан көсіп, саусақтармен бірге бұлғау, құстың ұшқанына еліктеу) Құстар бұлттай ұшады, Көк аспанда, биікте, (Аталған қимылдарды, қолдарды жоғары көтеріп, төмен түсіріп, орындау) Қанат жайып, ұшады. Бұлттар құстай	жолдарының мағынасына сай орындауға дағдыландыру, ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту Тик-ток, тик-ток, саусағым, Сөзжылайды гомпағым Түймешек, түймешек, Басып, басып тастадым Д. Ахметова

	заттардың сурет-карточкалары.		көрсетеді, шеңбер жасап тұрғандардың бәрі оны қайталайды. Содан соң тәрбиеші ойын бастаушыны ауыстырады немесе ойын бастаушы өзінің орнына біреуді таңдайды және ойынды жалғастыра береді.	болмайды, (Саусақпен бұлғау) Құстар бұлттай болмайды. Бұлттар құстай бұтаға (Қолдарды қырынан көсіп, саусақтармен бірге бұлғау, құстың ұшқанына еліктеу) Қанат жайып конбайды. (Саусақпен бұлғау) Д. Ахметова.	
Мектепке дейінгі ұйым кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Құрастыру** "Көкөністер арналған себеттер" Мақсат-міндеттер: Балаларды санау таяқшаларын пайдаланып, үлгі бойынша құрастыруды үйрету, көкөністер туралы білімдерін кеңейту, үлгі бойынша жұмыс істеу қабілетін дамыту, басталған	**Дене шынықтыру** "Қуырмаш" саусақ ойынын ойнаймыз Мақсат-міндеттер: Балаларда нық қадаммен алға, нық қадаммен артқа жүру, тізені биікке көтере отырып жүруге үйрету; бір аяқтан бір аяққа секіру, тура секіру дағдыларын қалыптастыру; сап	**Көркем әдебиет** В. Маяковский "Жақсы деген немене, жаман деген немене?" Мақсат-міндеттер: Балаларға өмірдегі жақсы мен жаман қасиеттерді айыра білуге үйрету; тілдік қорларын молайту; ойлау қабілеттерін дамыту; жаман қылықтардан алшақ	**Сурет салу** "Дәрумендер қайда жасырылған?" Мақсат-міндеттер: Балаларды сурет салу техникасы - штампингпен (мөр басу) таныстыру; бейнеленетін затқа сәйкес түстерді таңдай білу, бейнені берілген жазықтықта орналастыра білу біліктілігін	**Музыка** "Кел, би билейік!" Мақсат-міндеттер: Көңілді әуен арқылы көңіл күйді сыйлай білуге талпындыру. Балалардың шығармашылық қабілетін дамыту. Балаларды достыққа, бірлікке, татулыққа тәрбиелеу.

	жұмысты соңына дейін жеткізу	түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілетін жетілдіру	жүруге, жақсы нәтіжеге жетуге ынталандыру, тәрбиелеу	қалыптастыруды жалғастыру, жемістер жайлы олардың пішіні, түсі жайлы білімдерін бекіту, алма мен алмұрт бақшада, ағашта өсетіні жайлы білімдерін тереңдету, ұқыптылыққа тәрбиелеу	
2- таңғы ас	Алдыңдағы түскі асқа назар аудару, үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс, әдептілік ережелері **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуенге дайындық	Балаларға жүйелі түрде киініп-шешінуді, киімдерін шкафқа орналастыруды, қолдарын мұқият жууды қалыптастыру				
Серуен	**Ағаштар мен бұталарды бақылау.** Мақсат-міндеттер: ағаштар мен бұталардың тірі табиғат екені туралы білімдерін бекіту табиғатты қорғауға тәрбиелеу Ағаштарды бұтағын, жапырақтарын қарау, кейбір ағаштар жапырақтарының	**Шырша ағашын бақылау.** Мақсат-міндеттер: шырша ағашы туралы жалпы түсініктерін тиянақтау; балалардың сөздік қорын толықтыру; ағаштар әлеміне деген қызығушылықты арттыру.	**Құстарды бақылау (торғай, көгершін).** Көркем сөз Торғай, торғай тоқылдақ, Жерден тары шоқып-ап Бөтегесі томпиып Шық-шық етіп отырар. Торғай-торғай тоқтаған, Торғайды торғай	**Бұталарды бақылау (жұпаргүл, итмұрын, қара жеміс ті шетен, мойыл).** Мақсат-міндеттер: бұталар жайында түсініктерді кеңейту, оларды атауға машықтандыру; ағаштар мен бұталардың негізгі айырмашылығын	**Жәндіктерді бақылау.** Мақсат-міндеттер: жәндіктер әлеміне деген қызығушылықты арттыру, шыбынның тіршілігі жайында мәлімет беруде, оның адамға жасайтын зиянын түсіндіру. Жұмбақ Шидім, шидім,

	пішіндері ұқсамайтынын байқату, қай ағашқа жататынын анықтату. **Еңбек әрекеті: балабақша ауласындағы сынған бұтақтарды жинау.** Мақсат-міндеттер: тазалыққа, қарапайым еңбек дағдыларына баулу. Педагог қауіпсіздік ережелері жайында ескерту керек. **"Өз ағашыңды тап" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: табиғатты аялауға тәрбиелеу; ағаштарды ажыратуға бейімдеу. **"Менің сүйікті ағашым" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер:	Балаларды шыршаға жақын апарып, ол туралы тақпақ, жұмбақтарын еске түсіріп айту. Басқа ағаштар қыста жалаңаш тұрғанда, ал шырша қысты күні ерекше сұлу екендігін аңғарту. Шыршаны қашан болмасын тамашалап қарауға болады. Себебі ол әрқашан жап жасыл. Шырша өте пайдалы ағаш, ол ауаны тазартып, денеміздің сау болуына көмектеседі. Жасыл желек жамылған Міне,сұлу шыршамыз Инелері тағылған Қандай сұлу шыршамыз! **Еңбек әрекеті: ауланы ағаштардан**	мақтаған. Бір торғай ұшса боранда, Бәрі жабылып жоқтаған. Бақылау. Құстар немен қоректенеді, қайда мекендейді, пайдасы қандай туралы білімдерін толықтыру. **"Құстар және тұлкі" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша жан-жаққа шашырап жүгіруге және бір жерге жиналуға дағдыландыру; ойын барысында кейіпкерлердің рөлін аяғына шейін сомдауға, бір-біріне соғылмай қимылдауға, ережені бұзбауға	көруге бейімдеу. Көркем сөз Табиғат ол анамыз, Табиғатқа баламыз. Құшағында ойнаймыз, Шаттық әнге саламыз. Жазда аралап тауын да, Барамыз біз бауына. Өзеніне шомылып, Жүгіреміз жауында. Аулада өсетін бұталарды тани білу, яғни 2-3 түрлі: жапырағына, дініне қарап, бұталарды ажырату, ерекшеліктерін айта білу (бұталардың бойы төмен, діңі жіңішке), атауларын; өсетін орнын (орман, жазық дала, бақ). Балаларға бұталардың жанынан өткен кезде,	шидім құс, Ши басына конған құс. Қаркаралы кара құс, Хан басына конған құс. (Шыбын) Жаз мезгілінде шыбын-шіркейлердің өмір сүруін, олардың тастар мен жапырақтардың астына тығылуын бақылау, қорытынды жасау. Шыбын далдағы заттарға қонып, адамның үйіндегі ыдыска қона жүретінін көрсету. Соның нәтижесінде іш құрылысына зиян келтіру мүмкін. Басты ереже: шыбынды үйге кіргізбеу, ыдыс-аяқ мен тағамдарды жабық жерге қою, жеміс-көкөніс,

	балалардың өздерінің сүйікті ағаштарын есте сақтап, суретін салып әңгімелеуге үйрету. Балалардың еркін ойыны. **"Үлдер мен аралар" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша жұптарға жиналуға және жан-жаққа тарап жүгіруге дағдыландыру. Құралдар: таратпалы медальондар: үлдер мен аралар. **Балалардың еркін ойындары.**	**құран түскен жапырақтардан тазарту.** Мақсат-міндеттер: тәрбиешіге көмектесуге тәрбиелеу, бастаған істі аяғына дейін жеткізуге бейімдеу. **"Ақ серек, көк серек" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша ойнауға, мұқият және белсенді болуға, батылдыққа, жылдамдыққа, жеделдеп жүгіруге баулу; балалардың тіл байлығын жетілдіру, достық қарым-қатынастарын дамыту. Ойын ашық алаңда өткізіледі. Ойынға	жаттықтыру, лостыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. "Үлкінің" педагог тағайындайды. Ойын барысында балалардың алаңда секіру, жүгіруді мүмкіндіктері қалағаланады. **Еңбек әрекеті: құстарды тамақтандыру.** Мақсат-міндеттер: құстарға деген қамқоршылыққа тәрбиелеу. Педагог кепкен нанды үгітіп, табаққа дайындап қояды. **"Сызықты баспа" қимыл жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды бір бағытта, жылжи отырып, секіруге дағдыландыру.	қауіпсіз сақтау ережелерін түсіндіру. **"Тығылмақ" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды аулада тығылмақ ойнауға, шыдамдылыққа тәрбиелеу; ойын ережелерін бұзбай, өз бетінше ойнату. **"Қағып алмай өт" (кегли) ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың кегли арасымен баяу және епті лекпен өтуге дағдыландыру, көз мөлшерін, тепе-теңдікті, вестибуляр аппаратын дамыту. Құралдар: кегльдер. **Еңбек әрекеті: ауладағы жұмыс.** Мақсат-міндеттер: өз бетінше талдарды суаруға	жидектерді жүу. Ауа райының салқындауы байланысты жәндіктер жоғалатынын айту. **"Қу түлкі" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ойын шарттарына сай ойнай білу, "Мен - түлкі!" сигналы бойынша қолға түспей, үлкен шеңберден асып жүгіре білу қабілеттерін дамыту (қалыптастыру, жетілдіру); байқағыштыққа, жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. Балалар кіші шеңберге жиналады. Олар педагогтің нұсқауы бойынша көздерін жұмады, ал
		катысушылар екі топқа бөлінеді. Аралығы 30-40 метрдей жерге бір-біріне қарама-қарсы орналасады. Қаз-қатар қол ұстасып, тізіліп тұрады. Жеребе бойынша ойынды бастаған топтың балалары әндете өлең айтады. - Ақ серек, көк серек, Бізден сізге кім керек? Екінші топтағылар ойыншының атын атайды. Сол кезде аты аталған бала өз тобынан шығып, екпіндей жүгіріп келеді де, қарсы топтың тізбегін үзіп кетуге тырысады. Егер үзіп кетсе, бір баланы жетелеп апарып, өз тобына қосады. Үзе алмаса,	Балалардың секіру жолы бойына көлденең сызықтарды салып қою. Балалар, сызықтарды баспай, алға секіруге үйренеді. Балалардың еркін ойыны. Ойыншық-тербеткіш, әткеншекте. Басқа балалармен ойнау барысында бір-бірімен татулықта, бірлікте болуға тәрбиелеу. **Балалардың еркін ойындары.**	дағдыландыру; өсімдікке деген қамқорлыққа тәрбиелеу, үлкендерге көмек беру. **Балалардың еркін ойыны: құммен ойнау.** Мақсат-міндеттер: құммен ойнауға жағдай жасау, балалардың қызығушылығын арттыру.	жүргізуші-педагог балаларды шеңбер сыртында жүріп, кез келген баланы сәл түртіп қалады. Осыдан бері педагог таңдаған бала "қу түлкі" болып саналады. Ал ойыншы-балалар болса, жан-жақтарына қарап: "Қу түлкі, сен қайдасың?" - деп, үш рет сұрайды. Соңғы сұрақтан кейін бұдан бері жасырынып тұрған "қу түлкі": "Мен мындамын!" - деп дауыстайды. Осы жерден бастап, балалар жан-жаққа "қу түлкіден" қашып құтылу керек. "Қу түлкі" кімге қолын тигізсе, сол шетке шығады. Педагог балаларға

		өзі сол топта қалады Ескерту: педагог ойын ойнау алдында қауіпсіздік ережелерін қайталап, нұсқау беру тиіс **"Түту жолмен" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: бинк емес борене үстімен жүріп, екі аяқты бүге отыра секіруге үйрету. **Балалардың еркін ойындары.**			алдын-ала үлкен шеңбердің шетке жерін көрсетеді, шеттен шыққан бала ұсталынбайды Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін **"Көбелекті ұстап алу" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды бір затты (көбелекті) ұстап алу мақсатында жоғары секіруге дағдыландыру, тепе-теңдікті сақтауға бейімдеу, достарымен жақсы қарым-қатынаста болуға, тәрбиелеу. **Еңбек әрекеті: гүлзардағы гүлдерді суару.** Мақсат-міндеттер: өз міндеттерін жауапкершілікпен аткаруға тәрбиелеу,

					өсімдіктерге деген сүйіспеншіліктерін арттыру. Құралдары: су құйғыш. **Балалардың еркін ойыны: балалар жақсы көретін ойыншықтармен ойна.** Мақсат-міндеттер: ойын бойынша жолдастарымен бірігіп ойнауға бейімдеу.

Серуеннен оралу	Балалар киімдерін дұрыс шешу,шкафтарға бүктеп қою, қолды жуу әрекеттерін одан әрі қалыптастыру. Таза сумен Арман, Беті-қолын жуды. Оған қарап Балжан, Суға қолын созды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Түскі ас	Түскі асқа назар аударту, тамақтану мәдениетін қалыптастыру.
Түскі ұйқы	Тыныш ұйқыға кетуге жағдай жасау.
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Ояндық па бәріміз? Бір-бірімізге қараймыз. Күлімдейміз бәріміз. Керіліп созылып, Ақырын қане тұрамыз.

	Орнымызда жүреміз. Енді доп болып секіреміз Адымдап жүреміз				
Ысқын ас	Ысқын аска көңілдерін аудару, тамақтану мәдениетін қалыптастыруға жеке жұмыстар жүргізу				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	**"Не өзгерді?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда кеңістіктікті бағдарлай алуға үйрету, есте сақтауды, ынтаны дамыту. Құрал-жабдықтар: "Үй жануарлары" ойыншықтар жиынтығы. Тәрбиеші ойыншықтарды үстелге қояды, балаларға оларға мұқият қарауды талап етеді. Балалар олардың орналасуын есте сақтайды. Тәрбиеші сұрайды балалардан көздерін	**"Матрешкаға қонаққа бару" ойыны.** Мақсат-міндеттер: заттарды мөлшері бойынша ажырата білу қабілетін бекіту. Қаранайым сюжетке біріктірілген әртүрлі ойыншықтармен әрекеттердің үлгісін беру. **"Дәрігерге не керек?" дамытушы ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың дәрігер мамандығы туралы түсініктерін тиянақтау, қолданатын құралдарды айтқызып, сөздік қорды жетілдіру; есте	**"Кенің дауысы?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың есту қабілетін дамыту, оларды сөздерді нақты айтуға үйрету, екпінді дұрыс қою. Тәрбиеші жануарлардың дауыстарын салады. Балалар кенің дауысы екенін анықтау керек. Мысалы, тәрбиеші "ква-ква-ква" деп қатты дауыстап: "Бұл не? "Балалар" бақа " деп жауап береді. Содан кейін тәрбиеші сол дыбысты ақырын айтады. **"Ойыншықтарды**	**"Сиқырлы қапшық" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды заттарды қолмен ұстап, сипап-сезу қабілетін дамыту. Тәрбиеші балалардың ортасына «Сиқырлы қапшық» әкеледі. Балалардың арасынан бір баланы таңдап алады. Ол бала көзін жұмып, қолын «сиқырлы қапшыққа» салып, кез келген затты таңдап алып, қолын «сиқырлы қапшықтан» шығармаған бойы сол затты	**"Өз үйіңді тап" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды тапсырма бойынша өз үйлерін табуға үйрету, жылдамдыққа, шапшаңдылыққа тәрбиелеу. Қажетті құралдар: ағаштардың бейнесі, үйлердің суреттері. Тәрбиеші балаларды екі топқа бөліп, әр топтың ойнайтын орнын немесе "үйін" тағайындайды. Екі топқа да өсіп тұрған бірі биік, бірі аласа ағашты көрсетеді де 1-топтағы балалардың үйі биік ағаштың оң жағы, ал

	жұмып, артқа қарауларын сұрайды. Сол кезде тәрбиеші бір ойыншықты алып тастайды.Балаларға сұрақ қояды. Қандай өзгерісті байқап тұрсыңдар деп?». Балалар жауап береді. Ойын ары-қарай жалғаса береді. **"Кімді тазалау үйі" сюжетт-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: киімді күту амалдарынмен таныстыру; балалардың ұқыптылыққа, тазалыққа, еңбекке баулу; киімді жуу немесе тазалау, кептіру, үтіктеу, бүктеп салу әрекеттеріне дағдыландыру. Құралдары:	сақтау, ойлау, сөйлеуді қабілеттерін дамыту. Құралдары: дәрігер және басқа манадар қолданатын құрал-заттар немесе кесілген суреттер. Балалар дәрігерге қажет құралдарды іріктеп, атайды, не үшін қажет екендігін түсіндіруге тырысады.	**жөндейміз" рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ойыншықтар жайындағы түсініктерін тиянақтау; шығармашылықпен ойлану, ұсақ қол моторикасын дамыту; заттардың қасиеттеріне қызығушылықтарын арттыру. Құралдар: құрастырылатын ойыншықтар (көліктер, дене мүшелері салынатын пластик қуыршақтар, лего ойыншықтар, жұмыртқаға салынатын тосынсый ойыншықтар). Педагог балаларға шеберлердің рөлін атқаруды ұсынады.	сипаттайды. Қалтадан қолын шығарып, затты көрсетеді. **"Автобус" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың автобуста жүру ережелеріне баулу; жолаушы мен жолаушылар туралы түсініктерін тиянақтау; сыпайылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Құралдар. Автобус салонын білдіретін үлгі, орындықтардың белгілі қатармен тізіліп тұруы; руль, билеттер жинақтамасы. "Жүргізушіні" рөліне қалаған бала шығады, қалғаны	2-топтағы балалардың үйі аласа ағаштың сол жағы - деп белгілейді. Қай топ өз үйлеріне тез барады. Ойын екі рет қайталанады. Ойынның соңында әр топтың балаларын мадақтап отырады. **"Үй құрылысы" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың үй құрылысы жайындағы түсініктерін тиянақтау; қол моторикасын, ой-қиялын дамыту; достық қарым-қатынастарға, еңбеккорлыққа тәрбиелеу. Құралдар. Құрылыс материалдары, қағаз беттері, қара

	шеткалар, үтіктегіш, үтіктер, киімдер үлгілері, сөрелер, пластик тегештер, кір қысқыштар, киімді ілетін жіп. Үтіктейміз киімді, Қыртыстарын жазамыз Кірлеп қалса киімдер, Кір жуу машинасына саламыз		Шебер болғысы келмейтін балалар сынық ойыншықтарын "шеберлерге" әкеледі, "шеберлер"сынық ойыншықты жеңілтеп, жөндейді	жолаушылар болып, қолдарына "билет" алады Педагог алдын-ала автобуста жүру ережелерімен таныстырады, сынайлық үлгілерін суреттерден көрсетеді Педагог балаларды автобус салонына шақырады, жолаушылар "салонға" өтеді, билеттерін көрсетеді немесе ойыншық смартфон арқылы төлемдерді жасауды көрсетеді. Жүргізуші автобусты "жүргізеді". Педагог аялдамаларды жариялап жатады. жолаушылар кіріп, шығып жатады. Үлкендерге орындарын беру	құрылыстар, сызбалар, ойыншық жүк машиналары, құрылысқа қажет ойыншық құралдар (балға, бұрағыш, тістеуік, тағы басқалар) Педагог балалармен құрылысқа қатысатын мамандар жөнінде алдын-ала әңгімелеседі: кіріп-шығу, жүргізуші, жүк тасушы туралы Балалар құрылысқа қажет материалдарды таңдап, өзара кім қандай рөлді атқаратыны туралы келіседі

				туралы үлгілерді көрсетуге болады.	
Балалармен жеке жұмыс	**"Не болады?» ойыны (балалар тобымен жұмыс)** Мақсат-міндеттер: сөйлеу, есте сақтау, заттарды белгі немесе қасиеттері бойынша жалпылауға үйрету. Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды, балалар жауап береді. Мысалы: "Сары түсті не болады?"(балапан, күн және т. б.); "Ағашта не өседі?"; "Орманда не тұрады?"және т. б.	**"Неге ұқсайды?"(балалар тобымен жұмыс).** Мақсат-міндеттер: зейінді, байқағыштықты дамыту. Балаларға екі затты көрсету. Мысалы: "Бір түсті доп пен бір түсті текшені қарастыру. Екеуінің айырмашылығы мен ұқсастығын сұрау. Жалпы: екі зат да ойыншықтар, екеуі де бірдей түсті. Айырмашылықтар: доп-дөңгелек, текше-шаршы, доп-үлкен, текше - кішкентай. Ойынды қиындата отырып, балаға аз айырмашылықтары бар заттарды көрсетіңіз, мысалы:	**Жаңылтпаш жаттау жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру; артикуляцияны, есте сақтау қабілетін дамыту. Доп-дөңгелек Доп дөңгелеп келеді. Тепкен бөгеп қарап Аяқ оған керегі. О. Асқар.	**"Не қайда орналасқан?" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың жазықтықты бағдарлау қабілеттерін дамыту; үстеу сөздерді дұрыс пайдалануға дағдыландыру; ойланып айтуға тәрбиелеу. Құралдары: шаршы пішінді парақтар; таратпалы геометриялық пішіндердің жинақнамалары.	**"Суретті тап"ойыны (балалар тобымен жұмыс).** Мақсат-міндеттер: есте сақтау, зейінді дамыту. Балаларға суретті белгілі уақыт көлемінде көрсету. Одан кейін балалардың көзін жұмуларын сұрау, көптеген суреттердің ішінен бірінші қараған суретін тауып алу.

		бір түсті екі машина, бірақ әртүрлі дөңгелектері, дене пішіні және т. б.			
Серуенге дайындық	Балаларды серуендеуге ынталандыру, серуендеуге арналған ойын құралдарын алу, балалармен қауіпсіздік шаралары туралы жеке әңгімелер. Серуендеуге дұрыс жиналу әрекеттері, балаларды өз еркімен киінуге үйрету. Таза ауада шынығып, Серуенге шығайық. Киімдерді тез киіп, Ойнап-ойнап алайық.				
Серуен	**Ағаштарды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: ағаштар түрлерінің негізгі айырмашылықтарын анықтау. Балалар қайың, үйеңкі, терек ағаштарының діңдерін, бұтақтары мен жапырақтарын салыстыру. Жұмбақ Өсіп тұрған бұл не?	**Қылқан жапырақты ағаштарды бақылауды жалғастыру (шырша, қарағай). (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: қылқан ағаштардың қасиеттерін салыстыруға дағдыландыру; ағаштарға деген қамқорлықты тәрбиелеу.	**Құстарды бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: құстардың жаздағы тіршілігі жайындағы түсініктерін тиянақтау. Талдың басында, Жемі бар қасында. Там тұр саялы, Достарға аялы. (Құс ұясы) Бақылау. Жазда	**Бұталарды бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балабақша аумағында қандай бұталар бар екенін анықтау; негізгі айырмашылықтары бойынша атауға бейімдеу. Аулада өсетін бұталарды тани білу, яғни 2-3 түрлі:	**Жәндіктерді бақылауды жалғастыру (көбелек, қоңыз, сары маса, шегіртке). (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: жәндіктерге деген қызығушылықты арттыру; түсініктерді тиянақтау. Жұмбақ Ұшқанда өлең айтады,

	Сәйсына ән салып. Құстар жүрген сайрап. (Ағаш.) Бақылау: 2-3 түрлі ағаштарды бір бірінен ажырату, маусымдық өзгерістерді атай білу. Ағаш жапырақтарының пішіндеріне назар аудару. Ағаштың пайдасы туралы айту. **"Ұшты - ұшты" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды ұшатын заттар мен ұшпайтын заттарды ажырата білуге үйрету. Тәрбиеші балаларға ұшатын құс, әуе көлік атауларын, сонымен қатар кез келген атауларды атайды. Егер олар ұшатын	Ағаштарға қарап, сипаттау. Қарағай діңі - қоңыр, бұтақтарында ашық жасыл, ұзын инелері бар. Олар қыста да жазда да түсін өзгертпейтіндігін айту. Шырша инелерінің түсі кою жасыл, ұзындығы қысқа. **"Көлік пен торғайлар" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттер: ойын шарты бойынша, белгіге сай қимылдауға дағдыландыру; ойын кейіпкерлеріне еліктей білуге бейімдеу; шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлауға баулу. Әр бала "торғай" болып орындықта	жәндіктерін жандануына байланысты, құстар көбейеді. Жазда құстар құрт-құмырсқаны қырағылықпен іздеп шұқынады. Шұқынуына көңіл бөлу керек. Құстарға қамқор болуға баулу. **"Аққу-қаздар" ойыны.** Мақсат-міндеттер: белгі берісімен бір бағытта тез жүгіруге жаттықтыру; ойын шартын бұзбауға бейімдеу; бір-біріне соғылмауға дағдыландыру; дене мүшелерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Педагог балаларға "аққу-қаздар" болуды ұсынады. Балалар алаңның бір жағына,	қарап; бұталарды ажырату, ерекшеліктерін айта білу (бұталардың бойы төмен, діңі жіңішке), атауларын; өсетін орнын әңгімелеу. **"Бағбан мен гүлдер" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттер:ептілік пен шапшаңдықты дамыту, алаңның қарсы бөлігіне қуғыншыдан асқанептілікпен қашып өтуге үйрену. Дене тәрбиесі бойынша жекелей жұмыс: кеңістікті бағдарлауға арналған жаттығулар. Балалардың еркін ойыны. **"Себетке допты**	Мұны да ойлап көрейік, Шешуін кім табады? (Қоңыз) Жәндіктердің атаулары туралы білімдерін бекіту – сары маса, көбелектер атауларын ажырату т.с.с олардың негізгі түр пішіндері жайлы мағлұмат беру – гүлдің бетіне отырғанда жапырағына көбелектің үлкен қанаты ұқсайды, сол кезде ол көрінбей кетеді. Шегіртке көк түсті, ол судың ішінде көрінбейді т.с.с олар өз орнынан қозғалған жағдайда. Олардың қауіпті және қауіпті емес

	болса құс қанатын қағып қимыл көрсетеді. Ал, егер ұшпайтын зат атауын атаса, онда қолдарын қимылдатпайды. Егер көрсетілге ұшатын затта қимылдатпай, ұшпайтын затта қимылдатса, бала ойыннан шығарылады. Мысалы: Ұшты - ұшты, ұшақ ұшты – десе, қолдарын қимылдатады. Ұшты - ұшты, кітап ұшты – десе, қолдарын қимылдатпайды. **"Түзу жолмен" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: бик емес бөрене үстімен жүріп,екі	отырады. Педагог "көлік" болады. Педагог белгісі бойынша "тоғайлар" залдың ортасында кез-келген бағытта жүгіріп ойнайды. Педагогтің "Көлік келе жатыр! Абай болыңдар!" деген белгісінен кейін балалар жүгіріп орындарына "ұяларына" бару керек. Ойын 4-5 айналымды құрайды. Құралдары: "көлікке" (бір-екі бала да болу мүмкін) руль, "тоғайларға" медальондар. **"Қапты көлденең нысанға лақтыру" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: дәлдікке, ептілікке бейімдеу, біл қолмен қапты көлденең	педагог - қарама-қарсы жаққа тұрады. Алыстан ортасында екі шетінде екі (үшіншісі) бала "қасқыр" рөлін атқарып тұрады. Педагог - Ақку-қаздар, қайдасыңдар? Қайда қонып, ұшасыңдар? Балалар - Біз ұшамыз жылы жаққа, Қайтқымыз келеді ошаққа! Ахметова Д. Осы сөздерден кейін, балалар қарама-қарсы жаққа жүгіріп ("ұшып") ұмтылады. "Қасқырлар" "ақку-қаздарды" ұстап алуға тырысады. Ұстап алу - баланы қолмен тигізу болып саналады.	лақтыру" ойын жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды доппен ойындарға тарту, дәлдікке, мергендікке, шапшаңдыққа, ептілікке баулу. Педагог балаларды екі топқа бөледі. Екі топ ортасында сөбет туралы. Балалар допты жерге лақтырған кезде, секіріп сөбетке түсіру керек. Сөбетке көп доп лақтырған балалар тобы жеңіске жетеді. Құралдары: спорттық құралдарды жинауға арналған себеп, балаларға допттар. **Еңбек әрекеті: құмның бетін ұсақ бұталардан, жапырақтардан**	жаттарын айтып өту. **"Ескі-тақпақ" ойыны.** Мақсат-міндеттер: Балаларын шапшаңдыққа, ептілікке, жеңістікті бағалауға, жылдам жүгіре білу қабілеттерін дамыту. Балалар шеңбер құрайды. Бір немесе бірнеше бала шеңбер ортасында белгі санамақ сөздерден кейін ұстап алушылардың рөлін атқаратын болады. Ал, кәнеки, балалар, Бір, екі, үш - деп, санаңдар! Бір, екі, үш! Ал тарандар! Бұл сөздерден кейін балалар жан-жаққа бытырай қашады. Оларды ортада

	Еңбек әрекеті: табиғи материалдарды жинау. Мақсат-міндеттер: балаларды еңбекке баулу, қол еңбегіне қажет материалдарды жинау. **Балалардың еркін ойындары.**	жаттығуға машықтандыру. Құралдар: лақтыруға арналған құм салынған қаптар. Балалардың еркін ойыны. **Еңбек әрекеті: құмның бетін ұсақ бұталардан, жапырақтардан тазалау.** Мақсат-міндеттер: тазалыққа тәрбиелеу. **Балалардың құммен еркін ойындары.**	балалар үшін "қасқырлардан қауіпсіз" орынды сызып қояды. Ойын бірнеше рет қайталанады. Ойын қарапайым түрде де ойнатылады: педагогтің қалауынша "қасқырларды" қоспауға болады. Жаттығу ойындары: допты жерге лақтырып, әуелі екі қолмен, кейін бір қолмен допты қағып алуға жаттықтыру. **"Допты жоғары лақтырып, қағып ал" жаттығу.** Мақсат-міндеттер: балаларды допты екі қолмен ұстап, жоғары лақтырып,	міндеттер тазалыққа тәрбиелеу. **Балалардың еркін ойындары.**	Екі, үш бала ұсталған соң, тәрбиеші "бір, екі, үш" - деп санағанша, балалар тез шеңбер құрып тұрады. Ойын қайта басталады. **"Кім сені шақырды, тап" ойыны.** Мақсат-міндеттер: басқа баланың дауысынан танып үйрету. Құралы: арнайы құрал керек емес. Балалар шеңбер жасап тұрады. Біреуі ортаға тұрып көзін жұмады. Тәрбиеші көрсеткен бала, ортада тұрған баланы шақырады. Бала шақырған адамды дауысынан танып табу қажет. Таныса

			екі қолмен қағып алуға дағдыландыру; ептілікке, зеректікке тәрбиелеу, доппен ойындарға деген қызығушылықты арттыру **Балалардың құммен еркін ойындары. Еңбек әрекеті: ойыншықтарды құмнан қағып тазалау.** Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдыларын қалыптастыру; тазалыққа баулу.		шемберге туралы – шақырған бала ортаға туралы **Еңбек әрекеті: бақшадағы көкөністерді суару.** Мақсат-міндеттер: су құйғышпен әрекет етуге машықтандыру, қамқорлыққа тәрбиелеу **Балалардың еркін ойындары.**
Серуеннен оралу	Балалар киімдерін дұрыс шешу,шкафтарға бүктеп қою, қолды жуу әрекеттерін одан әрі қалыптастыру. Таза сумен Арман, Беті-қолын жуды. Оған қарап Балжан, Суға қолын созды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Кешкі ас	Алдыңдағы түскі аска назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттап айту; ертегілерді есте жаңғырту,				

(ағылшын тілі, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	[illegible] **музыка)** Өнер бұрышында ойыншықтар тақырыбында сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру. **(шығармашылық, сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Қолдың ұсақ және ірі моторикасын дамытатын ойындар. **(танымдық дағдылар)** Кітаптарды санау, өлшеу, салыстыру.				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Балалардың жас ерекшелігіне сай ойындар" тақырыбындағы жаднамалар.	"Балалармен бірге ойнаймыз" тақырыбында кеңес беру.	"Ойнаймыз да ойлаймыз!" тақырыбында жаднама.	Ата-аналардың сұраныстары бойынша кеңестер.	"Демалыс күндеріндегі күн тәртібі" тақырыбында сұхбат.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы (балабақша / шағын орталық, мектепалды сыныбы) ЖШС Аиздре - к.г. бб
Топ: ортаңғы топ „Мұзбұз"
Балалардың жасы: 3 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 22.07 - 26.07.2024ж.
Педагогтың аты-жөні Сейдулова А.

Апта күндері	*Дүйсенбі*	*Сейсенбі*	*Сәрсенбі*	*Бейсенбі*	*Жұма*
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы көрінісін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. Білім күніне арналған мерекелік қабылдауды әзірлеу. **(сөйлеуді дамыту, музыка)**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен кеңес, әңгімелесу	Ата-аналармен баланың жалпы көңіл-күйі туралы әңгіме.				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	**Бөлме өсімдіктерін суару.** Мақсат-міндеттер: балаларға өсімдіктерге күтім жасау тәсілдерін үйретуді жалғастыру (күнге жақын өсімдіктерге суды	**Ойыншықтарды сөрелерге қою.** Мақсат-міндеттер: балаларға ойыншықтарды сөрелерге белгілі тәртіпте қою амалын игерту; тәртіптілікке деген ұмтылысты	**Кітаптарды көркем әдебиет бұрышына орналастыру.** Мақсат-міндеттер: балалардың кітаптарға ұқыпты қарау дағдыларын қалыптастыру, белгілі бір тәртіппен	**Асхана бойынша кезекшілік.** (тәрбиешінің көмекшісімен бірге) Мақсат-міндеттер: балалардың ересектерге көмектесуге, нұсқауларды нақты	**Аквариумдағы балықтарды қоректендіру.** Мақсат-міндеттер: балыққа қамқорлық жасауды дағдыландыру (жемді үгітіп шашырату), аквариумдағы

	көбірек құйып, көленкеде өсетіндерге байқап құю, қажеті бойынша суару), бөлме өсімдіктеріне ұқыпты қарауға үйрету.	қоллау, ойыншықтарға ұқыпты қарауға тәрбиелеу.	кітаптарды салу мүмкіндігін іс-тәжірибеле көруге машықтандыру.	орындауға деген ұмтылыстарын ояту. ыдыс-аяқты үстел бетіне дұрыс қоюға машықтандыру.	балықтың тіршілігіне қызығушылықтарын таныту.
	"Сыпайы бол" ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларға сөздерді сыпай түрде айтуға дағдыландыру. **"Кемпірқосақ" ойыны.** Мақсат-міндеттер: ойлау, есте сақтау қабілетін дамыту. Балалар ортаға шығып түстерді айтады. Бір бала қарамай тұрып, қайсысы қандай түс айтқанын айтып береді.	**"Лото" үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың жеміс-жидек, көкөніс, гүлдер жайлы білімдерін дамыту және олардың өсіп-өнетін орындарын дұрыс атату. Ойын шарты: көкөністерді – бақшаға, жеміс-жидектерді – бауға, гүлдерді – гүлзарларға орналастыру. Үш үлкен карточка-бақша, бау, гүлзар бейнеленген,	**Көркем сөзді мәнерлеп айту жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: артикуляцияны, сөйлеу, ойлау, есте сақтау, елестету қабілеттерін дамыту; денсаулықты сақтау қағидаларына баулу. "Күнім, күнім..." Күнім, күнім, қайдасың? Түннен бері шығасың. Сенімен бірге оянамын, Жылы нұрыңа шомыламын. Оянамын,	**Көркем сөзді мәнерлеп оқу жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: сөйлеу, ойлау, есте сақтау, елестету қабілеттерін дамыту, көркем сөз үлгілеріне, ересектің еңбегіне деген қызығушылықты арттыру. **М. Әлімқұлов, "Аспаз".** Біздің гүл бақшада, Бар әсем асхана. Бар онда аспазшы, Аққөңіл жақсы ана. Әлде, май құймақ па? Қоже ме, сорпа ма?	**"Лото" үстел ойыны.** Мақсат-міндеттер: жемістер мен көкөністерді топтастыруға және жалпы атауларын атауға үйрету; зейінді, байқауды дамыту. Балалар берілген суреттерді топтастырады: жемістер, көкөністердің суреттері бойынша. **"Айырмашылықты тап" дамытушы ойыны.** Мақсат-міндеттер:

		көлімдері 8×8см карточкалар және көкөністер, жемістер, гүлдер бейнеленген көлемдері 5×5см карточкалар.	жаттығамын, Балабақшаға барамын. Нұрыңа толған аланға Достарымды шақырамын. Д. Ахметова. **"Суретті құрастыр" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды бөлшектерден тұтас бөлік құрауға үйрету.	Әлде, бал қаймақ па, Тұрады ортада. Тәп-тәтті тамағы, Ағай – ас маманы. Пісіре білгенге, Астың жоқ маманы. **"Бір сөзбен ата" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға көкөністерді, жемістерді жалпылауға және оларды бір сөзбен атауға үйрету.	ұқсас жұп заттарды, суреттерді салыстырып, олардағы ұқсастықтар мен айырмашылықтарды табу қабілеттерін, қабылдау, зейін қабілеттерін дамыту. Барысы. Салыстыруға бірінші зат немесе сурет балаларға біраз уақыт көрсетеді. Содан кейін екінші зат не суретке көңіл аударылады. Басты міндет - заттардың не суреттердің несімен ұқсамайтынын айту.
Ертеңгілік жаттығу	Таңғы жаттығу кешені 1. "Тартыламыз" ойыны. Б.к.: аяқтың арасы сәл ашық, кол екі жанында Орындалуы: колды жоғары көтеру, түсіру. Қайталануы: 4 рет 2. "Иілеміз" ойыны. Б.к.: аяқ иық деңгейінен алшақ, кол төменде				

	Орындалуы: алға иілу, қолды еденге тигізу, тіктелу Қайталануы: 4-5 рет 3. "Секір" ойыны. Б.қ.: еркін тұру Орындалуы: бір орында секіру Қайталануы: 6-8 рет, жүрумен алмастыру. **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	Балалардың беті мен қолын жуу, таңғы асқа отырғызу. Тамақтану мәдениетімен таныстыру. Қасық пен шанышқыны дұрыс ұстауды дағдыландыру. Тамақтанғаннан кейін бет пен қолды жуу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, аракатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Дамытушы ойын "Не істегенімізді айтпаймыз, істегенімізді жасаймыз".** Мақсат-міндеттер: балалардың логикасын, ойлауын, қиялын дамыту. Жүргізуші. 1 нұсқа. Тәрбиеші жұмбақты ым-ишара арқылы көрсетеді. Балалар жануарларды немесе заттарды көрсетеді. 2 нұсқа. Белсенді	**"Ақ шамшық" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды достыққа, зеректікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Балалар шеңбер бойымен отырады, ортаға "жүргізуші" шығарып, қолына сақина ұстатады. Балалар екі алақанын бір-біріне қабыстырып алға созады. Жүргізуші барлық балалардың	**"Біз құсты іздейміз" ойыны.** Мақсат-міндеттер: бақылау, кеңістіктегі бағдарлауды дамыту. Тәрбиешінің қолында кішкентайдың құстың ойыншығы бар. Тәрбиеші құсты жасырады. Ал балалар оны іздеулері қажет. - Қанекей, ойынды бастаймыз. Көзімізді жұмамыз. Мен ойыншықты	**"Кім сені шақырды, тап" ойыны.** Мақсат-міндеттер: баска баланың дауысынан танып үйрету. Құрал: арнайы құрал керек емес. Балалар шеңбер жасап тұрады. Біреуі ортаға тұрып көзін жұмады. Тәрбиеші көрсеткен бала, ортада тұрған баланы шақырады. Бала шақырған адамды дауысынан танып	**"Сиқырлы қапшық" дидактикалық ойыны** Мақсат-міндеттер: балаларды заттарды қолмен ұстап, сипап-сезу қабілетін дамыту. Тәрбиеші балалардың ортасына "Сиқырлы қапшық" әкеледі. Қапшықта жемістер, көкөністер салынған. Балалардың арасынан бір баланы
	балалар ортаға шығып, қимылдарды көрсетеді. Баска балалар сол қимылдарды қайталайды. 3 нұсқа. Ортада тұрған бала бір қимыл көрсетеді. Ал баскалары сол қимылдың не екенін табу керек.	алақанына сақина салған болып шығады. Сол сәт сақина тас алған бала орынан тұруы тиісті, "Сақина менде", - деп дауыстайды.	жасырамын. - Енді, іздеп, табыңдар.	табу қажет. Таныса шеңберге турады – шақырған бала ортаға турады.	таңдап алады. Ол бала көзін жұмып, қолын "сиқырлы қапшыққа" салып, кез келген затты таңдап алып, қолын "сиқырлы қапшықтан" шығармаған бойы сол затты сипаттайды. Түрін, түсін, дәмін барлығын айтып береді. Қалтадан қолын шығарып, затты көрсетеді.
Мектепке дейінгі ұйым кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** «Көкөністерден көже жасау» (дидактикалық ойын) Мақсат-міндеттер: Көкөністердің атауларымен таныстыру. Көкөністерді дұрыс айтуға	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Бірінші байлық-денсаулық" Мақсат-міндеттер: Балаларда гимнастикалық қабырға бойымен жоғары өрмелеу және одан төмен түсу дағдыларын дамыту;	**Жапсырудан ойын-жаттығу** "Себеттегі көкөністер" Мақсат-міндеттер: Балаларды шаршы мен сопақшаның бұрыштарын дөңгелете кесуге үйрету; балалардың қайшыны дұрыс ұстау және	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Біздің көкөністер" Мақсат-міндеттер: Балалардың көкөністер туралы білімдерін бекіту, олардың атауларын нақтылау, түсін, пішінін, тур сипатынан ажырата	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Сиқырлы дәрумендер" Мақсат-міндеттер: Вокалдық, музыкалық және ритмикалық дағдыларды жетілдіру; шығармашылық белсенділікті дамыту.

	үйрету.Көкөністердің аттарын жеке атап,жалпылау түсінігін қалыптастыру.	арқан бойымен жүру кезінде тепе-теңдікті сақтау дағдыларын қалыптастыру, сап түзеп шеңберге, шеңберден сапқа ауысу дағдыларын дамыту.	шығармашылық жұмыстар жасау қабілеттерін ынғайту; дүкен туралы түсінік беру, жапсыруға арналған бөлшектерді параққа өз бетімен жабыстыру қабілетін дамыту; ауызша нұсқауларды нақты орындау қабілетін дамыту; қолдың ұсақ моторикасын дамыту; ұқыптылыққа, жұмысты аяғына дейін жеткізе білуге тәрбиелеу.	білуге үйрету; байқағыштық пен қызығушылықтарын, байланыстырып сөйлеулерін дамыту, тірі табиғатқа ұқыпты қарауға тәрбиелеу.	Музыкалық ойын барысында кейіпкердің мінезін қимыл-қозғалыс арқылы жеткізе білу, музыкалық аспаптарда катты және тыныш дыбыстарды ажыратып ойнау қабілеттерін қалыптастыру.
2- таңғы ас	Алдыңдағы түскі асқа назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуенге дайындық	Балаларға жүйелі түрде киініп-шешінуді, киімдерін шкафқа орналастыруды, қолдарын мұқият жууды қалыптастыру. Жуынуға арналған жаттамақ жаттығуы. Мақсаты: есте сақтау, қабылдау, елестету, сөйлеу қабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. Құралдар: сабын. Сабындаған кезінде Ашытады көзіңді.				

	Бола білсең төзімді, Тап-таза етер өзіңді. Тазалықтың досы - Сабын деген осы.				
Серуен	**Бақшадағы көкөністерді бақылау (қызанақ). (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды көкөністер туралы көп білуге ынталандыру; қызанақтың сыртқы ерекшеліктерін байқауға, атауға машықтандыру; көкөністердің адамның еңбегі нәтижесінде өсетінін, ағзаға аса пайдалы екенідігіне көз жеткізу. Қызанақтың тұқымын көрсетіп,	**Бақшадағы көкөністерді бақылау (қияр). (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды көкөністер туралы көп білуге ынталандыру; қиярдың сыртқы ерекшеліктерін байқауға, атауға машықтандыру; көкөністердің адамның еңбегі нәтижесінде өсетінін, ағзаға аса пайдалы екенін түсіндіру. Қиярдың тұқымын көктемде ыдыстағы топыраққа алдын-ала	**Күн шұғыласын (сәулесі) бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: күн туралы түсініктерді жетілдіру. Тәрбиеші өзінің жанына бір топ балаларды жинап, айнаның көмегімен күн шұғыласын қабырғаға түсіреді де: Қабырғаға елбеңдеп, Ойнайды сәуле құбылып. Ымдасаң болды «кел» деп, Жетеді демде жүгіріп.	**"Қайда не өседі?" жаттығуы. Жеміс-жидектің өсетінін бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларға бау-бақша мен бақшада өсіп жатқан жемістер мен көкөністерді байқап, ажыратуға дағдыландыру; жеміс-көкөністердің адамның еңбегі нәтижесінде өсіп, пісетінін түсіндіре отырып, еңбекті қадірлеуге тәрбиелеу. Балаларға жемістердің көбі ағашта өсетінін, жидектер жерде	**Бақшадағы көкөністерді бақылау (сәбіз). (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды көкөністер туралы көп білуге ынталандыру; сәбіздің сыртқы ерекшеліктерін байқауға, атауға машықтандыру; көкөністердің адамның еңбегі нәтижесінде өсетінін, ағзаға аса пайдалы екендігіне көз жеткізу. Сәбіздің ұсақ тұқымын көрсетіп,

	көктемде ыдыстағы топыраққа алдын-ала егіп, содан соң өскінін бақшадағы топыраққа салып, су құйып, суықта үстін пленкамен жауып, баптайтыны туралы айту. Қопсыту, арам шөптен тазалау, суару үлгілерін іс-тәжірибеде көрсету. Балаларға сұрақтар қойып, түсін, пішінін, өзегі мен жапырақтарының ерекшелігін байқап атуға, ұстауда қандай әсер қалдыратынын анықтау. Жеу алдында жуу керектігін ескерту, дәрумендерге толы екендігін, түрлі салат, тағамдарға қосатынын еске түсіру. **Еңбек әрекеті:**	егіп, содан соң өскінін бақшадағы топыраққа салып, су құйып, суықта үстін пленкамен жауып, баптайтыны туралы айту. Қопсыту, арам шөптен тазалау, суару үлгілерін іс-тәжірибеде көрсету. Балаларға сұрақтар қойып, түсін, пішінін, өзегі мен жапырақтарының ерекшелігін байқап атуға, ұстауда қандай әсер қалдыратынын анықтау. Жеу алдында жуу керектігін ескерту, дәрумендерге толы екендігін, түрлі салат, тағамдарға қосатынын еске түсіру. **Еңбек әрекеті: ойын алаңын ағаштардан түскен құрғақ**	Сәл үзіліс жасайды да. "Сәулені ұстандар", - деген белгі береді. Балалар қабырғаға жүгіріп, қолға тұрмай жалтаңдап тұрған күн сәулесін ұстауға тырысады. **"Күн қояны" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттер: тыныштандыру және елестетулерін дамыту - Күн қояны сенің көзіңе тура қарады деп елестетіңдер. Көздеріңді жұмыңдар. Күн қояны ары қарай жүгіріп өтті, алақандарыңмен ақырындап: маңдайларыңды, мұрындарыңды, ауыздарыңды, беттеріңді, иектеріңді сипаңдар. Оны	өсетінін айту. Алма, алмұрт, шие, жүзім ағашта, бүлдірген, қарақат жерде өсетінін айту. Жеу алдында жуу керектігін ескерту, дәрумендерге толы екендігін, түрлі салат, тағамдарға қосатынын еске түсіру. Көркем сөз. Мен шиемін шиемін, Күннің көзін сүйемін. Мен өрікпін өрікпін, Айналаға көрікпін. Жеке жұмыс: жемістердің иісін, дәмін білуді ұғындыру, сұрау. **Еңбек әрекеті: бақшадағы көкөністерді суаруға баулу.** Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек	көктемде ыдыстағы топыраққа алдын-ала егіп, содан соң өскінін бақшадағы топыраққа салып, су құйып баптайтыны туралы айту. Қопсыту, арам шөптен тазалау, суару үлгілерін іс-тәжірибеде көрсету. Сәбіз суықтан қорықпайтынына көңіл аудару, күзге дейін өсетінін айту. Балаларға сұрақтар қойып, түсін, пішінін, жапырақтарының ерекшелігін байқап атуға, ұстауда қандай әсер қалдыратынын анықтау. Жеу алдында жуу керектігін ескерту, дәрумендерге толы екендігін, түрлі салат, тағамдарға
	учаскедегі құрғақ бұтақ-қоқыстарды жинау. Мақсат-міндеттер: балаларды ересек адамның еңбегін байқауға және еңбек нәтижесін көруге тәрбиелеу. **"Маған жүгір" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды тәрбиешінің белгісі бойынша әрекет етуге баулу. Ойынды бастамас бұрын, педагог балаларды екі бағанға тізіп; алаңның бір шетіне тұрып, белгі бойынша екі баланы жарысып жүгіруге шақырады. Ойын аяқталғаннан кейін, балалардан кім	**бұтақтардан жинау.** Мақсат-міндеттер: балаларды ересек адамның еңбегін байқауға және еңбек нәтижесін көруге үйрету. **"Қу түлкі" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ойын шарттарына сай ойнай білу, "Мен - түлкі!" сигналы бойынша қолға түспей, үлкен шеңберден асып жүгіре білу кәбілеттерін дамыту (қалыптастыру, жетілдіру); байқағыштыққа, жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. Балалар кіші шеңберге жиналады. Олар педагогтің нұсқауы бойынша	шошытып алмай ұқыптап басты, ішті, қол, аяқты сипалаймыз. Күн қояны ол тентек емес, ол сендерді өте жақсы көреді және еркелетеді, оны құшақтаңдар. Балалар екі қолдарымен өздерін құшақтайды» Педагог: енді 1,2,3 деген кезде көздеріңді ашыңдар-дейді. Балалар көздерін ашады. Осы жақсы сезімдеріңді күні бойы сақтаңдар. **"Ормандағы аюда" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай, тақпақ сөздерін айта жүріп, қимылдарды жасауға, бір-біріне	дағдыларын дамыту. Құралдары: балаларға су құйғыштар. **"Қайсысы жеміс, қайсысы көкөніс?" ойыны.** Мақсат-міндеттер: жеміс пен көкөністерді ажырата білуді пысықтау; іздемпаздыққа тәрбиелеу. Құралдары: себеттер, көкөністер мен жемістердің нақпішіндері. **"Әткеншек" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберге тұрып, бойымен жүруге және жүгіруге бейімдеу; вестибуляр аппатарын дамыту; ептілікке,	қосатынын еске түсіру. **"Шеңберге дәл түсір" қимылды ойыны.** Балалар ортада жатқан диаметрі 1-1,5 м үлкен шеңберден немесе дөңгелектен (жіптен немесе еденге сызылған) 2-3адам жерде дөңгелектеніп тұрады. Балалардың қолында құм салынған кішкене қапшықтар бар. Тәрбиешінің "Лақтыр!"- деген белгісі бойынша балалардың бәрі қапшықтарын шеңберге лақтырады. Одан кейін тәрбиеші: "Қапшықтарыңды көтеріңдер!" — дейді. Балалар қапшықтарын

	жылдам жүгіргенін сұрауға, барлығын мақтауға болады. **"Бұлақтардан аттап өтейік" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: бір бағытта жүруде, аяқтарды жоғары көтеріп, тепе-теңдікті сақтап, кедергілерден аттап өтуге дағдыландыру; ептілікке, зейінділікке тәрбиелеу. "Бұлақтарды" жерге көлденең сызып немесе жіптерді төсеп қоюға болады. **Дене тәрбиесі бойынша жеке жұмыстар:** жылдамдықты дамыту, бір-бірін итермей алаңда жүгіру. **Балалардың еркін ойыны.**	көзлерін жұмады, ал жүргізуші-педагог балаларды шеңбер сыртында жүріп, кез келген баланы сәл түртіп қалады. Осыдан бері педагог таңдаған бала "қу түлкі" болып саналады. Ал ойыншы-балалар болса, жан-жақтарына қарап: "Қу түлкі, сен қайдасың?" - деп, үш рет сұрайды. Соңғы сұрақтан кейін бұдан бері жасырынып тұрған "қу түлкі": "Мен мындамын!" - деп дауыстайды. Осы жерден бастап, балалар жан-жаққа "қу түлкіден" қашып құтылу керек. "Қу түлкі" кімге қолын тигізсе, сол шетке шығады.	соғылмай, бір бағытта жылдам жүгіруге дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынға жүргізуші бала "ау" болып тағайындалады (таңдалады), қалған ойыншылар - балалар. "Ау" алаңның бір шетінде, ұйықтаған болып, отырады. " Балалар алаңның екінші жағынан, тақпақ сөздерін айтып, себетке жидектерді жинаған ұқсап, "аюға" қарай жүреді. Ормандағы аюдың Құлпынайы көп екен. Теріп, теріп алайық, Себетімізге салайық Балалар, жақын келеді,	ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ақырын-ақырын итеріп, Өткеншекті қозғалтамыз. Жылдам-жылдап жүгіріп, Шеңберді айналдырамыз. Д. Ахметова. Педагог барлық балалардың бірыңғай қимылдауын қалағалап жүру керек. Шеңбер бойымен жүргізу үшін, балаларды бір жаққа бұрып, беттерін шеңбер ортасына қарату керек. Балалардың ойынды меңгерудегі басты міндеті - аса жылдам жүгірмеу. Әрбір бала қимылдау кезінде шеңбердің бір жақ бойымен	көтереді де, орындарына барып тұрады. Ойын 4-6 рет қайталанады. **"Тышқан мен мысық" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды шапшаң әрі шыдамды, ұйымшылдыққа үйрету. Бұл ойынға топ балалары бәрі тегіс қатыса алады. Балаларды дөңгелене тұрғызып,ортаға тәрбиеші көмегімен тышқанмен мысық сайланады. Мысық тышқанды қуып ұстап алуы керек. Дөңгелене тұрған балалар тышқанды яғни мысықтан құтқару үшін, қақпадан тышқанды шығарып жіберіп

		Педагог балаларға алдын-ала үлкен шеңбердің шеткі жерін көрсетеді, шеттен шыққан бала ұсталынбайды. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. **"Бұлақтан секіріп өтеміз" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды бір орнынан алға екі аяқпен секіре білу қабілетін дамыту; дене, аяқ бұлшық еттерін жетілдіру, күш-жігерін дамыту. **Балалардың еркін ойындары.**	Аю жидегін береді. Соңғы сөздерді естіген "ау" "оянып", "балаларға" қарай жүгіріп, оларды қуалап, ұстап алмақшы болады. Ұстап алу - балаға қолмен тию болып саналады. Ұсталған "балалар" келесі айналымға қатыспайды. Ойынның соңында балалар "аю" қанша баланы ұстап алғанын санайды. Ойынды, жүргізушіні ауыстырып, тағы бір ойнатуға болады. **Еңбек әрекеті: жас ағаштар мен бұталарды суару, суару әдісін көрсету.** Мақсат-міндеттер: қарайым еңбек дағдыларын қалыптастыру.	жүріп, бүкіл шеңбердің жылжып жатқанын бақылайды. **"Ұзын жол" ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: бел бұлшық еттерін жаттықтыру; еңкеюде мұқияттылыққа тәрбиелеу. **Балалардың еркін ойыны.**	мысықты шығармауға тырысады. Мысық тышқанды ұстау үшін шапшаңдық керек. Мысық тышқанды ұстап алса, ойынға келесі жаңа балалар қатыса отырып алмаса береді. **Еңбек әрекеті: ойын алаңымызды жинастыру.** Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдыларын дамыту. **Балалардың еркін ойыны.**

			Балалардың еркін ойыны.		
Серуеннен оралу	Тыныш ұйқыға кетуге жағдай жасау.				
Түскі ас	Түскі асқа назар аударту, тамақтану мәдениетін қалыптастыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Түскі ұйқы	Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу бойынша жеке жұмыс.				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Тәрбиешінің айтқанын орындайды. Көздеріңді ашыңдар, Беттеріңді сипаңдар, Бастарыңды оңға, солға бұрыңдар, Іштеріңді тартыңдар, Алақанды сипаңдар, Жұдырықты жұмыңдар, Енді біраз ашыңдар, Керіл, созыл. Енді оян. **(дене шынықтыру)**				
Бесін ас	Балаларды серуендеуге ынталандыру; серуендеуге арналған ойын құралдарын алу, балалармен қауіпсіздік шаралары туралы жеке әңгімелер. Серуендеуге дұрыс жиналу әрекеттері, балаларды өз еркімен киінуге үйрету. Таза ауада шынығып, Серуенге шығайық. Киімдерді тез киіп, Ойнап-ойнап алайық.				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары,	**"Көліктер" сөздік ойыны.** Мақсат-міндеттер: жеке сөздерді қатты және ақырын	**"Матрешкаға қонаққа бару" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға заттардың	**"Суреттер тізбегі" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды суреттерді	**"Не өзгерді?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда	**"Өз үйіңді тап" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды тапсырма бойынша өз үйлерін

бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	айтқызып үйрету. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)** **"Көгөністер дүкені" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың сатушы мамандығы туралы білімдерін бекіту. Балалардың ойынға қажетті құралдарды пайдаланып, дүкен ойынын ойнау. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**	бір-бірінен үлкен-кішілігін анықтай білуді үйрету. Матрешканың бөлшектеу және құрастыру, кіші матрешканы үлкен матрешканың ішіне салу, матрешканың жоғарғы және төменгі жартысын үлкен-кішілігі және өрнектері бойынша салыстыру. Ойынның мазмұны. Тәрбиеші балаларға мынадай жұмбақ айтады: Бойы әр түрлі, жұмбағымды тыңдашы, Өзара ұқсас жүзі менен сымбатты. Бір-біріне сыйып кеткен көрінбей, Жиналғанда бір ойыншық сияқты. Ойынды қайталап өткізгенде	логикалық тізбекке орналастыруға жаттықтыру; қоршаған орталағы құбылыстар мен оқиғалардың сырын тануға, түсіндіруге ынталандыру; ұғымталдыққа тәрбиелеу. Құралдар. Бір құбылысты, оқиғаны немесе ертегі желісін сипаттайтын суреттер топтамалары. **"Қуыршақты серуенге киіндіріп, шығарайық" ойыны.** Мақсат-міндеттер: негізгі түстерді меңгеруге, киім атауын атай білуге және сөйлемде қолдана білуге жаттықтыру.	кеңістіктікті бағдарлай алуға үйрету, есте сақтауды, қиялды дамыту. Құрал-жабдықтар: "Жемістер мен көгөністер" ойыншықтар жиынтығы. Тәрбиеші ойыншықтарды үстелге қояды, балаларға оларға мұқият қарауды талап етеді. Балалар олардың орналасуын есте сақтайды. Тәрбиеші сұрайды балалардан көздерін жұмып, артқа қарауларын сұрайды. Сол кезде тәрбиеші бір ойыншықты алып тастайды.Балаларға сұрақ қояды. Қандай өзгерісті байқап тұрсыңдар деп?».	табуға үйрету; жылдамдыққа, шапшаңдылыққа тәрбиелеу. Қажетті құралдар: "Ағаштардың бейнесі", үйлердің суреттері. Тәрбиеші балаларды екі топқа бөліп, әр топтың ойнайтын орнын немесе "үйін" тағайындайды. Екі топқа да өсіп тұрған бірі биік, бірі аласа ағашты көрсетеді де 1-топтағы балалардың үйі биік ағаштың оң жағы, ал 2-топтағы балалардың үйі аласа ағаштың сол жағы - деп белгілейді. Қай топ өз үйлеріне тез барады. Ойын екі рет қайталанады. Ойынның соңында әр топтың балаларын

		балалардың ынтасын тұтызу үшін матрешка туралы кітаптарды көрсетуге болады. Осыдан кейін матрешканы бөлшектеп, оның жоғарғы және төменгі бөлігіне балалардың назарын аударады, оларды салыстырады, соңынан қайтадан құрастырады. Тәрбиеші матрешкалардың ең үлкенінен кішісіне қарай орналасу тәртібін көрсетеді. Балалар бір матрешканы екіншісінің ішіне салып, оның қайсысы үлкен екенің анықтайды. Егер бала матрешканың өз бөліктерін үлкен-кішілігі бойынша	Ойын құралдары: 4 түсті көйлек киген қуыршақтар: көк, сары, қызыл, жасыл. Тәрбиеші балаларға қуыршақтың серуенге шығатындығын, ол үшін қуыршақтың үстіндегі көйлегінің түсіне сәйкес бас және аяқ киімдерді таңдап алуға көмектесулерін сұрайды. Балалар түрлі түстердің арасынан өзіне кажетті киімдерді таңдап киіндіреді.	Балалар жауап береді. Ойын ары-қарай жалғаса береді. **"Автобус" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың автобуста жүру ережелеріне баулу; жолаушы мен жолаушылар туралы түсініктерін тиянақтау; сыпайылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Құралдар. Автобус салонын білдіретін үлгі, орындықтардың белгілі қатармен тізіліп тұруы; рөл, билеттер жинақтамасы. "Жүргізушіні" рөліне қалаған бала шығады, қалғаны жолаушылар болып,	мадақтап отырады **"Не қайда өседі?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: жеміс, көгөніс, жидек, гүл, ағаштардың қайда өсетінін анықтау, байланыстырып сөйлеу мәдениетін қалыптастыру, сөздік қорды белсендіру; қоршаған әлемге деген қызығушылықты арттыру. Құралдар: өсімдіктердің карточка-суреттері.
		тауып, оларды бойларына қарай қоя білсе, тапсырма дұрыс орындалған болып есептеледі. Ойын бір- екі рет қайталанады. Матрешканы бөлшектеп құрастыруда кателеспеген бала жеңімпаз аталады. **(математика негіздері)** **"Үйшік" ертегісін сахналау.** Мақсат-міндеттер: балалардың ертегілердің кейіпкерлеріне рөлдеріне енуіне жағдай жасау, балалардың шығармашылық қабілеттерін дамытуды жалғастыру.		қолдарына "билет" алады. Педагог алдын-ала автобуста жүру ережелерімен таныстырады, сыпайылық үлгілерін суреттерден көрсетеді. Педагог балаларды автобус салонына шақырады; жолаушылар "салонға" өтеді, билеттерін көрсетеді немесе ойыншық смартфон арқылы төлемдерді жасауды көрсетеді. Жүргізуші автобусты "жүргізеді". Педагог аялдамаларды жариялап жатады. жолаушылар кіріп, шығып жатады. Үлкендерге орындарын беру туралы үлгілерді	

		(сөйлеулі дамыту, көркем әлебиет)		көрсетуге болады.	
Балалармен жеке жұмыс	**"Жұмбақтар шешу" кешін ұйымдастыру.** Логикалық ойлауды дамыту, халық ауыз шығармашылығына деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу.	**"Не қайда орналасқан?" ойыны.** Максат-міндеттер: балалардың жазықтықты бағдарлау қабілеттерін дамыту, үстеу сөздерді дұрыс пайдалануға дағдыландыру; ойланып айтуға тәрбиелеу. Құралдары: шартты пішінді парақтар; таратпалы геометриялық пішіндердің жинақнамалары.	**"Құмыршаққа арналған жиһаз" ойыны.** Үлкен құрылыс (лего) құрастырғышынан құмыршаққа жиһаз жасау, бөлме ішін әсемдеуге үйрету. **Көркем сөзді жаттау жаттығуы.** Максат-міндеттер: тақпақтың мазмұнын есте сақтап, мәнерлеп оқуға дағдыландыру, көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру. Көңілді бар бала, Бақшаға, баққа енсек. Ойнаймыз аулада, Төбеміз әткеншек.	**"Кімнің үйі төңірек жиналады".** Максат-міндеттер: балалардың көкөністер мен жемістер туралы түсініктерін бекіту, олардың атауын толық айтқызу. Балаларға көкөністер мен жемістердің ойыншықтары таратылады. Екі шеңберде бір көкөніс пен бір жеміс жатыр. бірі жемістер шеңбері, бірі көкеністер шеңбері деп аталады. Балалар жан-жаққа жүгіріп кетеді. Серуендеуге шақырылады. Тәрбиеші белгі бойынша барлығы өз үйін табады. Ойын бірнеше рет	**"Шеңбер бойымен" ойыны.** Максат-міндеттер: шеңберді құрып, шеңберді ойнай білуге баулу; зейінді, қабылдауды дамыту. Балалар шеңберде тұрады. Тәрбиеші ойыншылардың біреуін ойын бастаушы етіп белгілейді. Ол шеңбердің ортасында тұрады. Балалар тәрбиешінің көрсетуі бойынша мына мәтін сөзін айтып, оңға немесе солға жүреді. Әдемі шеңберде, Билейік кең жерде. Қолдармен ұстасып, Бәріміз жұптасып. Бірігіп достасып, Бір орында ұстасып, Осылай етіп істейік.

				қайталанады, ал мұғалім әр уақытта үйлерді ауыстырады	Мәтінді айтып бітер кезде балалар кол созым қашықтықта тұрады. Ойын бастаушы қандай болмасын бір қимыл көрсетеді, шеңбер жасап тұрғандардың бәрі оны қайталайды. Содан соң тәрбиеші ойын бастаушыны ауыстырады немесе ойын бастаушы өзінің орнына біреуді таңдайды және ойынды жалғастыра береді.
Серуенге дайындық	Балаларға жүйелі түрде киініп-шешінуді, киімдерін шкафқа орналастыруды, қолдарын мұқият жууды қалыптастыру.				
Серуен	**Көкөністерді бақылауды жалғастыру.** Максат-міндеттер: қызанақтың киядан негізгі айырмашылықтарын анықтау, айту; қамқорлыққа	**Қарғаны бақылау.** Максат-міндеттер: балалардың қарға туралы білімдерін бекіту; сұрақ-жауап арқылы сөздік қорларын молайту; құстарға деген сүйіспеншілікке	**Күннің бірінші жартысында басталған бақылауды жалғастыру.** Максат-міндеттер: күннің кешкі уақытта күннің төмендеу орналасқанына,	**Бау-бақшаны бақылауды жалғастыру.** Максат-міндеттер: балалардың бау-бақшада өсетін өсімдіктері жөніндегі түсініктерін нақтылылау;	**Бақшадағы көкөністерді бақылау (қызылша).** Максат-міндеттер: балаларды көкөністер туралы көп білуге ынталандыру;

	тәрбиелеу. **"Бос орын" ойыны.** Мақсат-міндеттер: жылдамдық пен ептілікті дамыту. Дене шынықтыруға арналған ойындар. **"Құып жет" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды жылдам жүгіруге үйрету. **"Қағып алмай өт" (кегли) ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың кегли арасымен баяу және ептілікпен өтуге дағдыландыру; көз мөлшерін, тепе-теңдікті, вестибуляр аппаратын дамыту. Құралдар: кегльдер. **Еңбек әрекеті: құмның бетін ұсақ бұталардан, жапырақтардан тазалау.**	тәрбиелеу. Мысал сұрақтар: - Балалар сендер қандай құстарды білесіңдер? - Қарға қандай құс? - Оның түсі қандай? - Ол неге жылы жаққа ұшып кетпейді? - Қарға қайда мекендейді? - Қарғаның үнін ажыратуға болады. Қарға қаркылдайды. **"Кім жылдам", "Жылғалар" ойыны.** Мақсат-міндеттер: бір-біріне соғылмай еркін жүгіруге, белгі бойынша қимыл жасауға, бастапқы қалыпқа келуге дағдыландыру. Дене шынықтыруға арналған ойындар. **"Көбелекті ұстап**	күннің салқындағанына көңіл аудару; бақылағыштыққа деген қызығушылықты арттыру. **Күн шұғыласы (сәулесі) ойыны.** Тәрбиеші өзінің жанына бір топ балаларды жинап, айнаның көмегімен күн шұғыласын қабырғаға түсіреді де: Қабырғаға елбеңдеп, Ойнайды сәуле құбылып. Ымдасаң болды «кел» деп, Жетеді демде жүгіріп. Сәл үзіліс жасайды да: "Сәулені ұстаңдар!" деген белгі береді. Балалар қабырғаға жүгіріп,	бақылағыштыққа тәрбиелеу. Педагог бау-бақшала өскен өсімдік түрлерін көрсетіп, атайды. Балаларға жапырақтарын ұстап-сипауға мүмкіндік береді. Балалар өсімдіктер туралы тақпақтарын жатқа айту мүмкін. Бөртегүлдің иісі хош. Бөртегүл көктемде гүлдейді. Гүлдердің түсі күлгін. Жапырақтары жүректің пішініне ұқсас. **"Қойлар мен қойшы" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды бірлікке, татулыққа, ептілікке тәрбиелеу; тәрбиешінің берген белгісіне көңіл аудара білуге үйрету.	қызылшаның сыртқы ерекшеліктерін байқауға, атауға машықтандыру; көкөністердің адамның еңбегі нәтижесінде өсетінін, ағзаға аса пайдалы екендігіне көз жеткізу. Қызылшаның кесек тұқымын көрсетіп, көктемде ылыстағы топыраққа алдын-ала егіп, содан соң өскінін бақшадағы топыраққа салып, су құйып баптайтыны туралы айту. Қопсыту, арам шөптен тазалау, суару үлгілерін іс-тәжірибеде көрсету. Қызылша суықтан қорықпайтынына көңіл аудару, күзге дейін өсетінін айту. Жеу алдында жуу

	Мақсат-міндеттер: тазалыққа тәрбиелеу. **Балалардың еркін ойындары.**	**алу" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша орнында секіру қимылдарына дағдыландыру; вестибуляр аппаратын, жігер-күшін, зейінді дамыту; шапшаңдыққа, достыққа тәрбиелеу. ойын барысында педагог балаларды бір затты (көбелекті) ұстап алу мақсатында жоғары секіруге жаттықтырады. Педагог нұскауларында секіріп, орнына қайта түсуде тепе-теңдікті сақтап, құлап қалмау туралы ескерту керек. **Құммен еркін ойындар.**	қолға тұрмай жалтаңдап тұрған күн сәулесін ұстауға тырысады. **"Күн мен жаңбыр" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша жан-жаққа шашырап жүгіруге және бір-біріне соғылмай, бір жерге жиналуға дағдыландыру; вестибуляр аппаратын, кеңістікті бағдарлау қабілетін жетілдіру; ептілікке, достыққа тәрбиелеу. Балалардың алаңның бір шетінде тұрады. Тәрбиеші: "Аспан ашық, күн шығып тұр! Серуенге шығуға болады", – дейді. Балалар бүкіл алаңда жүгіріп жүр.	Қойшы сайланып алады. Қалған балалар қойлар болады. Қойшының құралдарын береді. Қойлар алыста жайылып жүреді, қойшы алыстан бақылап тұрады. Тәрбиеші: Қойшы шықты ертемен, Қойларын бағып далаға. Қойлар маңырайды, Сонан соң жамырайды, - деген кезде қойлар жан-жаққа жамырайды. Ал қойшы оларды жинақтап қораға әкеліп қамайды. Басқа қойшыны сайлайды. Ойын 3-4 рет қайталанады. Дене шынықтыруға арналған ойындар. **"Кегльді қағып ал"**	керектігін ескерту, дәрумендерге толы екендігін, түрлі салат, тағамдарға қосатынын еске түсіру. **"Кім жылдам?" ойыны.** Мақсат-міндеттер: жүгіру жаттығуларындағы қимылдарды, жылдамдықты дамыту,кедергілерден өтуге үйрету. **"Өз үйіңді тап!" ойыны.** Еденде бір-бірінен алшақ орналасқан 2 шеңбер қойылады. 1 шеңбер ішінде картоннан қиылған шаршы, 2-шісінде-тіктөртбұрыш. Балалар осылайша 2 топқа бөлінеді. Тәрбиеші белгі бергенде әр ойыншы

		Еңбек әрекеті: ойыншықтарды құмнан қағып тазалау, қорапқа жинау. Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, тазалыққа, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **Балалардың еркін ойындары.**	"Жаңбыр! Тез үйге жүгіріңдер!" деген белгіні естіп, бәрі өз орындарына қарай жүгіріп келіп, орындықтардың артына отырады. Тәрбиешіні қайталап "Күн шықты! Барыңдар, серуендеңдер!" – дейді, ойын қайта басталады. **"Жолмен (жалғыз аяқ жолмен)" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың "жіңішке" жолмен, тепе-теңдікті сақтап жүру амалына дағдыландыру; мұқияттылыққа тәрбиелеу. Тәрбиеші өзіне балаларды шақырады да суретті көрсетіп, жолдың қандай түзу	**жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: допты тура бағытта домалатып, алшақ тұрған кегльді қағып түсіруге дағдыландыру; дәлдікке, ептілікке, жеректікке баулу. **Балалардың құммен еркін ойындары. Еңбек әрекеті: ойыншықтарды құмнан қағып тазалау, қорапқа жинау.** Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, тазалыққа, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу.	қолында ұстап тұрған пішіні бойынша шеңбердегі пішінмен бірдей, сәйкес келетін пішіні бар шеңберге кіру керек. Тәсті шеңберге дұрыс барды ма? Міне, тәрбиеші мұны тексереді. Дене шынықтыруға арналған ойындар. **"Қапты көлденең ысаңға лақтыру" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: дәлдікке, ептілікке бейімдеу, біл қолмен қапты көлденең ысаңға лақтыру жаттығуына машықтандыру. Құралдар: лақтыруға арналған құм салынған қаптар. **Еңбек әрекеті: бақша көкөністерін суару.**

			екеніне назар аударады (аралығы 20-30см екі қатар сызық). Бұдан кейін балаларға, сызықтан шықпастан, осы жол бойымен қыдыруды ұсынады. Балалар бірінің артынан бірі бір бағытпен жүреді де сол тәртіппен қайта қайтады. Бұл ойынды учаскеде өткізген жақсы. Балалардың бір-бірімен соқтықпасы үшін, ойынға бір мезгілде 5-6 адам қатыстырылады. Ойынның күрделенуі: басқа кішкентай, құм салынған қапшықты, қолды белге қойып, жүру әдісі. **Еңбек әрекеті: құмның бетін ұсақ бұталардан,**		Мақсат-міндеттер: су құйғышпен әрекет етуге машықтандыру, қамқорлыққа тәрбиелеу. **Балалардың еркін ойындары.**

			жапырақтардан тазалау. Мақсат-міндеттер: тазалыққа тәрбиелеу. **Балалардың еркін ойындары.**		
Серуеннен оралу	Балалар киімдерін дұрыс шешу,шкафтарға бүктеп қою, колды жуу әрекеттерін одан әрі қалыптастыру. Таза сумен Арман, Беті-колын жуды. Оған қарап Балжан, Суға колын созды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Кешкі ас	Алдыңдағы түскі аска назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (аз кимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды карау және басқалар)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттап айту; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)** Музыкалық аспаптармен ойындар. Білім күніне арналған әндер тыңдату. **(шығармашылық дағдылар, музыка)** Өнер бұрышында ойыншықтар тақырыбында сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру. **(шығармашылық, сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Қолдың ұсақ және ірі моторикасын дамытатын ойындар. **(танымдық дағдылар)** Кітаптарды санау, өлшеу, салыстыру.				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кенес)	"Отбасындағы ойындар" тақырыбында ұсыныстар.	"Ойнайық та ойлайық" тақырыбында жаднама.	"Үйде еңбекке баулу" атты кеңес.	Сұраныс бойынша кеңестер.	"Дәрумендер" тақырыбында ата-аналармен сұхбат.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы (балабақша / шағын орталық, мектепалды сыныбы) Ж.Ш.С Әйгере - К.Т. БЛБ
Топ: ортаңғы топ „Ауру"
Балалардың жасы: 3 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 29.07 - 02.08.2024ж.
Педагогтың аты-жөні Скендерова А.

Апта күндері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы көрінісін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. Білім күніне арналған мерекелік қабылдауды әзірлеу. **(сөйлеуді дамыту, музыка)**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен кеңес, әңгімелесу	"Өз-өзіне қызмет көрсетуді үйрету" туралы кеңес.				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	**Аквариумдағы балықтарды қоректендіру.** Мақсат-міндеттер: балыққа қамқорлық жасауды дағдыландыру (жемді үгітіп шашырату), аквариумдағы	**Құрылыс материалдарын контейнерлерге жинап, салу.** Мақсат-міндеттер: балаларды құралдарды жинауда үнемшілдік тәртібін сақтауға тарту;	**Бөлме өсімдіктерін суару.** Мақсат-міндеттер: балаларға өсімдіктерге күтім жасау тәсілдерін үйретуді жалғастыру (күнге жақын өсімдіктерге суды	**Ойыншықтарды сөрелерге қою.** Мақсат-міндеттер: балаларға ойыншықтарды сөрелерге белгілі тәртіпте қою амалын игерту; тәртіптілікке деген ұмтылысты	**Кітаптарды көркем әдебиет бұрышына орналастыру.** Мақсат-міндеттер: балалардың кітаптарға ұқыпты қарау дағдыларын қалыптастыру, белгілі бір тәртіппен

	балықтың тіршілігіне қызығушылықтарын таныту.	басталған жұмысты соңына дейін жеткізуді қалыптастыру; балаларды ұқыптылыққа үйрету, жауапкершілікті тәрбиелеу.	көбірек күйып, көленкеде өсетіндерге байқап қүю, қажеті бойынша суару), бөлме өсімдіктеріне ұқыпты қарауға үйрету.	қолдау, ойындықтарға ұқыпты қарауға тәрбиелеу.	кітаптарды салу мүмкіндігін іс-тәжірибеде көруге машықтандыру.
	"Топ-топ басайық" ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды мәтінде айтылған сөздерге сәйкес қимылдарды орындауға үйрету. Топ, топ, топ, топ басайық. (Шеңберге тұру) Жалаудан күн жасайық. (Қолдарын көтеру) Жаса, жаса, алтын күн! (Бір орында аяқты нық басып жүру) Жаса, жаса, алтын күн!	**"Гүл лүкені" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: түлдері (түймелек, бақбақ, қоңыраутүл) және түстерді ажырата білу, тез атау, басқалардың арасынан қажетті гүлді табу қабілеттерін бекіту; балаларды өсімдіктердің түсі бойынша топтастыруға, әдемі гүлшоқтарын жасауға үйрету. Барысы: үстелде	**"Жел көбік" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберге тұруға дағдыландыру, мәтінге сәйкес қимылдарды жасауға үйрету. Балалар бір-бірінің қолынан ұстап, жақын-жақын дөңгелене тұрады. Тәрбиешіге қосылып олар мына өлеңді айтады. Көпіре гөр көбік-шар, Көпіре гөр кеніп шар	**"Ою саламыз" саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығу мәтінінің мағынына сай орындауға дағдыландыру, ойлау, елестету қабілетін, ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Зергер бала боламыз, (Екі алаканда ашу) Ою-ды саламыз: (Бұлақ, (Қолдарды жұлырыққа жинап,	**Көркем сөзді мәнерлеп айту жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: артикуляцияны, сөйлеу, ойлау, есте сақтау, елестету қабілеттерін дамыту. "Кемпіркосақ" Кемпіркосақ көпірлей Аспан жарып туыпты. Жердің екі бетіне Жеті жеңін жауыпты. Д. Ахметова. **"Топ-топ басайық" ойыны.** Мақсат-міндеттер:

	Біраз уақыттан кейін тәрбиеші: "Тоқта!". Балалар баяулап, тоқтайды. Ойын қайталанады. **"Айырмашылықты тап" дамытушы ойыны.** Мақсат-міндеттер: ұқсас жұп заттарды, суреттерді салыстырып, олардағы ұқсастықтар мен айырмашылықтарды табу қабілеттерін, қабылдау, зейін қабілеттерін дамыту. Барысы. Салыстыруға бірінші зат немесе сурет балаларға біраз уақыт көрсетеді. Содан кейін екінші зат не суретке көңіл аударылады. Басты міндет - заттардың не	әртүрлі пішіндегі түрлі түсті жапырақшалары тұрады. Балалар өздеріне ұнаған жапырақшаларын таңдап, олардың түсін атайды және таңдалған жапырақшаларға түсі бойынша және пішіні бойынша сәйкес келетін гүлді табады. **"Қонжық орманда жүреді" қимыл жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды жаттығу сөздерін айта жүріп, мәтінге сай қимыл-қозғалыстарды жасауға дағдыландыру; артикуляцияны, сөйлеу, ойлау, елестету қабілеттерін	Осы күйі кал тұрып, Кете көрме жарылып. Өленді айтып бара жатып балалар дөңгелек шеңберді кенейте түседі. Тәрбиеші: "Жел көбік жарылды" деген кезде барлық балалар қолдарын төмен түсіріп, бір дауыспен. "Тарс етті", – дейді де тізерлеп отыра кетеді. Тәрбиеші жаңа көбік үрлеуді ұсынады: балалар орындарынан тұрады, қайтадан дөңгелектеніп тұрады, ойын қайта басталады. **"Зат неге ұқсайды?" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалар бөлме ішіндегі заттардың	ішке қарай бұрау) Дөңгелек, (Шеңбер салу) Ирек, (Толқындар жасау) Қанат, (Қос қолмен бұлғау) Гүллер, (Алақандарды жайып, тігінен көрсету) Көбелек. (Қос қолды айқастырып, бұлғау) Д. Ахметова. **"Түстерін тап" үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: түстер туралы білімді бекіту, зейінді дамыту. Үстелге түрлі түсті қарындаш суреттері бар карточкалардың жартысын (немесе, керісінше, суреттердің жартысын) жоғары	балаларды мәтінде айтылған сөздерге сәйкес қимылдарды орындауға үйрету. Топ, топ, топ, топ басайық. (Шеңберге тұру) Жалаудан күн жасайық. (Қолдарын көтеру) Жаса, жаса, алтын күн! (Бір орында аяқты нық басып жүру) Жаса, жаса, алтын күн! Біраз уақыттан кейін тәрбиеші: "Тоқта!». Балалар баяулап, тоқтайды. Ойын қайталанады.

		сұрайды. Жерге түсіп, майманлайды. (Майманлап жүру) Д. Ахметова			
Ертеңгілік жаттығу	**"Құыршақпен ойнаймыз".** Б.к. тік тұру, аяқ алшақ, құыршақ төменде. 1-2 құыршақты алға ұстау, жоғары көтеру. (3рет) 3-4 б.к. Аяқ алшақ, құыршақ алда, 1-2 денені оңға, солға бұру, б.к. келу Б.к. құыршақты кеуделе ұстау, 1-4 алға еңкею - "Құыршақтар билейді", 5-6 б.к. келу (3рет) Б.к. 1-2- отырып құыршақты еденге қою 3-4 тік тұру, Құыршақпен оңға, солға айналу. (2 реттен) **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Максат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, аракатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Асты-шашпай төкпей іш, Сорлтамай баппен іш. Келген асты алдына Тауысып іш қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				

Ұйымдастырылған іс-әрекетке байланыс	**Музыкалық аспаптардың көмегімен ойналатын көңілді ойын.** Мақсат-міндеттер: көңілді күй орнату, аспаптардың түрі және дыбыстарын ажырата білуге үйрету. **"Шапалақты тыңда"** топтық ойыны Мақсат-міндеттер: шеңбер бойымен жүруді үйрету, мәтіндегі сөздерге сәйкес қимылдарды жасау. Балалар шеңбермен жүреді. Жүргізуші алақанын соққанда балалар бір аяқпен, екі рет шапалақтағанда қолдарын екі жаққа созып, үш рет	**"Лото" үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың жеміс-жидек, көкөніс, гүлдер жайлы білімдерін дамыту және олардың өсіп-өнетін орындарын дұрыс атату. Ойын шарты: көкөністерді – бақшаға, жеміс-жидектерді – бауға, гүлдерді – гүлзарларға орналастыру. Үш үлкен карточка-бақша, бау, гүлзар бейнеленген көлімдері 8×8см карточкалар және көкөністер, жемістер, гүлдер бейнеленген көлемдері 5×5см карточкалар.	**"Көпкене өзен арқылы" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды тепе-теңдікті сақтап, белгілі нұсқаулар бойынша бағыттауға, ептілікке баулу; зеректікке тәрбиелеу. Тәрбиеші екі сызық сызады да (үйлін ішінде жіпті пайдалануға болады) балаларға мынау – "өзен", - дейді, оның үстіне тақтайдан көпір (ұзындығы 2-3м, ені 25-30см) салады да балаларға "Көпір арқылы жүруді үйренейік", - деп ұсынады. Балалардың бір-біріне соқтығыспай тек тақтайдың үстімен ғана жүруін бақылай отырып, тәрбиеші балаларға	**"Өрмекші" саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды санамақ мәтінінің мәніне сай қимылдар жасауға дағдыландыру; есте сақтау, түйсік, сөйлеу қабілеттерін, жағымды эмоцияларды дамыту. Күні бойы еңбектен (Он қолдың бас бармағы мен сол қолдың сұқ саусағының ұштарын түйістіреді, керісінше қайталайды; сол қолдың бас бармағы мен оң қолдың сұқ саусағы), Өрмекші өрмек тоқиды (Саусақтарын сыртылдатады), Нәсер тек кенет селдеткен (Он алақанмен сол қол	**"Не өзгерді?" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда зеңістіктегі бағдарлай алуға үйрету, есте сақтауды, ойлауды дамыту. Құрал-жабдықтар: әртүрлі ойыншықтар жиынтығы. Ойын барысы: Тәрбиеші ойыншықтарды үстелге қояды, балаларға оларға мұқият қарауды талап етеді. Балалар олардың орналасуын есте сақтайды. Тәрбиеші сұрайды балалардан көздерін жұмып, артқа қарауларын сұрайды. Сол кезде тәрбиеші бір ойыншықты алып тастайды.Балаларға

	шапалақтағанда жүруін жалғастырады. - Балалар, қанша дыбыс естіндер?		суға құлап кетпеуі үшін жай жүру керек деп ескертеді: балалар тақтаймен ары-бері 2-3 рет жүріп өтеді.	алақанын үстінен тез «сырғанап түседі), Еңбегін оның жоқ қылды (Барлық саусақтардың арасын ашып, бір қолдың алақандарына екінші қолдың алақан сыртын беттестіреді «күн» жасайды), Күн шықты қайта жарқырап (Екі қол алақандарын беттестіре жоғары көтеріп біресе оңға, біресе солға иіледі), Құрғады тез-ақ төнірек (Барлық саусақтардың ұштарын түйістіре, тез-тез кезектестіре бір-біріне соғады), Өрмекші өрмек тоқуға Кірісті, дереу, тезірек.	сұрақ қояды. Қандай өзгерісті байқап тұрсыңдар деп?». Балалар жауап береді. Ойын ары-қарай жалғаса береді.
Мектепке дейінгі ұйым	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-**	**Дене шынықтырудан**	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу**	**Сурет салудан ойын-жаттығу**	**Музыкадан ойын-жаттығу**

кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	жаттығу «Гүл шалғынға саяхат» Мақсат-міндеттер Гүлдерді жалпы және айрықша белгілерді көрсете отырып сипаттыру,гүлдерге тән ерекшеліктерін анықтау, тәрбиешінің көмегімен тірек сызба бойынша шағын әңгіме құрастыру, балалардың сөйлеу, ойлау, зейіндерін дамыту, өсімдіктерге, гүлдерге деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу.	ойын-жаттығу "Хош иісті гүлдер" Мақсат-міндеттер Балаларда эртүрлі бағыттарда жүгіру дағдысын қалыптастыру, тура нысанға оң қолмен тік нысанға көзден лақтыруға үйрету, дене шынықтыру жабдықтары мен құралдарын пайдалану қызығушылықтарын арттыру.	А. Байғабылова "Ойыншықтар" (жатқа айту) Мақсат-міндеттер Балалардың ойыншықтар туралы түсініктерін жалғастыру, өленнің мазмұнын түсініп, мәнерлеп, жатқа айтуға үйрету; есте сақтау, ойлау қабілеттерін, тілін, сөздік қорларын дамыту; ойыншықтарымен ұқыпты ойнауға тәрбиелеу.	"Әдемі гүлдер ашылды" Мақсат-міндеттер Балаларды дәстүрлен тыс - ұмжалдған қағазды бастыру техникасы арқылы сурет салумен таныстыруды жалғастыру, композиция құрастыра білуді үйрету; ұсақ қол моторикасын жетілдіру; жаңа сурет салу тәсіліне қызығушылықтарын ояту, шығармашылық ойлауларын, қиялдарын, қабылдауларын дамыту. Тазалыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу.	"Көңіраулар үні" Мақсат-міндеттер Балалардың музыка жетекшімен бірге көңілді әндер айту қабілетін дамыту, кейіпкерлер қоғалысында ойын мазмұнын дұрыс жеткізе білуді қалыптастыру Музыка мен қимылдардың мәнерлілігін қабылдау қабілетін жетілдіру, музыканы және қимылдарды қабылдаудың тұтастығын дамыту
2- таңғы ас	Алдыңдағы түскі асқа назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуенге дайындық	Балаларға жүйелі түрде киініп-шешінуді, киімдерін шкафқа орналастыруды, колдарын мұқият жууды				

	қалыптастыру.				
Серуен	**Бақта өсетін ағаштардың гүлденуін бақылау.** Мақсат-міндеттер: Ағаштарды түсіне қарай қарау, жәндіктердің үйлесуін белгілеу, гүлдеген ағаштардың сұлулығын айыра білу,ағаштардың пайдасы жөнінде балалардың түсінігінде қалыптастыру. Эстетикалық талғам мен сезімді тәрбиелеу. **Мақал-мәтел** Төлден мал өседі Шыбықтан тал өседі **Болжам** Мойыл ерте гүлдесе, ауа райының суықтығына. Шетен кеш гүлдесе, күз ұзақ болады.	**Гүлдерді бақылау.** Мақсат-міндеттер:Бақта және жазықта өсетін гүлдер туралы білімін жүйелеу және бекіту. Гүлдің құрамы неден тұратынын түсіндіру: Сабағы, түбірі, жапырағы, гүлденуі; гүлдер қалай көбейеді. Жаз басында гүлдер сары болады, содан соң ақ, жаздың аяғында ақшыл көк, қызыл болады; тәңертең гүл күлтесінің ашылып,кешке жабылатындығын айту. Гүлдердің әсемдігін қызықтай білуге тәрбиелеу және топты безендіруге қанша гүл керек	**Бұталарды бақылау (жұпаргүл, итмұрын, қара жемісті шетен, мойыл).** Көркем сөз Табиғат ол анамыз, Табиғатқа баламыз. Құшағында ойнаймыз, Шаттық әнге саламыз. Жазда аралап тауын да, Барамыз біз бауына. Өзеніне шомылып, Жүгіреміз жауында. Бақылау: Аулада өсетін бұталарды тани білу, ягни 2-3 түрлі: жапырағына, дініне қарап; бұталарды ажырату, ерекшеліктерін айта білу (бұталардың бойы төмен, діні жіңішке), атауларын;	**Шетен ағашын бақылау.** Мақсат-міндеттер: шетен ағашымен таныстыру (құрылымын, гүлденуін бақылау). Бақылау барысы: Бақ ішінде шетен, Бар жемісі бөтен. Көрген адам таңданар, Көздің алар жауын. - Балалар, бұл шетен ағашы. **Еңбек әрекеті: құрғақ бұтақтар мен құс шие гүлдерін жинау.** Мақсат-міндеттер: балаларды еңбексүйгіштікке, ересектерге көмектесуге тәрбиелеу. **"Қаздар мен тұлкі"" қимыл-**	**Терек бүршігін бақылау.** Табиғаттың ең жақсы құбылыстарын бақылаудың бірі – терек бүршігінің пайда болуы. Терек бүршігінің пайда болуы жаздың басталуын білдіреді. Ағаш тұқымы – терек деген пікірді қалыптастыру; толықсыған кезде желмен, сумен шайылады, жануарлардың терілеріне жабысып басқа жерде өскендіктен бүршік – тұқым деген білімді жетілдіру. Терек бүршігі пайда болған кездегі өзін далада қалай ұстаудың ережелерімен таныстыру.

	"Секіргіш бақалар" қимыл-қозғалыс ойыны. Керілген сымнан секіре білуді жалғастыру (Тәрбиеші жіптің бір ұшын ұстап, жерге айналдыра домалатеді,ал шеңберде тұрған балалар секіру керек). Балалардың физиологиялық ұйымшылдық, төзімділік қасиеттерін дамыту. **Еңбек іс-әрекеті: бақшадағы топырақты қопсыту.** Мақсат-міндеттер: берілген тапсырманы мұқият тыңдап, істі аяғына дейін жеткізуге баулу, қиындық туа қалған жағдайда көмекке	болса,соның жинау Тақпақ «Көктем келді түл алып» Көктем тілін ұғайық Қызғалдақты терейік, Теріп үйге келейік Көбелектей киінген Гүлді көріп сүйінген **"Аю және ара" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын сөздерін айта отырып, кейіпкерлерді нақ көрсете білуге дағдыландыру, белгіні естіп тапсырманы жылдам орындай білуге, шыдамдылыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойын шарты. Аю болып киінген бала немесе тәрбиеші	өсетін орынын (орман, жалық дала, бақ) **"Тығылмақ" қимыл-қозғалыс ойыны.** Балаларды аулада тығылмақ ойнауға, шыдамдылықты дамытуға үйрету Ойын ережелерін бұзбай, өз бетінше ойнату. **"Себетке допты лақтыр" ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды доппен ойындарға тарту; дәлдікке, мергендікке, шапшаңдыққа, зеректікке баулу. Педагог балаларды екі топқа бөледі. Екі топ ортасында себет тұрады. Балалар допты жерге лақтырған кезде,	**қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды қырағылыққа, ептілікке және ойынды дұрыс ойнауға үйрету Балалардың көңіл күйінің көтеріңкі болуын қалағалау Балалардың ойынға деген қызығушылықтарын арттыру. Қазан алаңның бір жағында жүреді. Ал алаңның екінші жағында балалар орындықта тұрады. Алаңға қарама қарсы жақта түлкінің үйі орналасқан. Қаздар жайылып қанаттарын қағып жүреді, тәрбиешінің белгісімен түлкі келді деген кезде қаздар үша жөнеледі,	**Мақал-мәтел:** Бір тал кессең, он тал ек **Жаңылтпаш:** Кеспе өссін тал, Өсе өсімтал, Өсе өссін тал Кеспе, өссін тал **"Қоңызды (көбелекті) гүлге қондыр" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың жәндіктер әлеміне деген қызығушылығын арттыру, түстерді ажырата білу қабілеттерін жетілдіру, кеңістікті бағдарлауға машықтандыру. Құралдары: түрлі түсті гүлдердің және дәндіктердің кескіндері (ламинадталған)

	келуге тәрбиелеу. **"Орманшы" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: ойын барысында бір-бірімен қарым-қатынас жасап, өз ойларын ортаға салып, құрдастарының шешіміне келіспеушілік білдіре білу, рөлдерге бөлу,ойыншықты бөлісе білуге дағдыландыру. Бірнеше ағаштың түр-тұлғасын, бөліктерін: діні, жапырағы, жемісі мен дәні болатынын еске сақтау. Өз білгендерін сөзбен жеткізе білу. **Балалардың еркін ойыны.**	орындықта отырады(орманында) . Ал аралар болып киінген барлық балалар орманға бүлдірген теруге барады. Қимылдармен көрсетіп,мынадай сөздерді айтады: Орманында аюдың, Бүлдіргені көп екен, (екі колды жайып көрсетеді) Теріп-теріп алайық, (тереді) Қалтамызға салайық! (салады) Аю шықты апаннан (шығады) Бол тезірек қашайық ! (балалар қашады) Соңғы жол сөздерін айтқанда аю тұрып балаларды қуып, ұстайды. Осылай ойын 2-3 ойнатылады.	секіріп себетке түсіру керек. Себетке көп доп лақтырған балалар тобы жеңіске жетеді. Құралдары: спорттық құралдарды жинауға арналған себеп, балаларға доптар. **Еңбек әрекеті: ауладағы жұмыс.** Мақсат-міндеттер: балаларды өз бетінше талдарды суаруға үйрету; өсімдікке деген қамқорлыққа тәрбиелеу, үлкендерге көмек беру. **Балалардың еркін ойыны: құммен ойнау.** Мақсат-міндеттер: құммен ойнауға жағдай жасау, балалардың қызығушылығын арттыру.	үйлеріне барып қонады. Түлкі қаздарды қуа жөнеледі, ұстаған қаздарды ініне апарады. Ойын 4-5 рет қайталанады. Балалардың еркін ойыны. **"Қағып алмай өт" (кегли) ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың кегли арасымен баяу және ептілекпен өтуге дағдыландыру; көз мөлшерін, тепе-теңдікті, вестибуляр аппаратын дамыту. Құралдар: кегльдер.	Педагог алдын-ала түрлі түсті гүлдердің кескіндерін алаңға шашыратып жайып салады. Балалар өздеріне ұнаған қоңызды, көбелекті алып, белгі бойынша түсі бірдей гүлге жүгіріп барып, жәндікті гүлдің үстіне қондырады. Ойынды бірнеше рет қайталауға болады. **Еңбек әрекеті: аланды терек бүршігінен тазарту.** Мақсат-міндеттер: балаларды алаңда тазалықты және тәртіпті сақтауға, қоғам мүддесіне жұмыс істеуге баулу. **Балалардың еркін ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды құрастыру ойынына

		Құралдары: ақ мен аралардың маскалары, бүлдірген нәтижелері (мүляждары) **"Қандай түл екенін ойлап тап?" дидактикалық ойыны.** Балаларды сипаттама бойынша түлдерді ойлап табуға, түлдерді айыра білулерін бекіту. Балалардың еркін ойыны. Өздерінің еріктері бойынша ойын түрлерін таңдау.Ойын ойнау кезінде белсенділік таныта білуге тәрбиелеу. **Балалардың құммен еркін ойындары. Еңбек әрекеті: ойыншықтарды**			қажеттілерді жинастыруға, ойында табиғи заттарды қолдануға үйрету

		құмнан қағып тазалау, қорапқа жинау. Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, тазалыққа, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу.			
Серуеннен оралу	Балалар киімдерін дұрыс шешу,шкафтарға бүктеп қою, қолды жуу әрекеттерін одан әрі қалыптастыру. Таза сумен Арман, Беті-қолын жуды. Оған қарап Балжан, Суға қолын созды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Түскі ас	Түскі асқа көңілдерін аудару, тамақтану мәдениетін қалыптастыруға жеке жұмыстар жүргізу.				
Түскі ұйқы	Тыныш ұйқыға кетуге жағдай жасау.				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Төсектегі жаттығулар. Ұйқыдан тұрғанда , бірден төсектен тұруға болмайды. Біртіндеп тұру қажет. 1. Балалар төсекте, арқаға жатып, қолын жанына созу, демдерін еркін шығару. 2. Балалар төсекте, арқаға жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу. 3. Балалар төсекте, арқаға жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру. 4. Балалар төсекте, арқаға жатып, қолдарын жанында ұстап, аяқтарын көтеріп велосипед тебу. Төсектен тұрғызу. **(дене шынықтыру)**				
Бесін ас	Бесін асқа көңілдерін аудару, тамақтану мәдениетін қалыптастыруға жеке жұмыстар жүргізу.				
Балалардың дербес	**"Сиқырлы**	**"Мысық пен**	**"Киіз басу" рөлдік**	**"Қонақтарды**	**"Сиқырлы**

әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	қапшық" дидактикалық ойыны. Максат-міндеттер: балаларды заттарды колмен ұстап, сипап-сезу қабілетін дамыту. Тәрбиеші балалардың ортасына "Сиқырлы қапшық" әкеледі. Балалардың арасынан бір баланы таңдап алады. Ол бала көзін жұмып, қолын "сиқырлы қапшыққа" салып, кез келген затты таңдап алып, қолын "сиқырлы қапшықтан" шығармаған бойы сол затты сипаттайды. Қалтадан қолын шығарып, затты көрсетеді. **"Жидек теремiз"**	тышқандар" ойыны. (Ойын алғаш балалар тобымен бөлмеде (кілем үстінде) немесе далада, жұмсақ төсеті алаңда, өткізіледі. Қырынан қойылған гимнастикалық тұғырларға арналған орын көрсетіледі. Мысық таңдап алынады. Ол үлкен орындыққа немесе кесілген ағаштың түбіріне отырады. Тышқандар үйлерінде отырады. Тәрбиеші былай дейді: Тышқанға сақшы санап өзін мысық, Жатады ұйықтағансып көзін қысып. Тышқандар үйлерінен жүгіріп шығып	ойыны. Максат-міндеттер: балаларға көңіл бөлу әрекеттеріне машықтандыру, ересектердің еңбегіне деген қызығушылықты арттыру, ептілікке, тыламдылыққа тәрбиелеу. Құралдары: киізге ұқсас көрпелер, таяқтар, жіптер. Киіз басып аяқтан, Дөңгеленіп аламыз Сабалаймыз таяқпен, Білектейміз, жаямыз. Г. Кужагулова **"Өзіне жұп тап" ойыны.** Максат-міндеттер: балаларды бір-біріне итерместен жүгіруге үйрету, үлкен құрылыс ойыншықтарымен ойнау.	қарсы алу" сюжетті-рөлдік ойыны. Максат-міндеттер: конактарды қарсы алу туралы білімдерін жетілдіру. Балалардың рөл таңдаудағы талпыныстарын құптау, ойын ортасын жетіспейтін заттармен, ойыншықтармен толықтыру. **"Біз естиміз-жасаймыз"ойыны.** Максат-міндеттер: мәтін бойынша естіген сөздерді, қимылмен көрсетуге машықтандыру, ой-ұиялды, пантомималық қабілеттерді қалыптастыру.	қапшық" дидактикалық ойыны. Максат-міндеттер: балаларды заттарды колмен ұстап, сипап-сезу қабілетін дамыту. Тәрбиеші балалардың ортасына "сиқырлы қапшық" әкеледі. Балалардың арасынан бір баланы таңдап алады. Ол бала көзін жұмып, қолын «сиқырлы қапшыққа» салып, кез келген затты таңдап алып, қолын «сиқырлы қапшықтан» шығармаған бойы сол затты сипаттайды. Қалтадан қолын шығарып, затты көрсетеді. ***"Аурухана"сюжетті***

	ойыны. Максат-міндеттер: балаларды жидекке шығу, шөп, бұта арасынан іздеу, теру, себепке салу әрекеттеріне машықтандыру; жидекті теру үшін еңбек керектігін түсіндіру; коммуникативті қабілеттерді дамыту. Құралдары: себеттер, жидектердің накпішіндері. Ойын аула жағдайында ұйымдастырылса, алдын-ала шығып, бұтақтарға жұмсақ қызыл түсті қағаздан шиыршықтарды (жидектерді) жапсырып, шөп арасына шашыратып қоюға болады.	(сатының баспалдақтары арасынан өтеді немесе жіптен секіреді), жүгіре бастайды. Біраз уақыттан кейін тәрбиеші: Тыныштандар, тышқандар, бекерге шулап күлмеңдер. Ұйқыға жатқан мысықты оятып алып жүрмеңдер, - дейді. Бұл – мысыққа берілген сигнал; ол орындықтан түседі, төрт аяқтап тұрады, керіледі, қатты даусын шығарып "мияу" дейді де індеріне қашып бара жатқан тышқандарды ұстай бастайды. Ойындарды басқа тышқандармен 3-4 рет қайталауға болады.			**-рөлдік ойыны.** Максат-міндеттер: балалардың дәрігер мамандығы туралы, оның іс-әрекеттері туралы білімдерін бекітуді жалғастыру, құралдарды (шприц, термометр, тонометр) дұрыс атауға үйрету.

		Алтаппақпа мысықтың ролінө мықтылау, тез қимылдайтын балаларды, ал кейін істеген ісін мақтап қойып, ұялшақтау балаларды да қоюға болады **"Кемпіркөсек" ойыны.** Мақсат-міндеттер: ойлау, есте сақтау қабілетін дамыту. Балалар ортаға шығып түстерді айтады. Бір бала қарамай тұрып, қайсысы қандай түс айтқанын айтып береді.			
Балалармен жеке жұмыс	**Көркем сөзді жаттау жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: тақпақтың мазмұнын есте сақтап, мәнерлеп оқуға дағдыландыру; көркем сөзге деген	**"Неге ұқсайды?"(балалар тобымен жұмыс)** Мақсат-міндеттер: зейінді, байқағыштықты дамыту.	**"Пішіні бойынша таңда" (топпен жұмыс)** Мақсат-міндеттер: балалардың геометриялық пішіндер туралы	**Көркем әдебиет шығармаларын оқу.** Мақсат-міндеттер: балаларда мәтіннің сөздері мен дыбыстық	**"Жаз" тақырыбындағы сюжеттік суреттерді қарау. суреттер** бойынша сұрақтар қою, балалардың сұрақтарға толық

	қызығушылықты арттыру. "Гүлдер". Гүлдер, гүлдер, көп гүлдер. Қызыл гүлдер, көк гүлдер, Жайнар кезім келді - деп Қанатарын желбіреп, Таңмен бірге оянып, Күн нұрына боянып, Көрік бердің балаға. Т. Молдағалиев.	Балаларға екі затты көрсету. Мысалы:"Бір түсті доп пен бір түсті текшені карастыру. Екеуінің айырмашылығы мен ұқсастығын сұрау. Жалпы: екі зат да ойыншықтар, екеуі де бірдей түсті. Айырмашылықтар: доп-дөңгелек, текше-шаршы, доп-үлкен, текше - кішкентай. Ойынды қиындата отырып, балаға аз айырмашылықтары бар заттарды көрсетіңіз, мысалы: бір түсті екі машина, бірақ әртүрлі дөңгелектері, дене пішіні және т. б.	білімдерін бекіту, заттардың пішінін дұрыс атау.	тіркестерін қайталауға деген ұмтылыстарын қалыптастыру. Балаларда көркем әдебиетке қызығушылықтарын ояту.	жауап беруін қадағалау.
Серуенге дайындық	Серуенге деген құштарлықты ояту, серуенге қажетті құралдарды әзірлеу, балалармен жеке сұхбат жүргізу, киімдерді реттілікпен кию: жейде, шалбар, бас киім және аяқ киім.				
Серуен	**Терек бүршігін бақылау. (қоршаған**	**Жазғы гүлдерді бақылау (барқыт**	**Жазғы гүлдерді бақылау**	**Жазғы гүлдерді бақылау**	**Жазғы гүлдерді бақылау (петуния).**

ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, лене шынықтыру) Максат-міндеттер: өсімдіктерден жасы ересінде болатын өзгерістері байқауға мүмкіндіктер беру, теректі өне ағаштардан дінне, жапырақтарына, бүршігіне қарап, ажыратуға дағдыландыру, ұқыпталдыққа, мұқияттылыққа тәрбиелеу. Терек - жиі кездесетін, суыққа, ыстыққа төзімді ағаш, бүршіктері аткан кезде сырғаларға ұқсайтынын, содан соң жарылып, мамығы шығатынын көрсету; мамықта теректің тұқымын	түлі). (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, лене шынықтыру) Максат-міндеттер: балалардың баркыт гүлі жайындағы түсініктерін жетілдіру, баркыттың өне гүлдерден айырмашылығын айтуға баулу; гүлдерді аялауға тәрбиелеу. Балаларға баркыт гүлдерін карастыруды ұсыну. Балалардан түсін, жапырақтары мен сабағының ерекшеліктерін білуге шақыру, ұстап-сипау әрекеттерін ұйымдастыру. Баркыт гүлдерінің сары, қызыл-сары түсті болуына, иісі	(календула). (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, лене шынықтыру) Максат-міндеттер: балалардың календула гүлі жайындағы түсініктерін жетілдіру, календула гүлінің өне гүлдерден айырмашылығын айтуға баулу; гүлдерді аялауға тәрбиелеу. Балаларға календула гүллерін карастыруды ұсыну. Балалардан түсін, жапырақтары мен сабағының ерекшеліктерін білуге шақыру, ұстап-сипау әрекеттерін ұйымдастыру.	(түймедақ). (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, лене шынықтыру) Максат-міндеттер: балалардың түймедақ гүлі жайындағы түсініктерін жетілдіру; түймедақтың өне гүлдерден айырмашылығын айтуға баулу, гүлдерді аялауға тәрбиелеу. Балаларға түймедақты карастыруды ұсыну. Түймедақтың күлтешісі ак, күлтеші жапырақтарының өте көп екеніне, ортасы сары болғанына көңіл аудару. Көркем сөз. Жұмбак. Неткен әсем бұл аймак!	(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, лене шынықтыру) Максат-міндеттер: бақта және жазықта өсетін гүлдер туралы білімін жүйелеу және бекіту, петунияның гүлінің құрамы мен құрылымын түсіндіріп, гүлдерді суарып, баптау кажеттілігі туралы айтып, камкорлыкка баулу. Сабағы, түбірі, жапырағы, гүлденуі, гүлдер калай көбейеді. Жаз басында гүлдер сары болады, содан соң ак, жаздың аяғында акшыл көк, кызыл болады, тәнертең гүл күлтесінің ашылып, кешке жабылатындығын

	көрсету. Мамықтарды желмен ұшырылып, алыс-жақын жерлерге түсіп, тарайтынын түсіндіру. Бақта өсетін ағаштардың гүлденуін бақылауды жалғастыру. Ағаштарды түсіне карай карау, жәндіктердің үймелеуін белгілеу, гүлдеген ағаштардың сұлулығын айыра білу, ағаштардың пайдасы жөнінде балалардың түсінігінде калыптастыру. Аллергиясы бар сезгіш балалардың катысу-катыспауын ескеру керек. **Еңбек әрекеті: ағаштар мен бұталарды суару.**	хош екендігіне көңіл аудару. Гүлдің алыстан ортасы сарғыш, күлтешісі калың қызыл-сары шар тәрізді екендігін байқауға шақыру. Аллергиясы бар сезгіш балалардың катысу-катыспауын ескеру керек. **Еңбек әрекеті: гүлзарда өскен гүлдерді суару.** Максат-міндеттер: өз міндеттерін жауапкершілікпен аткаруға тәрбиелеу; өсімдіктерге деген сүйіспеншіліктерін арттыру. Құралдары: су құйғыш. **"Көбелекті ұстап алу" қимыл-қозғалыс ойыны.** Максат-міндеттер:	Календула гүллерінің пішіні карапайым, күлтешісі сары түсті болуына, иісі хош екендігіне көңіл аудару. Гүлдердің кеуіп, солып жатса, ұрық беретінін, ұрықтың сырғаға ұқсайтынын көрсету. Аллергиясы бар сезгіш балалардың катысу-катыспауын ескеру керек. **Еңбек әрекеті: календула ұрықтарын жинау.** Максат-міндеттер: ұқыптылыққа, гүлдерді аялауға тәрбиелеу. Құралдары: кағаз пакеттері. **"Өз ағашыңды тап" қимыл қозғалыс ойыны.** Максат-міндеттер:	Дала, кар түскендей, аппак. Қарасаң, сары нүктелер, Ак мамыктай бишілер. Түймедакты емді өсімдіктерге жатқызатынын түсіндіру, кептірілген күйінде суға быктырылып ішуге пайдалы екендігін көрсету. **Еңбек әрекеті: гүлзарда өскен гүлдерді суару.** Максат-міндеттер: өз міндеттерін жауапкершілікпен аткаруға тәрбиелеу; өсімдіктерге деген сүйіспеншіліктерін арттыру. Құралдары: су құйғыш. **"Пойыз" ойыны.** Тәрбиеші "Пойыз"	айту. Гүлдердің әсемдігін кызыктай білуге тәрбиелеу және топты безендіруге канша гүл керек болса, сонша жинау. балаларға гүлдер туралы такпакты оқып беру. "Көктем келді гүл алып", Ө. Тұрманжанов. Көктем тілін ұғайық. Қызғалдакты терейік, Теріп үйге келейік. Көбелектей кинген. Гүлді көріп сүйінген. **Еңбек әрекеті: кеуіп калған петунияның тұкымдарын пакеттерге жинау.** Максат-міндеттер: ұқыптылыкка, еңбеккорлыкка тәрбиелеу. Аллергиясы бар сезгіш балалардың

	Мақсат-міндеттер: өз міндеттерін жауапкершілікпен аткаруға тәрбиелеу; өсімдіктерге деген сүйіспеншіліктерін арттыру. Құралдары: су құйғыш **"Өзіне жұп тап" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды ойынның шартын бұзбай ойнауға, белгі бойынша, мәтіннің сөзіне сай қимыл-қозғалыс жасауға дағдыландыру, зейіндерін, байқағыштықтарын, жүгіру мен жүру дағдыларын дамыту. Тәрбиеші ойнаушыларға негізгі түстен бір -бір жалаудан таратады. Даңғыраның	балаларды белгі бойынша орында секіру қимылдарына дағдыландыру, вестибуляр аппаратын, жігер-құшін, зейінді дамыту, шапшаңдыққа, достыққа тәрбиелеу Ойын барысында педагог балаларды бір затты (көбелекті) ұстап алу мақсатында жоғары секіруге жаттықтырады. Педагог нұсқауларында секіріп, орнына қайта түсуде тепе-теңдікті сақтап, құлап калмауды ескеру керек. **"Гүлдер мен аралар" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі	балаларды кеністікті бағдарлауға баулу, табиғатты аялауға тәрбиелеу. Педагог белгі берген кезде балалар өз ағаштарына қарай барып, ағашты атап, неге жақсы көретінін бір-екі ауыз сөзбен айтады. **"Аю және ара" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын сөздерін айта отырып, кейіпкерлерді нақ көрсете білуге дағдыландыру, Белгіні естіп тапсырманы жылдам орындай білуге, шыдамдылыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Құралдары: аю мен	ойынын ойнауды ұсынады. "Мен паровоз боламын, ал сендер кішкентай вагонсыңдар" Балалар бірінің соңынан бірі алдында тұрғанның киімін ұстап колоннаға тұрады. "Кеттік", – дейді тәрбиеші, балалардың бәрі "шу-шу" деп дабырлап, оның артынан жүре бастайды. Тәрбиеші пойызды бір бағытта, одан кейін екінші бағытта жүргізеді, олан кейін жүруді баяулатады, ақырында тоқтайды да: "Кідіріс" ("Аялдама"), деп хабарлайды. Біраз уақыттан кейін тағы да гудок беріледі де поезд қайтадан жолға аттанады.	катысу-катыспауын ескеру керек **"Аю және ара" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын сөздерін айта отырып, кейіпкерлерді нақ көрсете білуге дағдыландыру, белгіні естіп тапсырманы жылдам орындай білуге, шыдамдылыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Құралдары: аю мен аралардың маскалары, бүлдірген накпішіндері (муляждары). *Аю болып киінген бала немесе тәрбиеші орындықта отырады (орманында). Ал аралар болып киінген*

	белгісімен, шапалақпен – жалауын көтеріп алаңда жүгіреді. Келесі белгімен – даңғыраны бірнеше ұрғылаумен, шапалақпен, "Өзіне жұп тап"- деген сөзбен, түстері бірдей жалаулары бар балалар жұп құрады. Әр жұп өз беттерімен фигура жасайды. Жұпсыз қалғандарға ойнаушылар мынадай сөздер айтады: "Арман, Арман, аузыңды ашпай, тезірек жұбыңды таба гой". Содан кейін белгі бойынша барлығы алаңға жүгіріп келеді: 5-6 рет ойын қайталанады. Ұсыныс: ойында тақ	бойынша жұптарға жиналуға және жан-жаққа тарап жүгіруге дағдыландыру. Құралдар: таратпалы медальондар: гүлдер мен аралар. **Балалардың еркін ойындары.**	аралардың маскалары, бүлдірген накпішіндері. Аю болып киінген бала немесе тәрбиеші орындықта отырады (орманында). Ал аралар болып киінген барлық балалар орманға бүлдірген теруге барады. Қимылдармен көрсетіп,мынадай сөздерді айтады: Орманында аюдың, Бүлдіргені көп екен, (Екі қолды жайып көрсетеді) Теріп-теріп алайық, (Тереді) Қалтамызға салайық! (Салады) Аю шықты апаннан (Шығады) Бол тезірек қашайық ! (Балалар қашады) Соңғы жол сөздерін айтқанда аю тұрып	**"Допты қуып жетіңдер!" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың доппен ойындарға деген қызығушылықтарын арттыру; допты тура бағытта домалатып, оны қуып жете білуге дағдыландыру; шапшаңдыққа, жылдамдыққа баулу; достыққа тәрбиелеу. Педагог балаларды екі топка бөліп, түзу сызықтың бойына тұрғызып, қай баланың атын атайды, сол бала педагог домалатып жіберген допты тез қуып жетіп, келесі кезекте тұрған балаға береді. 2-3 балаға дейін атап шақыруға болады. **Балалардың еркін**	барлық балалар орманға бүлдірген теруге барады. Қимылдармен көрсетіп,мынадай сөздерді айтады: Орманында аюдың, Бүлдіргені көп екен, (Екі қолды жайып көрсетеді) Теріп-теріп алайық, (Тереді) Қалтамызға салайық! (Салады) Аю шықты апаннан (Шығады) Бол тезірек қашайық ! (Балалар қашады) Соңғы жол сөздерін айтқанда аю тұрып балаларды қуып, ұстайды. Осылай ойын 2-3 ойнатылады. **"Допты жоғары лақтырып, қағып ал" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер:

	Сән ойнаушылар қатысады, тәрбиешілер қатысады Тәрбиешіде әртүрлі түсті жалаулар болуы керек ойын қайталанғанда балалардың жалаулары ауысады Ойыншықтар белгі бойынша өздеріне жұп таңлайды **"Түзу жолмен" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер. бинк емес бөрене үстімен жүріп,екі аяқты бүге отыра секіруге дағдыландыру. **Балалардың еркін ойындары.**		балаларды қуып, ұстайды Оқылай ойын 2-3 ойнатылады **Балалардың еркін ойындары.**	**ойындары.**	балаларды лотты екі қолмен ұстап, жоғары лақтырып, екі қолмен қағып алуға дағдыландыру; еттілікке, зеректікке тәрбиелеу; доппен ойындарға деген қызығушылықты арттыру **Балалардың еркін ойындары.**
Серуеннен оралу	Балалар киімдерін дұрыс шешу,шкафтарға бүктеп қою, қолды жуу әрекеттерін одан әрі қалыптастыру. Таза сумен Арман, Беті-қолын жуды. Оған қарап Балжан, Суға қолын созды.				

	(мәдени-гигиеналық дағдылар)
Кешкі ас	Алдындағы түскі асқа назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттап айту, ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)** Музыкалық аспаптармен ойындар. Білім күніне арналған әндер тыңдату. **(шығармашылық дағдылар, музыка)** Өнер бұрышында ойыншықтар тақырыбында сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру. **(шығармашылық, сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Қолдың ұсақ және ірі моторикасын дамытатын ойындар. **(танымдық дағдылар)** Кітаптарды санау, өлшеу, салыстыру.

Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Бағдаршам - біздің көмекшіміз" атты ата-аналарға кеңес беру.	"Сыпайылық ережелері" тақырыбында жаднамалар.	"Өз-өзіне қызмет көрсетуді үйрету" туралы кеңес.	"Жазғы шынықтыру" тақырыбында жаднама.	"Жазғы қызықтар" суреттер көрмесі.

ОҚУ ТӘРБИЕ ЖҰМЫСЫНЫҢ ЖОСПАРЫ.

ЖАЗҒЫ САУЫҚТЫРУ ЦИКЛОГРАММАСЫ.

2024-2025Ж.Ж

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы (балабақша / шағын орталық, мектепалды сыныбы) Ж.Ш.С. Аңдерге - к. г. б/б
Топ: ортаңғы топ "Ақбөбек"
Балалардың жасы: 3 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 05.08 - 09.08.2024ж.
Педагогтың аты-жөні Скендерова А.

Апта күндері	*Дүйсенбі*	*Сейсенбі*	*Сәрсенбі*	*Бейсенбі*	*Жұма*
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сырткы көрінісін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен карсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. Білім күніне арналған мерекелік қабылдауды әзірлеу. (сөйлеуді дамыту, музыка)				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен кеңес, әңгімелесу	Ата-аналармен баланың жалпы көңіл-күйі туралы әңгіме.				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Кітаптарды көркем әдебиет бұрышына орналастыру. Мақсат-міндеттер: балалардын кітаптарға ұқыпты қарау дағдыларын қалыптастыру, белгілі бір тәртіппен	Ойыншықтарды сөрелерге қою. Мақсат-міндеттер: балаларға ойыншықтарды сөрелерге белгілі тәртіпте қою амалын игерту; тәртіптілікке деген ұмтылысты	Бөлме өсімдіктерін суару. Мақсат-міндеттер: балаларға өсімдіктерге күтім жасау тәсілдерін үйретуді жалғастыру (күнге жақын өсімдіктерге суды	Құрылыс материалдарын контейнерлерге жинап, салу. Мақсат-міндеттер: балаларды құралдарды жинауда үнемшілдік тәртібін сақтауға тарту;	Асхана бойынша кезекшілік. (тәрбиешінің көмекшісімен бірге) Мақсат-міндеттер: балалардың ересектерге көмектесуге, нұсқауларды нақты

	Таза сумен Арман, Беті-қолын жуды Оған қарап Балжан, Суға қолын созды (мәдени-гигиеналық дағдылар)				
Кешкі ас	Алдындағы түскі аска назар аудару, үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс, әдептілік ережелері. (мәдени-гигиеналық дағдылар)				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттап айту, ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. (коммуникативті дағдылар, көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту) Музыкалық аспаптармен ойындар. Білім күніне арналған әндер тыңдату. (шығармашылық дағдылар, музыка) Өнер бұрышында ойыншықтар тақырыбында сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру. (шығармашылық, сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру) Қолдың ұсақ және ірі моторикасын дамытатын ойындар. (танымдық дағдылар) Кітаптарды санау, өлшеу, салыстыру.				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Дұрыс сөйлеп үйренеміз" атты ата-аналарға арналған жаднамалар.	"Өзіне-өзі қызмет көрсете алу" тақырыбында кеңес беру.	"Менің балamның сүйікті ісі" тақырыбында лэпбук жасау.	"Үй жағдайында дамыту ойындарына жағдай жасау" атты ата-аналарға арналған жаднама.	"Воскобовичтің дамытушы ойындары" тақырыбында ата-аналарға кеңес.

	кітаптарды салу мүмкіндігін іс-тәжірибеде көруге машықтандыру. (еңбек іс-әрекеті)	қолдау; ойыншықтарға ұқыпты қарауға тәрбиелеу. (еңбек іс-әрекеті)	көбірек құйып, көлеңкеде өсетіндерге байқап құю, қажеті бойынша суару), бөлме өсімдіктеріне ұқыпты қарауға үйрету. (еңбек іс-әрекеті)	басталған жұмысты соңына дейін жеткізуді қалыптастыру; балаларды ұқыптылыққа үйрету, жауапкершілікті тәрбиелеу. (еңбек іс-әрекеті)	орындауға деген ұмтылыстарын ояту: ыдыс-аяқты үстел бетіне дұрыс қоюға машықтандыру. (еңбек іс-әрекеті)
	- Дәндер патшалығына саяхат: суреттер мен альбомдар қарау. - көркем шығарма оқып беру, тыңдалған мәтіннің мазмұнын айтқызу; - ыдыстағы дәндерді түрлеріне қарап ажыратып әр ыдыска бөлу; бөлінген дәндерді санау; - табиғи материалдармен, ермексазбен жұмыс «Дәндер патшалығы»	- «Нан - дастархан байлығы» әңгімелесу; шығарма оқып беру, тыңдалған шығарманың мазмұнын айтқызу; - нан қиқымымен ауладағы құстарды қоректендіру және оларды сыртынан бақылау; - наннын суретін салу, ермексаздан мүсіндеу. "Аюға ойыншықтарымызды	- Нанды қолдан пісіруден анасы мен баласының, әжесі мен немересінің бірлескен әрекетінен алдын-ала дайындалған челлендж материалдарын қарау; - Наубайхана жұмысымен таныстыру; - «аспазшы» сюжетті рөлдік ойынын ойнату; - тақырыпқа сәйкес ата-аналармен бірге	- «Алқапта не өседі?» әңгімелесу, шығарма оқып беру; - Ауладағы өсімдіктер мен шөптерге күтім жасауда қарапайым тапсырмаларды орындату; - «Ғажайып дәндер» ұжымдық жұмыс: дайын суретті дәндермен безендіру "Орманшы" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер:	- «Жемістер мен көкөністер» фестивалі; - Жұмбақтар мен тақпақтар сайысы; - Жапсыру «Менің дәмді достарым»; - «Кім күшті?» жемістер мен көкөністерді сумен жуып, жеуден сайыс ұйымдастыру. "Кімнің үйі тезірек жиналады» ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың көкөністер мен

	"Ақ шамшық" ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды достыққа, зеректікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Балалар шеңбер бойымен отырады, ортаға "жүргізуші" шығарып, қолына сақина ұстатады. Балалар екі алақанын бір-біріне қабыстырып алға созады. Жүргізуші барлық балалардың алақанына сақина салған болып шығады. Сол сәт сақина тас алған бала орынан тұруы тиісті, "Сақина менде", - деп дауыстайды. "Менің үйім" ойыны Мақсат-міндеттер: балалар әртүрлі	көрсетеміз" ойыны. Мақсат-міндеттер: ойыншықтарды дұрыс атауға үйрету, ойыншыққа ұқыпты қарауға тәрбиелеу, ұқыпты ойнауды үйрету. Құрал-жабдықтар: әртүрлі ойыншықтар. Тәрбиеші ойыншықтарды қояды, ақ балаларға қонаққа келелі, біз оған ойыншықтарымызды көрсетуіміз керек дейді. Балалар сүйікті ойыншығын алып, көрсетіп, ол туралы айтады. "Қонжық орманда жүреді" қимыл жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды жаттығу сөздерін айта жүріп,	ән байқауын ұйымдастыру. "Қапшықта не бар?" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың сипап-сезу қабілеттерін дамыту, сөйлеуді дамыту, балалардың сөздік қорын байыту. Құрал-жабдықтар: ойыншықтар. Ойын барысы. Тәрбиеші балалардың кез-келгенінен көздерін жұмуды немесе жабуды сұрайды және қапшыққа балаларға таныс ойыншық немесе зат салады. Ойыншылар тәрбиешінің не салғанын көреді, бірақ үндемеуі керек.	балалардың кейбір ағаштар мен бұталардың (діні, жапырақтары, жемістері мен тұқымдары) пайда болуы туралы білімдерін бекіту. Барысы: педагог бір баланы "орманшы" етіп таңдайды, қалған балалар орманшының көмекшілері болады. "Жұбынды тап" ойыны. Мақсат-міндеттер: ойыншылар қабырға бойында тұрады. Педагог әр балаға бір сурет-фишкадан таратып береді. Педагог белгісі бойынша балалар жан-жаққа қарай жүгіре бастайды. Келесі "Жұбынды	жемістер туралы түсініктерін бекіту, олардың атауын толық айтқызу. Балаларға көкөністер мен жемістердің ойыншықтары таратылады. Екі шеңберде бір көкөніс пен бір жеміс жатыр. Бірі жемістер шеңбері, бірі көкөністер шеңбері деп аталады. Балалар жан-жаққа жүгіріп кетеді. серуендеуге шақырылады. Тәрбиеші белгі бойынша барлығы өз үйін табады. Ойын бірнеше рет қайталанады, ал мұғалім әр уақытта үйлерді ауыстырады

	бөлшектерден үй құрауды үйренеді. Үйдің бөліктері бар суретті карточкалар таратылады. Балалар сол суреттерден үй құрастырады. Ойын ережелері: балалар әңгіме барысында үйдің бөлшектерін құрайды және орналастырады.	мәтінге сай қимыл-қозғалыстарды жасауға дағдыландыру; артикуляцияны, сөйлеу, ойлау, елестету қабілеттерін дамыту. Қонжық орманда жүреді, (Екі аяқ иық енінде, қол белде) Маймаңдайды, тенселеді. (Маймандау, қонжық жүрісіне еліктеу) Маймаңдайды, тенселеді, Тәтті жидекті тереді. (Шоқайып отыру, саусақтармен еденді соққылау) Ағаштарға жорғалайды, (Екі қол кеуде алдында бүгулі; қолдарды көтеріп-түсіру,	Олар көзі жұмулы досына жасырынған затты сипаттап берулері тиіс. Бала қолын қапшыққа салып, ойыншықты сипап, оны табуы қажет. Егер ойыншық дұрыс аталса, бала оны өзіне алады, егер жоқ болса, оны қалдырады. Басқа балалар кезекпен ойнайды.	тап" белгісі бойынша, бірдей түсті фишкалары бар балалар, жұп болады. Балалар саны тақ санға тең келу керек. Әр айналым сайын бір бала жұпсыз қалу керек. Құралдары: таратпалы жеті түсті фишкалар. Әрбір фишканың жұбы бар. Түрлі түсті фишкалар болмаса, басқа жұпты суреттерді қолдануға болады.	

		аяқтарды, түзе бүгіп, кезек көтеріп-түсіру) - Бал бересің бе? - сұрайды (Екі алақанды қосып, үйкелеу) - Бал бересің бе? - сұрайды Жерге түсіп, маймандайды. (Маймандап жүру) Д. Ахметова			
Ертеңгілік жаттығу	"Орман аланқайында". "Күн шығады". Б.к. тік тұру, аяқ алшақ; 1-3- қолды алға, жоғары көтеру; Б.к. "Күнге жылынамыз". Б.к. қолды артқа ұстау; 1-2- қолды алға созып, алақанды ашып, саусақты қозғалту, иілу; 3-4- б.к. "Ағаштар қозғалады". Б.к. қол төменде; 1- қол жоғарыда; 2- оңға, солға иілу. 3-4 б.к. (дене шынықтыру)				
Таңғы ас	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс				

	қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. (мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз) Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Асты-шашпай төкпей іш, Сораптамай баппен іш. Келген асты алдына Тауысып іш қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қалағалайды.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	"Кел, санайық санамақ" саусақ жаттығуы. Мақсат-міндеттер:балаларды қимылдарды мәтін жолдарының ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Кел, санайық санамақ, Саусақтарды даралап. Бас бармағым алғашқы, Балан үйрек жалғасы.	"Мұқият бол" ойыны. Мақсат-міндеттер: мұқияттылыққа, достыққа тәрбиелеу. Балалар бір-бірінің артынан айналып, шеңберге жасап тұрады. Тәрбиеші шеңбердің жанында тұрады, оны барлық балалар көреді. Оның қолында 3 сурет: балық, тастар және балдырлар. Тәрбиешінің белгісі бойынша (ысқырық) балалар бір-бірінен кейін шеңбер бойымен қозғала бастайды. Педагог кезекпен суреттері	Музыкалық аспаптардың көмегімен ойналатын көңілді ойындар. Мақсат-міндеттер: көңілді күй орнату, аспаптардың түрі және дыбыстарын ажырата білуге үйрету. "Шапалақты тыңда" ойыны. Мақсат-міндеттер: шеңбер бойымен жүруді үйрету, мәтіндегі сөздерге сәйкес қимылдарды жасау. Балалар шеңбермен жүреді. Жүргізуші алақанын соққанда балалар бір аяқпен ,	"Кемпіркосақ" ойыны. Мақсат-міндеттер: ойлау, есте сақтау қабілетін дамыту. Балалар ортаға шығып түстерді айтады. Бір бала қарамай тұрып, қайсысы қандай түс айтқанын айтып береді.	"Кім сені шақырды, тап" ойыны. Мақсат-міндеттер: басқа баланың дауысынан танып үйрету. Құрал: арнайы құрал керек емес. Балалар шеңбер жасап тұрады. Біреуі ортаға турып көзін жұмады. Тәрбиеші көрсеткен бала, ортада турған баланы шақырады. Бала шақырған адамды дауысынан танып табу қажет. Таныса шеңберге тұрады – шақырған бала ортаға тұрады.

	Ортан терек атасы, Шылдыр шүмек анасы. Шынашағым балапан Бәріне ортақ алакан.	бар карточкаларды көрсетеді. 1. Балықты көрсеткен кезде, балалар шеңбер бойымен қолдарын сермеп баяу жүгіреді. 2. Тастарды көрсеткенде, балалар тізелерін құшақтап отырады. 3. Балдырларды көрсеткенде, балалар бір орында тұрады да, қолдарын жоғары көтеріп, қолдарын жан-жаққа тербеледі. Қай бала қателеседі, сол бала ойыннан шығып қалады.	екі рет шапалақтағанда қолдарын екі жаққа созып, үш рет шапалақтағанда жүруін жалғастырады. - Балалар, қанша дыбыс естідіңдер?		
Мектепке дейінгі ұйым кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу "Орман тұрғындары" Мақсат-міндеттер: Жұмбақтар шешу арқылы жануарларды тануға,атауға үйрету.Жануарларды	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу "Әртүрлі бағыттарда жүгіру" Мақсат-міндеттер: Балаларда әртүрлі бағыттарда жүгіру;**	**Мүсіндеуден ойын-жаттығу "Алтын балық" (ермексазбен сурет салу) Мақсат-міндеттер: Балаларды ермексазбен**	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу "Аңдардың төлдері" Мақсат-міндеттер: Орман мекендеушілері**	**Музыкадан ойын-жаттығу "Ғажайып әлемі" Мақсат-міндеттер: «Ертегілер елінде» әуен ырғағы туралы ұғым беру. Балалардың**
	ң аттарын жеке атап,топтастыра білуге үйрету.	**терендікке (15–20 см биіктіктен) секіру; допты тәрбиешіден 1-1,5 метр арақашықтықта лақтыру дағдыларын дамыту; оқу қызметін пысықтау.**	**дәстүрлі емес тәсілдермен жұмыс істеуді үйретуді жалғастыру; ұсақ қол маторикасын дамыту; өткен мүсіндеу тәсілдерін бекіту; тегістеу, кесектен үзіп алу; балықтың құрылысы туралы ұғым қалыптастыру: дене пішіні, желбезектер, қанаттар, т.б.**	**туралы білімдерін бекіту: жануарларды түр сипатынан айыра білу, орман мекендеушілері арасында қарапайым байланыс орната білу қасиеттерін дамыту, олардың өміріне қызығушылық және сезімтал көзқарас тудыру; көру, ойлау, есте сақтау қабілеттерін дамыту, сөздік қорларын байыту, жандандыру; адам тірі табиғатқа мұқият қарау керек екенін түсінуге тәрбиелеу.**	**музыкаға қызығушылығын, қабілетін арттыру. Музыкалық әуен арқылы балаларды ойыншықты ұқыпты ұстауға тәрбиелеу.**
2- таңғы ас	Алдындағы түскі аска назар аулару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. (мәдени-гигиеналық дағдылар)				
Серуенге дайындық	Балаларға жүйелі түрде киініп-шешінуді, киімдерін шкафқа орналастыруды, қолдарын мұқият жууды қалыптастыру.				

	Жүнүгә арналған жаттамақ жаттығуы Мақсаты: есте сақтау, қабылдау, елестету, сөйлеу қабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту Құралдар: сабын Сабындаған кезінде Ашытады көзінді Бола білсең төзімді, Тап-таза етер өзінді Тазалықтың досы - Сабын деген осы

Серуен	**Күнді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: жаз мезгіліндегі ауа-райы туралы мәліметтерді тиянақтау; күннің жазда аспанда биік көтерілетінін байқауға баулу; Жаз кезіндегі киімдердің атауларын үйрену. Жұмбақ жасыру. – Ар жағында орманның,**	**Торғайды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру) Мақсаты: торғайдың сыртқы түрінің ерекшеліктері туралы білімді тереңдету, балалардың назарын және есте сақтауын дамыту; торғайдың қыстап қалатын құс екендігін еске түсіріп, қамқорлыққа**	**Көбелекті бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру) Мақсаты: көбелектің қимылын, түр-түсі, қанаттарын бақылау. Жұмбақ жасыру. Гүл ұшып гүлге қонады, Гүл бақшам гүлге толады. (Көбелек.) Балалар, жаз келді. Барлық жәндік атаулы оянды. - Қазір сендермен**	**Көшеде кетіп бара жатқан көліктерді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру) Мақсаты: балаларға жеңіл және жүк көлігін ажырата білуге үйрету,байқағыштықты дамыту, өз ойларын дұрыс жеткізе білу. Балалармен көшеде кетіп бара жатқан көліктерді қарастыру, оларды жүк, жеңіл**	**"Бақбақ" гүлін бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру) Мақсаты: "бақбақ"гүлімен таныстыруды жалғастыру; ой-киялын дамыту. Жұмбақ жасыру. Өзіне шап-шақ, Киген қалпағы аппақ. Балалар тұр қаптап. (Бақбақ.) - Балалар, қарандаршы? Мынау не? - Дұрыс. Бұл бақбақ**

				Балалар көзін жұмады да, тек кім шақырғанын тауып оның атын айтады. Осыдан кейін тәрбиеші ойыншылардың біреуін қасына шақырады. Ол келіп, көзін жұмады, ал жүргізуші ойынға қатысушылардың бірінің қасына келіп, белгі береді, ол оның атын қатты дауыспен айтады.	
Серуенге дайындық	Серуенге деген құштарлықты ояту, серуенге қажетті құралдарды әзірлеу, балалармен жеке сұхбат жүргізу, киімдерді реттілікпен кию: жейде, шалбар, бас киім және аяқ киім.				
Серуен	Күнді бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: күнге қызығушылықты арттыру.	Торғайды бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: торғайдың қимыл-қозғалыстарында, сыртқы келбетінде	Көбелекті бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: көбелек туралы түсініктерді тиянақтау; жәндіктер	Шиені бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: шие ағашы туралы алған білімдерін бекіту, ол гүлденген	Бақбақ гүлін бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: бақбақ гүліне деген қызығушылықты

	атқаратыны туралы келіседі.				
Балалармен жеке жұмыс	"Суретті тап"ойыны (балалар тобымен жұмыс) Мақсат-міндеттер: есте сақтау, зейінді дамыту. Балаларға суретті белгілі уақыт көлемінде көрсету. Одан кейін балалардың көзін жұмуларын сұрау, көптеген суреттердің ішінен бірінші қараған суретін тауып алу.	Көркем әдебиет шығармаларын оқу. Мақсат-міндеттер: балаларда мәтіннің сөздері мен дыбыстық тіркестерін қайталауға деген ұмтылыстарын қалыптастыру. Балаларда көркем әдебиетке қызығушылықтарын ояту.	Өздері білетін ертегілері бойынша суреттерді қарау. Мақсат-міндеттер: суреттер бойынша сұрақтарға толық жауап беруге дағдыландыру; балалардың сөздік қорларын, байланыстырып сөйлеу қабілетін дамыту. Құралдары: ертегілер сюжеттері бейнеленген суреттер.	"Тап, кім шақырды" ойыны. Мақсат-міндеттер: есту қабілеттерін жаттықтыру, балалардың өз құрбы-құрдастарына достық қатынастарын, зейінін, есін, бірігіп ойнауға деген тілектерін тәрбиелеу. Балаларға қарамай кім шақырғанын тек дауыс бойынша табу, оның атын дұрыс атау. Дауысын өзгертпей, атын қатты айту. Балалар шеңберде тұрады. Тәрбиеші ойын ережесін түсіндіреді: - Бүгін біз балаларды дауысы бойынша табамыз.	Көркем әдебиет шығармаларын оқу. Мақсат-міндеттер: балаларда мәтіннің сөздері мен дыбыстық тіркестерін қайталауға деген ұмтылыстарын қалыптастыру. Балаларда көркем әдебиетке қызығушылықтарын ояту.

	моторикасын, ой-құиялын дамыту; достық қарым-қатынастарға, еңбеккорлыққа тәрбиелеу. Құралдар. Құрылыс материалдары, қағаз беттері, қара қарындаштар, сызбалар, ойыншық жүк машиналары, құрылысқа қажет ойыншық құралдар (балға, бұрағыш, тістеуік, тағы басқалар). Педагог балалармен құрылысқа қатысатын мамандар жөнінде алдын-ала әңгімелеседі (кірпіш қалаушы, жүргізуші, жүк тасушы). Балалар құрылысқа қажет материалдарды таңдап, өзара кім қандай рөлді				жапсырып, шөп арасына шашыратып коюға болады.

	айтады. Сосын тәрбиеші әр топпен балалар көрсететін дыбыстарды қайталайды. Содан кейін ол кезектен барлық үйшікке жақын келіп, есігін қағады да: Тақ-тақ-тақ, бұл үйшікте кім тұрады? – деп сұрайды. Балалар жануарлар немесе құстар дауысымен жауап береді. Тәрбиеші үйшіктерде кім тұратынын табады. "Үй құрылысы" сюжетті-рөлдік ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың үй құрылысы жайындағы түсініктерін тиянақтау; қол	жапырақшаларды тұрады. Балалар өздеріне ұнаған жапырақшаларын таңдап, олардың түсін атайды және таңдалған жапырақшаларға түсі бойынша және пішіні бойынша сәйкес келетін түлді табады.	сөйлеу мәдениетін, есте сақтау, ойлау қабілеттерін дамыту, сөздік қорды байыту, ертегілер әлеміне деген тұрақты қызығушылықты арттыру; халық ауыз әдебиеті үлгілеріне деген сүйіспеншілік сезіміне тәрбиелеу. Құралдар. Түрлі ертегілер бойынша белгілі сюжеттер салынған суреттер.	құстардың, үй жануарларының тіршілігі туралы түсініктерін тиянақтау, сөздік қорын байыту; есте сақтау, ойлау, байланыстырып сөйлеу қабілеттерін, дүниетанымын кеңейту. Құралдар: ан-құстарды, үй жануарларының және мекендерінің суреттері.	"шеберлер"сынық ойыншықты зерттеп, жөндейді. "Жидек теремі" ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды жидекке шығу, шөп, бұта арасынан іздеу, теру, себетке салу әрекеттеріне машықтандыру; жидекті теру үшін еңбек керектігін түсіндіру, коммуникативті қабілеттерді дамыту. Құралдары: себеттер, жидектердің макпшіндері. Ойын аула жағдайында ұйымдастырылса, алдын-ала шығып, бұтақтарға жұмсақ қызыл түсті қағаздан шиыршықтарды (жидектерді)

және басқалар)	бекіту. «Үйшікте кім тұрады?» деген сұраққа кім үйшікте тұрса, сол балалар ғана жауап береді (балалар жануарлардың дыбысын салады). Тәрбиеші балаларды бірнеше топқа бөледі (3-4-5). Балалар өздеріне таныс құстарды немесе жануарларды қозғалыспен көрсетеді. Әр топ орындықтардан өздеріне үйшік жасайды. Тәрбиеші балаларға әркім өз үйшігінде болатынын, сосын өздері бейнелейтін жануарлардың дауысымен айқайлайтынын	әпкем, Кішкентай бөбек – мен. Бір үйде біз нешеуміз? Бір үйде біз /бесеуміз/ "Гүл дүкені" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: гүлдерді (түймедақ, бақбақ, қоңыраугүл) және түстерді ажырата білу, тез атау, басқалардың арасынан қажетті гүлді табу қабілеттерін бекіту; балаларды өсімдіктердің түсі бойынша топтастыруға, әдемі гүлшоқтарын жасауға үйрету. Барысы: үстелде әртүрлі пішіндегі түрлі түсті	коммуникативті, сөйлеу қабілеттірен дамыту. - Кірпіжан, кірпіжан, Қайда жортып барасың? Орманнан, орманнан Нені іздеп аларсың? - Жолым көп, жолым көп, Қоректерді іздеймін. Кездейсоқ, кездейсоқ Иіскеп жүріп, табамын. Д. Ахметова. "Кейіпкердің сөздерін жалғастыр" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды белгілі бір ертегідегі кез келген кейіпкердің айтқан сөздерін ары қарай жалғастыруға ынталандыру; байланыстырып	бұлшық еттерін дамыту. - Ей, Бауырсақ, Бауырсақ! Сенің басың домалақ, Бұлақ ақса алдында, Түсіп кетпе, абайла! Ақыл айтамыз бізден, Өте ғойшы көпірден. Көпірден өтсең, алға! Тура жолмен адымда! Үстел үсті ойыны: "Суретті құрастыр". Мақсат-міндеттер: бөлшектерден тұтас бір бөлікті құрастыруды үйрету, балалардың қабылдауын және байқағыштығын дамыту. "Не, қайда мекендейді?" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың ан-	түсініктерін тиянақтау; шығармашылықпен ойлану, ұсақ қол моторикасын дамыту; заттардың қасиеттеріне қызығушылықтарын арттыру. Құралдар: құрастырылатын ойыншықтар (көліктер, дене мүшелері салынатын пластик қуыршақтар, лего ойыншықтар, жұмыртқаға салынатын тосынсый ойыншықтар). Педагог балаларға шеберлердің рөлін атқаруды ұсынады. Шебер болғысы келмейтін балалар сынық ойыншықтарын "шеберлерге" әкеледі,

	Мақсаты: өзін-өзі күту, тамақтану, аракатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Асты-шашпай төкпей іш, Сораптамай баппен іш. Келген асты алдына Тауысып іш калдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қалағалайды.				
Түскі ұйқы	Тыныш ұйқыға кетуге жағдай жасау.				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Енді ояндықдар, төсектен тұрыңдар Әдемі ирек жолдармен, Лақтарша біз ойнақтап, Тастан - таска секіріп, Жалаң аяқ жүреміз. Табанымызды уқалаймыз. (мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, дене шынықтыру)				
Бесін ас	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. (мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз) Мақсаты: өзін-өзі күту, тамақтану, аракатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Асты-шашпай төкпей іш, Сораптамай баппен іш. Келген асты алдына Тауысып іш калдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қалағалайды.				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды карау	"Үйшікте кім тұрады?" ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың жануарлар туралы білімін, дыбыстарды дұрыс айту іскерлігін	Саусақтарға арналған жаттығу. Бас бармак -әкем, Балан үйрек – шешем, Ортан түйрек – ағам, Шылдыр шүмек –	"Кірпіжан" жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды диалогка белсенді қатысып, көркем сөз айтуға бейімдеу;	"Ей! Бауырсақ, Бауырсақ!" жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балалардың дене мүшелерін жаттықтырып,	"Ойыншықтарды жөндейміз" рөлдік ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың ойыншықтар жайындағы
	Дене тәрбиесі бойынша жеке жұмыстар: кеністікті бағдарлауды жәнеептілікті дамыту. Мақсат-міндеттер: допты лақтыру мен қағып алу жаттығулары. Балалардың еркін ойыны.	**болып өсейік" жаттығуы. Мақсаты: балаларды бір бағытта аяқ ұшына тұрып, тепе-теңдікті сақтап, жүруге дағдыландыру; жүруде қолдарды жоғары көтеріп, аяқты өкшеге тигізбен жүре білу қабілетін дамыту. Балалардың еркін ойыны.**	**(кегли) ойын жаттығуы. Мақсаты: балалардың кегли арасымен баяу және ептілекпен өтуге дағдыландыру; көз мөлшерін, тепе-теңдікті, вестибуляр аппаратын дамыту. Құралдар: кегльдер. Балалардың еркін ойыны.**	**жылдам жүгірмеу. Әрбір бала қимылдау кезінде шеңбердің бір жақ бойымен жүріп, бүкіл шеңбердің жылжып жатқанын бақылайды. Еңбек әрекеті: қол өнері сабақтарына табиғи материалдарды жинау. Мақсаты: балалардың қарапайым еңбек дағдыларына машықтандыру. Балалардың еркін ойыны.**	
Серуеннен оралу	Балалар киімдерін дұрыс шешу,шкафтарға бүктеп қою, колды жуу әрекеттерін одан әрі қалыптастыру. Таза сумен Арман, Беті-колын жуды Оған карап Балжан, Суға колын созды. (мәдени-гигиеналық дағдылар)				
Түскі ас	Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. (мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)				

	шапшаңдыққа, ұқыптылыққа, зеректікке тәрбиелеу. Педагог балалармен бірге "қасқырды" таңдайды. Қалған балалар "қояндар" болады. Педагог белгісінен кейін "қояндар" әртүрлі бағыттарда жүгіріп, қасқырдан қашады. "Қасқыр" ұстап алған "қояндар" саны 5-6-ға жеткенде, "қасқыр" ауысады. Құралдары: "қояндарға" медальондар, "қасқырға" маска. "Ұстап ал" қимылды ойыны. Мақсат-міндеттер: ептілік пен шапшаңдықтарын дамыту.	Ойын шарты. Бұл ойынға балалар 7-8 ден бөлініп ойнайды. Топ ішінде бір баланы "түлкі" етіп сайлап, қалған балаларды "балапандар" деп, әрқайсына медальон тағып, ойын ойналады. Ойында "балапандар" "түлкі" кейіпкеріне ұсталып қалмауы үшін, тәрбиеші көмегімен белгі бойынша ойынды бастап аяқтауы тиіс. Балалар шапшаң кең аймақты айнала қашуы тиіс. Құралдары: балаларға медальондар, жүргізушіге - маска. "Теректей биік	Теріп, теріп алайық, Себетіміне салайық Балалар, жақын келеді, Ақ жидегін береді. Соңғы сөздерді естіген "ақ" "оянып", "балаларға" қарай жүгіріп, олар ұстап алмақшы болады. Ұстап алу - балаға қолмен тию болып саналады. Ұсталған "балалар" келесі айналымға қатыспайды. Ойынның соңында балалар "ақ" қанша баланы ұстап алғанын санайды. Ойынды, жүргізушіні ауыстырып, тағы бір ойнатуға болады. "Қағып алмай өт"	вестибуляр аппаратын дамыту; ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ақырын-ақырын итеріп, Өткеншекті қозғалтамыз. Жылдам-жылдам жүгіріп, Шеңберді айналдырамыз. Д. Ахметова. Педагог барлық балалардың бірыңғай қимылдауын қадағалап жүру керек. Шеңбер бойымен жүргізу үшін, балаларды бір жаққа бұрып, беттерін шеңбер ортасына қарату керек. Балалардың ойынды меңгерудегі басты міндеті - аса	жаттығулар. Балалардың еркін ойыны. "Қағып алмай өт" (кегли) ойын жаттығуы. Мақсаты: балалардың кегли арасымен баяу және ептілікпен өтуге дағдыландыру; көз мөлшерін, тепе-теңдікті, вестибуляр аппаратын дамыту. Құралдар: кегльдер. Балалардың еркін ойыны.
	төмендейді. - Күн жазда аспанға биік көтерілілгендіктен, далада ыстық болады, жеміс-көкөніс піседі, гүлдер гүлдейді, біз де өзгеше киінеміз. Еңбек әрекеті: табиғи материалдарды жинау. Мақсат-міндеттер: балаларды еңбекке баулу. "Қасқыр мен қояндар" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын желісі, шарты бойынша баулу, белгі бойынша бір аймаққа жиналып және жан-жаққа тарап жүгіруге дағдыландыру;	тазалау. Мақсаты: еңбекке дағдыландыру; ересектерге көмек көрсетуге ынталандыру. Аллергиясы бар сезгіш балалардың қатысу-қатыспауын ескеру керек. "Түлкі мен балапандар" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: балаларды ойын шарты бойынша, белгі бойынша қимылдауға жаттықтыру; кейіпкерлердің қимылдарына еліктеуге ынталандыру; ептілікке, зеректікке, жылдамдыққа тәрбиелеу.	айта жүріп, қимылдарды жасауға, бір-біріне соғылмай, бір бағытта жылдам жүгіруге дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынға жүргізуші бала "ақ" болып тағайындалады (таңдалады), қалған ойыншылар - балалар. "Ақ" алаңның бір шетінде, ұйықтаған болып, отырады. Балалар алаңның екінші жағынан, тақпақ сөздерін айтып, себетке жидектерді жинаған ұқсап, "ақға" қарай жүреді. Ормандағы аюдың Құлпынайы көп екен.	тындатқызады. Балалар ажыратуға тырысады. Мақсаты: балалардың ойлау қабілетін дамыта отырып, есте сақтау қабілетін арттыру, байқампаздыққа баулу. Дене тәрбиесі бойынша жеке жұмыс. Мақсаты: қозғалыс, ептілік пен жылдамдықты дамыту. Балалардың еркін ойыны. "Өткеншек" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: балаларды шеңберге тұрып, бойымен жүруге және жүгіруге бейімдеу;	ұшқанда, ұрықтары түскен жерде қалып, жаңа гүлдің өсуін қамтамасыз ететінін түсіндіру. Еңбек әрекеті: гүлзарларды тазалау. Мақсаты: еңбекке баулу, берілген тапсырмаларды мұқият орындауға үйрету. "Бағбан мен гүлдер" қимылды ойыны. Мақсаты: ептілік пен шапшаңдықты дамыту, алаңның қарсы бөлігіне құтыншыдан асқан ептілікпен қашып өтуге үйрену. Дене тәрбиесі бойынша жекелей жұмыс: секістікті бағдарлауға арналған

	Ар жағында тауларның, Алтын кесек домалар. (Күн.) - Балалар, қараңдаршы? Күн қайда орналасқан? (Аспанда орналасқан.) - Күннің нелері бар? (Күннің сәулелері бар.) - Күн қалай қыздырады? (Қатты, бүтін күн ыстық.) - Балалар, сендер қайдан білдіңдер, күннің ыстық екенін? Өйткені біз жазғы киімдермен жүрміз. - Күндіз күн жоғары да тұрғандықтан, күн ыстық болады, ал таңертең мен кешке күн салқын болады. Күн көзі	тәрбиелеу. Балаларға сұрақтар: - Торғай қандай? - Ол не жейді? - Қалай дыбыстайды? Торғай – кең далада тіршілік ететін әнші құс. Денесі сопақша, басы дөңгелек, тұмсығы үшбұрышты, қанаты ұзын, сұрғылт, боз түсті болып келеді. Балаларға тақпақ оқу: Торғай, торғай, тоқылдақ, Жерден тары шоқып ап, Бөтегесі бұлтиып, Шық-шық етіп отырмақ. Еңбек әрекеті: учаскедегі гүлзарларды	бірге, көбелекті бақылап көрейік. Гүлге қонып отырған көбелекті қарайықшы. Қараңдаршы, көбелекте не бар? (Қанаттар.) Қанаттарында әдемі өрнектер бар екен. Көбелекті қанатынан ұстауға болмайды, өйткені олар өте нәзік. Қанаттары сынып, ұша алмай қалады. Еңбек әрекеті: құрғақ бұтақтарды жинау. Мақсаты: қол еңбекке баулу. "Ормандағы аюда" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: балаларды ойын шартын бұзбай, тақпақ сөздерін	көліктерге жіктеуді үйрену. Жұмбақ жасыру. Көлік туралы жұмбақтар Кеудесінде жаны жоқ, Тамырында қаны жоқ: Май жейді, Су ішеді. Бұл не екен балалар? (Машина) Еңбек әрекеті: учаскені бұтақтар мен тастардан тазарту. Мақсаты: балаларды еңбекке баулу. "Көліктердің дыбысын ажырат" ойыны. Әр түрлі көліктердің дыбыстарын тәрбиеші балаларға	гүлі. - Гүл қандай? (Қалпағы мен сабағы болады.) - Бақбақтың қалпағы дөңгелек, ақ және үлпілдек. Егерде үлпілдекті үрлесең, олар ұшып кетеді (тәрбиеші үрлеп көрсетеді). - Сабағы қандай? (Сабағы жіңішке, ұзын, жасыл.) - Балалар, жанбыр жауар алдында, бақбақ өзінің күлтелерін жинап алады, ал күннің көзі шыққан кезде қайтадан ашады. Балаларға бақбақтың гүлдеп болғанынан кейін, күлтешісі мамықты шарға айналатынын, мамықтары желмен

	Көркем сөзді мәнерлеп айту жаттығуы. Мақсат-міндеттер: артикуляцияны, сөйлеу, ойлау, есте сақтау, елестету қабілеттерін дамыту; денсаулықты сақтау қағидаларына баулу. "Күнім, күнім..." Күнім, күнім, қайдасың? Түннен бері шығасың. Сенімен бірге оянамын, Жылы нұрына шомыламын. Оянамын, жаттығамын, Балабақшаға барамын. Нұрына толған аланға Достарымды шақырамын. Д. Ахметова.	өзге құстарға ұқсамастықты байқауға, атауға дағдыландыру; қамқорлыққа тәрбиелеу. Шыр-шыр еткен торғайды, Қорғамасаң, болмайды. Кіп-кішкене торғайлар Ағаштарды қорғайды. Таспен атып торғайды Ұя бұзған оңбайды. Құс өкпелеп кетеді, Бақшамызға қонбайды. "Аққу-қаздар" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: белгі берісімен бір бағытта тез жүгіруге жаттықтыру; ойын	әлеміне деген қызығушылықты арттыру. Көбелек - ау, көбелек, Әдемісің гүлдейсің. Ұстап сені не керек? Ойнамайсың күлмейсің. "Көбелекті ұстап алу" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша орнында секіру қимылдарына дағдыландыру; вестибуляр аппаратын, жігер-күшін, зейінді дамыту; шапшаңдыққа, достыққа тәрбиелеу. Ойын барысында педагог балаларды бір затты (көбелекті) ұстап алу мақсатында жоғары секіруге	кездегі әдемілігін сезінуге үйрету. Шие бар менің бағымда Өзім бағып өсірген. Тұр толықсып бабында Мөлдір шырын несібем. "Аю мен қояндар" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды белгі, мәтін сөздері бойынша қимылдауға дағдыландыру: бір-біріне соғылмай, жүгіріп, секіріп жүру және жан-жаққа шашырап жүгіру; шапшаңдыққы, зеректікке, жылдамдыққа баулу. Ойын шарты. Бұл ойынға балалар 7-8 ден бөлініп ойнайды. Топ ішінде бір	арттыру; бақылағыштыққа тәрбиелеу. - Балалар, мен сендерге осы «Бақбақ» гүлі туралы ертегі оқып берейін,мұқият тыңдайық. Көктем келді. Бір күні көгал арасынан кішкентай бақбақ гүлі шығып жан-жағына қарап: -Қызық! Ертең мен өскенде қандай болар едім? - деп ойланады. Бір кезде жай жаңбыр жауады, бақбақ оданда жоғары өсіп, аспандағы күнді көреді. - Мәссаған! Анау күн секілді жап жарық болып өссем ғой?- деп армандайды. Оны естіген күн

	"Күн мен жаңбыр" қозғалыс-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша жан-жаққа шашырап жүгіруге және бір-біріне соғылмай, бір жерге жиналуға дағдыландыру, вестибуляр аппаратын, кеністікті бағдарлау қабілетін жетілдіру; ептілікке, достыққа тәрбиелеу. Балалардың алаңның бір шетінде тұрады. Тәрбиеші: "Аспан ашық, күн шығып тұр! Серуенге шығуға болады", – дейді. Балалар бүкіл алаңда жүгіріп жүр. "Жаңбыр! Тез үйге жүріңдер!" деген белгіні естіп, бәрі өз орындарына қарай	шартын бұзбауға бейімдеу, бір-бірне соғылмауға дағдыландыру, лене мүшелерін дамыту, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Педагог балаларға "аққу-қаздар" болуды ұсынады. балалар алаңның бір жағына, педагог - қарама-қарсы жаққа тұрады. Алаңның ортаңғы екі шетінде екі (таңдалған) бала "каскыр" рөлін атқарып тұрады. Педагог: - Аққу-қаздар, қайдасыңдар? Қайда қонып, ұшасыңдар? Балалар: - Біз ұшамыз жылы жаққа, Қайтқымыз келеді ошаққа!	жаттықтырады. Педагог нұсқауларынша секіріп, орнына қайта түсуде тепе-теңдікті сақтап, құламауды ескеру керек. "Бағбан мен гүлдер" қимылды ойыны. Мақсат-міндеттер:ептілік пен шапшаңдықты дамыту, алаңның қарсы бөлігіне қуғыншыдан аскан ептілікпен қашып өтуге үйрену. Дене тәрбиесі бойынша жекелей жұмыс: кеністікті бағдарлауға арналған жаттығулар. Балалардың еркін ойыны. Еңбек әрекеті: гүлзардағы гүлдерді суару. Мақсат-міндеттер: өз	баланы "аю" етіп сайлап, қалған балаларды "қояндар" болады. Ойында қояндар аюға ұсталып қалмауы үшін, тәрбиеші көмегімен белгі бойынша ойынды бастап аяқтауы тиіс. Балалар шаршап кең болмені айнала қашуы тиіс. Құралдары: "қояндарға" медальондар, "аюға", маска. "Кегльді қағып ал" жаттығуы. Мақсат-міндеттер: допты тура бағытта домалатып, алшақ тұрған кегльді қағып түсіруге дағдыландыру; дәлдікке, ептілікке, зеректікке баулу. Еңбек әрекеті: табиғи	жыныя төменге қарап бақбақ гүлді сары түске айналдырады. Күн сайын ол сарғайып жәндіктердің күні болады. Арала күндер өтеді бақбақ гүлі аспанда жылтыр бара жатқан аппақ,үлпілдеген бұлттарды көреді. - Мәссаған! Менде анау бұлттар секілді аппақ болсам ғой! - дейді. Жоғарыдағы бұлттар төменге қарап, әлгі бақбақты аяғы бар бұлтқа айналдырады. Кенеттен жел соғып бұлттар жан-жаққа ұша бастайды, алыс-алыс жерлерге. Бірақ ұшқан бұлттар қонған жерлерінде алдымен сары күн түстес, содан соң ақ
	тазалау. Мақсат-міндеттер: тазалыққа тәрбиелеу. Балалардың еркін ойындары.	қолмен, кейін бір қолмен допты қағып алуға жаттықтыру. Еңбек әрекеті: қол өнері сабақтарына табиғи материалдарды жинау. Мақсат-міндеттер: балалардың қарапайым еңбек дағдыларына машықтандыру. "Жолмен (жалғыз аяқ жолмен) жүрейік" ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың "жіңішке" жолмен, тепе-теңдікті сақтап жүру амалына дағдыландыру; мұқияттылыққа тәрбиелеу. Тәрбиеші өзіне балаларды шақырады да суретті көрсетіп, жолдың қандай түзу			Балалар алаңның екінші жағынан, тақпақ сөздерін айтып, себетке жидектерді жинаған ұқсап, "аюға" карай жүреді. Ормандағы аюдың Құлпынайы көп екен. Теріп, теріп алайық, Себетімізге салайық Балалар, жақын келеді, Аю жидегін береді. Соңғы сөздерді естіген "аю" "оянып", "балаларға" қарай жүгіріп, оларды қуалап, ұстап алмақшы болады. Ұстап алу - балаға қолмен тию болып саналады. Ұсталған "балалар" келесі айналымға қатыспайды. Ойынның соңында балалар "аю" канша

	жүгіріп келіп, орындықтардың артына отырады. Тәрбиешінің қайталап "Күн ашық! Барыңдар, серуендеңдер", – дейді, ойын қайта басталады. "Қапты көлденең нысанға лақтыру" жаттығуы. Мақсат-міндеттер: дәлдікке, ептілікке бейімдеу, біл қолмен қапты көлденең нысанға лақтыру жаттығуына машықтандыру. Құралдар: лақтыруға арналған құм салынған қаптар. Балалардың еркін ойыны. Еңбек әрекеті: құмның бетін ұсақ бұталардан, жапырақтардан	(Осы сөздерден кейін, балалар қарама-қарсы жаққа жүгіріп ("ұшып") ұшталады. "Қасқырлар" "ақсуқалдарды" ұстап алуға тырысады. Ұстап алу - баланы қолмен тигізу болып саналады. Педагог алдын-ала алаңның шетінде балалар үшін "қасқырлардан қауіпсіз" орынды сызып қояды. Ойын бірнеше рет қайталанады. Ойын қарапайым түрде де ойнатылады: педагогтің қалауынша "қасқырларды" қоспауға болады. Жаттығу ойындары: допты жерге лақтырып, әуелі екі	міндеттерін қызығушылықпен атқаруға тәрбиелеу, әсемдіктерге деген сүйіспеншіліктерін арттыру. Балалардың еркін ойыны: жақсы көретін ойыншықтармен ойнау. Мақсат-міндеттер: ойын бойынша жолдастарымен бірігіп ойнауға үйрету. Балалардың еркін ойындары.	материалдарды жинау. Мақсат-міндеттер: балаларды еңбекке баулу, қол еңбегіне қажет материалдарды жинау. Балалардың еркін ойындары.	бұлт түстес болып, оның айнала бояқ түлері пайда болған екен. "Орамдағы аюда" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай, тақпақ сөздерін айта жүріп, қимылдарды жасауға, бір-біріне соғылмай, бір бағытта жылдам жүгіруге дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынға жүргізуші бала "аю" болып тағайындалады (таңдалады), қалған ойыншылар - балалар. "Аю" алаңның бір шетінде, ұйықтаған болып, отырады.
		екеніне назар аударады (аралығы 20-30см екі қатар сызық). Бұдан кейін балаларға, сызықтан шықпастан, осы жол бойымен қыдыруды ұсынады. Балалар бірінің артынан бірі бір бағытпен жүреді де сол тәртіппен қайта қайтады. Бұл ойынды учаскеде өткізген жақсы. Балалардың бір-бірімен соқтықпасы үшін, ойынға бір мезгілде 5-6 адам қатыстырылады. Ойынның күрделенуі: басқа кішкентай, құм салынған капшықты. қолды белге қойып, жүру әдісі. Балалардың еркін ойындары.			баланы ұстап алғанын санайды. Ойынды, жүргізушіні ауыстырып, тағы бір ойнатуға болады. "Қапты көлденең нысанға лақтыру" жаттығуы. Мақсат-міндеттер: дәлдікке, ептілікке бейімдеу, біл қолмен қапты көлденең нысанға лақтыру жаттығуына машықтандыру. Құралдар: лақтыруға арналған құм салынған қаптар. Еңбек әрекеті: құмның бетін ұсақ бұталардан, жапырақтардан тазалау. Мақсат-міндеттер: тазалыққа тәрбиелеу. Балалардың еркін ойындары.
Серуеннен оралу	Балалар киімдерін дұрыс шешу,шкафтарға бүктеп қою, қолды жуу әрекеттерін одан әрі қалыптастыру.				

		екеніне назар аударады (аралығы 20-30см екі қатар сызық). Бұдан кейін балаларға, сызықтан шықпастан, осы жол бойымен қыдыруды ұсынады. Балалар бірінің артынан бірі бір бағытпен жүреді де сол тәртіппен қайта қайтады. Бұл ойынды учаскеде өткізген жақсы. Балалардың бір-бірімен соқтықпасы үшін, ойынға бір мезгілде 5-6 адам қатыстырылады. Ойынның күрделенуі: басқа кішкентай, құм салынған қапшықты. қолды белге қойып, жүру әдісі. Балалардың еркін ойындары.			баланы ұстап алғанын санайды. Ойынды, жүргізушіні ауыстырып, тағы бір ойнатуға болады. "Қапты көлденең нысанға лақтыру" жаттығуы. Мақсат-міндеттер: дәлдікке, ептілікке бейімдеу, біл қолмен қапты көлденең нысанға лақтыру жаттығуына машықтандыру. Құралдар: лақтыруға арналған құм салынған қаптар. Еңбек әрекеті: құмның бетін ұсақ бұталардан, жапырақтардан тазалау. Мақсат-міндеттер: тазалыққа тәрбиелеу. Балалардың еркін ойындары.
Серуеннен оралу	Балалар киімдерін дұрыс шешу,шкафтарға бүктеп қою, қолды жуу әрекеттерін одан әрі қалыптастыру.				

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы (балабақша / шағын орталық, мектепалды сыныбы) Ж.Ш.С. Аңдре - к.2. БІБ
Топ: ортаңғы топ "Күзгі"
Балалардың жасы: 3 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 12.08 - 16.08.2024ж.
Педагогтың аты-жөні Сәндірова А

Апта күндері	*Дүйсенбі*	*Сейсенбі*	*Сәрсенбі*	*Бейсенбі*	*Жұма*
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы көрінісін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. Білім күніне арналған мерекелік қабылдауды әзірлеу. **(сөйлеуді дамыту, музыка)**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен кеңес, әңгімелесу	"Күн сәулесінен сақтанайық!" атты ата-аналарға жаднама.				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	**Бөлме өсімдіктерін суару.** Мақсат-міндеттер: балаларға өсімдіктерге күтім жасау тәсілдерін үйретуді жалғастыру (күнге жақын өсімдіктерге суды	**Кітаптарды көркем әдебиет бұрышына орналастыру.** Мақсат-міндеттер: балалардың кітаптарға ұқыпты қарау дағдыларын қалыптастыру, белгілі бір тәртіппен	**"Топтың ішін ретке келтір".** Мақсат-міндеттер: балаларды ересектерге көмектесуге машықтандыру; шкафтарта тұрған ойыншықтар мен	**Бөлме өсімдіктерін күту.** Мақсат-міндеттер: балаларды өсімдіктерге ұқыптылықпен қарауға бейімдеу (құрап қалған жапырақтарды алып	**Аквариумдағы балықтарды қоректендіру.** Мақсат-міндеттер: балыққа қамқорлық жасауды дағдыландыру (жемді үгітіп шашырату), аквариумдағы

	көбірек құйып, көленкеде өсетіндерге байқап құю, қажеті бойынша суару), бөлме өсімдіктеріне ұқыпты қарауға үйрету.	кітаптарды салу мүмкіндігін іс-тәжірибеде көруге машықтандыру.	құралдарды реттеп, тазалықты орнатуға тарту, еңбек дағдыларын, ұқыптылықты қалыптастыру.	тастау), күтуге деген қызығушылықтарын ояту, ересектерге қолқабыс танытуға тәрбиелеу.	балықтың тіршілігіне қызығушылықтарын таныту.
	"Сыпайы бол" ойыны. Максат-міндеттер: балаларға сөздерді сыпай түрде айтуға дағдыландыру. **Санамақты мәнерлеп айту жаттығуы.** Максат-міндеттер: балаларды санамақты мәнерлеп айтуға, мәтіннің мәніне сай қимылдарды жасауға дағдыландыру; есте сақтау, түйсік, сөйлеу қабілеттерін, жағымды эмоцияларды дамыту.	**"Лото" үстел ойыны.** Максат-міндеттер: заттарды топтастыруға, олардың жалпы атауын айтқызуға дағдыландыру; зейінді, қабылдауды, ойлау қабілетін дамыту. Балалар берілген суреттерді топтарға жинайды: ойыншықтар, киім, тамақ және т. б. бойынша. **"Пойыз келе жатыр" саусақ жаттығуы.**	**"Би билеген баламыз" жаттығуы.** Максат-міндеттер: балалардың жағымды эмоцияларын, дене мүшелерін дамыту. Жаттығу жасап көреміз, (Адымдау) Қолды көкке көтереміз, (Қолдар жоғары) Түсіріп белге төмен, (Қол белде) Еңкейеміз, еңкейеміз. (Оң-сол жаққа еңкею) Өкше қойып, басамыз, (Оң жақ өкше, адымдау)	**"Бір сөзбен ата" ойыны.** Максат-міндеттер: балаларға көкөністерді, жемістерді жалпылауға және оларды бір сөзбен атауға үйрету. **"Толқиды теңіз" қимылды ойыны.** Максат-міндеттер: балаларды шыдамдылыққа тәрбиелеу. Ойын шарты. Балалар ойын алаңында айналып жүріп: «Толқиды теңіз бір,	**"Лото "Қысқы және жазғы ойын-сауықтар"" үстел ойыны.** Максат-міндеттер: балалардың жазғы және қысқы ойын-сауықтар жайындағы түсініктерін нығайту, екі топқа бөлуге дағдыландыру; зейінді, байқауды дамыту. Құралдары: жазғы және қысқы ойын-сауықтар туралы сурет-карточкалар. **"Түймеше" саусақ жаттығуы.** Максат-міндеттер:

	Екі көз бен қос құлақ, Бір бас пенен бір мұрын. Нешеу болды қос шырақ, Санап шығар кім бұрын?! Екі аяқ пен екі қол, Бір ауыз бен бір тілін ... Нешеу болды қане, бол, Санап шығар кім бұрын?! Сұқ саусағым суға барды, Ортан қолым орақ орды. Аты жоғым ағаш жарды, Жұмсамапты алақаным, Тек шынашақ-балапанын. (М. Қуанышбеков)	Максат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығу мәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Пойыз келе жатыр: Тоқ-тақ-тоқ, Тоқ-тақ-тоқ. (Саусақтарды үстел бетінде ырғақтарға сай кезегімен, күйсандықтың пернесін басқандай тықылдату) Жылдам келе жатыр: Тоқ-тақ-тоқ, тоқ-тоқ. (Саусақтарды үстел бетінде ырғақтарға сай кезегімен, күйсандықтың пернесін басқандай тықылдату)	Өкше қойып, басамыз. (Сол жақ өкше, адымдау) Міне, қандай әдемі, (Қол белде, бас шайқау) Би билеген баламыз. (Шапалақтау) **"Суретті құрастыр" ойыны.** Максат-міндеттер: балаларды бөлшектерден тұтас бөлік құрауға үйрету.	Толқиды теңіз екі, Толқиды теңіз үш, Толқиды теңіз төрт» - сөз жолдарын айтады. Тәрбиеші белгісі бойынша: Толқын мұз бол!"- дегенде балалар қозғалмай қалу керек.	балаларды қимылдарды мәтін жолдарының ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Тоқ-тоқ, тоқ-тоқ, саусағым, Соққылайды томпағым. Түймешені, түймешені, Басып, басып таппадым. Д. Ахметова

		Барлық бала күтіп қалды: Алақан, алақан! (Алақандарды жайып, өзара ұқалау) Қуанышпен қарсы алады: - Алақай! Алақай! (Алақандармен шапалақтау)			
Ертеңгілік жаттығу	**Таңғы жаттығу кешені: "Орамал"** Жүру және жүгіру, бірінің соңынан бірі жүру. Аяқтың ұшымен жүру. Шеңберге тұру. Орамалды көрсетіңдер. Аяқты сәл алшақ қойып, қолды артқа жасырамыз. Қолды алға созып,қайтадан жасыру. (3 рет қайталау) Келесі колға орамлды ауыстырып,осы жаттығуды қайталау. Орамалды орнына қою. Тағы солай отырып, орамалды орнына қойып, тұру,отырып, орамалды алып жүру. Орамалды сол қолына алып осы қимылдарды қайталау. Қаздар қанат қағады,аяқты жәй қойып,қолды түсіру. Қолды жанына созып,сермеу және "га-га-га" - деп түсіру. (4 рет қайталау) Қаздар дыбыстайды. Аяқты алшақ қойып, қолды түсіру. Алға еңкейіп,қолды артқа жіберу, "ш-ш-ш" - деп айту. Қаздар жем шоқиды. Аяқты жәй қойып,қолды түсіру. Қолды тізеге қойып отыру. Басты түсіріп,тұру Тыныс алу. Орамалды үрлеу. Бірінің соңынан бірі жүру. **(дене шынықтыру)**			
Таңғы ас	Балалардың беті мен қолын жуу, таңғы асқа отырғызу. Тамақтану мәдениетімен таныстыру. Қасық пен шанышқыны құрыс ұстауды дағдыландыру. Тамақтанғаннан кейін бет пен қолды жуу.				

	Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, аракатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. (**мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Кемпіркосақ" ойыны.** Мақсат-міндеттер: ойлау, есте сақтау қабілетін дамыту. Балалар ортаға шығып түстерді айтады. Бір бала қарамай тұрып, қайсысы қандай түс айтқанын айтып береді.	**"Тым-тыракай" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлау, жылдам жүгіре білу қабілеттерін дамуты. Балалар шеңбер құрайды. Бір немесе бірнеше бала шеңбер орнасында белгі санамақ сөздерден кейін ұстап алушылардың рөлін атқаратын болады. Ал, кәнеки, балалар, Бір, екі, үш - деп, санандар! Бір, екі, үш! Ал, тараңдар! Бұл сөздерден кейін балалар жан-жаққа бытырай қашады.			

		жасаулы дағдыларын дамыту		білік-тіліктерін дамыту, өз жұмыстарынан нәтиже шығаруға қызығушылықтарын арттыру; Шыдамдылыққа, эстетикалық қабылдауларын тәрбиелеу.	шығармашылық ойын шараларына белсенді қатысуға деген ұмтылысқа тәрбиелеу
2- таңғы ас	Алдындағы түскі аска назар аудару, үстел басында отыру әдеби мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуенге дайындық	Балаларға жүйелі түрде киініп-шешінуді, киімдерін шкафқа орналастыруды, колдарын мұқият жууды қалыптастыру.				
Серуен	**Шырша ағашын бақылау. (коршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Максат-міндеттер: шырша ағашы туралы түсініктерді тиянақтау; балалардың сөздік қорын толықтыру; ағаштар әлеміне деген қызығушылықты	**Жәндіктерді бақылау (ара). (коршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Максат-міндеттер: аралардың тіршілігіне деген қызығушылықты арттыру; аралардың адамға беретін пайдасын білуге үйрету;	**Аспанды және бұлтты бақылау. (коршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Максат-міндеттер: балаларға аспанның әсемдігін көруге үйрету; қадағалау барысында бұлтты ажырата білу, аспан бұлтты, бұлтсыз екенін айтуға	**Желді бақылау. (коршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Максат-міндеттер: жел туралы мағлұматты толықтыру; желдің түрлерімен таныстыру; ұғымталдыққа тәрбиелеу. Әңгімелесу.	**Құм мен топырактың касиеттерін бақылау (ұксастықтары мен айырмашылықтар ын анықтау) (коршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Максат-міндеттер: құм мен топырактың касиеттерін анықтау,

		Оларды ортада тұрған бала ұстап алу керек. Екі, үш бала ұсталған соң, тәрбиеші "бір, екі, үш" - деп санағанша, балалар тез шеңбер құрып тұрады. Ойын кайта басталады.			
Мектепке дейінгі ұйым кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Құрастырудан ойын-жаттығу** "Үй жануарларына арналған үйлер" Максат-міндеттер: Құрастыру үшін кажетті бөліктерді атау және таңдау қабілеттерін дамытуға ықпал ету, көмектесуге деген ықыласты тәрбиелеу, үй жануарлары туралы білімдерін бекіту.	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Көңілді ойындар" Максат-міндеттер: Балаларда бағытты өзгертіп жүгіру қабілеттерін дамыту; тақтайдың үстімен тізе мен саусақтарға сүйеніп, төрт тағандап өрмелеу және бір орында тұрып, арқаннан биікке секіріп, жерге табанмен түсу жаттығуларын	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** В. Сутеев "Үш мысық" (әңгімелеу) Максат-міндеттер: Балаларды әңгімені зейін қойып тыңдауға үйретуді жалғастыру; әңгімені мазмұндай білуге үйрету; тілдерін дамыту, сөйлеу дағдыларын қалыптастыру; сөздік қорларын молайту; анық, көркем сөйлеуге тәрбиелеу.	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Көңілді доп" Максат-міндеттер: Балаларға сурет салудың дәстүрлі емес тәсілдерін үйретуді жалғастыру; дөңгелек пішінді заттар жайлы түсініктерін қалыптастыру; негізгі үш түс жайлы білімдерін бекіту: мақта таяқшаларымен біркелкі бастыру	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Денсаулық әуені" Максат-міндеттер: Балалардың музыка жетекшімен бірге көңілді әндер айту қабілетін дамыту; кейіпкерлер қозғалысында ойын мазмұнын дұрыс жеткізе білуді қалыптастыру. Белсенділікке, ынтымақтастық қабілеттілікке, музыкалық және

	кәр бұталарды сындырмайды, жыныстардың арасынан жерге түсіп кетеді - Шырша өте пайдалы ағаш, ол ауаны тазартып,денемізді сау болуына көмектеседі Жасыл желек жамылған Міне, сұлу шыршамыз Инелері тағылған Қандай сұлу шыршамыз! **Еңбек әрекеті: ауаны құрап түскен жапырақтардан тазарту.** Мақсат-міндеттер: тәрбиешіге көмектесуге тәрбиелеу, бастаған істі аяғына дейін	**қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын сөздерін айта отырып, кейіпкерлерді нақ көрсете білуге дағдыландыру, белгіні естіп тапсырманы жылдам орындай білуге, шылдамдылыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойын шарты: Аю болып киінген бала немесе тәрбиеші орындықта отырады (орманында). Ал аралар болып киінген барлық балалар орманға бұлдірген теруге барады. Қимылдармен көрсетіп, мынадай сөздерді айтады: Орманында аюдың,	Әсем гүлдер, көп екен! - Гүл-гүл жайнап өсер екен, Нәсерлетсең, нәсерлет **Еңбек әрекеті: сурған шөптерді жинау (тәрбиешінің көмегімен).** Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдыларына машықтандыру. Аллергиясы бар, сезгіш балалардың қатысуы-қатыспауын ескеру. **"Мысық пен тышқандар" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартына сай қимылдауға, берілген рөлдерді атқаруға, шартты бұзбауға	дағдыландыру, дене мүше лерін дамыту ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Педагог балаларға "ақку-қаздар" болуды ұсынады. Балалар алаңның бір жағына, педагог - қарама-қарсы жаққа тұрады. Алаңның ортасы екі шетінде екі (таңдалған) бала "қасқыр" рөлін атқарып тұрады. Педагог: - Ақку-қаздар, қайдасыңдар? Қайда қонып, ұшасыңдар? Балалар: - Біз ұшамыз жылы жаққа, Қайтамыз келеді ошаққа! Осы сөздерден кейін, балалар қарама-қарсы жаққа жүгіріп	Болып келеді. Сағалы жерлерге су көп сіңеді, сондықтан және дейін көгереді. Құмды жер суды өткізеді, сондықтан тез кебеді. Қай жерде ежен тез өседі. **Еңбек әрекеті: майда сықырлық тастарды жинау.** Мақсат-міндеттер: ойын алаңындағы тастарды жинау, балаларды тазалыққа дағдыландыру. **"Аю мен қоңыздар" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі, мәтін сөздері бойынша қимылдауға дағдыландыру, белгілі аймақта бір-біріне соғылтпай, жүгіріп, секіріп жүру және жан-жаққа

	арттыру. Балаларды шыршаға жақын апарып, ол туралы тақпақ, жұмбақтарын еске түсіріп айту. Басқа ағаштар қыста жалаңаш тұрғанда,ал шырша қысты күні ерекше сұлу екендігін аңғарту. Шыршаның негізгі түсін, неліктен жапырақтардың жоқ болғанын сұрау. - Шыршаны қашан болмасын тамашалап қарауға болады, себебі ол әркашан жап жасыл, суықтан қорықпайды. - Шыршаның бұтақтарында жапырақтардың орнына қылқандар бар. Қылқандар түспейді, сондықтан қыста үстіне түскен	бақылағыштыққа тәрбиелеу. Жұмбақ. Ыжылдап ұшады, Гүлдерге қонады, Шырынын сорады, ұясына жинайды. Түр-түсі сары-ала, Аталады ... (Ара.) Жаз мезгілінде аралардың ұшып, гүлдерге қонып жүргенін бақылау, қорытынды жасау. Аралардың өсімдіктерге, адамға өте пайдалы екендігін түсіндіру. Аралар шығаратын балы аюлардың жақсы көретінін ескерту. Ауа райының салқындауы байланысты жәндіктер жоғалатынын айту. **"Аю және ара"**	бейімдеу. табиғаттың әсемдігін тамашалауға тәрбиелеу. Бұлттың қозғалысы және өзгерісі жөнінде бақылағанда қадағалауды дамыту. Ашық аспанда бұлтты байқау жеңілірек, оның баяу қозғалатынын, бірте-бірте көбейіп, өзінің түрін өзгертетінін, мақтаға ұқсайтын массаға айналатынын, немесе, керісінше,азайып және еритінін атап өтуге болады. Тақпақ. - Ақсың, сұрсың, қарасың, Қайда қалқып барасың? - Жерге нөсер төгемін,	- Жел дегеніміз не? - Жел қандай болады? - Жел қалай пайда болады? - Жел не үшін қажет? - Жел бізге керек пе, жоқ па? - Желді көрмесек қалай сеземіз? - Жел қай жақтан соғып тұр? Жаттығу. Жел соғады бетімізге, Тербеледі ағаштар. Тыныш - тыныш отырындар, Биік - биік ағаштар. **"Ақку-қаздар" ойыны.** Мақсат-міндеттер: белгі берісімен бір бағытта тез жүгіруге жаттықтыру; ойын шартын бұзбауға бейімдеу; бір-біріне соғылмауға	ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау. Топыраққа (жер, құм, саз), қазу, қопсыту арқылы назар аудару. Құм мен жер (топырақ) арасында қандай ортақ нәрсе бар. Ауамен, сумен бірге топырақ тіршілік өсімдіктерді қоректік көзі, сумен қамтамасыз ететін жердің жұмсақ қабаты «топырақ» деп аталады. Топырақтың негізгі қасиеті – құнарлығы. Топырақтың құрамында әртүрлі қажетті қоректік заттар су, ауа, саз, құм, шіріндіболады. Топырақтың беткі қабаты қоңыр түсті

	шеңберге жиналады. Олар педагогтің нұсқауы бойынша көздерін жұмады, ал жүргізуші-педагог балаларды шеңбер сыртында жүріп, кез келген баланы сәл түртіп қалады. Осыдан бері педагог таңдаған бала "қу түлкі" болып саналады. Ал ойыншы-балалар болса, жан-жақтарына қарап: "Қу түлкі, сен қайдасың?" деп, үш рет сұрайды. Соңғы сұрақтан кейін бұдан бері жасырынып тұрған "қу түлкі": "Мен мындамын!" - деп дауыстайды. Осы жерден бастап, балалар жан-жаққа "қу түлкіден" қашып құтылу керек. "Қу	қарапайым еңбек дағдыларына машықтандыру, тазалыққа бейімдеу. **"Сызықты баспа" қимыл жаттығуы.** Максат-міндеттер: балаларды бір бағытта, жылжи отырып, секіруге дағдыландыру. Балалардың секіру жолы бойына көлденең сызықтарды салып қою. Балалар, сызықтарды баспай, алға секіруге үйренеді. **Балалардың еркін ойыны.**	ішінен, "Сағат неше болды?"- деп, Бауды тартып қалып еді, Дүңгірледі барлық жер. Тышқан қорқып қайтадан, Кіріп кетті ініне. Соңғы сөздерді естіген "мысық" "тышқандарға" қарай жүгіріп, қуалап, оларды ұстап алмақшы болады. Ұсталғандар келесі айналымға қатыспайды. Ойынның соңында балалар "мысық" канша баланы ұстап алғанын санайды. Ойынды, жүргізушіні ауыстырып, тағы бір	**"Себетке допты лақтыр" ойын жаттығуы.** Максат-міндеттер: балаларды доппен ойындарға тарту; дәлдікке, мергендікке, шапшаңдыққа, зеректікке баулу. Педагог балаларды екі топқа бөледі. Екі топ ортасында себет тұрады. Балалар допты жерге лақтырған кезде, секіріп себетке түсіру керек. Себетке көп доп лақтырған балалар тобы жеңіске жетеді. Құралдары: спорттық құралдарды жинауға арналған себеп, балаларға доптар. **Еңбек әрекеті: гүлзарда өскен гүлдерге су құю.**	түстердің арасынан негізгі түстерді ажырата білу қабілетін қалыптастыру. Дене тәрбиесіндегі арналған ойын: балаларда екі аяғымен алға қарай секіру қабілетін дамыту. Белгі бойынша әрекет ету, ұзындыққа секіру, жылдам жүгіру. **Балалардың еркін ойыны.**
	"Түзу жолмен" қимыл-қозғалыс ойыны. Максат-міндеттер: биік емес бөрене үстімен жүріп, екі аяқты бүге отыра секіруге дағдыландыру. **"Қу түлкі" қимыл-қозғалыс ойыны.** Максат-міндеттер: балалардың ойын шарттарына сай ойнай білу, "Мен - түлкі!" сигналы бойынша қолға түспей, үлкен шеңберден асып жүгіре білу қабілеттерін дамыту (қалыптастыру, жетілдіру); байқағыштыққа, жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. Балалар кіші	(Екі қолды жайып көрсетеді) Теріп-теріп алайық, (Тереді) Қалтамызға салайық! (Салады) Аю шықты апаннан (шығады) Бол тезірек қашайық ! (Балалар қашады) Соңғы жол сөздерін айтқанда аю тұрып балаларды қуып, ұстайды. Осылай ойын 2-3 ойнатылады. Құралдары: аю мен аралардың маскалары, бүлдірген накпішіндері (муляждары). **Еңбек әрекеті: орындықтарды, құмсалғыш шеттерін құмнан тазалау, сыпыру.** Максат-міндеттер:	координациясын, кеңістікті бағдарлауды дамыту; жылдамдыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойын барысы. Ойынға жүргізуші бала "мысық" болып тағайындалады (таңдалады), қалған ойыншылар - "тышқандар". "Мысық" алаңның бір шетінде, ұйықтаған болып, отырады. "Тышқандар" алаңның екінші жағынан, такпақ сөздерін айтып, тышқандардың қимылына еліктеп, "мысыққа" қарай жүреді. Тышқан шықты	"Қасаңдар" "аяқу-қаздарды" ұстап алуға тырысады. Ұстап алу - баланы қолмен тигізу болып саналады. Педагог алдын-ала алаңның шетінде балалар үшін "қаскырлардан қауіпсіз" орынды сызып қояды. Ойын бірнеше рет қайталанады. Ойын қарапайым түрде де ойнатылады: педагогтің қалауынша "қаскырларды" қоспауға болады. Жаттығу ойындары: допты жерге лақтырып, әуелі екі қолмен, кейін бір қолмен допты қағып алуға жаттықтыру.	шапшаңдыққа, зеректікке, жылдамдыққа баулу. Ойын шарты. Бұл ойынға балалар 7-8 ден бөлініп ойнайды. Топ ішінде бір баланы "ақ" етіп сайлап, қалған балаларды "қояндар" болады. Ойында қояндар аюға ұсталып қалмауы үшін, тәрбиеші көмегімен белгі бойынша ойынды бастап аяқтауы тиіс. Балалар шапшаң кең бөлмені айнала қашуы тиіс. Құралдары: "қояндарға" медальондар, "аюға", маска. **"Түсін тап" ойыны.** Максат-міндеттер: кеңістікте бағдарлау,

	[illegible]
Түскі ас	[illegible]
Түскі ұйқы	Тыныш ұйқыға жатқызу жай жүру
Біртіндеп ұйқыдан ояту, гигиеналық шаралары	Оянып ең бірінші Ерлан Бір-бірімізге ырымдаймыз Жұпалмайын бәріміз Көрпені қатамыз Алдарын кезек түремін Сұрыптаған жүремін Ешкі дән бұлыс сөзбемін Адамдар жүремін **(дене шынықтыру)**
Кешкі ас	Танымдық мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны тамшы, кемпір-шалдың түрлі қолдану, тамақ шекпеуге сөйлемеу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіндік қызмет)** Мақсаты: өзін-өзі күту, тамақтану, ұйымдастырылған мәдениетті тәртіпке дағдыландыру Асты-шашпай тәтті ішу. Сорпаттамай бытпен ішу Келген асты алдына

	Түскі ұйқы кезінде тыныш ұйықтаса, сол шетке шығады Педагог балаларға алдын-ала үлкен шеңбердің шеткі жерін көрсетеді, шеттен шыққан бала ұсталынбайды. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. **Балалардың еркін ойыны.**		ойынтұрға бөлінеді. **"Шеңберден шеңберге" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды жерде жатқан бір шеңберден екінші шеңберге секіріп өтуге машықтандыру; секіріп жылжуда мұқияттылыққа, шапшаңдыққа, ептілікке тәрбиелеу Құралдары: үш-төрт шеңбер **Балалардың еркін ойыны.** Мақсаты: балаларды өз бетінше ойын тақырыбын таңдауға үйрету	Мәдени-гигиеналық дағдылар, бақылау, сөйлеу әрекеттерімен байыту. Құралдары: балаларға су құйғыштар. **Балалардың еркін ойыны.**	
Серуеннен оралу	Балалар киімдерін дұрыс шешу,шкафтарға бүктеп қою, қолды жуу әрекеттерін одан әрі қалыптастыру. Таза сумен Арман,				

	шығарып, затты көрсетеді **"Аурухана" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың дәрігер мамандығы туралы, оның іс-әрекеттері туралы білімдерін бекітуді жалғастыру, құралдарды (шприц, термометр, тонометр) дұрыс атауға үйрету.		салатынын көрсетті (Үстелге түрлі-түсті қораптар қойылады) - Қуыршақка қараңыз, ол не істейді? (Қуыршақ қызыл текшелерді қызыл қорапқа салады) - Иә, ол қызыл текшелерді қызыл қорапқа салады. Бұны қуыршақ жасады? - Сары текшелерді қай қорапқа салу керек? Сары қорапқа дұрыс айтасыңдар. - Сол сияқты, көк текшені көк қорапқа, жасыл текшені жасыл қорапқа салады. **"Үй құрылысы" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың үй	**"Жылжу теремі" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды жылжып шығу, шөп, бұта арасынан өтіп, тегу, себетке салу әрекеттеріне машықтандыру, жидекті теру үшін еңбек керектігін түсіндіру, коммуникативтік қабілеттерді дамыту. Құралдары: себеттер, жидектердің макпшіндері. Ойын аула жағдайында ұйымдастырылса, алдын-ала шығып, бұтақтарға жұмсақ қызыл түсті қағаздан шиыршықтарды (жидектерді) жапсырып, шөп арасына шашыратып қоюға болады.	

	Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды.				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	**"Сиқырлы қапшық" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды заттарды қолмен ұстап, сипап-сезу қабілетін дамыту. Тәрбиеші балалардың ортасына "Сиқырлы қапшық" әкеледі. Балалардың арасынан бір баланы таңдап алады. Ол бала көзін жұмып, қолын "сиқырлы қапшыққа" салып, кез келген затты таңдап алып, қолын "сиқырлы қапшықтан" шығармаған бойы сол затты сипаттайды. Қалтадан қолын	**"Шұбар тауық" үстел үсті театры.** Мақсат-міндеттер: ертегінің мазмұнын түсінуге үйрету, ертегілердегі кейіпкерлерге деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. **"Өзіне жұп тап" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды бір-біріне итерместен жүгіруге үйрету, үлкен құрылыс ойыншықтарымен ойнау.	**"Тәртіпке келтір" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды "орнына қою", "орнына апару"етістіктерін қолдана отырып сөйлем құруға үйрету. Құралдар: түрлі-түсті текшелер жиынтығы (әр түсті текшеден 2-3-тен болуы тиіс) және 4 кішкентай түрлі-түсті қораптар. Ойын барысы: Тәрбиеші балалардың назарын текшелерге аударады және олардың қандай түс екенін сұрайды. - Енді сендер қуыршақтың текшелерді қораптарға қалай	**"Дәрігерге не керек?" дамытушы ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың дәрігер мамандығы туралы түсініктерін тиянақтау, қолданатын құралдарды айтқызып, сөздік қорды жетілдіру; есте сақтау, ойлау, сөйлеуді қабілеттерін дамыту. Құралдары: дәрігер және басқа мамандар қолданатын құрал-жабдықтар немесе кесілген суреттер. Балалар дәрігерге қажет құралдарды іріктеп, атайды, не үшін қажет екендігін түсіндіруге тырысады.	**"Қонақтарды қарсы алу" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: қонақтарды қарсы алу туралы білімдерін жетілдіру. Балалардың рөл таңдаудағы талпыныстарын құптау, ойын ортасын жетіспейтін заттармен, ойыншықтармен толықтыру. **"Біз естиміз-жасаймыз"ойыны.** Мақсат-міндеттер: мәтін бойынша естіген сөздерді, қимылмен көрсетуге дағдыландыру; ой-қимылды, пантомикалық қабілеттерді дамыту.

			Балалар құрылысқа қажет материалдарды таңдап, өзара кім қандай рөлді атқаратыны туралы келіседі		
Балалармен жеке жұмыс	**"Пішіні бойынша таңда" (топпен жұмыс)** Мақсат-міндеттер балалардың геометриялық пішіндер туралы білімдерін бекіту, заттардың пішінін дұрыс атау.	**Көркем әдебиет шығармаларын оқу.** Мақсат-міндеттер балаларда мәтіннің сөздері мен дыбыстық тіркестерін қайталауға деген ұмтылыстарын қалыптастыру. Балаларда көркем әдебиетке қызығушылықтарын ояту	**"Сәлем құрастыру".** Мақсаты Мақсат-міндеттер	**"Кімге нені береміз?" ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер жуан-жіңішке, биік-аласа, қалың-жұқа ұғымдарын жетілдіру, заттарды салыстыруға дағдыландыру, өз ойын жеткізе білуге машықтандыру	**"Жат" тақырыбындағы сюжеттік суреттерді қарау.** Мақсат-міндеттер суреттер бойынша сұрақтарға толық жауап беруге дағдыландыру, балалардың сөздік қорларын, байланыстырып сөйлеу қабілетін дамыту Құралдары жаз мезгілне байланысты бейнеленген суреттер
Серуенге дайындық	Балалармен серуенге шығуға қатысты киіну алгоритімін жетілдіру. - Қанеки, қуанамыз да күлеміз! Бірақ алдымен рет-ретімен киінеміз.				
Серуен	**Қылқан**	**Жәндіктерді**	**Жанбырлы ауа-**	**Желді бақылау.**	**Құмның**
			құрылысқа жайындағы түсініктерін тиянақтау; қол моторикасын, ой-құиялын дамыту; достық қарым-қатынастарға, еңбеккорлыкка тәрбиелеу. Құралдар. Құрылыс материалдары, қағаз беттері, қара қарындаштар, сызбалар, ойыншық жүк машиналары, құрылысқа қажет ойыншық құралдар (балға, бұрағыш, тістеуік, тағы басқалар). Педагог балалармен құрылысқа қатысатын мамандар жөнінде алдын-ала әңгімелеседі (кірпіш қалаушы, жүргізуші, жүк тасушы).		

ұзындығы қысқа "**Жұбыңды тап**" **қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың бірін-бірі қақпай, кеністікте жүгіре білу, түстерді ажырата білу, зерек болу қабілеттерін дамыту; достыққа тәрбиелеу. Ойыншылар қабырға бойында тұрады. Педагог әр балаға жалаушадан таратып береді. Педагог белгісі бойынша балалар жан-жаққа қарай жүгіре бастайды. Келесі "Жұбыңды тап" белгісі бойынша, бірдей түсті жалаушалары бар балалар, жұп болады. Балалар саны тақ санға тең келу керек.	заттарға қонып, адамның үйіндегі ыдысқа қона жүретінін көрсету. Соның нәтижесінде ш құрылысына шөп келтіру мүмкін. Басты ерекше шыбынды үйге кіргізбеу, ыдыс-аяқ мен тағамдарды жабық жерге қою, жеміс-көкөніс, жидектерді жуу. Ауа райының салқындауы байланысты жәндіктер жоғалатынын айту. **"Күн - түн" ойыны.** Мақсат-міндеттер: ұйымшылдықпен ойнай білуге баулу. Балалар көнілді шеңбер жасап тұрады. Жүргізуші: "Күн!" - десе балалар	бұлт бұйрықтан М. Жақанбалиннің **"Кім бірінші?" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды тура бағытта белгі бойынша жылдам жүгіруге машықтандыру; шапшаңдыққа, еректікке, достық қарым-қатынастарға тәрбиелеу. Педагог балаларды екі топқа бөледі. Педагогтің белгісі бойынша балалар тура бағытта, белгіленген межеге дейін жүгіріп баруы керек. Ең бірінші болып межеге жеткен топ балалары, жеңіске жетеді. Педагог барлық жұптарды мақтайды.	Мақсат-міндеттер: балаларды доппен ойындарға тарту; дәлдікке, мергендікке, шапшаңдыққа, еректікке баулу. Педагог балаларды екі топқа бөледі. Екі топ ортасында себет тұрады. Балалар допты жерге лақтырған кезде, секіріп себетке түсіру керек. Себетке көп доп лақтырған балалар тобы жеңіске жетеді. Құралдары: спорттық құралдарды жинауға арналған себеп, балаларға доптар. **Еңбек әрекеті: қол өнері сабақтарына табиғи материалдарды жинау.** Мақсат-міндеттер:	жинауға дағдыландыру; жеткізушілер аппаратын, кеңістікті бағдарлау қабілетін жетілдіру, ептілікке, достыққа тәрбиелеу. Балалардың алаңның бір шетінде тұрады. Тәрбиеші: "Аспан ашық, күн шығып тұр! Серуенге шығуға болады", – дейді. Балалар бүкіл алаңда жүгіріп жүр. "Жаңбыр! Тез үйге жүгіріңдер!" деген белгіні естіп, бәрі өз орындарына қарай жүгіріп келіп, орындықтардың артына отырады. Тәрбиеші қайталап: "Күн шықты! Барыңдар, серуендеңдер", – дейді, ойын қайта басталады.
жапырақты ағаштарды бақылауды жалғастыру (шырша, қарағай). (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру) Мақсат-міндеттер: қылқан ағаштардың қасиеттерін салыстыруға дағдыландыру; ағаштарға деген қамқорлықты тәрбиелеу. Ағаштарға қарап, сипаттау. Қарағай: діңі - қоңыр, бұтақтарында ашық жасыл, ұзын инелері бар. Олардың қыста да, жазда да түсін өзгертпейтіні туралы айту. Шырша инелерінің түсі қою жасыл,	**бақылау (шыбын). (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: жәндіктерге қызығушылық туғызу; шыбынның тіршілігін байқауға тарту. Жұмбақ Шидім, шидім, шидім құс, Ши басына қонған құс. Қарқаралы кара құс, Хан басына қонған құс. (Шыбын.) Жаз мезгілінде шыбын-шіркейлердің өмір сүруін, олардың тастар мен жапырақтардың астына тығылуын бақылау, қорытынды жасау. Шыбын даладағы	**райын бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: табиғи құбылыстары туралы білімді бекіту; ауа-райының құбылмалы екендігін түсіндіру; табиғи құбылыстарға деген қызығушылықты арттыру. Жаңбырлы күні қажет заттарды еске түсіру. "Жаңбыр". Аспанда бұлт түйілді, Жерде ойнатты құйынды. Табиғат отпен қол қойып, Ақырып бұлтқа бұйырды. Жу егінді, бақшаны! Көшедегі бас шаңды	**(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: желдің қасиеттерін еске түсіру, жел бағытын анықтауға арналған ойыншықтарды (зырылдауықты) пайдаланып ойнауға машықтандыру. **"Гүлдер мен аралар" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балаларды белгі бойынша жұптарға жиналуға және жан-жаққа тарап жүгіруге дағдыландыру. Құралдар: таратпалы медальондар: гүлдер мен аралар. **"Себетке допты лақтыр" ойын жаттығуы.**	**қасиеттерін бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: құмның ылғалдылығын қамтамасыз етуге машықтандыру; ұсақ қол моторикасын дамыту. Тәжірибе жасау: "Біз әжемізге тәтті нан пісіреміз" (дымқыл құмнан мүсіндер жасау) **"Күн мен жаңбыр" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша жан-жаққа шашырап жүгіруге және бір-біріне соғылмай, бір жерге

		айтады Көтіре тар көбік-шар, Көтіре тар кеңіп шар Осы күйі қал тұрып, Кете көрме жарылып Өлеңді айта жүріп, балалар шеңберді кенейте түседі Тәрбиеші: "Жел көбік жарылды" деген кезде барлық балалар қолдарын төмен түсіріп, бар дауыстарымен "Тарс етті", - дейді де, тізерлеп отырады. Тәрбиеші жаңа көбік үрлеуді ұсынады: балалар орындарынан тұрып, қайтадан шеңберге тұрады, ойын қайтадан басталады. **Еңбек әрекеті: гүлдердің тұқымдарын жинау.** Мақсат-міндеттер:			
	Әр айналым сайын бір бала жұпсыз қалу керек. Құралдар: түрл түсті жалаулар. **Еңбек әрекеті: орындықтарды құмнан тазалау.** Мақсат-міндеттер: тазалыққа тәрбиелеу. **"Теректей биік болып өсейік" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды бір бағытта аяқ ұшына тұрып, тепе-теңдікті сақтап, жүруге дағдыландыру; жүруде қолдарды жоғары көтеріп, аяқты өкшені бастай жүре білу кабілетін дамыту. **Балалардың еркін ойыны.**	қозғалып жүреді, қимылдайды, "Түн!" - десе балалар қимылсыз, ұйқыға кеткендей қатып қалады. Осы сәтте бір бала ойын шартын бұзса, ойыннан шығарылады. Дұрыс ойнаған балалармен ойын жалғасын табады. **"Жел көбік" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың шеңберді құрып, шеңберде ойнай білуге дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалар бір-бірінің қолынан ұстап, жақын-жақын дөңгелене тұрады. Тәрбиешіге қосылып олар мына өлеңді	Жүгіру жолы балалар үшін қауіпсіз болуын педагог ескеру керек. **"Теректей биік болып өсейік" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер:балаларды бір бағытта аяқ ұшына тұрып, тепе-теңдікті сақтап, жүруге дағдыландыру; жүруде қолдарды жоғары көтеріп, аяқты өкшені баспай жүре білу кабілетін дамыту. **Еңбек әрекеті: құмның бетін ұсақ бұталардан, жапырақтардан тазалау.** Мақсат-міндеттер: тазалыққа тәрбиелеу. **Балалардың еркін ойыны.**	балалардың қарапайым еңбек дағдыларына машықтандыру. **Балалардың еркін ойыны.**	**"Қағып алмай өт" (кегли) ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың кегли арасымен баяу және епті лекпен өтуге дағдыландыру; көз мөлшерін, тепе-теңдікті, вестибуляр аппаратын дамыту. Құралдар: кегльдер. **Еңбек әрекеті: құмның бетін ұсақ бұталардан, жапырақтардан тазалау.** Мақсат-міндеттер: тазалыққа тәрбиелеу. **Балалардың еркін ойыны.**

		балалардың қарапайым еңбек дағдыларына машықтандыру. Құралдары: қағаз қалташалары. **Балалардың еркін ойыны.**			
Серуеннен оралу	Балалар киімдерін дұрыс шешу,шкафтарға бүктеп кою, колды жуу әрекеттерін одан әрі қалыптастыру. Таза сумен Арман, Беті-қолын жуды. Оған қарап Балжан, Суға қолын созды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Кешкі ас	Алдындағы түскі асқа назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттап айту; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(коммуникативті дағдылар, көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)** Музыкалық аспаптармен ойындар. Білім күніне арналған әндер тыңдату. **(шығармашылық дағдылар, музыка)** Өнер бұрышында ойыншықтар тақырыбында сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру. **(шығармашылық, сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Қолдың ұсақ және ірі моторикасын дамытатын ойындар. **(танымдық дағдылар)** Кітаптарды санау, өлшеу, салыстыру.				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Салауатты өмір салты" туралы ата-аналармен әңгіме.	"Күн сәулесінен сақтанайық!" атты ата-аналарға	"Жаздағы-дәрумендер" тақырыбында	Ата-аналар сұраныстары бойынша кеңес.	"Балалармен демалыс күнді қалай өткізуге болады?"

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСТІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы (балабақша / шағын орталық, мектепалды сыныбы) Ж.Ш.С №2 Кіндік - ке ЕБ
Топ орташа жас "Аққу"
Балалардың жасы 3 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі 19.08 - 23.08.2024ж
Педагогтың аты-жөні Сеитжанова А

Апта күндері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы көрінісін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. Білім күніне арналған мерекелік қабылдауды әзірлеу. **(сөйлеуді дамыту, музыка)**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен кеңес, әңгімелесу	Ата-аналармен баланың жалпы көңіл-күйі туралы әңгіме.				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	**Бөлме өсімдіктерін суару.** Мақсат-міндеттер: балаларға өсімдіктерге күтім жасау тәсілдерін үйретуді жалғастыру (күнге жақын өсімдіктерге суды	**Аквариумдағы балықтарды қоректендіру.** Мақсат-міндеттер: балыққа қамқорлық жасауды дағдыландыру (жемді үтіп шашырату), аквариумдағы	**Ойыншықтарды сөрелерге қою.** Мақсат-міндеттер: балаларға ойыншықтарды сөрелерге белгілі тәртіпте қою амалын игерту; тәртіптілікке деген ұмтылысты	**Асхана бойынша кезекшілік.** (тәрбиешінің көмекшісімен бірге) Мақсат-міндеттер: балалардың ересектерге көмектесуге, нұсқауларды нақты	**Кітаптарды көркем әдебиет бұрышына орналастыру.** Мақсат-міндеттер: балалардың кітаптарға ұқыпты қарау дағдыларын қалыптастыру, белгілі бір тәртіппен

	көбірек құйып, көленкеде өсетіндерге байқап құю, кажеті бойынша суару), бөлме өсімдіктеріне ұқыпты қарауға үйрету. **(еңбек іс-әрекеті)**	балықтың тіршілігіне қызығушылықтарын таныту. **(еңбек іс-әрекеті)**	колдау; ойыншықтарға ұқыпты қарауға тәрбиелеу. **(еңбек іс-әрекеті)**	орындауға деген ұмтылыстарын ояту; ыдыс-аяқты үстел бетіне дұрыс коюға машықтандыру. **(еңбек іс-әрекеті)**	кітаптарды салу мүмкіндігін іс-тәжірибеде көруге машықтандыру. **(еңбек іс-әрекеті)**	
	"Құырмаш" саусакка арналған жаттығу. Максат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығу мәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Қуыр-қуыр қуырмаш, Балаларға бидай шаш. Бас бармақ, Балан үйрек, Ортан терек,	**"Құлыншақтар шапшан екен" жаттығуы.** Максат-міндеттер: балаларды тақпақты мәнерлеп айтуға тарту; артикуляцияны, сөйлеу қабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. **"Құлыншақтар шапшан екен".** Максат-міндеттер: балаларды жаттығу сөздерін айта жүріп, мәтінге сай қимыл-қозғалыстарды	**"Неңің төлі?" дидактикалық ойыны.** Максат-міндеттер: балаларды жан-жануарларлың төлдерін атауға дағдыландыру, білімдерін тиянақтау; есте сақтау, қабылдау, ойлау, сөйлеу қабілеттерін дамыту. Құралдары: жан-жануарлардың және төлдерінің суреттері. **"Суретті құрастыр" ойыны.** Максат-міндеттер:	**"Ою саламыз" саусақ жыттығуы.** Максат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығу мәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ойлау, елестету қабілетін, ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Зергер бала боламыз, (Екі алақанда ашу) Оюды саламыз: Бұлақ, (Қолдарды жұдырыққа жинап,	**"Лото "Жануарлар"" үстел ойыны.** Максат-міндеттер: үй жануарлары мен жабайы жануарларды топтастыруға және жалпы атауларын атауға үйрету; зейінді, байкауды дамыту. Балалар берілген суреттерді топтастырады: үй жануарлары мен жабайы жануарлардың суреттері бойынша. ***"Қонжық орманда***	

	Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. Сен тұр – кошаканға бар! Сен тұр – құлыншаққа бар! Сен тұр – лаққа бар! Сен тұр – бұзауқанға бар! Сен тұр – ботаңа бар! Ал сен аландамай, Қазан түбін жалап, үйде жат. **"Лото-жануарлар" үстел ойыны.** Мақсат-міндеттер: Үй жануарлары мен жабайы жануарларды топтастыруға және жалпы атауларын атауға үйрету. Зейінді, байқауды дамыту. Балалар берілген суреттерді топтастырады: үй жануарлары мен	жасауға дағдыландыру; артикуляцияны, сөйлеу, ойлау, елестету қабілеттерін, жағымды эмоцияны дамыту. Құлыншақтар шапшаң екен, Шабуылмен шапқан екен. Тігідік-тігідік шабады, Тентек желден озады. Құлақтары тікірейген, Жалдары желкілдеген. Тігідік-тігідік шабады, Тентек желден озады. Д. Ахметова. **"Сыпайы бол" ойыны.** Мақсат-міндеттер:	балаларды бөлшектерден тұтас бөлік құрауға үйрету Жануарлардың суреттерін бөліктерге бөліп, олардан тұтас бір сурет шығаруға үйрету.	шке қарай бұрау) Дөңгелек. (Шеңбер салу) Ирек. (Толқындар жасау) Қанат. (Қос қолмен бұлғау) Гүлдер. (Алақандарды жайып, тігінен көрсету) Көбелек. (Қос қолды айқастырып, бұлғау) Д. Ахметова. **"Бір сөзбен ата" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға үй және жабайы жануарларды жалпылауға және оларды бір сөзбен атауға үйрету.	жүреді" қимыл жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды жаттығу сөздерін айта жүріп, мәтінге сай қимыл-қозғалыстарды жасауға дағдыландыру; артикуляцияны, сөйлеу, ойлау, елестету қабілеттерін дамыту. Қоңжық орманда жүреді, (Екі аяқ иық енінде, қол белде) Маймандайды, теңселеді. (Маймандау, қоңжық жүрісіне еліктеу) Маймандайды, теңселеді, Тәтті жидекті береді. (Отыру, саусақтармен еденді соққылау)

	3-4 тік тұру. Қуыршақпен оңға, солға айналу (2реттен). **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	Балалардың беті мен қолын жуу, таңғы асқа отырғызу. Тамақтану мәдениетімен таныстыру. Қасық пен шанышқыны құрыс ұстауды дағдыландыру. Тамақтанғаннан кейін бет пен қолды жуу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, аракатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Біз де" ойыны.** Мақсат-міндеттер: зерек болып, ойын желісіне белсенді қатысуға баулу; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынға қатынасушылар қаз-қатар отырады. Ойын бастаушы жиналғандардың алдына шығып, әңгіме айта бастайды. Егер бастаушы ойнаушылар қосылатын сөз айтса, басқалар "біз де" деп қосылып айтады да, балалардың қосылмайтын сөзі	**"Сөздер тізбегі" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды белгілі топтама немесе ортақ тақырыпқа байланысты сөздерді тізбекке салып, арасында қайталамай, айтып ойнауға машықтандыру; сөздік қорын байыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалар шеңберге тұрады. Педагог белгілі тақырыпты ұсынады, балалар бір-бірінен соң кезекпен осы	**"Айна" ойыны.** Мақсат-міндеттер: ептілікке, шыдамдылыққа, зейінін қалыптастыруға машықтандыру, есту қабілетін дамыту. Балаларға ойын бастаушы әртүрлі қимылдар көтереді. Қалғандары сол қимылды айнытпай, дәл қайталауы тиіс. Екеуден жұптасып, бірі - айна, бірі - сондағы сұлба болып ойнауға да болады. Орындарын ауыстыра алады.	**"Үшты, үшты не үшты?" ойыны.** Мақсат-міндеттер: ненің үшатынын, ненің үшпайтынын, анғарымпаздыққа тәрбиелейді. Ойынға қатысушыларға бастаушының сөзін қалт жібермей бағып отыру шарт. Үшатын құс не зат айтылса, қолдарын жоғары көтереді де, үшпайтын зат айтылса тырп етпей отырады. Қателескен бала айып тартып тақпақ айтады не ән салады. Екі рет	**"Тым-тырақай" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың шапшаңдыққа, зеректікке, кеністікті бағдарлау, жылдам жүгіре білу қабілеттерін дамыту. Балалар шеңбер құрайды, бірнеше бала шеңбер орнасында белгі санамақ сөздерден кейін ұстап алушылардың рөлін атқаратын болады. Ал, кәнекей, балалар, Бір, екі, үш - деп, санаңдар! Бір, екі, үш! Ал,
	жабайы жануарлардың суреттері бойынша.	балаларға сөздерді сыпай түрде айтуға дағдыландыру. Мысалы: ботакан, қошакан, құлыншақ, қозықан. Құралдары: үй жануарлары төлдерінің суреттері.			Аңшыларға жорғалайды. (Екі қол кеуде алдында бүтулі; қолдарды көтеріп-түсіру, аяқтарды, түзе бүтіп, кезек көтеріп-түсіру) - Бал бересің бе? - сұрайды. (Екі алаканды қосып, үйкелеу) - Бал бересің бе? - сұрайды. Жерге түсіп, маймаңдайды. (Маймаңдап жүру) Д. Ахметова
Ертеңгілік жаттығу	**"Қуыршақпен ойнаймыз".** Б.к. тік тұру, аяқ алшақ, қуыршақ төменде; 1-2 қуыршақты алға ұстау, жоғары көтеру; (3рет) 3-4 б.к. Аяқ алшақ, қуыршақ алда; 1-2 денені оңға, солға бұру, б.к. келу; Б.к. қуыршақты кеудеде ұстау. 1-4 алға еңкею - "Қуыршақтар билейді". 5-6 б.к. келу; (3рет) Б.к. 1-2- отырып қуыршақты еденге қою;				

	Біз де! Ойын жүргізуші Күшігім жейді Осы кезде біреу "Біз де" деп қалса, ойын тоқтайды. Әлгі қателескен бала айып тартады. Бұдан соң ойын қайта басталады. Ойын жүргізуші әңгімені ары қарай құрай береді. Ойын тілді еркін меңгеріп, ойды жеткізе білуге жаттықтырады. [				
Мектепке дейінгі ұйым кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Менің сүйікті үй жануарым" Мақсат-міндеттер. Балалардың жалпы үй жануарлары туралы білімдерін толықтыру, пысықтау.	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Сүйікті үй жануарым" Мақсат-міндеттер. Балаларда жіптен бір жанымен аттап секіру және қиғаш тақтайдың үстімен төрт тағандап, тізе мен саусаққа сүйеніп	**Жапсырудан ойын-жаттығу** "Менің кішкентай мысығым" Мақсат-міндеттер. Балалардың үй жануарлары туралы білімдерін кеңейту, бірнеше бөліктерден мысық бейнесін құрастыруды, пішінін анықтауға	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Бізден жанымызда не мекендейді?" Мақсаты: Балаларға үй жануарлары (мысық, ит) туралы түсінік қалыптастыру, жануарлар денесінің бөліктері туралы	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Аядар әлемге саяхат" Мақсаты: Берілген тапсырманы зейін қойып орындауға үйрету. Ойын арқылы балалардың қимыл іс - әрекетін дамыту. Балаларды ептілікке,

	болса, "біз де" деп айтуға болмайды. Байқамай қосылып, әлгі сөзді айтып қалған бала ойынға қатынасушылардың тілегін орындап, айып тартады. Айыптан ән салып, не тақпақ айтып, не би билеп құтыла алады. Ойын жүргізуші: Мен көлге барам, Ойынға қатынасушылар: Біз де! Ойын жүргізуші: Онан үйрек ұстап алам. Ойынға қатынасушылар: Біз де! Ойын жүргізуші: Үйректің жарымын күшігіме берем. Ойынға қатынасушылар:	тақырыпқа (топтамаға) жататын сөздерді айтып жатады. Мысалы: үй жануарлары - ат, сиыр, ешкі, түйе және тағы басқа сөздер.		жаңылса айып шарты, ұлғая түседі. Бастаушы ойынды былай жүргізеді: Ұшты - ұшты сұңқар ұшты! Ұшты - ұшты қарға ұшты! Ұшты - ұшты арба ұшты! Ұшты - ұшты дауыл ұшты! Ұшты - ұшты ұшақ ұшты! Ұшты - ұшты торғай ұшты! Ұшты - ұшты жылан ұшты! Осылайша жүргізілген ойында жаңылмаған ойыншы жеңеді.	тарандар! Бұл сөздерден кейін балалар жан-жаққа бытырай қашады. Оларды ортада тұрған бала ұстап алу керек. Екі, үш бала ұсталған соң, тәрбиеші "бір, екі, үш" - деп санағанша, балалар тез шеңбер құрып тұрады. Ойын қайта басталады.

	түсініктерді қалыптастыру; жәндіктер әлеміне деген қызығушылықты арттыру; бақылағыштыққа тәрбиелеу. Педагог жүгіріп өтіп жатқан құмырсқаларға көңіл аударады. Құмырсқалардың бірігіп, бір ұяда мекендейтінін, өте шапшаң, еңбеккор, ұйымшыл жәндіктер болғандығын көрсету, түсіндіру. Құмырсқалардың күші өте мол екендігін, жапырақты, бұтақтарды немесе құрттарды, салмағына қарамай, көтеріп тасымалдайтынын	жануарларына деген қызығушылықты арттыру; ит немесе мысықтың адам үшін пайдалы екендігін, үй жануарының пайдасы көру үшін, оны жақсы күту керектігін түсіндіру, қамқорлыққа тәрбиелеу. Егер мысық не ит осы күні көшеде көрінбесе, фото суреттерін тақтаға ілініп, бақылауға болады. Балаларға ит пен мысықтың ұқсастығы мен айырмашылығын байқап айтуға ұсыну. Балалар білген үй жануарлары туралы тақпақтарды сұрау. Балаларға далада жүрген жануарларды қолмен ұстауға қажет еместігін, қауіпті	дыбыстарынан танып, атауға машықтандыру; құстардың тіршілігіне деген қызығушылықты арттыру; бақылағыштыққа тәрбиелеу, сөздік қорын молайту. Педагог балаларға бақылау алдында, құстардың дыбыстарын тыңдап, учаскіде қандай құстардың ұшып жүргенін айтуға шақырады. Балаларға: "Қарға қаркылдайды, торғай шырылдайды, сауыскан шықылықтайды", - деп айтқызу. Тақпақты мәнерлеп айтқызу. "Сауыскан". Әсем айлы түнде де,	дағдыландыру; жеректікке, табиғи құбылыстарға деген қызығушылықты арттыру. Балалар педагогтің сұрауы бойынша жапырақтарға, бұтақтарға, жалауларға, бұлттарға қарап желдің болғанын байқайды, желдің баяу не қатты соққанын, жылы не суық екенін айтады. Жұмбақ. Шаңдатып, шашыратып топыракты, Шайқап бұтақты, желпілдетіп жапыракты, Ұшып келді көзге көрінбейтін кейіпкер. Танысаң, бұл құбылыс ... (Жел.) Д. Ахметова.	жарық, күннен тікелей байланысын көрсету; бақылағыштыққа тәрбиелеу; жағымды эмоцияларды дамыту. Педагог көленкенің тек күн (жарық) түскенде пайда болатынын көрсетіп, түсіндіреді. Абай Құнанбайұлы Көленке басын ұзартып, Алысты көздеп жасырса, Күнді уақыт қызартып, Көк жиектен асырса... Іс-тәжірибеде балаларға ұнаған қимылдарды жасатып, көленкенің айнадай тура сол қимылдарды қайталайтынын,
		жаттығулар жасау техникаларын бекіту; оқу қызметін пысықтау; сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру кабілетін жетілдіру.	үйрету; пішіндерді 2 бөлікке кесіп (шаршыны - үшбұрышқа), төртбұрышты дөңгелектеуге (бұрыштарды қиып) түрлендіру кабілетін қалыптастыру; қиялды, ұсақ және жалпы моториканы дамыту; үй жануарларына деген сүйіспеншілікті тәрбиелеу.	білімді бекіту; балалардың сөздік қорын байыту (үй жануарларының сыртқы ерекшеліктері мен әдеттері), зейінді, жұмбақтарды шеше білуді дамыту; жануарларға деген сүйіспеншілікті тәрбиелеу.	шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ұжым болып бірлесіп ойнауға тәрбиелеу.
2- таңғы ас	Алдыңдағы түскі асқа назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуенге дайындық	Балаларға жүйелі түрде киініп-шешінуді, киімдерін шкафқа орналастыруды, қолдарын мұқият жууды қалыптастыру.				
Серуен	**Құмырсқаларды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларда құмырсқалар тіршілігі жөніндегі	**Алыстан, көшеде өткен ит немесе мысықты бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың үй	**Ауладағы құстарды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларға құстарды алдымен көзбен көрмей,	**Желді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды, түрлі белгілерге қарап, желді бақылауға	**Көленкені бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: көленке құбылысына қызығушылықты ояту; көленкенің

	Ойын барысы. Ойынға жүргізуші бала "мысық" болып тағайындалады (таңдалады), қалған ойыншылар - "тышқандар". "Мысық" алаңның бір шетінде, ұйықтаған болып, отырады. "Тышқандар" алаңның екінші жағынан, тақпақ сөздерін айтып, тышқандардың қимылына еліктеп, "мысыққа" қарай жүреді. Тышқан шықты інінен, "Сағат неше болды?"- деп, Бауды тартып қалып еді, Дүңгірледі барлық жер. Тышқан қорқып	төбетті бейнелейді, ол кілем үстінде жатады, басын алға созылған қолымен аяғына қояды. Қалған балалар жай ғана оған жақындай түседі, ал тәрбиеші осы кезде былай дейді: Алдыңғы екі аяққа басын сұғып, Әнеки, жалбыр төбет жатыр сұлық. Белгісіз жатқаны ұйықтап, яки қалғып, Момақан, сырты пішіні жуас салғырт. Ояталық жақындап барайық та, Қайтер екен содан соң – карайық та. Төбет орнынан ұшып тұрып үре бастайды. Балалар қаша жөнеледі. Төбет оларды қуа жөнеледі. Балалардың бәрі жан-	Ойын шарты. Бұл ойынға балалар 7-8 ден бөлініп ойнайды Топ ішінде бір баланы "түлкі" етіп сайлап, қалған балаларды "балапандар" деп, әркайсына медальон тағып, ойын ойналады. Ойында "балапандар" "түлкі" кейіпкеріне ұсталып қалмауы үшін, тәрбиеші көмегімен белгі бойынша ойынды бастап аяқтауы тиіс. Балалар шапшаң кең аймақты айнала қашуы тиіс. Құралдары: балаларға медальондар, жүргізушіге - маска. **Еңбек әрекеті: орындықтарды құмнан тазалау.** Мақсат-	"Шабармандар, тұрмұндар, тезірек аттарды дайындаңдар!" - дегенде шабармандар аттан түсіп, аттарды жайылымға жіберіп, өздерінің орындарына барады. "Шабармандар, аттарыңды ұстаңдар",- дегенде әркайсысы өздерінің аттарын ұстайды. "Аттарыңды ат қорага апарыңдар",- дегенде апарады. Ойын 3-4 рет қайталанады. **Еңбек әрекеті: құмсалғыштың шеттерін құмнан тазалау.** Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдылан дамыту. **"Жүгіріп допты қағып ал" ойыны.**	Тышқандар үйлерінен жүгіріп шығып (сатының баспалдақтары арасынан өтеді немесе жіптен секіреді), жүгіре бастайды. Біраз уақыттан кейін тәрбиеші: - Тыныштандыңдар, тышқандар, бекерге шулап күлмеңдер. Үйқыға жатқан мысықты оятып алып жүрмеңдер, - дейді. Бұл – мысыққа берілген белгі, ол орындықтан түседі, төрт аяқтап тұрады, керіледі, катты даусын шығарып «мияу» дейді де індеріне қашып бара жатқан тышқандарды ұстай бастайды. Ойындарды басқа тышқандармен 3-4
	"Құмырсқалар". Жанталасқан жәндіктер, Шынжырдай тізіліп жүгірген, Бірігіп алыпты алады, Зәулім ұяны салады. Д. Ахметова **"Мысық пен тышқандар" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартына сай қимылдауға, берілген рөлдерді атқаруға, шартты бұзбауға бейімдеу; қимыл-қозғалыс координациясын, кеңістікті бағдарлауды дамыту; жылдамдыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу.	мысық пен итті, үй жануарларын емдеу туралы жалпы мәлімет беру. **Еңбек әрекеті: жерге түскен қураған жапырақтарды жинау.** Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдылан дамыту. **"Үрпек төбет" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бұзбай ойнауға баулу; бір бағытта, бірін-бірін қақпай, жеделдеп жүгіруге жаттықтыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалардың біреуі	Үясынан бір шықпай, Отыр қалай тұншықпай! Аяй ма екен көйлегін – Көйлегі оның – ой, керім! Алтындаған пүліш. Ф. Оңғарсынова **"Түлкі мен балапандар" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шарты бойынша, белгі бойынша қимылдауға жаттықтыру; кейіпкерлердің қимылдарына еліктеуге ынталандыру; ептілікке, зеректікке, жылдамдыққа тәрбиелеу.	**"Аттар" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды ойынның шартын бұзбай ойнауға, белгі бойынша, мәтіннің сөзіне сай қимыл-қозғалыс жасауға дағдыландыру, зейіндерін, байқағыштықтарын, жүгіру мен жүру дағдыларын дамыту. Балалар екі бірдей топқа бөлінеді. Біреулері – аттар болады, басқалары – шабарман болады. Шабарманның қолында - ауыздық. Аланның басқа жағында- аттар жайылатын жер, бұнда аттар тұрады, басқа жағында шабармандар. Тәрбиеші:	көленкенің тек қара, сұр түсті екенін байқату. **"Мысық пен тышқандар" ойыны.** Мақсат-міндеттер: шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлауға баулу. Қырынан қойылған гимнастикалық тышқандарға арналған орын коршалады. Мысық таңдап алынады. Ол үлкен орындыққа немесе кесілген ағаштың түбіріне отырады. Тышқандар індерінде отырады. Тәрбиеші былай дейді: - Тышқанға сақшы санап өзін мысық, Жатады ұйықтағансып көзін қысып.

	"Шеңберден шеңберге" жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды жерде жатқан бір шеңберден екінші шеңберге секіріп өтуге машықтандыру; секіріп жылжуда мұқияттылыққа, шеңбердің шетін басуға дағдыландыру; шапшаңдыққа, ептілікке тәрбиелеу. Құралдары: үш-төрт шеңбер. **Балалардың еркін ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды өз бетінше ойын тақырыбын таңдауға үйрету.			мүмкіндік жасап, қойып жүреді. Қалған балалар соның еріп жүреді. **Балалардың еркін ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды өз бетінше ойын тақырыбын таңдауға үйрету.	жинау. Мақсат-міндеттер: балаларды еңбекке баулу, көз еңбегіне қажет материалдарды жинау. **Балалардың еркін ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды өз бетінше ойын тақырыбын таңдауға үйрету.
Серуеннен оралу	Балалар киімдерін дұрыс шешу,шкафтарға бүктеп қою, қолды жуу әрекеттерін одан әрі қалыптастыру. Таза сумен Арман, Беті-қолын жуды.				

	қайталап. Кіріп кетті ішіне. Соңғы сөздерді естіген "мысық" "тышқандарға" қарай жүгіріп, қуалап, оларды ұстап алмақшы болады. Ұстап алу - балаға қолмен тию болып саналады. Ұсталғандар келесі айналымға қатыспайды. Ойынның соңында балалар "мысық" қанша баланы ұстап алғанын санайды. Ойынды, жүргізушіні ауыстырып, тағы бір ойнатуға болады. **Еңбек әрекеті: бақшадағы көкөністерді суаруға баулу.** Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдылан дамыту.	жақа қашып тығылады. Төбет қайтадан кілемге жатады. Ойын жаңа бастаушымен қайта басталады. **"Қағып алмай өт" (кегли) ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың кегли арасымен баяу және епті лекпен өтуге дағдыландыру; көз мөлшерін, тепе-теңдікті, вестибуляр аппаратын дамыту. Құралдар: кегльдер. **Балалардың еркін ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды өз бетінше ойын тақырыбын таңдауға үйрету.	міндеттер: қарапайым еңбек дағдылан дамыту. **"Кегльді қағып ал" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: допты тура бағытта домалатып, алшақ тұрған кегльді қағып түсіруге дағдыландыру; дәлдікке, ептілікке, зеректікке баулу. **Балалардың еркін ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды өз бетінше ойын тақырыбын таңдауға үйрету.	Мақсат-міндеттер: балаларды шапшаңдыққа, ептілікке, доппен ойнауға баулу. Балалар ойын алаңында еркін тұрады. Тәрбиеші үлкен әдемі доппен балаларға қарама-қарсы тұрады.(қашықтығы 1,5-2м) Тәрбиеші "Бір лақтырамын, екі лақтырамын, үш лақтырамын, кім жүйрік қағып алсын!" - деп допты лақтырады да өзі қағып алып: "Қаға алмадыңдар қайта жүгіріңдер", - дейді. Балалар өз орындарына қайта барып тұрады. Ойын жалғасады. Ойын кезінде балалардың қағып алуына	болады. Алғашқыда мысықтың рөліне мықтылау, тез қимылдайтын балалады, ал кейін істеген ісін мақтап қойып, ұялшақтау балаларды да қоюға болады. **"Теректей бік болып өсейік" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды бір бағытта аяқ ұшына тұрып, тепе-теңдікті сақтап, жүруге дағдыландыру; жүруде қолдарды жоғары көтеріп, аяқты өкшені баспай жүре білу қабілетін дамыту. **Еңбек әрекеті: табиғи материалдарды**

	Ойын барысы Педагог ойыншықтарды үстелге қояды, балаларға оларға қарауға ұсынады. Балалар олардың орналасуын есте сақтайды. Тәрбиеші балалардан көздерін жұмуларын сұрайды. Сол кезде тәрбиеші бір ойыншықты алып, жасырып қояды. Балалардан көздерін ашуды сұрап, не өзгергенін сұрайды. Балалар жауап береді. Ойын осылай жалғаса береді. **"Шұбар тауық" ертегісі мәнерлеп оқу.** Мақсат-міндеттер: балаларды ертегіні мұқият тыңдауға және көруге,	Ойын барысы Тәрбиеші балалардың кез-келгенінен көздерін жұмуды немесе жабуды сұрайды және қапшыққа балаларға таныс ойыншық немесе зат салады. Ойыншылар тәрбиешінің не салғанын көреді, бірақ үнемеуі керек. Олар көзі жұмулы досына жасырынған затты сипаттап берулері тиіс. Бала қолын қапшыққа салып, ойыншықты сипап, оны табуы қажет. Егер ойыншық дұрыс аталса, бала оны өзіне алады, егер жоқ болса, оны қалдырады. Басқа балалар кезекпен ойнайды.	Тәрбиеші балаларға "Алуа қуыршағына жаңа жиһаз сатып алды, бірақ ол оны бөлмеге қалай қою керектігін білмей тұр. Оған жиһаз қоюға көмектесейік" Тәрбиеші балалармен бірге үстелді ортаға қояды. Үстелдің қажеттілігі туралы, балалардан сұрайды. Мысалы, Әсем: Бұл үстел, біз оны бөлменің ортасына қоямыз. Қуыршақ онда тамақтанатын болады. Орындықты үстелдің жанына қою керек, ол оған отырады. Осылай әр жиһаздың қажеттілігін балалар сипаттап, айтып береді. **"Дүкен" сюжетті-рөлдік ойыны.**	көрші, торай, балапан, мысық, күшік. Ойын барысы Мұғалім балаларға дауысы арқылы жануарды анықтауды ұсынады. Тәрбиеші: Кукареку! Бұл не? Әтеш. Ол не істейді? Ол шақырады. Хрю-хрю-хрю... Бұл не? Торай. Ол не істейді? Ол қорылдайды. Шик-шик! Бұл не? Балапан. Ол не істейді? Шиқылдайды. Кря-кря-кря... Бұл кім? Үйрек. Ол не істейді? Мылжың. Мияу-мияу... Бұл не? Мысық. Ол не істейді? Мияулайды. Ав-Ав... Бұл не? Күшік. Ол не істейді? Абалайды.	Мақсат-міндеттер балалардың автобуста жүру ережелеріне бағыту, жолаушы мен жолаушылар туралы түсініктерін тиянақтау, сыпайылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу Құралдар Автобус салонын бейнелейтін үлгі, орындықтардың белгілі қатармен тізіліп тұруы, рұль, билеттер жинақшамасы. "Жүргізушінің" рөліне қалаған бала шығады, қалғаны жолаушылар болып, қолдарына "билет" алады. Педагог алдын-ала автобуста жүру ережелерімен

	Оған қарап Балжан, Суға қолын созды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Түскі ас	Түскі асқа назар аударту, тамақтану мәдениетін қалыптастыру.				
Түскі ұйқы	Тыныш ұйқыға кетуге жағдай жасау.				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Төсектегі жаттығулар. Ұйқыдан тұрғанда , бірден төсектен тұруға болмайды. Біртіндеп тұру қажет. 1. Балалар төсекте, арқаға жатып, қолын жанына созу, демдерін еркін шығару. 2. Балалар төсекте, арқаға жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу. 3. Балалар төсекте, арқаға жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру. 4. Балалар төсекте, арқаға жатып, қолдарын жанында ұстап, аяқтарын көтеріп велосипед тебу. Төсектен тұрғызу. **(дене шынықтыру)**				
Бесін ас	Бесін асқа назар аударту; үстелде отыру мәдениетін қалыптастыру, тамақтану мәдениетімен таныстыруға бағытталған жеке жұмыстар. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	**"Не өзгерді?" дамытушы ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда кеңістіктікті бағдарлауды дамыту , есте сақтауды, қиялды дамыту. Құрал-жабдықтар: "Үй жануарлары" ойыншықтар жиынтығы.	**"Қапшықта не бар?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың сипап-сезу қабілеттерін дамыту, сөйлеуді дамыту, балалардың сөздік қорын байыту. Құрал-жабдықтар: ойыншықтар.	**"Қуыршақ бөлмесін жасаймыз" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: жиһаз және оның мақсаты туралы білімді бекіту. Құрал-жабдықтар: балалар жиһазының заттары. Ойын барысы.	**"Не қалай дыбыстайды?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: келісілген сөйлеуді дамыту, сөздерді алдағы уақытта дұрыс үйлестіруге үйрету. Жануарлардың ойыншықтары:	**"Домино", "Лото" үстел үсті ойындары.** Мақсат-міндеттер: ойлау қабілеттерін дамыту, ұқыптылық пен бастаған істі соңына дейін жеткізуді қалыптастыру. **"Автобус" сюжетті-рөлдік ойыны.**

		Кемпір (2-бала): Неден пісірейін? Үн жоқ қой. Шал: Әй, кемпір, қойманың түбін қырып көрсең. Бір бауырсақ пісіретін үн табылар. Автор: Кемпір солай істеді. Қойма түбін қырып-қырып екі уыс ұн табады да. Қаймақ қосып, камыр илейді. Бауырсақты майға пісіріп, терезе алдына суытуға қояды. Жата-жата жалыққан бауырсақ терезе алдынан домалап түсіп, жолға шығып, домалап кетеді. Жолда домалап келе жатса, алдынан қоян шығады. Қоян (3-бала): Бауырсақ! Бауырсақ! Мен сені жеп	Тәрбиеші ойын ережесін түсіндіреді. Ереже бойынша сатушылар да, тұтынушылар да бір-бірімен сыпайы сөйлеседі. Бір затты сатып алған соң, рахмет айтуды ұмытпауы керек. Сатушыда өз кезегінде "Тағы да келіп тұрыңыз", - деп ілтипат білдіреді. Бірінші ойыншық дүкенін ұйымдастыру. Ойыншық сөресінің жанына үстел қойылып сөреде "Дүкен" деген жазу ілулі тұрады. Кассирдің алдында есепшот, ақша салатын қорап, ақ қағаз, қарындаш. Ойыншық алғысы келген балалар ең			
	кейіпкерлерді тани білуге, ертегілерге деген сүйіспеншілікті арттыру.	**"Бауырсақ" ертегісін кейіпкерлендіру.** Мақсат-міндеттер: ертегі мазмұнын балалардың естеріне түсіріп,сұрақтарға толық жауап берулерін қадағалау. Тіл байлықтарын дамыту. Артистік өнерге машықтандыру, дауыс ырғағын өзгерте отырып, кейіпкерлердің дауысына сала білуге үйрету. Ойын барысы: Автор: Ерте-ерте-ертеде шал мен кемпір тұрыпты. Бір күні шал кемпіріне айтады. Шал (1-бала): Кемпір-ау, маған бауырсақ пісіріп берші.	Мақсат-міндеттер: балаларды еңбекке, еңбекті құрметтей білуге, сыпайыгершілікке, ізгілікке, адалдыққа баулу. Қажетті құралдар: ойыншықтар, ыдыс-аяқтар, тағам түрлерінің ойыншықтары, ақ халат, қалпақ, есеп шот, қағаздан жасалған дөңгелектер. Ойын шарты. Бұл ойынды әуелі жеке-жеке ойнатып, әбден жаттыққаннан кейін үш дүкенді қатар ашып ойынды күрделендіру. Балаларды рөлдерге бөлу: 2 бала сатушы, 1 бала кассир, қалғандары тұтынушылар.	**"Киіз басу" ұлттық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға киізді басу әрекеттеріне машықтандыру; ересектердің еңбегіне деген қызығушылықты арттыру; ептілікке, шыдамдылыққа тәрбиелеу. Құралдары: киізге ұқсас көрпелер, таяқтар, жіптер. Киіз басып аяқпен, Дөңгелентіп аламыз. Сабалаймыз таяқпен, Білектейміз, жаямыз. Г. Кужагулова.	сыпайылық үлгілерін суреттерден көрсетеді. Педагог балаларды автобус салонына шақырады; жолаушылар "салонға" өтеді, билеттерін көрсетеді немесе ойыншық смартфон арқылы төлемдерді жасауды көрсетеді. Жүргізуші автобусты "жүргізеді". Педагог аялдамаларды жариялап жатады. жолаушылар кіріп, шығып жатады. Үлкендерге орындарын беру туралы үлгілерді көрсетуге болады.

		коямын! Бауырсақ: Жоқ, сен мені жеме, мен өлең айтып беремін, тыңдап көрші. Бауырсақтың әні. Автор: Бауырсақ домалап кетеді. Қарсы алдынан қорбандап аю шығады. Аю (6-бала): Әй, бауырсақ! Мен сені жеп коямын! Бауырсақ: Жоқ, сен мені жеме, мен өлең айтып беремін, тыңдап көрші. Бауырсақтың әні. Автор: Бауырсақ домалап кетеді, аю қалып қояды. Бауырсақ зымырап келе жатса, алдынан түлкі шыға келеді. Түлкі (7-бала): Амансың ба,				
		Бауырсақ (4-бала): Жоқ, сен мені жеме, қоян, мен өлең айтып беремін, тыңдап көрші. Әже қойма қырнаған, Екі уыс ұн жинаған, Қаймаққа илеген, Майға пісірген, Терезе алдына суытқан, Бауырсақпын домалақ! Атадан кеттім, Әжеден кеттім, Қоян сенен де кетемін! Автор: Бауырсақ алға қарай домалап кетеді, қоян қалып қояды. Бауырсақ орман ішіиен домалап келе жатқанда, алдынан қасқыр шығады. Қасқыр (5-бала): Бауырсақ! Бауырсақ! Мен сені жеп	[illegible] алғысы келетінін айтады. Кассир чек жазып береді. Чекті алып сатушыға береді. Сатушы "тағы да келіп тұрыңыз" - дейді. Тәрбиеші ойынға жалпы басшылық жасайды.			

		көртайдым, құлағым естімейді ғой. Және, менің тұмсығыма отырып, өлеңді тағы бір айтып беріп Автор: Бауырсақ мақтағанға мәз болып, түлкінің тұмсығына шығып, өленін айта бастағанда, түлкі бауырсақты "ап!" деп жеп қояды.			
Балалармен жеке жұмыс	**"Жаңылтпаштар".** Мақсат-міндеттер: балаларды жаңылтпаштарды дұрыс әрі жылдам айтуға машықтандыру. Ойынның құрал-жабдықтары: жаңылтпаштар сюжеті бойынша суреттер. Ойын барысы: тәрбиеші балаларға жаңылтпаштарды	**"Шеңбер бойымен" ойыны.** Мақсат-міндеттер: шеңберді құрып, шеңберді ойнай білуге баулу; зейінді, қабылдауды дамыту. Балалар шеңберде тұрады. Тәрбиеші ойыншылардың біреуін ойын бастаушы етіп белгілейді. Ол шеңбердің ортасында тұрады. Балалар	**"Менің достарым" тақырыбындағы сюжеттік суреттерді қарау.** Мақсат-міндеттер: үй жануарлары туралы суреттер бойынша сұрақтарға толық жауап беруге дағдыландыру; балалардың сөздік қорларын, байланыстырып сөйлеу қабілетін дамыту.	**Көркем әдебиет шығармаларын оқу** (жұмбақтар шешу, жаңылтпаштар айту, ертегілер тыңдау) Мақсат-міндеттер: балаларда мәтіннің сөздері мен дыбыстық тіркестерін қайталауға деген ұмтылыстарын қалыптастыру. Балаларда көркем әдебиетке	**"Не ұнайды" ойыны (балалар тобымен жұмыс)** Мақсат-міндеттер: салыстыру дағдысын қалыптастыру. Балаларға сұрақтар қойылады. Балалар жауаптарын айтуға тиіс. Мысалы: "Доп сияқты дөңгелек не бар?"(Қарбыз, апельсин, алма және т. б.), "Қарға не ұнайды?", "Қант
		Автор: Бауырсақ қуанып, өленін айта бастайды. Түлкі болса тыңдаған болып, білдірмей бауырсаққа жақындап отырады. Бауырсақ: Әже қойма қырнаған, Екі уыс ұн жинаған, Қаймаққа илеген, Майға пісірген, Терезе алдына суыткан, Бауырсақпын домалақ! Атадан кеттім, Әжеден кеттім, Қоян сенен де кетемін! Түлкі: Әдемі өлең екен! Айналайын, бауырсақ, мен			

Серуенге дайындық	Балаларды серуендеуге шығаруға, серуендеуге арналған ойын құралдарын алу, балалармен қауіпсіздік шаралары туралы жеке әңгімелер. Серуендеуге дұрыс жинау әрекеттері. балаларды өз ерімен киінуге үйрету Серуенге шығайық, Күзгің құрын алайық, Таза ауаны жұтайық Жүрекке жылу сыйлайық				
Серуен	**Күнді бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды күннің бір тәулікте бір орында тұрмай, әртүрлі биіктікте орналасуын байқауға машықтандыру. Күн күндіз жоғарыда тұрғанда — ыстық болады, кешке күн төменде тұрғанда - күн салқын болады; жазда күн ұзаққа созылады, түндер қысқа болады. **"Аю және ара"**	**Жүргіншілерді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды көшеде өткен жүргіншілерді бақылауға бейімдеу; ересек адамдардың және балалардың ұқсастығы мен айырмашылықтарын анықтауға мүмкіндік жасау. **"Көлік пен торғайлар" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттер: ойын шарты бойынша, белгіге сай қимылдауға	**Аспанды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: аспанның таза болғанда көгілдір, бұлтты болған кезде сұр түсті екенін байқатып, құбылысты сипаттауға машықтандыру. **"Аттар" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды ойынның шартын бұзбай ойнауға, белгі бойынша, мәтіннің сөзіне сай қимыл-	**Топырақты бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларға топырақтың қасиеттерін тануға машықтандыру; жеректікке тәрбиелеу. Балаларға аяқпен басып жүрген топырақ пен гүлдарға төгілген топырақтың айырмашылықтарын көрсету. "көң" атты топырақтың түсі қарағы, ұстағанда - жұмсақ екенине көз жеткізу. Көнді адамдар даярлайды;	**Құмырсқаларды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларда құмырсқалар тіршілігі жөніндегі түсініктерді тыңықтау, жәндіктер әлеміне деген қызығушылықты арттыру; бақылағыштыққа тәрбиелеу. Педагог жүгіріп өтіп жатқан құмырсқаларға көңіл аударады. Құмырсқалардың бірігіп, бір ұяда

	айтады. Балаларға оны дұрыс әрі жылдам қайталап айтуы керек.	тәрбиешінің көрсетуі бойынша мына мәтін сөзін айтып, оңға немесе солға жүреді. Әдемі шеңберде, Билейік кең жерде. Қолдармен ұстасып, Бәріміз жұптасып. Бірігіп достасып, Бір орында ұстасып, Осылай етіп істейік. Мәтінді айтып бітер кезде балалар қол созым қашықтықта тұрады. Ойын бастаушы қандай болмасын бір қимыл көрсетеді, шеңбер жасап тұрғандардың бәрі оны қайталайды. Содан соң тәрбиеші ойын бастаушыны ауыстырады немесе ойын бастаушы өзінің орнына біреуді таңдайды және ойынды жалғастыра береді.	құралдары: үй жануарлары және оларды күту тақырыбына байланысты бейнеленген суреттер.	өзгерту	барғ" және т. б.

	Бұлдіргені көп екен. (Екі қолды жайып көрсетеді) Теріп-теріп алайық. (Тереді) Қалтамызға салайық' (Салады) Аю шықты апаннан (Шығады) Бол тезірек қашайық ' (Балалар қашады) Соңғы жол сөздерін айтқанда аю тұрып балаларды қуып, ұстайды. Осылай ойын 2-3 ойнатылады. Құралдары: аю мен аралардың маскалары, бүлдірген накпшиндері (муляждары). **"Бұлақтан секіріп өтеміз" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды бір орнынан алға екі аяқпен секіре білу	"торғайларға" медальондар. **"Жолмен (жалғыз аяқ жолмен) жүрейік" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың "жіңішке" жолмен, тепе-теңдікті сақтап жүру амалына дағдыландыру, мұқияттылыққа тәрбиелеу. Тәрбиеші өзіне балаларды шақырады да суретті көрсетіп, жолдың қандай түзу екеніне назар аударады (аралығы 20-30см екі катар сызық). Бұдан кейін балаларға, сызықтан шықпастан, осы жол бойымен қыдыруды ұсынады. Балалар бірінің артынан бірі бір бағытпен жүреді де сол тәртіппен	өзлерінің орындарына барады "Шабармандар, аттарыңды ұстаңдар",- дегенде әркайсысы өзлерінің аттарын ұстайды "Аттарыңды ат қорага апарыңдар",- дегенде апарады Ойын 3-4 рет кайталанады **"Қапты көлденең нысанға лақтыру" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: дәлдікке, ептілікке бейімдеу, бір қолмен капты көлденең нысанға лақтыру жаттығуына машықтандыру. Құралдар: лақтыруға арналған құм салынған каптар. **Еңбек әрекеті: ойыншықтарды құмнан қағып**	"Торғайлар" белгілі жерге жиналады немесе орындықтарға отырады. Бұл жер " торғайлардың ұясы" Педагогтің "Торғайлар, ұшыңдар! Жемді шоқыңдар!" деген нұсқау-белгісі бойынша балалар жүгіріп келіп, торғайлардың қимылдарына еліктеп, "ұшып жүргенін, отырып, жемді шоқығанын" көрсетіп, ойнайды. Педагогтің "Абайлаңдар, мысық ырғып алмасын'(дегенге - балалар бастапқы орындарына, бір-біріне соғылмай жүгіреді. Балалардың белгілі	көрсетуді атқару. **"Құмырсқалар шыныжырға тізілді" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: бірінен-бірі қалмай, бір тізбекте асықпай жүгіруге жаттықтыру; жүгіру қабілеттерін жетілдіру; мұқияттылыққа, ептілікке тәрбиелеу. **"Балапандар мен күшік" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды еліктеу қимылдарын жасауға ынталандыру; ойын желісіне, белгі бойынша бірінің соңынан бірі баяу жүру және бір бағытта жүгіру қабілеттерін жетілдіру; кеңістікті бағдарлау; зейін
	қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды ойын сөздерін айта отырып, кейіпкерлерді нақ көрсете білуге дағдыландыру; белгіні естіп тапсырманы жылдам орындай білуге, шыдамдылыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойын шарты. Аю болып киінген бала немесе тәрбиеші орындықта отырады (орманында). Ал аралар болып киінген барлық балалар орманға бүлдірген теруге барады. Қимылдармен көрсетіп, мынадай сөздерді айтады: Орманында аюдың,	дағдыландыру; ойын кейіпкерлеріне еліктей білуге бейімдеу; шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлауға баулу. Әр бала "торғай" болып орындықта отырады. Педагог "көлік" болады. Педагог белгісі бойынша "торғайлар" залдың ортасында кез-келген бағытта жүгіріп ойнайды. Педагогтің "Көлік келе жатыр! Абай болыңдар!" деген белгісінен кейін балалар жүгіріп орындарына "ұяларына" бару керек. Ойын 4-5 айналымды құрайды. Құралдары: "көлікке" (бір-екі бала да болу мүмкін) руль;	қозғалыс жасауға дағдыландыру, зейіндерін, байқағыштықтарын, жүгіру мен жүру дағдыларын дамыту. Балалар екі бірдей топқа бөлінеді. Біреулері – аттар болады, басқалары – шабарман болады. Шабарманның қолында - ауыздық. Аланның басқа жағында- аттар жайылатын жер, бұнда аттар тұрады, басқа жағында шабармендар. Тәрбиеші: "Шабармандар, тұрыңдар, тезірек аттарды дайындаңдар!"- дегенде шабармандарттан түсіп, аттарды жайылымға жіберіп,	бұнда өсімдіктерді осуіне пайдалы заттар бар, сондықтан көкөніс, жеміс, гүл, жидекке көңді салған дұрыс екендігі туралы әңгімелеу. **"Мысық пен торғайлар" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер:ойын шарты бойынша, белгіге сай қимылдауға дағдыландыру; ойын кейіпкерлеріне еліктей білуге бейімдеу; шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлауға баулу. Алғашында "мысық" рөлін педагог атқарып, кейін балалар арасынан таңдалады.	мекендейтінін, өте шапшан, ебеккор, ұйымшыл жәндіктер болғандығын көрсету, түсіндіру. Құмырсқалардың күші өте мол екендігін, жапырақты, бұтақтарды немесе құрттарды, салмағына қарамай, көтеріп тасып жүретінін бақылату. "Құмырсқалар". Жанталаскан жәндіктер. Шынжырдай тізіліп жүгірген, Бірігіп алыпты алады, Зәулім ұяны салады. Д. Ахметова. Балалардан құмырсқалардың қалай қимылдайтынын сұрау, қимылдарын

				Еңбек әрекеті: күмнын бетін ұсақ бұталардан, жапырақтардан тазалау. Мақсат-міндеттер тазалыққа тәрбиелеу **Балалардың еркін ойыны.**	машықтандыру Құралдары: қағаз салташалары **Балалардың еркін ойыны.**
Серуеннен оралу	Балалар киімдерін дұрыс шешу,шкафтарға бүктеп қою, қолды жуу әрекеттерін одан әрі қалыптастыру Таза сумен Арман, Беті-қолын жуды Оған қарап Балжан, Суға қолын созды **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Кешкі ас	Алдыңдағы түскі аска назар аудару, үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс, әдептілік ережелері **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Кітап бұрышында: **өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттап айту, ертегілерді есте жаңғырту. кейіпкерлердің сөздерін қайталау. (коммуникативті дағдылар, көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)** Музыкалық аспаптармен ойындар. Білім күніне арналған әндер тыңдату. **(шығармашылық дағдылар, музыка)** Өнер бұрышында ойыншықтар тақырыбында сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру **(шығармашылық, сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Қолдың ұсақ және ірі моторикасын дамытатын ойындар. **(танымдық дағдылар)** Кітаптарды санау, өлшеу, салыстыру.				
Балалардың үйге қайтуы (ата-	Сұраныс бойынша кеңес өткізу.	"Күн, ауа және су - біздің достарымыз"	"Тәні саудың-жаны сау" атты лэпбук	"Кешкі мезгілдегі баланың үйдегі	"Менің сүйікті жануарым" атты

	кабілетін дамыту, дене, аяқ бұлшық еттерін жетілдіру, күш-жігерін дамыту. **Еңбек әрекеті: гүлдердің тұқымдарын жинау.** Мақсат-міндеттер: балалардың карапайым еңбек дағдыларына машықтандыру. Құралдары: қағаз салташалары. **Балалардың еркін ойыны.**	қайта қайтады. Бұл ойынды учаскеде өткізген жақсы. Балалардың бір-бірімен соқтықпасы үшін, ойынға бір мезгілде 5-6 адам қатыстырылады. Ойынның күрделенуі: басқа кішкентай, құм салынған қапшықты. қолды белге қойып, жүру әдісі. **Еңбек әрекеті: қол өнері сабақтарына табиғи материалдарды жинау.** Мақсат-міндеттер: балалардың карапайым еңбек дағдыларына машықтандыру. **Балалардың еркін ойыны.**	**тазалау, қорапқа жинау.** Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, тазалыққа, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **Балалардың еркін ойыны.**	орынға жүгіру барысында, олардың арасынан қолмен ақырын түртіп, "ұстап алуға" болады. Бұндай әрекетті "мысық" болған бала да жасай алады. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. Құралдары: "мысыққа" - маска, "торғайларға" медальондар. **"Теректей бүйік болып өсейік" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды бір бағытта аяқ ұшына тұрып, тепе-теңдікті сақтап, жүруге дағдыландыру; жүруде қолдарды жоғары көтеріп, аяқты өкшеге бигізбен жүре білу қабілетін дамыту.	қабілеттерін, жағымды эмоцияларды дамыту. Балапандар ұқсап балпаңдап жүруді көрсету. Күшіктің жүгіріп келуін байқап - жан-жаққа тарап жүгіру. Біз көңілді балапан үйректерміз, Балпаң, балпаң етіп жүреміз. Күшік келіп үрісе - дан-жаққа жылдам жүгіреміз. Педагог балаларды, балапандарға жақсы еліктегендері үшін, мақтап жүреді. **Еңбек әрекеті: гүлдердің тұқымдарын жинау.** Мақсат-міндеттер: балалардың карапайым еңбек дағдыларына

аналарға кеңес)		жаднама	лэпбуктар әзірлеу.	әрекеті"	тақырыбында кеңес.
		аты жаднама әзірлеу.	жасау.	тақырыбында жаднама.	фотожоллаж жасау.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы (балабақша / шағын орталық, мектепалды сыныбы) Ж.ШС Аққұре - к.г. бб
Топ: ортаңғы топ "Аққу"
Балалардың жасы: 3 жастан
Жоспардың құрылу кезеңі: 26.08 - 30.08.2024ж.
Педагогтың аты-жөні Скендерова А.

Апта күндері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы көрінісін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. Білім күніне арналған мерекелік қабылдауды әзірлеу. **(сөйлеуді дамыту, музыка)**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен кеңес, әңгімелесу	Ата-аналарға арналған "Жаңа оқу жылына дайындық шаралары" атты жаднамалары.				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	**Акварнумдағы балықтарды қоректендіру.** Мақсат-міндеттер: балыққа қамқорлық жасауды дағдыландыру (жемді үгітіп шашырату), аквариумдағы	**Бөлме өсімдіктерін суару.** Мақсат-міндеттер: балаларға өсімдіктерге күтім жасау тәсілдерін үйретуді жалғастыру (күнге жақын өсімдіктерге суды	**"Топтың ішін ретке келтір".** Мақсат-міндеттер: балаларды ересектерге көмектесуге машықтандыру; шкафта ойыншықтар мен құралдардың	**Кітаптарды көркем әдебиет бұрышына орналастыру.** Мақсат-міндеттер: балалардың кітаптарға ұқыпты қарау дағдыларын қалыптастыру, белгілі бір тәртіппен	**Құрылыс материалдарын контейнерлерге жинап, салу.** Мақсат-міндеттер: балаларды құралдарды жинауда үнемшілдік тәртібін сақтауға тарту;

балықтың тіршілігіне қатысты ұғымдықтарын таныту	көбірек құйып, көлемдерді өсетіндерге байқап құю, қажеті бойынша суару), бөлме өсімдіктеріне ұқыпты қарауға үйрету	реттеп тұрғанын байқап, тазалықты орнатуға тарту, еңбек тағдыларын, ұқыптылықты қалыптастыру	ағаштарды сақтау мүмкіндігін іс-тәжірибеде көруге мақылеттандыру	бастапқы құбылысты сонына дейін жеткізуді қалыптастыру, балаларды ұқыптылыққа үйрету, жауапкершілікті тәрбиелеу
"Біз шығамыз сапарға" саусақ жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды санамақты мәнерлеп айтуға, мәтіннің мәніне сай қимылдарды жасауға дағдыландыру; есте сақтау, түйсік, сөйлеу қабілеттерін, жағымды эмоцияларды дамыту. Біз шығамыз сапарға, Адымдаймыз қатарда: Бір-екі! Бір-екі! Адымдаймыз	**"Кім сені шақырды, тап" ойыны.** Мақсат-міндеттер: басқа баланың дауысынан тануды үйрену. Құрал: арнайы құрал керек емес. Ойын барысы: Балалар шеңбер жасап тұрады. Біреуі ортаға тұрып көзін жұмады. Тәрбиеші көрсеткен бала, ортада тұрған баланы дауыстап шақырады. Бала шақырған адамды дауысынан танып, табу қажет.	**"Сиқырлы қапшық" дидактикалық ойыны** Мақсат-міндеттер: балалардың заттарды қолмен ұстап, сипап-сезу қабілетін дамыту. Тәрбиеші балалардың ортасына "Сиқырлы қапшық" әкеледі. Қапшықта жемістер, көкөністер салынған. Балалардың арасынан бір баланы таңдап алады. Ол бала көзін жұмып,	**"Бұлттар мен құстар" саусақ жаттығуы, жаңылтпаш.** Мақсат-міндеттер: балаларды мәтінінің ырғағына сай қимылдауға дағдыландыру, артикуляцияны, ой-қиялын жетілдіру, ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Бұлттар құстай ұшады, (Қолдарды қырынан қосып,	**Көркем сөзді мәнерлеп оқу (жаттау) жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: өлең жолдарын мәнерлеп оқуға бейімдеу, артикуляцияны, есту, елестету, есте сақтау қабілеттерін дамыту Көркем сөз "Зымыран" Бипк-бипк көк аспан, Көк аспанда сұр қыран. Сұр қыраннан озады Ғарыштағы зымыран. Басы үшкір,

	қатарда. Балалар саусақтардың ұшымен үстел бетін мәтін ырғағына сай соққылайды. **"Жұбыңды тап" ойыны.** Мақсат-міндеттер: Ойыншылар қабырға бойында тұрады. Педагог әр балаға бір сурет-фишкадан таратып береді. Педагог белгісі бойынша балалар жан-жаққа қарай жүгіре бастайды. Келесі "Жұбыңды тап" белгісі бойынша, бірдей түсті фишкалары бар балалар, жұп болады. Балалар саны тақ санға тең келу керек. Әр айналым сайын бір бала жұпсыз қалу	Таныса шеңберге тұрады – шақырған бала ортаға тұрады. **"Лото "Қысқы және жазғы ойын-сауықтар"" үстел ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың жазғы және қысқы ойын-сауықтар жайындағы түсініктерін нығайту; екі топқа бөлуге дағдыландыру; зейінді, байқауды дамыту. Құралдары: жазғы және қысқы ойын-сауықтар туралы сурет-карточкалар.	колын "сиқырлы қапшыққа" салып, кез келген затты таңдап алып, колын "сиқырлы қапшықтан" шығармаған бойы сол затты сипаттайды. Түрін, түсін, дәмін барлығын айтып береді. Қалтадан колын шығарып, затты көрсетеді. **Көркем сөзді мәнерлеп оқу жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: сөйлеу, ойлау, есте сақтау, елестету қабілеттерін дамыту; көркем сөз үлгілеріне, ересектің еңбегіне деген қызығушылықты арттыру. М. Әлімқұлов,	саусақтармен бірге бұлғау, құстың ұшқанына еліктеу) Құстар бұлттай ұшады, Көк аспанда, биікте, (Аталған қимылдарды, қолдарды жоғары көтеріп, төмен түсіріп, орындау) Қанат жайып, ұшады. Бұлттар құстай болмайды, (Саусақпен бұлғау) Құстар бұлттай болмайды. Бұлттар құстай бұтаға (Қолдарды қырынан қосып, саусақтармен бірге бұлғау, құстың ұшқанына еліктеу) Қанат жайып қонбайды. (Саусақпен бұлғау)	бұрыштай. Жылтырайды қылыштай, Күміс құстай зуылдап, Ұшып кетті зымыран. Д. Ахметова. **"Кімнің үйі тезірек жиналады?" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың көкөністер мен жемістер туралы түсініктерін бекіту, олардың атауын толық айтқызу. Балаларға көкөністер мен жемістердің ойыншықтары таратылады. Екі шеңберде бір көкөніс пен бір жеміс жатыр. бірі жемістер шеңбері, бірі көкөністер шеңбері

	керек. Құралдары тәрбиелі жеті түсті фишкалар. Әрбір фишканың жұбы бар. Түрлі түсті фишкалар болмаса, басқа жұпты суреттерді қолдануға болады.		"Астау" Бізділ гүл бақтала, Бар әсем асхана. Бар онда астаулы, Ақкөңіл жақсы ана. Әлде, май құймақ па? Көже ме, сорпа ма? Әлде, бал қаймақ па, Тұралы ортала. Тәп-тәтті тамағы, Ағай – ас маманы. Пісіре білгенге, Астың жоқ маманы.	Д. Ахметова "**Қарама-қайшылық" ойыны.** Мақсат-міндеттер: сөздік қорларын кеңейту, қарама-қарсы мағыналы сөздерді қолдануға үйрету. Ойын құралы: доп. Тәрбиеші белгілі бір сөзді айтады: мысалы - "ауыр" деген сөзді айтады да бір балаға допты лақтырады. Допты қағып алған бала, ауыр затты айту қажет. Жауап бергеннен кейін допты, қайтадан тәрбиешіге лақтырады. Ойын осылай жалғаса береді. Мысалы: ауыр - тас, жүк; шыны - ыдыс, әйнек,	деп аталады. Балалар жан-жаққа жүгіріп кетеді, серуендеуге шақырылады. Тәрбиеші белгі бойынша барлығы өз үйін табады. Ойын бірнеше рет қайталанады, ал тәрбиеші әр уақытта үйлерді ауыстырады.

				т.с.с.	
Ертеңгілік жаттығу	"Қуыршақпен ойнаймыз". Б.к. тік тұру, аяқ алшақ, қуыршақ төменде; 1-2 қуыршақты алға ұстау, жоғары көтеру; (3рет) 3-4 б.к. Аяқ алшақ, қуыршақ алда; 1-2 денені оңға ,солға бұру, б.к. келу; Б.к. қуыршақты кеуделе ұстау; 1-4 алға еңкею - "Қуыршақтар билейді"; 5-6 б.к. келу; (3рет) Б.к. 1-2- отырып қуыршақты еденге қою; 3-4 тік тұру. Қуыршақпен оңға, солға айналу (2реттен). **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	Балалардың беті мен қолын жуу, таңғы аска отыргызу. Тамақтану мәдениетімен таныстыру. Қасық пен шанышқыны дұрыс ұстауды дағдыландыру. Тамақтанғаннан кейін бет пен қолды жуу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, аракатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Толқиды теніз" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды шыдамдылыққа тәрбиелеу. Ойын шарты. Балалар ойын алаңында айналып	**"Қатып қал" ойыны.** Мақсат-міндеттер: еркін қозғалыстарды дамыту. Көңілді және қозғалысты әуен ойнап тұр. Балалар секіріп және еркін	**"Кішкене өзен арқылы" ойыны.** Мақсат-міндеттер: зейінділікке, ептілікке, дене тепе-теңдігін ұстай білуге баулу. Тәрбиеші екі сызық сызады да (үйдің	**"Мұқият бол" ойыны.** Мақсат-міндеттер: зеректікке, жылдам ойлау білуге бейімдеу. Балалар бір-бірінің артынан айналып, шеңбер жасап	**"Ақ шамшық" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды достыққа, зеректікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Балалар шеңбер бойымен отырады,

	жүріп. "Толқиды теңіз бір, Толқиды теңіз екі, Толқиды теңіз үш, Толқиды теңіз төрт" - сөз жолдарын айтады. Тәрбиеші белгісі бойынша: Толқын мұз бол!"- дегенде балалар қозғалмай қалу керек.	әуен тактісіне қозғалады. Кенеттен әуен үзіліп қалады, балалар әуен тоқтағандағы қалыпта қатып қалады. Содан кейін 1-1,5 минуттан кейін әуен қайта жалғасады және балалар қозғалысты жалғастырады.	ішінде жіпті пайдалануға болады) балаларға: мынау – "өзен", - дейді; оның үстіне тақтайдан көпір (ұзындығы 2-3м, ені 25-30см) салады да балаларға: "Көпір арқылы жүруді үйренейік", - деп ұсынады. Балалардың бір-біріне соқтығыспай тек тақтайдың үстімен ғана жүруін бақылай отырып, тәрбиеші балаларға суға құлап кетпеуі үшін жай жүру керек деп ескертеді: балалар тақтаймен ары-бері 2-3 рет жүріп өтеді.	тұрады. Тәрбиеші шеңбердің жанында тұрады, оны барлық балалар көреді. Оның қолында 3 сурет: балық, тастар және балдырлар бар. Тәрбиешінің белгісі бойынша (ысқырық) балалар бір-бірінен кейін шеңбер бойымен қозғала бастайды. Тәрбиеші кезекпен суреттері бар карточкаларды көрсетеді: 1. Балықты көрсеткен кезде, балалар шеңбер бойымен қолдарын сермеп баяу жүгіреді. 2. Тастарды көрсеткенде, балалар тізелерін құшақтап отырады. 3. Балдырларды көрсеткенде, балалар бір орында тұрады	ортаға "жүргізуші" шығарып, қолына сақина ұстатады. Балалар екі алақанын бір-біріне қабыстырып алға созады. Жүргізуші барлық балалардың алақанына сақина салған болып шығады. Сол сәт сақина тас алған бала орынан тұруы тиісті, "Сақина менде", - деп дауыстайды.

				да, қолдарын жоғары көтеріп, қолдарын жан-жаққа тербеледі. Қай бала қателеседі, сол бала ойыннан шығып қалады.	
Мектепке дейінгі ұйым кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Достық үйшігі" Мақсат-міндеттер: Балалардың бойына достық құндылықтарын сіңіруді жалғастыру; өзара татулық сезімдерін дамыту; достық туралы өлеңдерді қайталау.	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Татулық табылмас бақыт" Мақсат-міндеттер: Балаларда арқан бойымен жүру кезінде тепе-теңдікті сақтау; жылдам (10-20 метр) қарқында жүгіру; тізені биікке көтере отырып жүру дағдыларын жетілдіру; қимыл белсенділігін дамыту.	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** С.Көбеев "Құстың ұясы" Мақсат-міндеттер: Балаларды әңгіменің мазмұны бойынша сұрақ қойып, дұрыс жауап беруге дағдыландыру; жағымды жағымсыз қылықтарды ажырата алуды үйрету; сөздік қорларын, тілін, шығармашылық қабілетін дамыту; құстарға қамқор бола білуге, жауапкершілікке тәрбиелеу.	**Сурет салудан ойын-жаттығу** «Жаз» ұжымдық жұмыс Мақсат-міндеттер: Балаларды ұжымдық сурет салуды үйретуді жалғастыру, мезгілінің қызықтары жайлы түсініктерін қалыптастыру; дәстүрлі емес тәсілдермен сурет салу біліктіліктерін бекіту; көркемдік құрал-жабдықтарды таңдау біліктіліктерін дамытуды жалғастыру; нәтижелі ұжымдық жұмыс жасауға қызығушылықтарын	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Көңілді балалар" Мақсат-міндеттер: Балалардың музыкалық аспаптарында ойнай отырып, мимика, пластик көмегімен музыкалық бейнені мәнерлі, эмоционалды түрде жеткізе білу қабілетін дамыту; әр түрлі сападағы материалмен тәжірибе жасау барысында шығармашылық қиял мен музыкалық сенсорлық қабілеттерді дамыту.

				арттыру, эстетикалық талғамдарын жетілдіру, ұжымдық қарым-қатынасқа тәрбиелеу.	
2- таңғы ас	Алдындағы түскі аска назар аудару, үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс, әдептілік ережелері **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуенге дайындық	Балаларды жүйелі түрде шешінуге, шкаф сөрелеріне киім қоюға, колдарын жууға үйрету.				
Серуен	**Жәндіктерді бақылау: (инелік, ара, маса, шыбын, көбелек) (коршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Максат-міндеттер: шабындықта, бала бақша учаскесінде, ағаштарда, өзеннің айналасында жәндіктердің көп түрі болатындығы туралы балаларға айту. Түрлі қоңыздар, көбелектер, инеліктер, шыбын, ара, масалар туралы білімдерін бекіту	**Суды бақылау. (коршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Максат-міндеттер: балалармен суды ұқыпты пайдалану туралы түсініктерін қалыптастыру. Судың қасиеттері туралы білімдерін нығайту, температурасы әртүрлі болатынын айту, суда кейбір заттар батып кетеді, басқалары судың бетіне шығады. Бақылау барысы:	**Кішкентай балаларды бақылау. (коршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Максат-міндеттер: балалардың жазда қалай киінетіндеріне назар аудару: жеңіл көйлектер, шолақ шалбар, бас киімдер – орамалдар, жеңіл калпақтар(күннің көзі басты қыздырмас үшін), жазғы киімдер ашық түсті болуға тиіс екеніне көңіл аудару. Балалар арасында	**Аулалағы адамдардың еңбектерін бақылау. (коршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Максат-міндеттер: ересектердің еңбегіне деген қызығушылықты арттыру, байқағыштыққа, еңбекті қадірлеуге баулу. Бүгін біз сендермен ауладағы адамдардың жұмыстарын бақылаймыз.	**Қоңызды бақылау. (коршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Максат-міндеттер: қоңыздың алуан түрлілігі туралы балалардың білімін жетілдіру. Қоңыз бақша және аулада ағаштардың жапырақтарына зиянын тигізетінін көрсету. Зиян келтірушілермен күрестің әдістерімен таныстыру. **Жұмбақ:** Ұшқанда өлең

	Олардың пайдасы мен зияны жөнінде ұғымды қалыптастыру.(арала р бал жинайды, өсімдіктерге зиянын тигізетін құрт-құмырскаларды инеліктер жейді). Такпак. "Көбелектің жыры", Н. Айтов. Қанатымды бір қағым, Демде қайта жоғалам. Десе гүлді дала бар, Қос қанатым талмайды. Мені көрсе балалар, Қыр соңымнан қалмайды. **"Шалғындықта үш сайыс" қимыл-қозғалыс ойыны.** Максат-міндеттер: бастапқы орынды сақтап, жерде жатқан доға арқылы аттап	балалардың назарын судың қасиеттеріне аудару: сұйық, әртүрлі температураға ие болуы мүмкіндігі (ыстық, суық). Су мөлдір, онда бәрі көрінеді. Ыстық күнде бассейнде су тез қызады. Тоғандағы, өзендегі, көлдегі су қызады, сондықтан жазда адамдар шомылуға барады. Асфальтқа шашыраған судың қаншалықты тез кебетінін көрсету. Үлкен балалармен суда қандай заттар суға батып жатқанын, қайсысы жүзетінін анықтау. Неліктен олар жүзіп немесе батып бара жатқанын анықтау. **"Толқиды теңіз"**	достық қарым-қатынасты қалыптастыру. Ізгілік және қамқорлық сезімін тәрбиелеу. Такпак. "Іні", Е. Өтетілеуұлы. "Бір ісіме қапа ма", - Деп қарайды апама Сипаттырып басынан Еркелейді атама. **"Жұппен жарыса жүгіру" қимыл-қозғалыс ойыны.** Максат-міндеттер: балаларды белгі бойынша қолдарынан ұстасып жұппен жарыса жүгіруге дағдыландыру; күнделікті белсенді қозғалтқыш қызметінің қажеттілігін қалыптастыру. **Еңбек әрекеті: ойыншықтарды жөндеу.**	Жыл мезгілдеріне байланысты жұмыста әртүрлі болып келеді. Жазда қоқыстарды жинайды, ауланы сыпырады, гүлдерді суарады, шөп жұлады. Біз көмекші баламыз, Төзімді, ұқыпты боламыз. Шеберлікке жету үшін Көп еңбек саламыз. **"Орамал" қимыл-қозғалыс ойыны.** Максат-міндеттер:: балаларды шапшандыққа баулу, ойынға деген қызығушылықтарын арттыру. Балалар шеңбер құрып отырады, ал шеңбер бойымен бір бала жүгіреді, қолында орамалы болуы тиіс. Шеңбер	айтады, Қонғанда жер қазады. Мұны да ойлап көрейік, Шешуін кім табады? (Қоңыз) Шидім, шидім, шидім құс, Ши басына қонған құс. Қаркаралы қара құс, Хан басына қонған құс. (Шыбын) Такпак. "Қаракұрт", С.Оспанов Өрмекшіден аумайды, Өрмекпен жем аулайды. Қарнында он үш нүкте бар, Аяғында түк те бар. Мекендер шөл даланы, Малды, адамды

	жүруге үйрету, шығармашылық және күштің әсер етуіне мүмкіндік туғызу. **"Допты жоғары лақтырып, қағып ал" жаттығу.** Мақсат-міндеттер: балаларды допты екі қолмен ұстап, жоғары лақтырып, екі қолмен қағып алуға дағдыландыру; ептілікке, зеректікке тәрбиелеу; доппен ойындарға деген қызығушылықты арттыру. **Еңбек әрекеті: гербарийды жинау, құрғату.** Мақсат-міндеттер: ересектердің тапсырмасын жауапты және өз бетінше орындауға дағдыландыру; өсімдіктерге	**қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды шығармашылыққа тәрбиелеу. Ойын шарты: Балалар ойын алаңында айналып жүріп Толқынды теңіз бір, Толқынды теңіз екі, Толқынды теңіз үш, Толқынды теңіз төрт", - сөз жолдарын айтады. Тәрбиеші белгісі бойынша: "Толқын мұз бол" - дегенде балалар қозғалмай қалу керек. **"Қу түлкі" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ойын шарттарына сай ойнай білу, "Мен - түлкі!" сигналы	Мақсат-міндеттер: ойыншықтарды жинауды өз ықыласымен орындауға, басталған істі соңына дейін жеткізуге дағдыландыру. **"Себетке допты лақтыр" ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды доппен ойындарға тарту; дәлдікке, мергендікке, шапшаңдыққа, зеректікке баулу. Педагог балаларды екі топқа бөледі. Екі топ ортасында себет тұрады. Балалар допты жерге лақтырған кезде, секіріп себетке түсіру керек. Себетке көп доп лақтырған балалар тобы жеңіске	бойынша отырған балаларың бірінде орамалды артына тастап кетуге тиіс. Бала артына бұрылып қарап, орамалды алып, орамал тастаған баланы қуып жетіп орамалды лақтырып тигізуі керек. Егер тигізе алмаса, ойынды өзі жалғастырады. Орамал тастаған ойынды қуып келе жатқан баланың орнына отыруы керек. Қуушы бала, орамал тастаушыға орамалды тигізсе, онда ойынды орамал тастаушы бала өзі жалғастырады. **"Салыстырулар" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер:	шығады. Жылы жерді қалайды ол. Қарақұртқа абай бол. **"Өткешкек" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберге тұрып, бойымен жүруге және жүгіруге бейімдеу, вестибуляр аппаратын дамыту, ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ақырын-ақырын итеріп, Өткешекті қозғалтамыз. Жылдам-жылдам жүгіріп, Шеңберді айналдырамыз. Д. Ахметова. Педагог барлық

	сүйіспеншілігін туғызу. **Балалардың еркін ойыны.**	бойынша қолға түспей, үлкен шеңберден асып жүгіре білу қабілеттерін дамыту (қалыптастыру, жетілдіру); байқағыштыққа, жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. Балалар кіші шеңберге жиналады. Олар педагогтің нұсқауы бойынша көздерін жұмады, ал жүргізуші-педагог балаларды шеңбер сыртында жүріп, кез келген баланы сәл түртіп қалады. Осыдан бері педагог таңдаған бала "қу түлкі" болып саналады. Ал ойыншы-балалар болса, жан-жақтарына қарап: "Қу түлкі, сен	жетеді. Құралдары: спорттық құралдарды жинауға арналған себеп, балаларға доптар.	балалардың ойлау қабілеттерін дамыту. Тәрбиеленушілермен ұсынылған заттарды салыстыра білу, заттар туралы әңгімелерді құрастыра білу. **Еңбек әрекеті: ауладағы ағаштан түскен құрғақ бұтақтарды жинау.** Мақсат-міндеттер: балаларды бірлесе жұмыс жасай білуге баулу. **Балалардың еркін ойыны.**	балалардың бірыңғай қимылдауын қадағалап жүру керек. Шеңбер бойымен жүргізу үшін, балаларды бір жаққа бұрып, беттерін шеңбер ортасына қарату керек. Балалардың ойынды меңгерудегі басты міндеті - аса жылдам жүгірмеу. Әрбір бала қимылдау кезінде шеңбердің бір жақ бойымен жүріп, бүкіл шеңбердің жылжып жатқанын бақылайды. **"Сызықты баспа" қимыл жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды бір бағытта, жылжи отырып, секіруге дағдыландыру. Балалардың секіру

		қайласың?", - деп, үш рет сұрайды. Соңғы сұрақтан кейін бұдан бері жасырынып тұрған "қу түлкі" "Мен мындамын!" - деп дауыстайды. Осы жерден бастап, балалар жан-жаққа "қу түлкіден" қашып құтылу керек. "Қу түлкі" кімге қолын тигізсе, сол шетке шығады. Педагог балаларға алдын-ала үлкен шеңбердің шеткі жерін көрсетеді, шеттен шыққан бала ұсталынбайды. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. **Еңбек әрекеті: ойыншықтарды жуу.** Мақсат-міндеттер: алдын-ала жылытылған суға			жолы бойына көлденең сызықтарды салып қою. Балалар, сызықтарды баспай, алға секіруге үйренеді. **Еңбек әрекеті: жәндіктермен мен күрес (күлмен, сабын ерітіндісімен жапырақтарды бүрку).** Мақсаты: тапсырманы ұнатады, ұқыпты орындауға, нәтиже шығаруға тәрбиелеу. Еңбек құралдарын жұмыстан соң орнына қоюға баулу. **Балалардың еркін ойыны.**
		ойыншықтарды жуып, кептіру әрекеттерге тарту; ұқыптылыққа тәрбиелеу. **Балалардың еркін ойыны.**			
Серуеннен оралу	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау.				
Түскі ас	Түскі асқа назар аударту; үстелде отыру мәдениетін қалыптастыру, тамақтану мәдениетімен таныстыруға бағытталған жеке жұмыстар.				
Түскі ұйқы	Бесін асқа назар аударту; үстелде отыру мәдениетін қалыптастыру, тамақтану мәдениетімен таныстыруға бағытталған жеке жұмыстар.				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Төсектегі жаттығулар. Ұйқыдан тұрғанда , бірден төсектен тұруға болмайды. Біртіндеп тұру қажет. 1. Балалар төсекте, арқаға жатып, қолын жанына созу, демдерін еркін шығару. 2. Балалар төсекте, арқаға жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу. 3. Балалар төсекте, арқаға жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру. 4. Балалар төсекте, арқаға жатып, қолдарын жанында ұстап, аяқтарын көтеріп велосипед тебу. Төсектен тұрғызу. **(дене шынықтыру)**				
Бесін ас	Балаларды серуендеуге ынталандыру; серуендеуге арналған ойын құралдарын алу, балалармен қауіпсіздік шаралары туралы жеке әңгімелер. Серуендеуге дұрыс жиналу әрекеттері, балаларды өз еркімен киінуге үйрету. Таза ауада шынығып, Серуенге шығайық. Киімдерді тез киіп, Ойнап-ойнап алайық.				

Балалардың зербее әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	"Не өзгерді?" үнділестіктік ойын ойыны. Мақсаты: балаларды көңілділікті бағалай алуға үйрету, есте сақтауды, қиялды дамыту Құрал-жабдықтар: "Үй жануарлары" ойыншықтар жиынтығы Ойын барысы: Тәрбиеші ойыншықтарды үстелге қояды, балаларға оларға мұқият қарауды талап етеді. Балалар олардың орналасуын есте сақтайды. Тәрбиеші балалардан көздерін жұмып, артқа қарауларын сұрайды. Сол кезде тәрбиеші бір ойыншықты алып	"Менің дауысым" үнділестік ойын ойыны. Мақсаты: Балалардың есту қабілетін дамыту, оларды дұрыс айтуға үйрету Ойын барысы: Тәрбиеші жануарлардың дауыстарын салады. Балалар қай жануардың дауысы екенін табулары қажет. Мысалы, тәрбиеші "ква-ква-ква" деп қатты дауыстап: "Бұл менің дауысым дейді? Балалар "бақа" деп жауап береді. Содан кейін тәрбиеші басқа жануардың дауысын шығаралы. Ойын осылай жалғаса береді. **"Аурухана"**	"Матрешкаға қонаққа бару" ойыны. Мақсаты: заттарды мөлшері бойынша ажырата білу қабілетін бекіту Қарапайым матрешканы құрастыру **"Көліктерді гараждарға орналастыр" ойыны.** Негізгі түстердің күнделікті айтылуын қалыптастыру, түсі бойынша көліктерді айыра білуге үйрету. Негізгі түстермен боялған текшелер, аталған түстердегі ойыншық машиналар. Тәрбиеші балаларға машиналарды көрсетеді. Гараждың не үшін қажет	"Өз үйіңді тап" үнділестікалық ойыны. Мақсаты: балаларды тапсырма бойынша өз үйлерін табуға үйрету Жылдамдыққа, шапшаңдылыққа тәрбиелеу Қажетті құралдар: бөлік және аласа үйлердің суреттері Тәрбиешісі балаларды екі топқа бөліп, әр топтың ойнайтын орнын немесе "үйін" тағайындайды. Екі топқа да бірі бөлік, бірі аласа үйді көрсетеді де 1-топтағы балалардың үйі бөлік үйдің оң жағы, ал 2-топтағы балалардың үйі аласа үйдің сол жағы - деп белгілейді. Қай топ өз үйлеріне тез	"Қане, достар!" қимылды жаттығуы. Мақсаты: балалардың дене мүшелерін жаттықтырып, бұлшық еттерін дамыту Қане, достар, ерінбей, (Сұқ саусақты бұлғау) Түту сапқа тұрайық! (Қол-аяқ түту) Алға қарай, сүрінбей, (Орында, тізені биік көтеріп, марш басу, қолдармен сермеу) Қадам басып, барайық! (Орында, тізені биік көтеріп, марш басу, қолдармен сермеу) Ойыншықтарға биіктен (Қолдар биікке, аяқтар ұшында)

	тастайды. Балаларға сұрақ қояды. Қандай өзгерісті байқап тұрсыңдар деп. Балалар жауап береді. Ойын ары-қарай жалғаса береді. **Үстел үсті театры "Бауырсақ" ертегісі.** Мақсаты: балаларды ертегіні мұқият тыңдауға және көруге, кейіпкерлердің жақсы қасиеттерін көруге, ертегілерге деген сүйіспеншілікті арттыру.	**сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсаты: балаларды науқастарға күтім жасауға және медициналық құралдардың қажеттілігін білуге үйрету, балаларды ұқыптылыққа, сезімталдыққа тәрбиелеу, сөздік қорын кеңейту: "аурухана", "наукас", "емдеу", "дәрі-дәрмектер", "температура"ұғымдарын түсіндіру. Құрал-жабдықтар: қуыршақтар, ойыншық жануарлар, медициналық құралдар: термометр, шприц, дәрі-дәрмектер, қасық, фонендоскоп, мақта, таңғыш, халат және дәрігерге арналған	екендігін балалардан сұрайды. Гараж қандай болуы тиіс? Көлікті гаражға кіргізу үшін не істеу қажет? Балалар текшелерден гараж құрастырады. гараждың түсі қандай болса, сол түске сәйкес көлікті гаражға кіргізу қажет. Тәрбиеші еденде бордың көмегімен жол суретін салады. Балаларға ойын ойнауды ұсынады: тәрбиешінің айтқандарын тыңдап, аталған түстегі гаражды тауып, машинаны гаражға кіргізеді.	барады. Ойын екі рет қайталанады. Ойынның соңында әр топтың балаларын мадақтап отырады. **"Кімді тазалау үйі" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсаты: киімді күту амалдарымен таныстыру; балалардың ұқыптылыққа, тазалыққа, еңбекке бауду; киімді жуу немесе тазалау, кептіру, үтіктеу, бүктеп салу әрекеттеріне дағдыландыру. Құралдары: шеткалар, үтіктегіш, үтіктер, киімдер үлгілері, сөрелер, пластик тегештер, қыр қысқыштар, киімді ілетін жіп. Үтіктейміз киімді,	Төмен қарай қарайық. (Отыру) Әсейік біз өрімдей, (Қайта түзу тұру, қолдар биікке) Үлкен бала болайық. (Екі қол белде, аяқтар иық енінде, баспен оң-сол жаққа шайқау) **"Ғажайып қапшық" ойыны.** Мақсаты: геометриялық фигураларды ажырата білуге және атауға үйрету **"Сөздер тізбегі" ойыны.** Мақсаты: балаларды белгілі топтама немесе ортақ тақырыпқа байланысты сөздерді тізбекке салып, арасында қайталамай, айтып ойнауға

		қалпақ Ойын барысы Тәрбиеші аурухана ойынын ойнауды ұсынады, дәрігер таңдалады, қалған балалар ойыншық жануарлар мен құыршақтарды алып, ауруханаға дәрігердің қабылдауына келеді. Дәрігер әртүрлі аурулары бар науқастар қарайды: аюдың тістері ауырады, өйткені ол көп тәттілерді жейді, сайқымазақтың маңдайында жарасы бар, құыршақ Алуа саусағын есікпен қысып алған және т.б. науқастар. Оларды тыңдайды, мойнын қарайды, температурасын өлшейді, дәрі		Қыртыстарын жазамыз Кірлеп қалса киімдер, Кір жуу машинасына саламыз Г. Кужагулова	машықтандыру, сөздік қорын байыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу Балалар шеңберге тұрады Педагог белгілі тақырыпты ұсынады, балалар бір-бірінен соң кезекпен осы тақырыпқа (топтамаға) жататын сөздерді айтып жатады. Мысалы: үй жануарлары - ат, сиыр, ешкі, түйе және тағы басқа сөздер.
		тағайындайды, инъекция жасайды, дәрілер береді. Тәрбиеші балалардың ойынын бағалайды, балалар қалай қарым-қатынасқа түсіп жатыр, өз ойларын толық жеткізе ала ма, балаларды жан-жақты бақылайды.			
Балалармен жеке жұмыс	**"Жазғы қызықтары" суреттер топтамасымен жұмыс.** Мақсаты: балаларға суреттерге сәйкес шағын әңгімелер айтқызу, сөйлеуді, балалардың сөздік қорын дамыту; суреттер бойынша сұрақтарға жауап беруге дағдыландыру.	**Көркем сөзді жаттау жаттығуы.** Мақсаты: тақпақтың мазмұнын есте сақтап, мәнерлеп оқуға дағдыландыру; көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру. "Қолғанат". Кіп-кішкене Қолғанат Отырмайды ол қарап. Ақылыңды ұғады, Көңіліңнен шығады. Қолғанат десе	**"Не болады?" ойыны (балалар тобымен жұмыс).** Мақсаты: сөйлеу, есте сақтау, заттарды қасиеттері бойынша жалпылауға үйрету. Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды, балалар жауап береді. Мысалы: "Сары түсті не болады?" (балапан, күн және т. б.); "Ағашта не өседі?"; "Орманда не	**"Матрешкаға қонаққа бару" ойыны.** Мақсаты: заттарды мөлшері бойынша ажырата білу қабілетін дамыту. Қарапайым матрешканы (4 бөліктен тұратын) құрастыруды үйрету. **"Үйшік" ертегісін сахналау.** Мақсаты: Балалардың ертегілердің	**"Қуыршақты серуенге киіндіріп, шығарайық" ойыны.** Мақсаты: негізгі түстерді меңгеруге, киім атауын атай білуге және сөйлемде қолдана білуге дағдыландыру. Ойын құралдары: 4 түсті көйлек киген қуыршақтар: қызыл, жасыл, сары, көк. Ойын барысы. Тәрбиеші балаларға

		Қолғанат Қалай тауып кейіпкер ет? 11 Январь	тұралы"және т. б.	кейіпкерлеріне рөлдеріне енуіне жағдай жасау, балалардың шығармашылық қабілеттерін дамытуды жалғастыру.	құрғақтың серуенге шығатындығын, ол үшін құрғақтың үстіндегі киімдерінің түсіне сәйкес бас және аяқ киімдерді таңдап алуға көмектесулерін сұрайды. Балалар түрлі түстердің арасынан өзіне қажетті киімдерді таңдап киіндіреді.
Серуенге дайындық					
Серуен	**Желді бақылау.** Мақсаты: балаларды, түрлі белгілерге қарап, желді бақылауға дағдыландыруды жалғастыру; зеректікке, табиғи құбылыстарға деген қызығушылықты арттыру. Балалар педагогтің сұрауы бойынша	**Суды бақылауды жалғастыру.** Мақсаты: судың қасиеттерін тауға ынталандыру; ұғымталдыққа тәрбиелеу. Тәжірибе жасау: суға бататын және жүзетін заттарды бақылау. Балалар суды сипаттайды.	**Кішкентай балаларды бақылауды жалғастыру.** Мақсаты: жасы кіші балалардың сыртқы келбеті, киімі ерекшеліктерін байқауға бейімдеу; бағдағыштыққа тәрбиелеу. Балалардың жазда қалай киінетіндеріне	**Ауладағы ауа сыпырушының еңбегін бақылауды жалғастыру.** Мақсаты: ересектің еңбегіне деген қызығушылықты арттыру; қарапайым еңбек дағдыларын игеруге баулу. Жыл мезгілдеріне байланысты жұмыста әртүрлі болып келеді.	**Қоңыздарды бақылауды жалғастыру.** Мақсаты: жәндіктерге деген қызығушылықты арттыру. Қоңыздардың алуан түрлілігі туралы балаларға тағы бір рет айту. Қоңыз бақша және ауладағы ағаштардың

	жапырақтарға, бұтақтарға, жалауларға, бұлттарға қарап желдің болғанын байқайды; желдің баяу не қатты соққанын, жылы не суық екенін айтады. Жұмбақ. Шаңдатып, шашыратып топырақты, Шайқап бұтақты, желпілдетіп жапырақты, Ұшып келді көзге көрінбейтін кейіпкер. Танысаң, бұл құбылыс ... (Жел.) Д. Ахметова. **"Мысық пен тышқандар" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балаларды ойын шартына сай қимылдауға, берілген	**Сумен ойындар:** серуендеуге үрленетін бассейн немесе үлкен ванна және ойыншықтарды алып шығу. Балалар қайықтарды жібереді, кемелерге су құйып, құыршақтарды жуады және т. б. Мақсаты: қолдың ұсақ моторикасын, ой-қиялын дамыту. **"Жұбыңды тап" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балалардың бірін-бірі қақпай, кеңістікте жүгіре білу, түстерді ажырата білу, зерек болу қабілеттерін дамыту; достыққа тәрбиелеу. Ойыншылар қабырға бойында тұрады. Педагог әр балаға жалаушадан таратып	назар аудару: жеңіл көйлектер,шолақ шалбар, бас киімдер – орамалдар, жеңіл қалпақтар (күннің көзі басты қыздырмас үшін), жазғы киімдер ашық түсті болуға тиіс екеніне көңіл аудару. **"Аққу-қаздар" ойыны.** Мақсаты: белгі берісімен бір бағытта тез жүгіруге жаттықтыру; ойын шартын бұзбауға бейімдеу; бір-біріне соғыймай жүгіруге дағдыландыру; дене мүшелерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Педагог балаларға "аққу-қаздар" болуды ұсынады. Балалар алаңның бір жағына, педагог - карама-	Жазда көкыстарды жинап, аула сыпырады, су шашады. **"Күн мен жаңбыр" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балаларды белгі бойынша жан-жаққа шашырап жүгіруге және бір-біріне соғылмай, бір жерге жиналуға дағдыландыру; вестибуляр аппаратын, кеңістікті бағдарлау қабілетін жетілдіру; ептілікке, достыққа тәрбиелеу. Балалардың алаңның бір шетінде тұрады. Тәрбиеші: "Аспан ашық, күн шығып тұр! Серуенге шығуға болады", – дейді. Балалар бүкіл алаңда жүгіріп жүр. "Жаңбыр! Тез үйге	жапырақтарына зиян келтіретінін айту. Зиян келтірушілермен күрестің әдістерімен таныстыру. **"Ақ серек, көк серек" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балаларды ойын шарты бойынша ойнауға, мұқият және белсенді болуға; батылдыққа, жылдамдыққа, жеделдеп жүгіруге баулу; балалардың тіл байлығын жетілдіру, достық қарым-қатынастарын дамыту. Ойын ашық алаңда өткізіледі. Ойынға қатысушылар екі топқа бөлінеді. Аралығы 30-40 метрдей жерге бір-

	рөлдерді атқаруға, шартты бұзбауға бейімдеу, қимыл-қозғалыс координациясын, кеңістікті бағдарлауды дамыту, жылдамдыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойын барысы Ойынға жүргізуші бала "мысық" болып тағайындалады (таңдалады), қалған ойыншылар - "тышқандар". "мысық" алаңның бір шетінде, ұйықтаған болып, отырады. "Тышқандар" алаңның екінші жағынан, тақпақ сөздерін айтып, тышқандардың қимылына еліктеп, "мысыққа" қарай жүреді.	береді. Педагог белгісі бойынша балалар жан-жаққа қарай жүгіре бастайды. Келесі "Жұбыңды тап" белгісі бойынша, бірдей түсті жалаушалары бар балалар, жұп болады Балалар саны тақ санға тең келу керек. Әр айналым сайын бір бала жұпсыз қалу керек. Құралдар: түрл түсті жалаулар. **"Қапты қолденең нысанға лақтыру" жаттығуы.** Мақсаты: дәлдікке, ептілікке бейімдеу, біл қолмен қапты қолденең нысанға лақтыру жаттығуына машықтандыру. Құралдар: лақтыруға арналған құм	қарсы жаққа тұрады. Алаңның ортаңғы екі шетінде екі (таңдалған) бала "қасқыр" рөлін атқарып тұрады. Педагог: - Ақку-қаздар, қайдасыңдар? Қайда қонып, ұшасыңдар? Балалар: - Біз ұшамыз жылы жаққа, Қайтқымыз келеді ошаққа! Осы сөздерден кейін, балалар карама-қарсы жаққа жүгіріп ("ұшып") ұмтылады. "Қасқырлар" "ақку-қаздарды" ұстап алуға тырысады. Ұстап алу - баланы қолмен тигізу болып саналады. Педагог алдын-ала алаңның шетінде	жүгіндер!" - деген белгіні естіп, бәрі өз орындарына қарай жүгіріп келіп, орындықтардың артына отырады. Тәрбиеші қайталап "Күн шықты! Барындар, серуендеңдер", – дейді, ойын қайта басталады. **"Допты қуып жетіңдер!" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балалардың доппен ойындарға деген қызығушылықтарын арттыру; допты тура бағытта домалатып, оны қуып жете білуге дағдыландыру; шапшаңдыққа, жылдамдыққа баулу; достыққа тәрбиелеу. Педагог балаларды екі топқа бөліп, түзу	біріне қарама-қарсы орналасады. Қатқатар қол ұстасып, тізіліп тұрады. Жеребе бойынша ойынды бастаған топтың балалары әдетте өлең айтады. - Ақ серек, көк серек, Бізден сізге кім керек? Екінші топтағылар ойыншының атын атайды. Сол кезде аты аталған бала өз тобынан шығып, екпіндей жүгіріп келеді де, қарсы топтың тізбегін үзіп кетуге тырысады. Егер үзіп кетсе, бір баланы жетелеп апарып, өз тобына қосады. Үзе алмаса, өзі сол топта қалады. Ескерту: педагог ойын ойнау алдында қаіпсіздік ережелерін
	Тышқан шықты інінен, "Сағат неше болды?"- деп, Бауды тартып қалып еді, Дүңгірледі барлық жер. Тышқан қорқып қайтадан, Кіріп кетті ініне. Соңғы сөздерді естіген "мысық" "тышқандарға" қарай жүгіріп, қуалап, оларды ұстап алмақшы болады. Ұстап алу - балаға қолмен тию болып саналады. Ұсталғандар келесі айналымға қатыспайды. Ойынның соңында балалар "мысық" қанша баланы ұстап алғанын санайды. Ойынды, жүргізушіні	салынған қаптар. **Еңбек әрекеті: қол өнері сабақтарына табиғи материалдарды жинау.** Мақсаты: балалардың қарапайым еңбек дағдыларына машықтандыру. **Балалардың еркін ойыны.**	балалар үшін "қасқырлардан қауіпсіз" орынды сызып қояды. Ойын бірнеше рет қайталанады. Ойын қарапайым түрде де ойнатылады: педагогтің қалауынша "қасқырларды" қоспауға болады. Жаттығу ойындары: допты жерге лақтырып, әуелі екі қолмен, кейін бір қолмен допты қағып алуға жаттықтыру. **"Түзу жолмен" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: биік емес бөрене үстімен жүріп, екі аяқты бүге отыра секіруге дағдыландыру. **Еңбек әрекеті:**	сызықтың бойына тұрғызып, қай баланың атын атайды, сол бала педагог домалатып жіберген допты тез қуып жетіп, келесі кезекте тұрған балаға береді. 2-3 балаға дейін атап шақыруға болады. **Еңбек әрекеті: гүлдердің тұқымдарын жинау.** Мақсаты: балалардың қарапайым еңбек дағдыларына машықтандыру. Құралдары: қағаз қалташалары. **Балалардың еркін ойыны.**	қайталап, нұскау беру тиіс. **Еңбек әрекеті: құмның бетін ұсақ бұталардан, жапырақтардан тазалау.** Мақсаты: тазалыққа тәрбиелеу. **"Себетке допты лақтыр" ойын жаттығуы.** Мақсаты: балаларды доппен ойындарға тарту; дәлдікке, мергендікке, шапшаңдыққа, зеректікке баулу. Педагог балаларды екі топқа бөледі. Екі топ ортасында себет тұрады. Балалар допты жерге лақтырған кезде, секіріп себетке түсіру керек. Себетке көп доп лақтырған балалар тобы жеңіске

	ауыстырып, тағы бір ойнатуға болады. **"Сызықты баспа" қимыл жаттығуы.** Мақсаты: балаларды бір бағытта, жылжи отырып, секіруге дағдыландыру. Балалардың секіру жолы бойына көлденең сызықтарды салып қою. Балалар сызықтарды баспай, алға секіруге үйренеді. **Еңбек әрекеті: гүлдердің тұқымдарын жинау.** Мақсаты: балалардың қарапайым еңбек дағдыларына машықтандыру. Құралдары: қағаз салташалары. **Балалардың еркін ойыны.**		**құмның бетін ұсақ бұталардан, жапырақтардан тазалау.** Мақсаты: тазалыққа тәрбиелеу. **Балалардың еркін ойыны.**		жетеді. Құралдары: спорттық құралдарды жинауға арналған себеп, балаларға доптар. **Балалардың еркін ойыны.**

Серуеннен оралу	Балалар киімдерін дұрыс шешу,шкафтарға бүктеп қою, қолды жуу әрекеттерін одан әрі қалыптастыру. Таза сумен Арман, Беті-қолын жуды Оған қарап Балжан, Сұға қолын созды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Кешкі ас	Алдындағы түскі асқа назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Кітап бұрышында: **өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттап айту; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. (коммуникативті дағдылар, көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)** Музыкалық аспаптармен ойындар. Білім күніне арналған әндер тыңдату. **(шығармашылық дағдылар, музыка)** Өнер бұрышында ойыншықтар тақырыбында сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру. **(шығармашылық, сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Қолдың ұсақ және ірі моторикасын дамытатын ойындар. **(танымдық дағдылар)** Кітаптарды санау, өлшеу, салыстыру.				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Жәндіктер шаққан жағдайда..." жаднама.	Сұраныс бойынша кеңес.	"Жәндік шаққан жерді зарарсыздандыру шаралары" тақырыбында лэпбук жасау.	"Жазда өтті" тақырыбында жаднама.	Гербарийге жапырақтар, гүлдер жинау туралы әңгімелесу.